25

NIKUMOOWE MUSSINÀHIKUN.

The Book of Psalms,

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE

OF THE

CREE INDIANS OF NORTH-WEST AMERICA,

BY THE

VEN. ARCHDEACON HUNTER, M.A.,

LATE ARCHDEACON OF CUMBERLAND, RUPERT'S LAND.

London:
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,
QUEEN VICTORIA STREET.

1876.

LONDON:
PRINTED BY GILBERT AND RIVINGTON,
ST JOHN'S SQUARE, AND 28, WHITEFRIARS STREET.

A KEY TO THE ORTHOGRAPHY.

VOWEL SOUNDS.

ā	sounded as	*a*	in hate.
a	....	*a*	... far.
e	....	*e*	... me.
i	....	*i*	... pin.
i	....	*i*	... thine (when final).
oo	....	*oo*	.. moon, move.
u	....	*u*	... but, tub.
ew	....	*u*	... pure.
ow	....	*ow*	.. now.

CONSONANTS.

g	sounded as	*g*	in get.
h	....	*h*	... hard, hat.
k	....	*k*	... keg.
m	....	*m*	... me.
n	....	*n*	... net.
p	....	*p*	... put.
s	....	*s*	... sin.
t	....	*t*	... time.
w	....	*w*	... was.
y	....	*y*	... your.
y	....	*y*	... my (when final).
ch	....	*ch*	.. much, chicken.
kw	....	*kw*	.. awkward.
st	....	*st*	... stick.
pw	....	*pw*	.. upward.

BAYSWATER, 1876.

DAVID OO NIKUMOONA.

Nikumoon I.

Sowāyėtakoosew āwuko napāo āka ka ȯche mitimāt oo'yussoowāwineyew oomuchatissewa, mena āka kitta nepowewat oo māskunayeėk oomuchatissewa: mena āka ka ȯche uppewat oot uppewineyeėk nunatoȯkoohewāska.

2. Maka oo meywāyėtumoowin ka ayayik oo'yussoowāwineyeėk ka Tipāyėchekāyit: mena oo'yussoowāwineyeėk kitta isse mitoonāyėtum keyesikayike mena tāpiskayike.

3. Ākose kitta nuspitowāo mistikwa cheekepāk ā kė chimuskinimeėt: ka nėtawekėtat meenisa eyekoȯk ā utėtāmeeniseskak.

4. Oo nepeema mena numma kitta nippoowepu̇kėtineyewa: mena wapu̇tumwȧk, piko kākwi ā i̇totu̇k, kitta nahepuyeyew.

5. Maka weya oomuchatissewuk, numoweya weyawaw ākose isse ayawuk: maka nuspitumwuk powaschechekuna ka wāpastuneyikee uskeėk ȯche.

6. Āwuk'ȯche oomuchatissew numoweya kitta kuskėtaw kitta nepowit ooyussoowāwini̇k: mena oomuchatissewuk itta ā mawutchehitooyit kwiusk ootitatissewa.

7. Maka ka Tipāyėchekāt kiskāyėtumwāo oot itatissewineyew kwiusk ootitatissewa:

maka oot itatissewinewaw oomuchatissewuk kitta nissewunatuneyew.

NIKUMOON II.

TANÅKĀ āka ka ayumehatchik ayiseyinewuk ka ŏche naspitch mamowe kissewasitchik: mena tanåkā eyinewuk mitoonāyĕtumwuk nayåtawe kākwi?

2. Kĕche Ookemawuk ota uskeĕk pussikoowuk, mena ka tipāyimewātchik ooyussoowāwuk mamowe: ā unewāyimotowatchik ka Tipāyĕchekāyit, mena unehee ka Kistukimayit.

3. Måte peekoonumwatan oo tŭkoopissewāwinewaw: mena wāpinumwatan oo pesakunapeemewaw.

4. Una ka ayat kĕche kesikoŏk kitta nunatoŏkwåpehāo: ka Tipāyĕchekāt kitta ayawāo oo muchāyimewāwinĭk.

5. Ākose kitta ayumehāo oo kissewasewinĭk: mena kitta mikooskatāyĕtumehāo oot åkwatissewinĭk.

6. Sakooch maka ne kĕ åyaw ne Kĕche Ookemåkan: tŭkoŏch ne kunache wutcheemĭk Sion.

7. Ne ga wĕtān ooyussoowāwin, ka kĕ issit ka Tipāyĕchekāt: Keya neya ne Koosis, ka kesikak ke kĕ ŏtiniteĕty.

8. Nutowāyĕtumowin, ākose ke ga meeyitin āka ka ayumehatchik eyinewuk kitta oot ayaneyun: mena ā isko kesipak uske kitta ayayun.

9. Ke ga peekwáwawuk pewapisk ŏche: mena ke ga peesewāpáwawuk tapiskooch ootusiskĕkāwenakun.

10. Nepwákak ākwa, O kĕche Ookematik: kiskāyĕtumook kākwi, keyawaw ka ooyussoowāyāk uskeĕk.

11. Utooskák ka Tipāyĕchekāt ā koosikwāyimāk: mena mumátakoseesták ā kistāyimāk.

12. Oochāmeĕk Wākoosiseĕk, ā moyā kissewasit, ākose kā nissewunachehooyāk: keespin oo kissewasewin kwákootāyew, (keyam ata upisees,) sowāyimawuk unekee kákeyow ka mumisseetotowatchik.

Nikumoon III.

Tāpāyĕchekāyun, tanisse wáche mĕchātitchik ka mikooskachehitchik: mĕchātewuk unekee ka pussikoostowitchik.

2. Mĕchātewuk ā itatchik net Áchákwa: numoweya kitta wechehik oo Munetooma.

3. Maka keya, O Tāpāyĕchekāyun, ke ga natumowin: ke putuppeestatin, mena keya ka wuniskanumun ne'stikwan.

4. Ne kĕ mowimoostowaw ka Tipāyĕchekāt net itutamoowin ŏche: ākose ne kĕ pátak oo kunache wutcheesĭk ŏche.

5. Ne kĕ náhesinin mena ne nipan, mena ne wuniskan: weya ka Tipāyĕchekāt ā kĕ seetoonit.

6. Numoweya ne ga koostawuk metatŭt

kěche metåtoometunow ayiseyinewuk: ka ata ooyuppeestowitchik missewā waska.

7. Pussikoo, Tāpāyěchekāyun, wechehin, O ne Munetoom: k'ootamåwawuk kåkeyow ka pukwasitchik oo munoowuyekākunewåk; ke kě peekwahumwan wepita oomuchatissew.

8. Pimachehoowin ayaw ka Tipāyěchekāt: ke meyo totakāwin ayawuk ket eyineemuk.

Nikumoon IV.

Nutoŏtowin ā mowimoostatan, O Muneto kwiusk net itatisseem: ke kě natumowin ā wawanāyětuman; kissāwatotowin, mena kitimakěta ne mowimooschekāwin.

2. O keyawaw napāwekoosisanuk, taneyekoŏk kinwās kā muche itumāk ne kistatissewin: mena kā meywāyětumāk pukwunuta kākwi, mena kā nutoonumāk keyaskewin?

3. Kiskāyětumook oma ussitche, Muneto ā kě nowuseoonumasoot unekee napāwa ka meywatisseyit: mowimoostowuke ka Tipāyěchekāt, ne ga nutoŏtak.

4. Koostachekapowik, ākaweya muchětik: ayumětak ke' tåewawa, ke nipāwekumikoowåk, mena keyame ayak.

5. Muchoostāhumow kwiusk itatissewin: mena mumisseetotow ka Tipāyěchekāt.

6. Kitta měchātewuk kā itwātchik: Owāna kā wapŭteyitŭk meyo kākwi?

7. Muneto, oŏpina: kitta wastānumakooyåk ke'skesik.

4

8. Ke kė ustan mumåtakoosewin peėche ne' tåik: uspin eyekoȯk oo kistekanewawa, oo meenisapoomewaw, mena oo pimeemewaw, ka yůkehoomukuneyik.
9. Ne ga nåhesinin pāůtuk, ne ga uywāpin: weya keya piko, Muneto, ka ȯche keyame ayayan.

Nikumoon V.

Mitoonāyėta net itwāwina, O Muneto: nakutowāyėta ne mamitoonāyėtumoowin.
2. Nutoȯta ne mowimooschekāwin, ne Kėche Ookemam, mena ne Munetoom: keya kā mowimoostatan.
3. Net itutamoowin ke ga påtān O Tāpāyėchekāyun: weputch kākesāpa ke ga ooyustwatin ne mowimooschekāwin, mena ne ga tustusapin.
4. Weya keya Muneto āka ka meywāyėtumun muchėtewin: mena muche kākwi numoweya ke ga wechākoon.
5. Unekee ka keeskwātchik numoweya kitta nepowewuk ket astumewinik: weya ā pukwatutchik kåkeyow tůto ka totůkik nayåtawe kākwi.
6. Ke ga nissewunachehawuk unekee ka peekiskwatůkik keyaskewin: ka Tipāyėchekāt kitta pukwatāo ka noȯtāyapakwatumeyit miko mena ka wuyāsehewāskit napāo.
7. Maka weya neya, ne ga pā itoȯtan ke waskahikunik, ke peesako kissāwatisseewinik:

mena ke koosikwāyimikoowinik ke ga isse putuppeestatin ke kunache Ayumehāwekumikoök.

8. Kiskinoötahin, O Muneto, kwiusk ket itatissewinik, ka pukwasitchik öche: issëta ket itatissewin kitta nissetowinuman.

9. Weya āka ā ëtukwuneyik tapwāwin oo't-oonik: peëche weyowewåk māmoöche muchëtewin ayayew.

10. Oo koötuskwawawa yikwåuskanik isse ayayewa: wuyāsimewāwuk oo' tāyunewåk öche.

11. Nissewunachehik, O Muneto; keyam kitta nissewunachehikwuk oot itāyëtumoowinewaw: wuyewetissahook ā isse peesakwyuk muche ëtitchik; weya ā kë nunatoökoohiskik.

12. Maka keyam kåkeyow unekee ka mumisseetotaskik kitta mumåtakoosewuk: mosuk kitta nunaskoomoowuk, weya ā natumowutchik; unekee ka sakëtatchik ke Wëyoowin ke ga mumåtakoohawuk;

13. Weya keya, Tāpāyëchekāyun, ke ga meeyawuk ke meyo totakāwin kwiusk ootitatissewuk: mena ke kissāwatisseewe meyo totakāwinik ke ga natumowaw tapiskooch oopakahåkwanima öche.

Nikumoon VI.

O Tāpāyëchekāyun, ākaweya kitoosin ke kissewasewinik: mena ākaweya kukāskimin āka ke nåāyëtumewinik.

2. Kissāwatotowin, O Tāpāyëchekāyun, weya

ā nāsoowisseyan: O Tāpāye̊chekāyun, pimachchin, ne'skuna ne mikooskatumůche̊tan.

3. Net Åchåk mena naspitch ne mikooskatumůchehaw: maka, Tāpāye̊chekāyun, taneyekoo̊k kinwās kā ayimeheyun?

4. Kwāske, O Tāpāye̊chekāyun, kitta pimachehut net Åchåk: O pimachehin ke kissāwatisseewin o̊che.

5. Weya nippoowinik̊ numma oweyuk ke kiskissetotak: mena owāna kā meeyisk nunnaskoomoowin watik̊anik̊?

6. Net ayāskoohikoon ne mumåpināwin; tůto tipiskaw ne keseepākinān ne nipāwin: mena ne nippewe̊tan ne nipāwin ne matoowinapoë o̊che.

7. Ne meyoosissewin ne nukutikoon naspitch āka ā nåāye̊tuman: mena måche numma tukwun chikāma kåkeyow ka pukwasitchik o̊che.

8. Owussittā, kåkeyow keyawaw ka nooche̊tayāk pukwunuta kākwi: weya ka Tipāye̊chekāt ā ke̊ nutoo̊tůk ne matoowin.

9. Ka Tipāye̊chekāt ke̊ nutoo̊tum net ayumehawin: ka Tipāye̊chekāt kitta o̊tinum ne mowimooschekāwin.

10. Kåkeyow ka pukwasitchik kitta wawanāye̊tumwuk, mena naspitch numma kitta nåāye̊tumwuk: kitta usātissåwawuk, mena kitta nunāpāwehawuk sissekooch.

Nikumoon VII.

O Tāpāyěchekāyun, ne Munetoom, keya ke kě mumisseetotatin: pimachehin kåkeyow unekee ōche ka pukwasitchik, mena wěkwutchehin;

2. Ā moyā kitapuyehat net Åchåkwa, tapiskooch Lion, mena peesepitat: āka oweya ā ětayit kitta wechehewāyit.

3. O Tāpāyěchekāyun ne Munetoom, keespin kå totumoowanwā toowe kākwi: åpo keespin åtukwunookwā muchatissewin ne'cheěcheěk;

4. Keespin kå tipåhumoowawukwā muche kākwi una ka oototāmimit: ne kě pimachehaw una pukwunuta ka pukwasit;

5. Keyam ka pukwasit kitta pupamamoōkatāo net åchåkwa, mena ne ga otinik: keyam kitta påtukooskum ne pimatissewin moōcheěk, mena ne kistāyětakoosewin kitta ustaw usiskeěk.

6. Nepowe, O Tāpāyěchekāyun, ke kissewasewinik, mena oōpinissoo, chikāma oo kissewasewinewaw ka pukwasitchik ōche: pussikoo kitta natumoweyun ooyussoowāwinik ka kě itussoowāyun.

7. Ākose ka mawutchehitootchik ayiseyinewuk ke ga natikwuk: weyawaw ōche maka oōpinissoo mena.

8. Ka Tipāyěchekāt kitta ooyussoowatāo ayiseyinewa; wechehin kitta ooyukimukik, O Tāpāyěchekāyun: kwiusk net itatissewinik

isse, mena ne yoospisseewinik isse ka keke-skuman.

9. O keyam oo muchatissewin oomuchat-issew kitta kesipepuyeyew: maka kiskinoŏta-hik kwiusk ootitatissewuk.

10. Weya kwiusk ka itatissit Muneto: kootāyĕtum kåchewak metåä mena mitoonā-yĕchekuna.

11. Weya Muneto ka wechehit: ka kunowā-yimat unehee ka tapwāwinik itustayit oo'-tåeyewa.

12. Muneto kwiusk Itussoowasewāo: mena Muneto kissewahaw tŭto kesikaw.

13. Keespin ayiseyinew numma wĕkwāskeew, kitta tasāhum oo semakun; kĕ ooyŭpitāo oot åchapeä, mena kĕ kwyachehāo.

14. Kĕ kwyachĕtowāo kā ŏche nippeyit: itukimāo oo keenekutoosa kitta ayimehat ka pukwasewāyit.

15. Matika, ayaw nayåtawe kākwi: kĕ ooyāyĕtum nunåkatāyimoowin, mena kĕ nĕta-wekĕtaw muche kākwi.

16. Kĕ moonahum watikan: ākose peĕche-puyew nissewunachehoowinik ka kĕ osĕtumakāt.

17. Weya kåchewak kitta pŭkitineyew oo'-stikwanik ā isse keesĕtat: mena oo muchat-issewin kitta pŭkitineyew oo'stikwanik.

18. Ne ga nunaskoomaw Tāpāyĕchekāt, ā isse kwiusk itatissit: mena ne ga mumĕchĕ-tumwan oo Wĕyoowin Tāpāyĕchekāt mawutche ā Ispåkāyĕtakoosit.

NIKUMOON VIII.

O TĀPĀYĔCHEKĀYUN ne kĕche Ookemamenan, taneyekoŏk pāskinakāk ke Wĕyoowin missewā uskeĕk: ke kĕ ustan ke mumătakoohikoowin nowutch ispimik ispeĕch kesikoŏk!

2. Oo'toonewăk ŏche ooskowasisuk mena oonoŏtoowuk ke kĕ itukĕtumowawuk muskowisseewin, weya ka pukwatiskik ŏche: kitta kipitoowāhut ka pukwasewāt, mena ka natumakāt.

3. Ne ga nakutowāyĕtān ke kesikooma, ke' cheĕcheewe issĕchekāwina: tipiskawe pesim mena utchŭkoosuk, ka kĕ ooyukimutchik.

4. Tanisse āsse ayat ayiseyinew, ka pisiskāyimut: mena napāwe-koosisan, ka mitoonāyimut?

5. Ke kĕ issehaw upisees noŏtow ispeĕch itwāhakunuk: kitta poostiskumootinut mumătakoohikoowin, mena putuppeestakoowin.

6. Ke tipāyĕtumoohaw ket issĕchekāwina ke' cheĕcheĕk: mena ke kĕ ustawan kăkeyow kākwi seepa oo'sitik;

7. Kăkeyow mayutchikwa mena ayapāwa: mena pisiskewa uskeĕk.

8. Peyāseesa, mena kinoosāwa kĕche Wenepākoŏk: mena tŭto kākwi ka pimoŏtāmukŭk kĕche Wenepākoŏk.

9. O Tāpāyĕchekāyun ne kĕche Ookemamenan: taneyekoŏk pāskinakāk ke Wĕyoowin missewā uskeĕk!

Nikumoon IX.

Ke ga nunaskoomitin, O Muneto, missewā ne'tå o̊che: ne ga ayimootān kåkeyow ke mamuskache isse̊chekāwina.

2. Ke ga mumåtakoohin mena nåāye̊tumehin: ne ga nikumoostān ke We̊yoowin, O Muneto keya mamowāyus āspåkāye̊takooseyun.

3. Ka pukwasitchik ā usātissåhoo̊tchik: kitta půkisinwuk mena kitta nissewunatissewuk ket astumewini̊k.

4. Weya ā ke̊ natumoweyun: ke ke̊ ooyuppin ke̊che uppewini̊k kwiusk ka itussoowāyun.

5. Ke ke̊ kitootawuk āka ka ayumehatchik, mena kå nissewunachehutchik oomuchatissewuk: ke ke̊ kasehumwan oo we̊yoowinewaw kakekā mena kakekā.

6. O keya pākwasewāyun, nissewunachehoowina ke̊ ooche̊chepuyewa mosuk ā kesipepuyikee: tapiskooch unehee waskahikuna ka ke̊ nissewunache̊tayun; oo kiskissetotakoowinewaw keke nissewunatissewuk.

7. Maka ka Tipāye̊chekāt kakekā kitta e̊taw: ke̊ kwyache̊taw mena oot uppewin ā we̊ ooyussoowāt.

8. Weya kitta ooyussoowatůk uske kwiusk itatissewini̊k isse: mena kitta meeyāo tapwā ooyussoowāwin ayiseyinewa.

9. Ka Tipāye̊chekāt mena kitta natumow-

āo ka kitimahimeět: kitta natamooståt tůtwaw ā ayimisseěk.

10. Mena unekee ka kiskāyětůkik ke Wěyoowin ke ga mumisseetotakwuk: weya keya, Tāpāyěchekāyun, numma wěkach ke noŏtāpuyin unekee ka nutoonaskik.

11. O muměchimeěk ka Tipāyěchekāt ka ayat Sionǐk: wapůteyěkook eyinewuk oot ǐtotumoowina.

12. Weya, kukwāchǐkāmootche mǐko ŏche, kiskissetotowāo: mena numma wunekiskissetotowāo ookitimakissewa.

13. Kissāwatotowin, O Tāpāyěchekāyun; nakutowapůta ka isse ayimehitchik ka pukwasitchik: keya ka wuniskaneyun nippoowinǐk iskwåtāmǐk ŏche.

14. Kitta wapůteyewāyan kåkeyow ke muměchimikoowina peětokwumǐk Sionǐk: ne ga mumåtakoosin ke pimachehoowāwinǐk.

15. Āka ka ayumehatchik eyinewuk peěchepuyewuk watǐkanǐk ka kě osětatchik: āwukwune kåchewak åyupeä ka kě katatchik kemooch, oo'sitewåk nukwatikwuk.

16. Ka Tipāyěchekāt kiskāyětakoosew ā ooyussoowāt: oomuchatissew nukwatik kåchewak oot utooskāwina.

17. Oomuchatissew kitta isitissåwaw muche iskootåk: mena kåkeyow ayiseyinewuk ka wunekiskissetotowatchik Munetoowa.

18. Weya ookitimakissew āka kakekā kitta wunekiskissetotåt: oo' seepeyowāsewin ooyoospisseew numoweya kitta nissewunatuneyew kakekā.

19. Pussikoo, Tāpāyĕchekāyun, ākaweya ayiseyinew kitta sakoŏtwaw: keyam āka ka ayumehat eyinew kitta ooyussoowataw ket astumewinĭk.

20. Åyik sākissewinĭk, Ȯ Tāpāyĕchekāyun: āka ka ayumehatchik kitta kiskāyimisootchik ā ayiseyinewitchik piko.

Nikumoon X.

Tanăkā wăche wåyow nepoweyun, O Tāpāyĕchekāyun: mena ā katayun ke'skesik mākwach ā kweetumåk ā ayimissĭk?

2. Oomuchatissew oo'muche mitoonāyĕchekunĭk pupamamoŏkatāo ookitimakissa: keyam kitta otinikwuk muche kukayāyissewin ka kĕ ooyāyĕtukik.

3. Weya oomuchatissew ā kĕ mumĕchehikoot kăchewak oo'tă ā isse ukawatumomukuneyik: mena ā meyo achimat ookasukatissewa, Muneto ka pukwatat.

4. Oomuchatissew ā ispeĕche kistāyimoot, numoweya pisiskāyimāo Munetoowa: mena numoweya Munetoowa ayayewa oo mitoonāyĕchekunĭk.

5. Oot itatissewina mosuk nunăkatāyĕtumehewāyewa: k'ooyussoowāwina wåyow ayayewa numma kĕ wapŭtum, āwuk'ŏche ka eyewāskowat kåkeyow ka pukwatikoot.

6. Weya ā kĕ itwāt oo'tåik, Ush, numma wĕkach ne ga neĕche wāpinikowin: numoweya nayåtaw ne ga oteĕtikoon.

7. Oo'toon sakuskināyew muche peekiskwāwin, kukwāchesimewāwin, mena wuyāsehewāwin: seepa oo' tāyuneek ayayew muche pimatissewin, mena muche kākwi.

8. Uppew ā uswâhikāt ā kêkāyayik māskunâk: ākose kemooch oot uswâhikāwinik ōche nipahāo ooyoospisseewa; oo'skesikook ōche muche kunowapumāo ookitimakissewa.

9. Weya ā pimiseek ā pāhoot kemooch, tapiskooch Lion ā uswâhikāt oo'watik: kitta muskumat ookitimakissewa.

10. Muskumāo ookitimakissewa: ispe nukwatatche oot'âyupeek.

11. Pûkissinookasoo, mena tupûtāyimookasoo: oomawutchehitoowa ā kitimakisseyit kitta wuyāsehat.

12. Kê itwāo oo'tâik, Ush, Muneto kê wunekiskissew: kataw oo'skesik, numma wêkach kitta wapûtum.

13. Pussikoo, O Tāpāyêchekāyun Muneto, ākose oopina ke' cheechee: ākaweya wunekiskissetotowik ookitimakissewuk.

14. Kākwi ōche kā muche itat oomuchatissew Munetoowa: weya ā itwāt oo' tâik, Ush, keya Muneto numma ke pisiskāyêtān.

15. Ke kê wapûtān maweya: weya ā kunowapûtumun muche pimatissewin, mena nuspach.

16. Kitta otinumun āwuko kâchewak ke' cheecheek: ookitimakissew ke natamoostak; weya ā wechehutchik āka ka oototāmitchik.

17. Peekoonum oo soōkatissewin oo muchat-

issew mena oo muche itāyétusk : otinum oo muchatissewin, peyis eyekoók āka kā miskumwut.

18. Ka Tipāyéchekāt kéche Ookemawew kakekā mena kakekā: mena āka ka ayumehatchik máche nissewunatissewuk uskeék óche.

19. Tāpāyéchekāyun, ke ké pátowawuk ā isse ukawatúkik ookitimakissewuk: ke kwyachétawan oo'táewaw, mena k'étowukák ke nutoótān ākotā isse;

20. Kitta wechehutchik ookewatissewuk mena ookitimakissewuk: uskeewe ayiseyinew āka kitta unewāyimoototowat ākwa.

Nikumoon XI.

Ka Tipāyéchekāt ne mumisseen: tanákā wáche itāk net áchák, kitta oosimoot tapiskooch peyāsees wutcheesík isse ?

2. Weya, oomuchatissewuk wakúpitāwuk oot áchapeewawa, mena ké kwyachehāwuk ookeenekutoosimowawa peétutwaník : kitta kemooch pimwatchik unehee ka tapwāyit oo' táeyeék.

3. Weya itta ā kéchéták kitta neéchewāpinikatāk: tanisse ká ítitchik kwiusk ootitatissewuk.

4. Ka Tipāyéchekāt ayaw oo kunache weekeék : ka Tipāyéchekāt oot uppowin ayayew kéche kesikoók.

5. Oo'skesikwa óche nakutowapumāo ookitimakissewa: mena oo meesapewinana óche kootāyimāo napāwe koosisana.

6. Ka Tipāyēchekāt kootāyimāo kwiusk ootitatissewa: maka oomuchatissew, mena unehee ka sakētayit muche pimatissewin oot ắchắkoók pukwatāo.

7. Oomuchatissewa kitta nasitissắhumowāo nukwakuna, iskootāo, mena keestin, kēche keestin ussitche: āwukwāyew kā ayatchik kitta minikwātchik.

8. Weya kwiusk ka itatissit ka Tipāyēchekāt sakētaw kwiusk itatissewin: kitta meyo kunowapútum unima ka meywasineyik.

Nikumoon XII.

Wechehin, Tāpāyēchekāyun, weya āka wawach pāuk ā meywatissit napāo ā ētat: weya ootapwắtumoowuk ā mắche āka ētatchik ayiseyineskắk.

2. Ayimootumowāwuk muche kākwi oo weetuppimakunewawa: pukwunuta moóche wuyāsimewāwuk oo'toonewắk óche, mena wuyāsimewāwuk oo' tắewắk.

3. Ka Tipāyēchekāt kitta mắchehāo kắkeyow ka wuyāsitoonamooyit: mena una oo' tāyuneēk ka peekiskwatúk kistāyimoowe kākwia;

4. Ke'tāyunenắk ke ga óche sakoótwanow: keyanow oma ke ga ayumētanow, owāna tāpāyimitúk?

5. Ākwa āka ā nắāyētúkik óche ookweetum-

awuk: mena chikāma mistahā ā yůkutamootchik ookitimakissewuk,

6. Ne ga pussikoon, itwāo ka Tipāyĕchekāt: ākose ne ga wechehawuk tůto ka wĕ kitimahikootchik, mena ne ga wĕkwutchehaw.

7. Oot ayumewina ka Tipāyĕchekāt påkuneyewa: tapiskooch sooneyawapisk, uskeĕk ā otinikatāk ka kootāyĕtumeĕk, mena kechistĕkussumeĕk iskootåk tāpukoŏp tůtwaw.

8. Ke ga kunowāyimawuk, O Tāpāyĕchekāyun: ke ga nakutowāyimaw kakekā okoo ayiseyinewuk ŏche.

9. Oomuchatissew pupamoŏtāo missewā itta: ispe mawutche oomuchatissewuk ā kistukimeĕtchik.

Nikumoon XIII.

Taneyekoŏk kinwās kā wunekiskissetotoweyun, O Tāpāyĕchekāyun, kakekā: taneyekoŏk kinwās kā katwoweyun ke'skesik?

2. Taneyekoŏk kinwās kā nutoonuman ooyussoowāwin net åchåkoŏk, mena kitta mikooskatāyĕtuman ne'tåĭk: taneyekoŏk kinwās ka pukwasitchik kā tipāyimitchik?

3. Nakutowāyĕta, ākose nutoŏtowin, O Tāpāyĕchekāyun ne Munetoom: wastāna ne'skesikwa, āka kitta nipayan nippoowinĭk.

4. Āka ka pukwasit, ne kĕ sakoochehaw, kitta itwāt: mana maka keespin pŭkissinewuke, unekee ka mikooskachehitchik kitta mumåtakoosewuk.

5. Maka ne mumisseetotān ke kissāwatisseewin: mena ne'tåik ne mumåtakoohikoon ke pimachehewāwin.

6. Ne ga nikumoostowaw ka Tipāyĕchekāt: weya ā kĕ naspitch meyo totowit.

Nikumoon XIV.

Ookukāpatissew kĕ itwāo oo'tåik: Nummatāo Muneto.

2. Muchĕtiskewuk, mena ā muchayewitchik oot ītotumoowinewåk: numoweya oweyuk ĕtaw kitta meywatissit, numma wawach pāuk.

3. Ka Tipāyĕchekāt nase kunowapumāo kĕche kesikoŏk ŏche napāwekoosisana: kitta wapumat keespin ka ĕtayikwā oweya kitta nissetŏtumeyit, mena kitta nutoonowayit Munetoowa.

4. Maka kåkeyow oŏpimā itoŏtāwuk, mamowe kåkeyow muchayewewuk: numoweya oweyuk ĕtaw ā meywatissit, numma wawach pāuk.

5. Numma na ayawuk kiskāyĕtumoowin, kåkeyow ka isse noochĕtatchik muche kākwi: ā kitumwatchik net eyineema tapiskooch pŭkwāsekun, mena āka ā mowimoostowatchik ka Tipāyĕchekāyit?

6. Kĕ pāsewawuk ākota kĕche koostachewinīk, åpo itta āka ā ĕtukwuneyik koostachewin: weya Muneto ā ayat itta ā ŏcheyit kwiusk ootitatissewa.

7. Keyawaw weya, ke kè pàpètanawaw oo'yussoowāwin ookitimakissew: weya ā mumisseetotowat ka Tipāyèchekāyit.

8. Owāna kā meeyat pimachehoowin Israela Sionik ōche? Ispe ka Tipāyèchekāt kwāskinumwatche oo kipàhookoowineyew oot eyineema: ākose Jacob kā meywāyètŭk, mena Israel kā mumàtakoosit.

Nikumoon XV.

Ka Tipāyèchekāyun, owāna kā ayat k'eekeèk: àpo owāna kā uywāpit tŭkoōch ke kunache wutcheèk?

2. Una, ka mitimāt āka ka nissewunachehewāk itatissewin: mena ka totŭk unima ā kwiuskwuneyik, mena ka tapwāt oo'tāik ōche.

3. Una āka ka ōche apuchètat kukwācheesimitoowin oo'tāyuneèk, mena āka ā ōche wunetotowat oo weetuppimakuna: mena āka ā ōche keyaskewe peekiskwatat oo' weetuppimakuna.

4. Una ka atowāyimat oomuchatissewa: mena mistahā ka itāyimat unehee ka koosikwāyimayit ka Tipāyèchekāyit.

5. Una ka kèche itat oo weetuppimakuna, ākose āka ka kukwācheesimat: keyam àpo kitta otumehik.

6. Una āka ka ōche mākit oo sooneyama

kitta ŏtisit: åpo kitta wunetotowat kwiusk ootitatissewa keyam kitta tipahumowaw.

7. Una ka totŭk ohoo kākwia: numma wĕkach kitta pŭkissin.

Nikumoon XVI.

Kunowāyimin, O Muneto: weya keya ā mumisseetotatan.

2. O net åchåk, ke kĕ itaw ka Tipāyĕchekāt: Keya neya ne Munetoom, ne meywatissewin numma ket apuchehikoon.

3. Ayewak ne meywāyimawuk ookunatissewuk, uskeĕk ka ayatchik: mena unekee ka puskeyakātchik meywatissewinĭk.

4. Maka unekee ka pimitissåwatchik kotuka munetoowa: kitta ayawuk kĕche ayimissewin.

5. Oo minĭkwāwe pukitinasoowinewaw mĭkoyew numoweya neya ne ga pukitinasoowan: åpo kitta atotumwuk oo wĕyoowinewaw ne'toon ŏche.

6. Ka Tipāyĕchekāt kåchewak net ootayanin, mena ne mekisseyakun: ke ga kunowāyĕtumowin net ayan.

7. Meyo ayawin n'ootĭtikoon meyo uskeĕk: tapwā, net ayan meyo kākwia.

8. Ne ga nunaskoomaw ka Tipāyĕchekāt ā akunoomit: ne mitoonāyĕchekun mena ne kukāskimikoon tāpiskake.

9. Ne kĕ itåyaw Muneto mosuk net astum-

ewinik̊: weya ne kĕcheniskik̊ ā ayat, āwuko ŏche numoweya ne ga pŭkissinin.

10. Āwuko ŏche ne'tåik̊ ne mumåtakoosin, mena ne mumåtakoohikoowin nåāyĕtumomukun: ne weyas mena kitta uywāpemukun uspāyimoowinik̊.

11. Kākwi maka ŏche? numoweya ke ga nukutaw net åchåk chepuy uskeĕk: mena numoweya ke ga eyinumowaw ke Kunache Aya kitta wapŭtŭk nissewunatissewin.

12. Ke ga wapŭteyin pimatissewe māskunow; ket astumewinik̊ ayaw ā sakuskināk mumåtakoosewin: mena ke kĕcheniskik̊ ĕtukwun meywāyimoowin kakekā.

Nikumoon XVII.

Nutoŏta ā isse kwiuskwŭk, O Tāpāyĕchekāyun, nakutowāyĕta ā kitimakwåkatan: mena nutoŏta ne mowimooschekāwin, ka ŏchepuyik ne' toonik̊ āka ā wuyāsimitan.

2. Keyam n'ooyussoowatikoowin kitta pā ŏcheew ket astumewinik̊: mena keyam ke' skesikwa ŏche kunowapŭta unima ka kwiuskwŭk.

3. Ke kĕ kootāyĕtān mena ke kĕ kukāskimin ne'tåik̊ mākwach ā tipiskak: ke kĕ nutowe kiskāyimin, maka numoweya ke ga miskān muche pimatissewin: weya ā itāyĕtuman āka kitta wunetotakāyan ne'toonik̊ ŏche.

4. Chikāma oot issĕchekāwinewaw ayiseyinewuk ŏche, ka totŭkik ā anwătŭkik ket ayumewin: ne kĕ mitchiminisoon oot itatissewinĭk ŏche oonissewunachehewāo.

5. O mitchimina net itoŏtāwina ke māskunăk: āka kitta sooskoopuyeyan n'ootahumawinĭk.

6. Ke kĕ nutwāwāmitin, O Muneto, weya kitta pătoweyun: pā itustwowin k'ĕtowukuy, mena nutoŏta net ayumewina.

7. Wapŭteyewā ke mamuskache meyo totakāwin, keya ka Pimachehutchik unekee ka mumisseetotaskik: unehee ŏche ka mayāyĕtumeyit ke kĕcheniskeyew.

8. Kunowāyimin tapiskooch me' skesik: kasin seepa ā chikastātikee ke tutŭkwuna.

9. Oomuchatissewuk ŏche ka mikooskachehitchik: ka pukwasitchik ne waskaskakwuk ā wĕ otinatchik net ăchăkwa.

10. Kăchewak oo weeyinoowinewaw kipăhookwuk: mena oo'toonewăk ā ayimootŭkik kistāyimoowin.

11. Pimissinwuk ā pāhootchik ne māskunanăk missewā itta ŏche: moŏchĕk ā itapitchik;

12. Tapiskooch lion ka kasukatotŭk oo nutowāyĕchekāwin: mena tapiskooch lion oot owasimisa, ā kasoot kemooch itta.

13. Pussikoo, Tāpāyĕchekāyun, ayukawāyĕtumoo, mena neĕchewāpin: wĕkwutche net ăchăk oomuchatissew ŏche, ka oosemakunĭkoomaneyun;

14. Ayiseyinewuk ke chee̊chee̊k o̊che, O Tāpāye̊chekāyun, ayiseyinewuk o̊che, net itwan, mena muche uske o̊che: ka ayatchik oo tipuke̊tumakoowinewaw ota pimatissewini̊k, wutawawa ke sakuskinåtawan ket ayana o̊che.

15. Ayawāwuk owasisa piko eyekoo̊k ā nutowāyimatchik: mena nukutumowāwuk oot ayanewawa oot owasimisewawa.

16. Maka weya neya, ne ga kunowapůtān ke'skesik kwiusk itatissewini̊k: mena ispe wuniskayane ke nuspitakoowini̊k isse, ne ga tāpāye̊tumehikoon.

Nikumoon XVIII.

Ke ga sakehitin, O Tāpāye̊chekāyun, ne muskowisseewin; ka Tipāye̊chekāt net ussinewe kistapiskoom, mena ne natumak: n'Oopimachehewām, ne Munetoom, mena ne muskowisseewin, weya kā mumisseeyan, ne pakahåkwanim, ussitche ne pimachehoowin, mena ne natamoostakun.

2. Ne ga nutwāwāmaw ka Tipāye̊chekāt, ka kuske̊tat kitta ke̊ mume̊chimee̊t: ākose numma nantow ne ga ke̊ totakwuk ka pukwasitchik.

3. Nunåkatāyimoowina nippoowini̊k ne waskaskakoon: mena osame muche pimatissewina ne ke̊ sākehikoon.

4. Wesukāye̊tumoowin muche iskootåk o̊che

n'ooteе̊tikoon: nippoowe nukwakuna net utimenahookoon.

5. Yayimisseyane ne ga nutwāwāmaw ka Tipāye̊chekāt: mena ne ga kitimakwåkowaw ne Munetoom.

6. Ākose kitta nutoo̊tum net itutamoowin oo kunache e̊tawini̊k: mena ne kitimakwåkakāwin kitta otee̊tik, kitta pee̊tokwāpuyeyew pee̊che oo̊'towukåk.

7. Uske nunumepuyew mena kee̊kwun: åpo ā kistustākee mena wutcheesa kooskooskoopuyewa, mena åtustāwa, chikāma ā kissewasit.

8. Wuyowepuyeyew kuskapůtāo oot astumewini̊k o̊che: mena ka māstasekāmukůk iskootāo oo'tooni̊k o̊che, manseweya kuskuskusāwa ka susketākee itta o̊che.

9. Ke̊ tupůtinum kesikwa mena, ākose ke̊ pā nasuskāo: mena ke̊ wunetipiskayew seepa oo' siti̊k.

10. Ke̊ tåtuppewke̊che atunoo̊kuna, ākose ke̊ pime̊yaw: ke̊ pāche pime̊yaw yootino mutůtůkwuna o̊che.

11. Ke̊ ose̊taw wunetipiskaw itta ā kasoot: ke̊ weekeew waska ā kusketāwayik nippe, mena kuskowunusk ke̊ ukwunahook.

12. Ā ispee̊che wasitāyik oo'skesik oo wuskoo peechechepuyeyew: sāsākun, mena iskootāwe kuskuskusāwa.

13. Ka Tipāye̊chekāt mena ke̊ kitoo ke̊che kesikoo̊k o̊che, mena mawutche ke̊che Aya

kitoohāo peyāseewa: sāsākun, mena iskootāwe kuskuskusāwa.

14. Kē isitissåwāo oo keenekutoosa, ākose nunanis kē itamooyewa: kē isitissåhumowāo wastāpuyewa, ākose kē nissewunachehāo.

15. Moŏkechewune nippeä kē wapŭcheka-tāwa, mena ookistŭchawa ā waweyāyak uske kē nookwunwa, ā kitootumun, O Tāpāyēche-kāyun: ā nissewunachētayun ke kissewasewinik ā ŏche yåyātotumun.

16. Kitta pāche isitissåhoowāo ispimik ŏche kitta natikowewuk: mena kitta otinikowewuk nippeeskåk ŏche.

17. Ne ga pimachehik ā mawutche soŏkat-issit ne koostakun ŏche, mena unekee ŏche ka pukwasitchik: weya osam ā mēchātitchik.

18. Ne kē ootumehikwuk āwuko ā kesikak ā ayimissewuk: maka ka Tipāyēchekāt ne kē mitchiminik.

19. Ne kē itoŏtahik mena itta kitta tipā-yimisoowuk: ne kē wuyoweētahik, chikāma ā kitimakāyimit.

20. Ka Tipāyēchekāt ne ga tipåhumak ā isse kwiusk totumwuk: ā isse kechistŭkee ne' cheēcheeä ne ga tipåhumak.

21. Chikāma ne kē mitchiminān oot itatisse-wina ka Tipāyēchekāt: mena numma n'ŏche wā-pinaw ne Munetoom, ka totŭk oomuchatissew.

22. Weya ā nakutowapŭtumwuk kåkeyow oo'yussoowāwina: mena āka kitta wāpinum-wuk oo'yussoowāwina.

23. Ne kĕ mena numma nissewunachehoowan: mena ne kĕ oosimoostumwan ne muche pimatissewin.

24. Āwuko ŏche ka Tipāyĕchekāt kā tipåhumowit kwiusk ā totumwuk: mena ā isse kechistŭkee ne' cheĕcheeä ā wapŭtŭk.

25. Ookunachehoo ŏche neesta ke ga kunachehoon: mena ā wĕ tapwāt ayiseyinew neesta ke ga tapwan.

26. Ookechistissew ŏche neesta ke ga kechistissin: mena oonuyåtawatissew ke ga kiskinŏhumak nuyåtawatissewin.

27. Weya kitta pimachehutchik ayiseyinewuk ayimissewinik ka ayatchik: mena kitta neĕche wāpinumwut oot ispåkāwukāyimoowin ka kistāyimoot.

28. Keya mena ke ga suskahān ne wasuskootānumakun: ka Tipāyĕchekāt ne Munetoom kitta wastānum ne wunetipiskissewin.

29. Weya keya ŏche kitta sakoohukik ā osamāyutitchik ayiseyinewuk: mena oo wechehewāwin ŏche ne Munetoom ne ga pasitche kwaskoŏtin mānikāwin.

30. Oot itatissewin Muneto numma nissewunachehewāo itatissewin: oot ayumewin ka Tipāyĕchekāt kĕ kootāyĕchekatāo iskootåk; natumowāo kåkeyow unehee ka mumisseetotakoot.

31. Owāna Mānetoowit, piko ka Tipāyĕchekāt: åpo owāna āyat muskowisseewin, piko ke Munetoomenow?

32. Weya Muneto, ka pukwåtāhit muskowisseewin kitta nutoopuyewuk: mena ka issĕtat net itatissewin kitta wĕ tapwāwuk.

33. Issĕtaw ne'sita tapiskooch yapāwutik oo' sita: mena net åyik ispimik.

34. Kiskinŏhum ne' cheĕcheeä kitta nootinikāyan: mena ne'spitoona ŏche ne ga natwapitaw peewapiskwåchapee.

35. Ke kĕ meeyin kitta natumakooyan ke pimachehewāwin: ke kĕchenisk ussitche ne ga mitchiminikoon, mena ke kissāwatisseewe kukāskimewāwin ne ga kĕch'ayewehikoon.

36. Ke ga towinumowin eyekoŏk kitta kĕ itoŏtāyan: āka kitta piswahumayan.

37. Ne ga pimitissåwawuk ka pukwasitchik, mena ne ga utimawuk: numoweya ne ga ŏche kewan patima kĕ nissewunachehukwawe.

38. Ne ga ootamåwawuk, āka kitta kĕ nepowitchik: maka kitta pŭkissinwuk seepa ne'sitik.

39. Ke kĕ pukwŭtāhoon muskowisseewin kitta nutoopuyeyan: ke ga neĕchewāpinawuk ka pukwasitchik kitta påtukooskowukik.

40. Ke kĕ issehawuk ka pukwasitchik kitta osimoostowitchik: ākose ne ga nissewunachehawuk unekee ka pukwasitchik.

41. Kitta ata mowimoŏkāwuk, maka numma kitta ĕtayewa kitta wechehikootchik: tapwā, åpo ka Tipāyĕchekāyit kitta nutwāwāmāwuk, maka numoweya kitta nutoŏtowāo.

42. Ne ga peesewāpåwawuk tapiskooch

usiskee ka wāpastůk: ne ga wuyowe wāpinawuk tapiskooch usiskee māskunåk.

43. Ke ga pimachehin oo kėkåtoowinewåk ŏche ayiseyinewuk: ke ga issehin kitta tipāyimukik āka ka ayumehatchik.

44. Ayiseyinewuk āka ā ŏche kiskāyimukik: ne ga utooskakwuk.

45. Sāmak achimikowewuke, ne ga nahėtakwuk: maka ayůchekoosisanuk ne ga kukwācheesimikwuk.

46. Ayůchekoosisanuk kitta noŏtāpuyewuk: mena kitta wuyowe sākissewuk oo kipåhookoowinewåk ŏche.

47. Ka Tipāyėchekāt pimatissew, kitta mumėchimaw ka soŏkustwat weyechehit: mena kitta mumėchimaw Muneto ne pimachehoowin.

48. Una ote Muneto ka nakutowapůtůk kitta natumakowewuk: mena ka putuppetissåhumowit ayiseyinewa.

49. Weya ka pimachehit ā nunåkacheheyit ka pukwaseyit ŏche, mena owusimā ka kistukimit ispeėch ne koostakuna: ke ga wėkwutchehin oo muche pimatissew ŏche.

50. Åwuko ŏche ke ga meeyitin nunaskoomoowin, O Tāpāyėchekāyun, ayůch eyineeskåk: mena ne ga nikumoostān ke Wėyoowin.

51. Kėche oŏtinikāwin meeyāo oo kėche Ookemåkana: mena nookoŏtwowāo meyo totakoowin Davida oo Kistukimakuna, mena oot owasimiseyewa kakekā.

Nikumoon XIX.

Kesik achimomukun oo mumåtakoohikoowin Muneto: mena kesik wapůteyewāmukun oot utooskāwin oo' chee̊chee̊k o̊che.

2. Pāuk kesikaw wĕtumomukun kotuk: mena pāuk tipiskaw achimoostatomukun kotuk.

3. Numma tukwun keeswāwin: āka itta oot itutamoowinewaw ā påtakwuneyik keyikow.

4. Ā påtakwůkee ispuyew missewā uskee̊k: mena oot ayumewinewaw ā isko kesipak uske.

5. Ākota kĕ manookowāo kesikawe pesimwa: ka pāche sakoo̊tāt tapiskooch oske wekee̊too weekee̊k o̊che, mena ā mumåtakoosit tapiskooch mistapāo wå kukwāchiskussewātche.

6. Itoo̊tāmukun mawutche wåyow kesikoo̊k o̊che, mena ispůtamukun itta ā isko kesipak: mena numoweya kākwi kĕ kasoomukun āka kitta kissetāk itta o̊che.

7. Oo'yussoowāwin ka Tipāyĕchekāt numma weyepayew ooyussoowāwin, kwāskinik åchåk: oot itwāwin ka Tipāyĕchekāt kåchenahomukun, mena meeyāo kukåtawāyĕtumoowin ookukāpatissewa.

8. Oot issĕtwawina ka Tipāyĕchekāt kwiusk itustāyewa, mena mumåtakoosiskakāo me' tåĭk: oo' yussoowāwin ka Tipāyĕchekāt påkuneyew, mena mākewāo wastāo me'skesikoo̊k.

9. Oo koosikwāyimikoowin ka Tipāyĕchekāt kechistayew, mena kakekā ĕtukwuneyew:

oo' yussoowāwina ka Tipāyĕchekāt tapwāmukuneyewa, mena pisisik kwiusk itatissemukuneyewa.

10. Owusimā kitta kĕ ukawatumeĕk ispeĕch mawutche kĕche sooneyaw, tapwā, ispeĕch mistahā mawutche kĕche sooneyaw: wĕkussinwa mena ispeĕch amoo osĕchekun, mena ispeĕch amoo ussewuchekun.

11. Mena maka, āwukwunee ket utooskāyakun ka kiskinŏhumakoot: mena ā mitchiminumeĕk ĕtukwun kĕche tipåhumatoowin.

12. Owāna kā kĕ wĕtŭk tŭtwaw ā wunĕtit: O kechistinin keya ne kemooch wunĕtewinik ŏche.

13. Kunowāyim mena ket utooskāyakun soŏketåhāwe muchĕtewina ŏche, āka kitta tipāyimikooyan: ākose ne ga numma weyepehoon, mena numma ne ga oot ayanin kĕche wunĕtewin.

14. Keyam ayumewina ne' toonik, mena mamitoonāyĕtumoowin ne' tåik: ke ga mosuk otinumowin ā kunowapŭtumun.

15. O Tāpāyĕchekāyun: ne muskowisseem, mena n'oopimachehewām.

Nikumoon XX.

Ka Tipāyĕchekāt ke ga wĕ nutoŏtak ayimissewinik āyayune: oo' Wĕyoowin Jacob oo Munetooma ke ga natumak;

2. Ke ga wechehik ayumehāwekumikoŏk ŏche: mena ke ga ayeechehik Sionik ŏche:

3. Kitta kunookiskissew kȧkeyow ke tipetotumakāwina: mena ke ga otinumak ke tipetotumakāwin;

4. Ke ga meeyik ā isse nutowāyėtumomukůk ke' tȧ: mena kitta tāpeyowȧtaw ke mitoonāyėchekun.

5. Ne ga mumȧtakoohikoonan ke pimachehewāwin, mena ne ga mumisseenan oo Wėyoowin ka Tipāyėchekāt ke Munetoomenow: ka Tipāyėchekāt kitta wė totum kȧkeyow ke nutotumakāwina.

6. Ākwa ne kiskāyėtān, ka Tipāyėchekāt ā wechehat ka Kistukimat, mena kitta nutoȯtowat oo kunache kesikoomik ȯche: oo soȯkatissewe kėchenisk ȯche.

7. Ateėt mumisseewuk nutoopuyewe-tapanaskwa, ateėt mena mistutimwa: maka ke ga kunookiskissinanow oo Wėyoowin ka Tipāyėchekāt ke Munetoomenow.

8. Kė neėchepitawuk, ākose půkissinwuk: maka keyanow ke kė pussikoonow, mena ke chimuchekapowinow.

9. Pimachehinan, Tāpāyėchekāyun, mena nutoȯtowinan, O kėche Ookemaw: tůtwaw ā mowimoostatȧk.

Nikumoon XXI.

Kėche Ookemaw kitta mumȧtakoohik ke soȯkatissewin, O Tāpāyėchekāyun: naspitch kitta mumȧtakoohik ke pimachehewāwin.

2. Ke kē meeyaw ā isse ukawatumomukuneyik oo' tā : mena numma ke kē anwātowaw ā isse nutotŭk oo' toonik.

3. Ke ga nekanoōtowaw ke meyo totakāwina ōche : mena ke ga ustawan kēche Ookemaw ustootin oo'stikwanik.

4. Ke kē nutotumak pimatissewin, ākose ke kē meeyaw ā kinwak pimatissewin : kakekā mena kakekā.

5. Oo kistāyētakoosewin missayew ke pimachehewāwinik : mumātakoosewin mena kēche kistāyētakoosewin ke ga meeyaw.

6. Ke ga meeyaw kakekā mumātakoosewin : mena kitta mumātakoosew ā meyo kunowapumut.

7. Chikāma, mumisseetotowāo Kēche Ookemaw ka Tipāyēchekāyit : mena oo kissāwatisseewinik Muneto mawutche kēche Aya numoweya kitta wunehoo.

8. Kākeyow ka pukwatiskik kitta moosētawuk ke cheēcheeyew : ke kēchenisk ōche ke ga miskowawuk unekee ka pukwatisik.

9. Ke ga issehawuk tapiskooch ā iskootāwik kuskumootikusikun ispe kissewaseyune : ka Tipāyēchekāt kitta nissewunachehāo oo kissewasewinik, mena iskootāo kitta iskwasookwuk.

10. Ke ga otinawuk uskeēk ōche : mena oot owasimisewawa ayiseyineeskāk ōche.

11. Weya ā kē itāyētŭkik kitta wunetotaskik : mena ā kē mamitoonāyētŭkik āka ka kē totŭkik.

12. Āwuko óche ke ga usātissáwawuk: ket áchapee ke kwyatúpitaw ā wé ayimehutchik.

13. Ke ga mumédchimikowin, Tāpāyécheka-yun, ke soókatissewiník: ākose ne ga nikum-oostānan, mena mumécheétānan ke soókatisse-win.

Nikumoon XXII.

Ne Munetoom, ne Munetoom, tanákā ke wāpinin: mena wáyow ka óche nutoótoweyun ā nunatoomitan?

2. O ne Munetoom, ke mowimoostatin ā ke-sikak, maka numma ke nutoótowin: mena ā tipiskak ussitche numma net uywāpin.

3. Ākose túkee ā kunatisseyun: O keya ka mowimoostask Israel.

4. N'ótawenanuk ke ké uspāyimoototakwuk: ke ké mumisseetotakwuk, ākose ke ké natum-owawuk.

5. Ke ké mowimoostakwuk, ākose ke we-chehawuk: ke ké mumisseetotakwuk, ākose numma óche wawanāyétumwuk.

6. Maka weya neya, munechoosík net itāyé-takoosin, numoweya ayiseyinew: ā mawutche atowāyétakooseyan ka ítusit ayiseyinew.

7. Kákeyow túto ka wapumitchik ne pápe-hikwuk: kinotoonāpuyehoowuk, mena wāwā-piskwāpuyehoowuk, omisse itwāwuk,

8. Ké mumisseew Munetoowa, kitta natum-akoot: keyam maka ākwa kitta natumak, kees-pin wé ayawik.

9. Maka keya ka kē otineyun ne' kawe wutăk ŏche: keya ke kē uspāyimootototatin, pechāyik kāyapitch ā noŏyit ne' kawe.

10. Keya ke kē mitoonāyimin uspin ā nētawekeyan ŏche: k' Oomunetoomimitin nistum ā ŏcheeyan ŏche.

11. O ākaweya nukusin, mākwach ayimissewin kissewak ā ētukwŭk: ākose āka oweyuk ā ētat kitta wechehit.

12. Mēchāt yapāwe mistooswuk n' ooteētikwuk: ā weeyinootchik yapāwuk Basanĭk ŏche ne waskaskakwuk.

13. Ne tawutookoonāstakwuk: tapiskooch ā nākimoot Lion.

14. Nippe ka isse sekasekowŭk net isse ayan, mena kăkeyow ne'skuna kootikoopuyewa: ne' tă mena tapiskooch pikew ā tĭkisoot isse ayaw.

15. Ne muskowisseewin pastāo, mena ne' tayune ne koonăk mitchimoŏtin: ākose ke ga pāsewin nippoowinĭk.

16. Weya mēchāt utimwuk ā otissitchik: mena oomuchatissewuk ā ooyussoowasitchik.

17. Kē sapoostahumwuk ne cheēcheeä, mena ne' sita: ne ga kē wētān kăkeyow ne' skuna: nepowewuk soŏke ā kunowapumitchik mena ā kunowapumitchik.

18. Matinumatoowuk net ayoowinisa: mena kukwā kiskāyētumwuk owāna kā ayat net ukoohoon.

19. Maka ākaweya wăyow aya, O Tāpāyēchekāyun: keya ka wecheheyun, keyepe wechehin.

20. Natumow net áchák semakunikoomaník
óche: naspitch ka sakehuk utimoók óche.
21. Pimachehin Lion oo' tooník óche: ke
kḗ pā́towin assi mākwach oot ā́skunewák Uni-
cornuk óche.
22. Ne ga wḗtumowawuk ke Wḗyoowin
ne' chewamuk: mākwach ā mamowe ayumehák
ke ga mumḗchimitin.
23. O mumḗchimeék ka Tipāyḗchekāt, ke-
yawaw ka koosikwāyimāk: kistachimḗek, ká-
keyow keyawaw oot owasimisa Jacob, mena
koosikwāyimḗek, kákeyow keyawaw oot owas-
imisa Israel;
24. Weya āka ā óche atowāyimat ā isse tup-
útāyḗtakooseyit ookitimakissewa: numoweya
óche kasoostowāo, maka ā mowimoostakoot kḗ
nutoótowāo.
25. Ke ga mumḗchimitin itta ā mamowe
ayumehák: ne kḗche itwāwina ne ga tipeto-
tān ā wapumeyit unekee ka koosikwāyimikoot.
26. Ka kitimakissit kitta mechesoo, mena
kitta tāpāyḗtúk: unekee ka nutoonowatchik
ka Tipāyḗchekāyit kitta mumḗchimāwuk; ke'
tā́ewawa kitta pimatissemukunwa kakekā.
27. Missewā uskeék kitta kiskissetotasoo-
wuk, ākose kitta natamoostowāwuk ka Tipāyḗ-
chekāyit: mena kákeyow ka tútoskanāmukisse-
yit ayiseyinewuk kitta putuppeestak.
28. Weya oot ayan otānow ka Tipāyḗche-
kāt: mena weya Kḗche tipāyimāo ayiseyinewa.
29. Kákeyow túto ka weeyinootchik uskeék:
kḗ mechesoowuk, mena kḗ putuppeestowāwuk.

30. Kākeyow unekee ka itoōtātchik uskēek kitta neepuskoopeestowāwuk: mena numoweya oweyuk kē pimachehāo oot ăchākwa.
31. Net owasimisa kitta utooskak: ka Tipāyēchekāt kitta utooskakoot kitta itukimimawa.
32. Kitta pāche wētumowawuk kwiusk oot itatissewineyew: unehee ayiseyinewa kā nētawekeyit, ka Tipāyēchekāt ka kē osēhat.

Nikumoon XXIII.

Ka Tipāyēchekāt n'oo kunowe mayuchikwām: āwuko ōche numoweya kākwi ne ga kweetuman.
2. Ne ga mechesoohik itta ā meywasineyik: mena ne ga kiskinoōtahik itta nippe ā meywāyētakwuneyik.
3. Kitta kwāskināo net ăchākwa: mena ne ga itoōtahik kwiusk itatissewinik, oo Wēyoowin ōche.
4. Keyam ata pimoōtāyane ka wanūtchak itta ka chikastāk nippoowin, numoweya ne ga koostān muche kākwi: weya ā wechāweyun; ke suskahoon ne kakeechehikoon.
5. Ke ga kwyachētwowin mechesoowinātik unekee ka mikooskachehitchik ōche: ke kē tumuskoonin pimme ōche, mena net ooyakun kitta sakuskināo.
6. Maka ke meyo totakāwin mena ke kissāwatisseewin ne ga pimitissāhookoon eyekoōk kā pimatisseyan: mena ne ga ayawan oo waskahikunik ka Tipāyēchekāt kakekā.

Nikumoon XXIV.

Ka Tipāyĕchekāt weya oot ayan uske, mena kåkeyow tůto kākwi itta ka ayak: ā isko waweyāyak uske, mena unekee itta ka ayatchik.

2. Weya ā kĕ keesĕtat tůkoŏch wenepākoŏk: mena ā kĕ kwyachĕtat tůkoŏch itta ā yiskepāyik.

3. Owāna kā kĕ koospamutchewāt oo wutcheemik ka Tipāyĕchekāt: mena owāna kā kĕ pussikoot oo kunache ĕtawinik?

4. Una ka kechistayikee oo cheĕcheeä, mena ka påkustāyik oo' tå: mena āka ka ŏche mitoonāyĕtůk muche kākwi, āka ka ŏche kukwācheesimat oo weetuppimakuna.

5. Kitta ŏtinum oo meyo totakāwin ka Tipāyĕchekāt: mena kwiusk itatissewin kitta meeyik Munetoowa oo pimachehewāma.

6. Āwukwunik okoo oot owasimisewaw unekee ka nutoonowatchik: unekee ote ka nutoonůkik ke'skesik, O Jacob.

7. Ispåkānumook kĕche iskwåtāma, mena kitta ispåkā ayawa kakekā iskwåtāma: ākose meyawutche kĕche Ookemawit kitta peĕtokwāo.

8. Owāna owa mawutche kĕche Ookemaw: ka Tipåyĕchekāt owa ka soŏkatissit, ka Tipāyĕchekāt ote ka soŏkatissit ā nutoopuyit.

9. Ispåkānumook kĕche iskwåtāma, mena kitta ispåkā ayawa kakekā iskwåtāma: ākose

meyawutche kēche Ookemawit kitta peētokwāo.

10. Owāna owa mawutche kēche Ookemaw: ka Tipāyēchekāt owa, āwuko ka kēche Ookemawit.

Nikumoon XXV.

Keya, O Tāpāyēchekāyun, ke ga ispåkānumatin net åchåk; ne Munetoom, ke kē mumisseetotatin: O ākaweya ne ga wawanāyētān, mena ākaweya ne ga sakoochehikwuk ka pukwasitchik.

2. Weya kåkeyow tůto ka uspāyimoototaskik āka kitta nunāpāwehutchik: maka weya unekee ka wunētitchik kitta nunāpāwehisoowuk.

3. Wapůteyin ket itatissewina, O Tāpāyēchekāyun: mena kiskinōhumowin ke māskunowa.

4. Kiskinoōtahin ke tapwāwinik, mena kiskinōhumowin: weya keya ā oo Munetoomimitan ka pimacheheyun; keya ke kē uspāyimoototatin kupākesik.

5. Kunookiskisse, O Tāpāyēchekāyun, ke kissāwatisseewina: mena ke meyo totakāwina, kuyůtā ka ōche nookoōtwoweyun.

6. O ākaweya kiskissetota ne muchētewina ā owasiseweyan: maka ā ispeēche kissāwatisseeyun kiskissetotowin, O Tāpāyēchekāyun, weya a meywatisseyun.

7. Kissāwatisseew mena kwiusk itatissew ka Tipāyēchekāt: āwuko ōche kitta kiskinōhumowāo oomuchatissewa.

8. Unehee ka yoospisseeyit kitta kiskinoōtahāo ooyussoowāwinik: mena tūto ka yooskatisseeyit, āwukwunee kā kiskinōhumowat oot itatissewin.

9. Kåkeyow oot itatissewina ka Tipāyěchekāt kissāwatisseewin mena tapwāwin ayayew: tūto unehee ka mitchiminumeyit oot issětwawin, mena oo yussoowāwina.

10. Ke Wěyoowin ōche, O Tāpāyěchekāyun: kissāwatotowin ne muchětewin ōche, weya naspitch mistahā ā kě wuněteyan.

11. Kāko ayiseyinew ka koosikwāyimat Tāpāyěchekāyit: āwukwunee kā kiskinōhumowat ā isse nutowāyětūk.

12. Oot åchåkwa kitta pāūtukee ayayewa: mena oot owasimisa kitta ayayewa uskeēk.

13. Numoweya kākwi kitta katoowāo ka Tipāyěchekāt unehee ka koosikwāyimikoot: mena kitta wapūteyāo oot issětwawin.

14. Tūkee ne kunowapumaw ka Tipāyěchekāt: weya kitta kāchikoonūk ne' sita åyupeēk ōche.

15. Kwāsketotowin, mena kissāwatotowin: weya ā wāpinikoweyan, mena ā nunåkachehikoweyan.

16. Nunåkatāyimomukun ne' tå mistahā: O otinin net ayimissewinik ōche.

17. Kunowapūta ā ayayan ayimissewin mena nunåkatāyimoowin: mena usānumowin kåkeyow ne muchětewina.

18. Nakutowāyěta ā měchātitchik ka pukwasitchik: ākose naspitch ā pukwasitchik.

19. O mitchimin net åchåk, mena natumowin: ākaweya ne ga wawanāyētān, weya ā kē mumisseetotatan.

20. Keyam kwiusk ītotumoowin ne ga pumehikoon: weya keya ā kē uspāyimoototatan.

21. Natumow Israel, O Muneto: kåkeyow oot ayimissewinik ōche.

Nikumoon XXVI.

Keya ooyussoowasin O Tāpāyēchekāyun, weya ā kē mitimāyan nåhe totumoowin: ne kē mumisseetotowaw ka Tipāyēchekāt, āwuko ōche numoweya ne ga pukissinin.

2. Nutowe kiskāyimin, O Tāpāyēchekāyun, mena kootāyimin: kootāyēta ne mamitoonāyēchekun mena ne' tā.

3. Ke meyo totakāwin mosuk ne kunowapūtān: ne ga mitiman ke tapwāwin.

4. Numma n'ōche wechāwawuk muche ayiseyinewuk: mena numoweya ne ga wechehawuk ka wuyāsehewātchik.

5. Ne kē pukwatān itta ā mawutchehitootchik oomuchatissewuk: mena numoweya ne ga weetuppimawuk oomuchatissewuk.

6. Ne ga keseepākinān ne cheēcheeä kwiusk ētewinik, O Tāpāyēchekāyun: ākose ne ga natān ket issētwawin.

7. Kitta wapūteyewāyan ke nunaskoomikoowin: mena kitta wētuman kåkeyow ke mamåtawe issēchekāwina.

8. Ka Tipāyěchekāyun, ne kě sakětan ke waskahikun: mena itta ka ayak ke kistāyětakoosewin.

9. O ākaweya kipå net Åchåk keke oomuchatissewuk: mena ne pimatissewin ussitche ka sakětatchik mǐko ā seekahůkik;

10. Oo cheěcheewåk ka ayayik muche pimatissewin: mena oo kěche niskewåk sakuskināyewa mākewina.

11. Maka weya neya, ne ga wě mitiman kwiusk totumoowin: O natumowin, mena kissāwatotowin.

12. Ne' sita kwiusk ne nepowakan: ke ga muměchimitin Tāpāyěchekāyun itta ā mamowe ayumehanewůk.

Nikumoon XXVII.

Ka Tipāyěchekāt ne wastānumak, mena ne pimachehik; owāna maka kā kě koostuk: ka Tipāyěchekāt ayeechětaw ne pimatissewin; owāna maka ne ga kooståty?

2. Ispe oomuchatissewuk, ka pukwasitchik; peyā nasitchik ā wě moowitchik: kě pisoosinwuk ākose půkissinwuk.

3. Keyam ata měchāt ayiseyinewuk mowenāskowitchik, numoweya kitta sākissemukun ne' tå: mena åpo ata nutoopuyeestakoweyan, åchiko ne ga mumisseetotowaw.

4. Pāuk kākwi ne kě nutowāyětumowaw ka

Tipāyēchekāt, kā wē ayayan: kitta ayayan oo wuskahikunik ka Tipāyēchekāt eyekoōk ā pimatisseyan, kitta kunowapŭtumwuk oo kissāwatisseewin ka Tipāyēchekāt, mena kitta kewookatumwuk oot ayumehāwekumik.

5. Mākwach ā ayimissinanewŭk ne ga katik weekeēk: tapwā, ā wunemootuneyik itta oot ētawin ne ga katik, mena ne ga tåtåyik tŭkoōch ussineēk.

6. Ākwa ne ga kistāyimik: owusimā ispeēch unekee ka pukwasitchik missewā waska ka ayatchik.

7. Āwuko ōche ne ga mākin oot ētawinik muchoostāhumatoowin keke kēche mumåtakoosewin: ne ga nikumoon, mena ne ga mumēchimaw ka Tipāyēchekāt.

8. Nutoōtowin, o Tāpāyēchekāyun, ā mowimoostatan: kissāwatotowin, mena nutoōtowin.

9. Ne' tå ke kē achimikoon, Nutoona ne' skesik: Ke' skesik, Tāpāyēchekāyun, ne ga nutoonān.

10. O ākaweya katoowin ke'skesik: mena ākaweya wāpin ket utooskāyakun kissewasewinik.

11. Keya ke kē wechehin: ākaweya nukusin, mena ākaweya wāpinin, O Muneto ka pimacheheyun.

12. N'ōtawe mena ne' kawe wāpinitwawe: ka Tipāyēchekāt ne ga otinik.

13. Kiskinōhumowin ket itatissewin, O Tāpāyēchekāyun: mena kiskinoōtahin kwiusk isse, ka pukwasitchik ōche.

14. Ākaweya pukitinin ā isse nutowāyėtu̇kik ka pukwasitchik : weya ā keyaske misimikoweyan, nuspach ā itikoweyan.

15. Ne ga kė eyemoȯkȧty metoone : maka ā tapwȧtuman kitta wapu̇tuman oo kissāwatisseewin Tāpāyėchekāt uskeėk.

16. O pāho ka Tipāyėchekāt ā itāyėtu̇k : soȯkustwa, ākose ke ga kakeechehik ke' tȧi̇k ; mena mumisseetotow ka Tipāyėchekāt.

NIKUMOON XXVIII.

KEYA ke ga mowimoostatin, O Tāpāyėchekāyun ka ȯche soȯkustwayan : ayumehin ; keespin, manapiko aka ke nutoȯtowėty i̇totoweyune, tapiskooch unekee wati̇kani̇k ka itoȯtātchik ne ga issenakoȯchekan.

2. Nutoȯta ne tupu̇tāyimoowe nutotumakāwina, tu̇twaw ā mowimoostatan : tu̇twaw ne cheėcheeä ā itissinuman ke kissāwatisseewe uppewini̇k ke kunache ayumehāwekumikoȯk.

3. O ākaweya wāpinin, mena ākaweya nissewunachehin keke oomuchatissewuk mena oomuchetotumoowuk : ka meyo ayumehatchik oo weetuppimakunewawa, maka muche kākwi ka mitoonāyėtu̇kik oo' tȧewȧk.

4. Tipȧhumowik ka isse i̇totu̇kik : mena ā kė isse muche mamitoonāyėtu̇kik.

5. Tipȧhumowik ā kė isse kuskėtumasootchik : tipȧhumowik ā isse kuskėtatchik.

6. Weya āka ā nakutowāyėtu̇kik oo mitoonāyėchekunewȧk oot issėchekāwina ka Tipāyė-

chekāt, mena ā isse nookoōtayit oo cheēcheeyeēk: āwuko ōche kā neēchewāpinat, āka mena kā osehat.

7. Kitta mumēchimaw ka Tipāyēchekāt: weya ā kē nutoōtŭk ne tupūtāyimoowe nutotumakāwina.

8. Ka Tipāyēchekāt ne muskowisseewin, mena ne natumak; ne kē mumisseetotowaw ne' tāik ōche, ākose ne kē wechehik: āwuko ōche mumātakoosemukun ne' tā, mena ne nikumoowinik ne ga mumēchimaw.

9. Ka Tipāyēchekāt ne muskowisseewin: mena natumowāo ka Kistukimat.

10. O pimachehik ket eyineemuk,mena meeyik ke meyo totakāwin ket ayanuk: ussumik, mena ooyāyik kakekā.

Nikumoon XXIX.

Meeyeēk ka Tipāyēchekāt, seyoōkatisseyāk, meeyeēk ka Tipāyēchekāt putuppeestakoowin mena soōkatissewin.

2. Meeyeēk ka Tipāyēchekāt kistāyētakoosewin ā isse kuskētumasoot: putuppeestāk ka Tipāyēchekāt kunache putuppeestakāwin ōche.

3. Weya ka Tipāyēchekāt ka kē ooyussoowatūk nippeä: weya kēche Muneto ka osēhat peyāsewa.

4. Weya ka Tipāyēchekāt, ka ooyukētūk kēche wenepāk; oot itwāwin ka Tipāyēchekāt

soŏkatuneyew: oot itwāwin ka Tipāyĕchekāt kĕche itāyĕtakwuneyew.

5. Oot itwāwin ka Tipāyĕchekāt ŏche peekoonāo mistikwa: tapwā, ka Tipāyĕchekāt peekoonāo mistikwa Libanusĭk.

6. Issehāo wawach kitta kwaskoŏteyit tapiskooch mistchoosoosa: Libanus mena Sirion, tapiskooch unicorn.

7. Oot itwāwin ka Tipāyĕchekāt ŏche nunanistukĕtum iskootāo; oot itwāwin ŏche ka Tipāyĕchekāt itukĕtum kitta nunumepuyik pukwutuske: tapwā, ka Tipāyĕchekāt itukĕtum kitta nunumepuyeyik pukwutuske Cades.

8. Oot itwāwin ka Tipāyĕchekāt ŏche kuskehāo pisiskewa kitta nĕtawekeyawusooyit, mena miskum ā ata sukayik: oot ayumchāwekumikoŏk kăkeyow ayiseyinewa atotumeyewa oo kistāyĕtakoosewin.

9. Ka Tipāyĕchekāt tătuppew ka yiskepāyik: mena ka Tipāyĕchekāt kĕche Ookemawew kakekā.

10. Ka Tipāyĕchekāt kitta meeyāo muskowisseewin oot eyineema: ka Tipāyĕchekāt kitta meeyāo oot eyineema pāŭtukāyimoowin.

Nikumoon XXX.

Ke gamumĕchimitin, O Tāpāyĕchekāyun, weya ā kĕ wecheheyun: āka ka ŏche sakoohitchik pākwasitchik.

2. O Tāpāyĕchekāyun ne Munetoom, ke kĕ mowimoostatin: ākose ke kĕ pimachehin.

3. Keya, Tāpāyēchekāyun, ke kē otinaw net āchāk nissewunachehoowinik ōche : ke kē kunowāyētumowawuk ne pimatissewin unekee watikanik ka itoōtātchik.
4. Nikumoostāk ka Tipāyēchekāt, keyawaw oo kunachehooma : mena nunaskoomeēk ā kunookiskissewāk oo kunatissewin.
5. Weya oo kissewasewin ā mitchiminūk piko eyekoōk ā pusūkapeweēt, mena oo meyo totakāwinik ayayew pimatissewin: keyam kewatāyimoowin kittaētukwun tūkee tipisk, maka mumātakoosewin oochēchepuyew keyākesāpayake.
6. Mākwach ā meyo ayayan, numoweya wēkach ne ga petoos isse ayan, ne kē itwan : keya, Tāpāyēchekāyun, ke kissāwatisseewin ōche ke kē ayeechehin.
7. Ke kē utimiskwānoostowin : akose ne kē kuskāyētumehikoon.
8. Ākose ke kē mowimoostatin, O Tāpāyēchekāyun : mena ne natamoostowaw ne Tāpāyēchekām ā tupūtāyimooyan.
9. Tanisse kā isse aputchehikooyun ne mik : ispe itoōtāyane watikanik?
10. Usiskee na ke ga nunaskoomikoon: āpo na kitta wētumomukūk ke tapwāwin?
11. Nutoōtā, O Tāpāyēchekāyun, mena kissāwatotowin: Tāpāyēchekāyun, keya wechehin
12. Ke kē kwāskinān ne kewatāyimoowin mumātakoosewinik isse: ke kē otinān ne nunākatāyimoowin, ākose ke kē meeyin mumātakoosewin.

13. Āwuko ŏche tŭto ka meyo pimatissit ayiseyinew ke ga nikumoostak tŭkee: O ne Munetoom, ..e ga meeyitin nunaskoomoowin kakekā.

Nikumoon XXXI.

Keya, ke kĕ mumisseetotatin, O Tāpāyĕchekāyun: ākaweya wĕkach ne ga nunāpāwehikowin, natumowin kwiusk ket itatissewinĭk.

2. Pā natiskwānoostowin: keyepe natumowin.

3. Mena ne ga ookistapiskoomin keya, mena kitta uspāyimooyan: kitta pimacheheyun.

4. Weya ā ookistapiskoomimitan, mena ā natamoostatan: kiskinoŏtahin mena ke Wĕyoowin ŏche.

5. Otinin ăyupeĕk ŏche, ka wĕ ŏche nukwasitchik kemooch: weya keya ā meeyeyun muskowisseewin.

6. Ke cheĕcheĕk ke kunowiskŏtinitin net ăchăk: mena maka ke kĕ pimachehin, O Tāpāyĕchekāyun, keya Muneto ka tapwāyun.

7. Ne kĕ pukwatawuk unekee ka mitchiminŭkik muche kākwia: mena ne kĕ mumisseetotowaw Muneto.

8. Ne ga mumătakoosin, mena ne ga mumătakoohikoon ke kissāwatisseewin: weya ā kĕ nakutowāyĕtumun ka mikooskachehikooyan, mena ā kĕ kiskāyimut net ăchăk ayimissewinĭk.

9. Numoweya k'ŏche kipahoon kitta ayawit ka pukwasit: maka itta ā mŭketowak ke kĕ ăyin.

10. Kissāwatotowin, O Tāpāyěchekāyun, ā wawanāyětuman: mena ne' skesikoŏk net ayakoon naspitch kewatāyimoowin; mena net ăchăkoŏk ussitche ne' yowik.
11. Weya peyis ā kissāyineweyan kewatāyimoowin ŏche: mena nunăkatāyimoowin ŏche.
12. Ne muskowisseewin ne noŏtāpuyehikoon, ne muchětewin ŏche: mena ne' skuna nissewunatunwa.
13. Ne kě kitootikwuk kăkeyow ka pukwasitchik, maka osam unekee ka weetuppimukik. mena unekee ka kiskāyimukik ne kě koostikwuk; mena ā wapumitchik ne kě kasoostakwuk.
14. Ne wunekiskissetotakowin, tapiskooch oweyuk ā nippit: ā peekopuyik ooyakun net issenakoŏchekan.
15. Ne kě pătān ā muche itwātchik ā měchātitchik ayiseyinewuk: mena koostachewin missewā itta ayaw, weya ā wě mamowe nissewunachehitchik, mena ā ooyussoowātchik kitta otinŭkik ne pimatissewin.
16. Maka keya ke kě uspāyimoototatin, O Tāpāyěchekāyun: Keya neya ne Munetoom, ne kě itwan.
17. Ne pimatissewin ayaw ke cheěcheěk; natumowin ka pukwasitchik ŏche: mena unekee ka pupamamoŏkasitchik.
18. Wapŭte ket utoŏskāyakun kissāwātisseewe ke' skesik: mena pimachehin ke kissāwatisseewin ŏche.
19. Ākaweya ne ga wawanāyětān, O Tāpā-

yĕchekāyun, weya ā kĕ mowimoostatan: keyam oomuchatissew kitta nunāpāwehoo, mena kitta kipĭtoowāo nikwăuskanĭk.

20. Keyam ka keyaskit kitta kipĭtoowāo: ka nunăkache, kistāyimoowe, mena atowāyĕchekāwe, ayāspimat oo meywatissewa.

21. O taneyekoŏk peyeesakwŭk ke meyo totakāwin, ka ustwowutchik unekee ka koosikwāyimiskik: mena ka kĕ kwyachĕtumowutchik unekee ka mumisseetotaskik, mākwach ayiseyineeskăk!

22. Ke ga katawuk ket ĕtawinĭk āka ayiseyinewa kitta nayătawe totakootchik: ke ga kunowāyimawuk ket ĕtawinĭk āka nantow kitta muche iteĕtchik.

23. Kitta nunaskoomaw ka Tipāyĕchekāt: weya ā kĕ wapŭteyit oo kĕche meyo totakāwin ā soŏkuneyik waskahikunĭk.

24. Ākose ā wĕ keyepeyan, omisse ne kĕ itwan: ke wāpinin numma ke wĕ kunowapumin.

25. Maka sakooch ke kĕ pătān net ayumehawin: ispe ā mowimoostatan.

26. O sakeheĕk ka Tipāyĕchekāt, kăkeyow keyawaw oo kunachehooma: ka Tipāyĕchekāt kunowāyimāo unehee ka tapwătŭkik, mena mistahā tipăhumowāo ka kistāyimooyit.

27. Soŏkustwak, ākose kitta ooyustaw ke' tăewawa: kăkeyow keyawaw ka mumisseetotowāk ka Tipāyĕchekāt.

Nikumoon XXXII.

Sowāyētakoosew āwuko oo muchatissewin ka usānumăt: mena oo muchatissewin ka ukwunahumoot.

2. Sowāyētakoosew āwuko ayiseyinew ka Tipāyēchekāt āka ka ukētumowat muchētewin : mena oot ăchăkoŏk āka ka mitchiminŭk muche kākwi.

3. Măkwach ā ata āka kitooyan: ne' skuna nissewunatunwa mosuk ā kesinatāyētuman.

4. Ne koosikwamŭchētan ke cheēchee ā kesikak mena ā tipiskak: mena ā meyo ayayan weputch petoos net isse ayan.

5. Ke ga wētumatin ne muchētewin: mena āka kwiusk net itatissewin numoweya k'ŏche katwatin.

6. Ne ga wētumowaw ne muchētewina ka Tipāyēchekāt, ne kē itwan: ākose ke kē usānumowin ne muchētewina.

7. Āwuko ŏche tŭto oweyuk ka meyo pimatissit ke ga mowimoostak, măkwach ā issenakwŭk kitta kē miskakoweyun : ākose ata kēche yiskepāyike numoweya kissewak kitta kē natik.

8. Ket ayan itta kā kaseyun, ke ga kunowāyimin ayimissewinĭk ŏche : ke ga waskaskowin missewă kitta pimatisseyan.

9. Ke ga achimoostatin, mena kiskinŏhumatin itta kā itoŏtāyun : mena ke ga kiskinoōtahitin ne' skesik ŏche.

10. Ākaweya nuspitow mistutim mena soosoowustim, āka ka oonissetȯtumoowinitchik: piko kitta mitchimineėtchik tapitoonåpitchekun ȯche, āka kitta påtukooskaskik.

11. Kėche ayimissewina ustowawuk oomuchatissewuk: maka tůto ka mumisseetotowatchik ka Tipāyėchekāyit, kissāwatisseewin kitta ayat missewā itta ȯche.

12. Mumåtakoosik, keyawaw O kwiusk ootitatissewuk, mena ke ga mumåtakoohikoowaw ka Tipāyėchekāt: mena mumåtakoosik, kåkeyow keyawaw ka tapwāyāk ke' tåewåk.

Nikumoon XXXIII.

Mumåtakooseeståk ka Tipāyėchekāt, O keyawaw kwiusk ootitatissewuk: weya ā nåheskůk kwiusk ootitatissew kitta nunaskoomoot.

2. Mumėchimeėk ka Tipāyėchekāt kitoȯchekuna ȯche: nikumooståk kitoȯchekunik, kitoȯchekun ā metåtwapākůk.

3. Nikumooståk ka Tipāyėchekāt ooske nikumoon ȯche: tapetowāyėtumook ā nikumoostowāk.

4. Oot ayumewin ka Tipāyėchekāt tapwāmukuneyew: mena kåkeyow oot issėchekāwina tapwāwuneyewa.

5. Sakėtaw kwiusk itatissewin mena ooyussoowāwin: uske sakuskināo oo meywatissewin ȯche ka Tipāyėchekāt.

6. Oot ayumewin ȯche ka Tipāyėchekāt kė

osētaw kesikwa: mena kåkeyow tůto kākwi ka ayak ākota oo yåyāwin ōche.

7. Mamowinum nippeä wenepākoōk: mena utte mamowustaw ā timmeyik, tapiskooch ustasoonikumik.

8. Keyam missewā uske kitta koosikwāyimik ka Tipāyēchekāt: koosikwāyimeēk, kåkeyow keyawaw ka ayayāk uskeēk.

9. Weya ā itwāt, ākose kå ēkeēk: kē itussoowāo, ākose kē ayeetuneyew.

10. Ka Tipāyēchekāt itustawāo oo yussoowāwineyew āka ka ayumehayit āka nantow kitta itaputuneyik: mena issētawāo ā itwāyit ayiseyinewa āka kitta kē ēkineyik.

11. Oo yussoowāwin ka Tipāyēchekāt kakekā kitta ētukwuneyew: mena ā itāyētůk oo' tåik ā isko aniskā ētayit ayiseyinewuk.

12. Sowāyētakoosewuk āwukwunik ayiseyinewuk, ka oo Munetoomitchik ka Tipāyēchekāyit Jehovah : mena sowāyētakoosewuk unekee, ka kē nowusoonat kitta oot ayanit.

13. Ka Tipāyēchekāt nase kunowapew kēche kesikoōk ōche, mena kunowapumāo kåkeyow ayiseyinewa : oot ētawinik ōche nakutowāyimāo kåkeyow ka ayayit uskeēk.

14. Kē osētawāo oo' tåeyewa kåkeyow: mena kiskāyētumwāo kåkeyow oot issēchekāwineyewa.

15. Numoweya ā mēchāteyit ā wechāwat kēche ookemaw kā ōche pimachehoot: mena numoweya oo soōkatissewin ka pimachehikoot ā soōkatissit napāo.

16. Mistutim numma kitta ke̊ pimachehāo napāwa: mena numoweya oweya kitta ke̊ pimachehāo oo ke̊che muskowisseewin o̊che.

17. Kunowapumāo ka Tipāye̊chekāt unehee ka koosikwāyimikoot: mena unehee ka mumisseetotumeyit oo kissāwatisseewin;

18. Kitta pimachehat oot åchåkooyee̊k nippoowini̊k o̊che: mena kitta ussumat mākwach ā we̊ mechesooweēt.

19. Ke ke̊ pāhanow ket åchåkoonåk ka Tipāye̊chekāt: weya ā wechehitůk, mena ā natumatůk.

20. Ke' tå̊enåk ke ga mumåtakoohikoonow: weya ā ke̊ uspāyimoowůk oo kunache We̊yoowin.

21. Keyam ke kissāwātisseewe meyo totakāwin, O Tāpāye̊chekāyun, ne ga ayakoonan: ka isse mumisseetotatåk.

Nikumoon XXXIV.

Ne ga meeyaw nunaskoomoowin ka Tipāye̊chekāt: oo mume̊chimikoowin mosuk ne' tooni̊k kitta ayayew.

2. Net åchåk kitta mume̊chimāo ka Tipāye̊chekāyit: ootupůtāye̊takoosew på̊tůke, kitta mumåtakoosew.

3. O mume̊chimatan ka Tipāye̊chekāt: keyam kistatotumwatan mamowe oo We̊yoowin.

4. Ne ke̊ nutoonowaw ka Tipāye̊chekāt,

ākose ne kē pātak: tapwā, ne kē natumak unima ka koostumwuk ōche.

5. Kē kunowapumāwuk, ākose kē wastānikwuk: mena numoweya kē nunāpāwissewuk.

6. Cheest, ookitimakissew mowimoōkāo, ākose ka Tipāyēchekāt pātowāo: tapwā, mena pimachehāo oot ayimissewinik ōche.

7. Oot utooskāyakuna ka Tipāyēchekāt kunowāyimāo unehee ka koosikwāyimikoot: mena pimachehāo.

8. O koochistumook, ā ispeēche kissāwatisseet ka Tipāyēchekāt: sowāyētakoosew una ayiseyinew ka mumisseetotowat.

9. O koosikwāyimeēk ka Tipāyēchekāt, keyawaw oo kunachehooma: tūto ka koosikwāyimatchik numoweya kākwi kweetumawuk.

10. Lionuk weya kweetumawuk, mena wē mechesoowuk: maka tūto ka nutoonowatchik Tāpāyēchekāyit numoweya kitta kweetumawuk kākwi ā meywasineyik.

11. Ākwa, owasisitik, nutoōtowik: ke ga kiskinōhumatinawaw oo koosikwāyimikoowin ka Tipāyēchekāt.

12. Kāko ayiseyinew ākawatūk kitta pimatissit: mena ka nutowāyētūk kitta wapūtūk meyo kesikawa?

13. Mitchimina ke' tāyune muche kākwi ōche: mena ke' toon, āka muche kākwi kitta ayimootumun.

14. Oosimoosta muche kākwi, mena tota meyo kākwi: nutoona pāūtukāyimoowin, mena pimitissāha.

15. Kunowapumāo ka Tipāye̊chekāt kwiusk ootitatissewa: mena nuto̊otowāo ā ayumehayit.

16. Muche kunowapumāo ka Tipāye̊chekāt tůto ka totumeyit muche kākwi: kitta naspitche måchehat uskee̊k o̊che.

17. Kwiusk ootitatissewuk mowimoo̊kāwuk, ākose ka Tipāye̊chekāt nuto̊otowāo: mena natumowāo kåkeyow unima ka koostumeyit o̊che.

18. Ka Tipāye̊chekāt kissewak kunowapumāo unekee ka me̊tatumeyit oo' tåeyee̊k: mena kitta pimachehāo tůto ka tupůtāyimootchik oot åchåkoowåk.

19. Mistahā ayimissewin ayawuk kwiusk ootitatissewuk: maka ka Tipāye̊chekāyit natumak ayimissewini̊k o̊che.

20. Kunowāye̊tumak kåkeyow oo' skuna: ka o̊che āka wawach pāuk peekoopuyeyik.

21. Maka muche kākwi kitta nissewunachehikwuk oomuchatissewuk: mena unekee ka pukwatatchik kwiusk ootitatissewa kitta kewache̊tawuk.

22. Ka Tipāye̊chekāt pimachehimāo oot åchåkooyewa oot utooskāyakuna: mena kåkeyow unekee ka mumisseetotowatchik numoweya kitta kweetumawuk.

Nikumoon XXXV.

Natumowin, O Tāpāye̊chekāyun, unekee o̊che ka mikooskachehitchik: mena nootinik unekee ka nootinitchik.

2. Otītina kā ōche natumoweyun: nepowe kitta wecheheyun.

3. Pāta tūkūtchekun, kitta kipīchehutchik ka pupamamoōkasitchik: omisse issē net åchåk, neya ka pimachehitan.

4. Keyam kitta wawānāyētumwuk, mena nunāpāwissewuk, ka nutoonowatchik net åchåkwa: keyam kitta usātissåwawuk, mena wawanāyētumitissåwawuk, ka mamitoonāyimitchik nayåtaw isse.

5. Keyam ka wāpastūk usiskee kitta isse ayawuk: mena oo kēche utooskāyakuna Muneto kitta nunanis isitissåwāo.

6. Keyam kitta wunetipiskayew mena sooskwayew oo māskunowewawa: mena oo kēche utooskāyakuna ka Tipāyēchekāt kitta pupamamoōkowāo.

7. Weya ā kē åyatchik åyupeä kemooch ā wē nissewunachehitchik pukwunuta: tapwā, kē osētowāwuk watīkan net åchåkwa.

8. Keyam kātūtowā kitta oteētik nissewunachehoowin, mena oot åyupeä, ka kē åyat kemooch, kåchewak weya kitta nukwasoo: kitta ayakoot kåchewak weya oot issēchikāwina.

9. Ākose net åchåk, mumåtakooseestow ka Tipāyēchekāt: kitta mumåtakoohik oo pimachehewāwineyew.

10. Kåkeyow ne'skuna omisse kitta itwāmukunwa, Tāpāyēchekāyun, owāna nāspitask, ka natumowut ookitimakissew unehee ka sakoohikoot ōche: ookitimakissew, mena una ka ayat nunåkatāyimoowinīk, unehee ka nunåkachehikoot ōche?

11. Ne kĕ nuspach isse misimikwuk: āka wawach ā kiskāyĕtumwuk kākwia ka utamimitchik.

12. Muche kākwi ne kĕ tipahumakwuk meyo kâkwi ŏche: mistahā āka ā nåāyĕtumehatchik net åchåkwa.

13. Maka weya, weyawaw ā åkoositchik, numma ne kĕ nåāyĕtumwan, mena ne kĕ tupůtāyimoon net åchåkoŏk: maka net ayumehawin kåchewak neya ne ga oteĕtikoon.

14. Tapiskooch ā ootot āmeyan ne kĕ isse numma nåāyĕtān: numma ne nåāyĕtān, tapiskooch oweyuk ā mowĕkatat oo' kaweya.

15. Maka neya āka ą meyo ayawuk kĕ mumåtakoosewuk, mena kĕ mawutchehitoowuk: ne kĕ pā mowenāskakwuk āka ā kiskāyimukik, ne mayetoonānoostakwuk, numma wĕ poonĕtawuk.

16. Ā kuyāsimitchik ne mātowakatikwuk: ka kecheeskapitāstowitchik.

17. Tapāyĕchekāyun, taneyekoŏk kā kunowapůtumun oma: O natumow net åchåk ayimissewiniǩ ŏche ka isse misehitchik, mena ka sakĕtayan Lionuk ŏche.

18. Ākose ke ga meeyitin nunaskoomoowin itta ā kĕche mawutchehitoonanewůk: ke ga mumĕchimitin itta ā mĕchātitchik ayiseyinewuk.

19. O ākaweya unekee ka pukwasitchik ne ga sakoohikwuk: mena akaweya ne ga pusukwapeestakwuk, pukwunuta ka pukwasitchik.

20. Yukuma kitta ootot āmitooweĕt isse

ayimootůkik: maka muche peekiskwatāwuk unehee ka pāůtuk pimatisseyit.

21. Ne kē tawutookoonāstakwuk, omisse ā issitchik: Ket utamāyimikowin, ket utamāyimikowin, ne kē wapůtānan ne' skesikoonåk ōche.

22. Ke kē wapůtān āwuko, O Tāpāyēchekāyun: ākaweya maka kipītoowā, ākaweya wåyow nukusin, O Tāpāyēchekāyun.

23. Kooskooska, kitta natumoweyun: natumowin, ne Munetoom, mena Tāpāyimeyun.

24. Ooyussoowasin, O Tāpāyēchekāyun ne Munetoom, kwiusk ket itatissewinīk: mena ākaweya ne ga sakoohikwuk.

25. Ākaweya omisse kitta itwāwuk oo' tåewåk, Matika, matika, ākose ka isse nutowāyētumwůk: mena ākaweya, ke kē sakoohanow, kitta itwāwuk.

26. Keyam kitta wawanāyētumwuk mena nunāpāwissewuk, ka mumåtakoositchik ayimissewin ā ayawuk: keyam kitta weyåtumwuk muchāyētakoosewin, ka mumēchimootchik.

27. Keyam kitta mumåtakoosewuk, ka wechehitchik kwiusk itatissewinīk: O tapwā, kitta mumēchimaw ka Tipāyēchekāt, kitta itwāwuk mosuk, ka meywāyētůk ā meyo ayayit oot utooskāyakuna.

28. Maka weya ne' tāyune ōche, ne ga ayimootān kwiusk ket itatissewin: mena ke mumēchimikoowin kupākesik.

Nikumoon XXXVI.

Ne' tå ne wētumakoon oo muchētewinewaw

oomuchatissew: āka ā kunowapŭtumwat oo koosikwāyimikoowin Muneto.

2. Weya ā wuyāsimisoot kăchewak weya: peyis eyekoŏk oo muchĕtewin ā miskekatāyik.

3. Oot ayumewin oo' toonĭk ŏche numoweya kwiusk itĭtakwuneyew, mena ā wuyāsimewāt: kĕ poonĕtaw kitta kunowāyimisoot, kitta nipwăkat, mena kitta totŭk meyo kākwi.

4. Mamitoonāyĕtum muche kākwi oo nipāwinĭk ā pimissĭk, mena numoweya ā isse meywasineyik isse pukitinisoo: mena numoweya pukwatum muche kākwi.

5. Ke kissāwatisseewin, O Tāpāyĕchekāyun, kesikoŏk isko ayaw: mena ke tapwāwin wuskoŏk isko.

6. Ke kwiusk itatissewin tapiskooch wutcheĕk isse ayeetun: k'ooyussoowāwina tapiskooch ka kĕche timmeek.

7. Keya, Tāpāyĕchekāyun, ke ga pimachehaw ayiseyinew mena pisiskew; Taneyekoŏk ā meywasik ke kissāwatisseewin, O Muneto: ayiseyinewuk kitta mumisseewuk kitta akowastāhookootchik ke' tŭtŭkwuna.

8. Kitta năāyĕtumoohikwuk ā isse meywāyĕtumeĕk ket ĕtawin: mena ke ga minahawuk meywāyimoowin, tapiskooch sepeĕk ŏche.

9. Keya ket ayan moonahipanĭk ā isse peesakwŭk pimatissewin: mena ke wastānumakāwinĭk kā ŏche wapŭtumăk wastāo.

10. O kāyapitch nookoŏtwowik ke meyo totakāwin unekee ka kiskāyimiskik: mena kwi-

usk ket itatissewin unekee tapwāwinik ka itustatchik oo' tāewawa.

11. O ākaweya ne ga oteētikwuk ookistāyimoowuk: mena ākaweya oomuchatissewuk ne ga neēchewāpinikwuk.

12. Ākota kē pukissinwuk, kākeyow tūto muchētewin ka totūkik: kē pūkissinwuk, mena numoweya kitta kē pussikoowuk.

Nikumoon XXXVII.

Ākaweya ke gakissewahikwuk oomuchatissewuk: mena ākaweya ke ga esowanukāyimoohikwuk oomuche totumooskuk.

2. Weya weputch kitta māche āka ētatchik tapiskooch muskooseä: mena tapiskooch oochāpikwuk ā nippoowētēkee kitta isse ayatchik.

3. Mumisseetotow ka Tipāyēchekāt, mena itota meyo kākwi: aya uskeēk, ākose ke ga ussumikowin.

4. Meywāyim ka Tipāyēchekāt: ākose ke ga meeyik ā isse nutowāyētumomukūk ke' tā.

5. Kunowiskoōtin ket itatissewin ka Tipāyēchekāt, mena mumisseetotow: ākose kitta oochēchepuyētaw.

6. Kitta issētaw kwiusk ket itatissewin tapiskooch wastāo: mena kwiusk ket itotumoowin tapiskooch ā apita kesikak ka isse wastāk.

7. Mitchimme kāyapitch ka Tipāyēchekāt, mena weya mumisseetotow: ākaweya ke ga mikooskatāyētumehik una ka nāhepuyit kākwi ā

totůk, una ayiseyinew ka totůk muche seěkimewāwina.

8. Poonėta kissewasewin, mena pukitina nayåtawe mitoonāyėchekun: ākaweya nayåtawāyėta, ke ga wė totān muche kākwi.

9. Muche totumoowuk kitta måche numma ėtawuk: maka unekee ka mumisseetotowatchik ka Tipāyėchekāyit, āwukwunik kitta ayawuk uskeěk.

10. Weputch, numoweya kitta ėtawuk oomuchatissewuk: ke ga nunatoonumwan oot ėtawin, maka numoweya kitta ėtaw.

11. Maka ooyoospisseew kitta ayaw uskeěk: mena kitta pimatisseskak mistahā påůtukāyimoowin.

12. Oomuchatissew nutoonum kitta ooyussoowatat kwiusk ootitatissewa: mena kecheeskapitāstowāo.

13. Ka Tipāyėchekāt kitta påpehāo: wapůtumwāo oo kesikameyew ā oochėchepuyeyik.

14. Oomuchatissewuk kė kåtuspekinakunāpitumwuk semakunikooman, mena kė wakůpitāwuk oot åchapeewawa: kitta kowewāpåwatchik ookitimakissewa, mena kitta nipåhatchik tůto kwiusk ka isse peekiskwāyit.

15. Oo semakunikoomanewaw kåchewak oo' tåewåk kitta sapoostahookwuk: mena oot åchapeewawa kitta peekoonimawa.

16. Upisees kākwi kwiusk ootitatissew ā ayat: owusimā itāyėtakwuneyew ispeěch oo kėche wāyootissewina oomuchatissew.

17. Oo' spitoona oomuchatissew kitta peek-

oonikatāyewa: maka ka Tipāyěchekāt mitchiminão kwiusk ootitatissewa.

18. Ka Tipāyěchekāt kiskāyětumwão oo kesikameyewa meywatissewa: mena oot ayanewaw kakekā kitta ětukwuneyew.

19. Numoweya kitta wawanāyětumwuk ata ayimisseweětche: mena ata wě mechesooweětche ākooyekoŏk weyawaw kitta ayawuk.

20. Maka weya oomuchatissewuk, kitta nissewunachehoowuk; mena ka pukwatikoot ka Tipāyěchekāt kitta măche numma ětayewa tapiskooch oo pimimewaw mayutchĭkoosisuk: tapwā, tapiskooch pustão, kitta numma ětawuk.

21. Oomuchatissew owehasoo, ākose numma tipăhum: maka kwiusk ootitatissew kissāwatissew, mena oŏcheestumakão.

22. Tŭto ka sowāyimikootchik Munetoowa kitta ayawuk uske: maka unekee ka muchukimikootchik Munetoowa kitta numma ětawuk.

23. Ka Tipāyěchekāt ooyukětumowão kā ěteyit ā meywatisseyit ayiseyinewa: mena issětawão oot itatissewineyew ā isse meywāyětumwat.

24. Ata pŭkissěke, numoweya kitta wāpinaw: weya ka Tipāyěchekāt ā mitchiminat oo'cheěcheěk.

25. Ne kě owasisewin, peyis ne kissāyinewin: maka nummoweya wěkach n'ŏche wapumaw kwiusk ootitatissew kitta wāpineět, ăpo oot owasimisa kitta pukoosětwayit kā mecheyit.

26. Kwiusk ootitatissew kakekā kissāwatisseew, mena mosuk owehewāo: mena oot owasimisa sowāye̓takooseyewa.

27. Oosimoosta muche kākwi, ākose tota unima ā meywasik: mena itta aya kakekā.

28. Weya ka Tipāye̓chekāt sake̓taw kākwi ā meywasik: numoweya wāpināo ka meywatisseyit, maka kakekā kunowāye̓takoosewuk.

29. Weya oot owasimisewawa muchatissewuk: kitta ma̓che numma e̓tayewa.

30. Kwiusk ootitatissewuk kitta ayawuk uske: mena itta kitta ayawuk kakekā.

31. Oo' tooni̓k o̓che ayimootum kuka̓tawāye̓tumoowin kwiusk ootitatissew: mena oo' tāyune o̓che ayimootum ooyussoowāwin.

32. Oo'yussoowāwineyew oo Munetooma ustāyew oo' tā̓i̓k: ākose numoweya kitta sooskoopuyew.

33. Oomuchatissew wapumāo kwiusk ootitatissewa: ākose nutoonum kitta ke̓ nippahat.

34. Ka Tipāye̓chekāt numoweya kitta pukitinimāo oo chee̓cheeyee̓k: mena numoweya kitta utamāyimāo ā ooyussoowatee̓t.

35. Uspāyimototow ka Tipāye̓chekāt, mena mitchiminum oot isse̓twawin, ākose ke ga kistukimik, kitta ayayun uske: ispe oomuchatissewuk nissewunachehootwawe, ke ga wapu̓tān.

36. Neya ka̓chewak ne ke̓ wapumaw oomuchatissew soo̓katissewin ā ayat: mena ā meyo ayat tapiskooch mistik kāsissowekitche.

37. Ne kē mayaskumwan oot ētawin, poote, āka ka ētat: ne nutoonowaw, maka oot ētawin numma wawach kē miskumwan.

38. Nakutowāyim māyo pimatissit napāo, mena kunowapum kwiusk ootitatissew: weya āwuko napāo pāūtukāyimoo oo nippoowinik.

39. Maka weya oomuchatissewuk, kitta nissewunachehoowuk mamowe: mena ōchetow piko oomuchatissewuk, kitta māche numma ētawuk iskwayanik.

40. Maka oo pimachehoowin kwiusk oot-itatissew ka Tipāyēchekāyit meeyik: ka nat-umakootchik mākwach ayimissewinik āyat-wawe.

41. Ka Tipāyēchekāt kitta wechekapowistow-āo, mena kitta pimachehāo: kitta natumow-āo oomuchatissewa ōche, mena kitta pim-achehāo, weya ā mumisseetotakoot.

Nikumoon XXXVIII.

Ākaweya kitoosin, O Tāpāyēchekāyun, ke kissewasewinik: mena ākaweya ayimehin ā koosikwūk ke kissewasewinik.

2. Ke keenekutoosuk ayeetumoonwa ne' yowik: mena ke' cheēcheeä ne wesukinikoon.

3. Numma ne meyo mūchehoon ne' yowik, weya āka ā nāāyētumun: mena numoweya ne pāūtukamūchētan ne' skuna, chikāma ne much-ētewin ōche.

4. Ne muchētewina net ayewiskakoon: mena

tapiskooch mistahā nayůchekun, osam koosikwun neya kitta ke̊ sakoo̊tayan.

5. Ne miswakuni̊koowina we̊chākunwa, mena nissewunatunwa: ne kukāpatissewin o̊che.

6. N'o̊teetān ke̊che ayimissewin mena nunåkatāyimoowin: āwuko o̊che numma ne nåāye̊tān kupā kesik.

7. Ne'yowi̊k sakuskināo ā åkwůk itaspināwin: mena numoweya nantow itta ne'yowi̊k ne meyo ayan.

8. Ne nāsoowiseen, mena ne ke̊ åkoohikowin: ne ke̊ mowimoo̊kan ā ispee̊che āka nåustāk ne' tå̊.

9. Tāpāye̊chekāyun, ke kiskāye̊tān kåkeyow ā isse nutowāye̊tuman: mena numoweya ke pukwunowāye̊tān ne mumåpinåwin.

10. Ne' tå̊ soo̊ke půkahun, ne muskowisseewin ne noo̊tāpuyehikoon: mena ne wapewin ne nukutikoon.

11. Ka sakehitchik mena ne weetuppimakunuk nepowewuk ā kunowapůtůkik net ayimissewin: mena ne wåkomakunuk wåyow n'o̊che kapowistakwuk.

12. Unekee mena ka nutoonůkik ne pimatissewin ustawuk nukwakuna ā we̊ nukwasitchik: unekee mena ka we̊ nayå̊tawe totowitchik ayimootumwuk muche kākwi, mena mamitoonāye̊tumwuk wuyāsehewāwin kupā kesik.

13. Neya weya, tapiskooch āka ā på̊tůk ayiseyinew ne ke̊ issenakoo̊chekan, āka ā påt-

uman: mena oweyuk āka ā kē ayumit, āka wawach ka paskitoonāyit.

14. Oweyuk āka ā pātuk ne kē issenakoochekan: mena oo' toonik āka ā ustāyik kitootitoowin.

15. Weya keya, O Tāpāyēchekāyun, ke kē mumisseetotatin: ke ga nuskwāwusitwowin, O Tāpāyēchekāyun ne Munetoom.

16. Ne kē nutowāyētān tuto ka pukwasitchik, āka kitta sakoohitchik: weya ispe ā sooskoosinwuk, naspitch ā kē mumātakoositchik.

17. Ākose metoone mākwach ayimissewinik, net ayan: mena ne kewatāyimoowin mosuk ne kunowapūtān.

18. Ne ga wētān ne muche pimatissewin: mena ne ga mētatān ne muchētewin.

19. Maka pimatissewuk ka pukwāsitchik mena sookatissewuk: mena unekee ka pukwasitchik mēchātewuk.

20. Unekee mena muche kākwi ka mākitchik meyo kākwi ā meeyeētchik ne nayātawāyimikwuk: chikāmā ne pimitissāhān kākwi ā meywasik.

21. Ākaweya wāpinin, O Tāpāyēchekāyun, ne Munetoom: ākaweya wāyow aya.

22. Keyepe kitta wecheheyun: O Tāpāyēchekāyun Muneto n'oopimachehewām.

Nikumoon XXXIX.

Ne ke̔ itwan, ne ga pāu̔tuk nakutowāyėtān net itatissewina: āka kitta wune̔teyan ne' tāyune o̔che.

2. Ne ga mitchiminān ne' toon tapiskooch tapitoonā̔pitchekun o̔che: oomuchatissewuk kāyapitch ā kunowapumukik.

3. Ne ke̔ mitchiminān ne' tāyune, mena numma nantow net itwan: numma ne kitoon, ā̔po̔cheka meyo ayumewina o̔che; maka ne ke̔ wesukāyėtumehikoon mena numma ne nā̔āyėtumehikoon.

4. Ne' tā̔ ke̔ kissetāo pee̔che ne' yowi̔k, ākose ā ispee̔che mamitoonāyėtuman iskootāo susketāo: ākose peyis ne ke̔ ayumin ne' tāyune o̔che;

5. Tāpāyė̔chekāyun, kiskāyėtumoohin ā kes-ipak ne pimatissewin, mena ā ėtu̔tee̔kee ne kesikama: kitta ke̔ kā̔chenahooyan eyekoo̔k ā ayayan kitta pimatisseyan.

6. Matika, ke ke̔ issėtan ne kesikama tapis-kooch tipechė̔chā̔chikun ka iskwak: mena net ispee̔tisseewin tapiskooch numma kākwi eye-koo̔k keya ā ispee̔tisseeyun; mena tapwā kā̔-keyow ayiseyinew ka pimatissit metoone num-ma kākwi itāyėtakoosew.

7. Weya ayiseyinew ā pimoo̔tāt āka nantow ā itaputuneyik chi̔kastāskumoowin, mena ā mėt-umāyėtumehisoot pikoonuta: mawusukwus-

taw wāyootissewina, ākose numoweya kē wētum owāyewa kā ayayit.

8. Ākwa maka, Tāpāyēchekāyun, kākwi āspāyimooyan: tapwā keya ket uspāyimoototatin.

9. Ākutānumowin kåkeyow ne wunētewina: mena ākaweya issēhin kitta kē kitoosit ookukāpatissew.

10. Āka ā nētawāt oweyuk ne kē isse ayan, mena numoweya n' ōche paskētānān ne' toon: weya keya ā totumun.

11. Ākutānumowin ket itaspināwin: åpōcheka ne māstinikoon ā ispeēche koosikwamūchētayan ke' cheēchee.

12. Keespin keya ā nayåtawāyētumun kākāskimutche ayiseyinew muchētewin ōche, ket issētawan oo kutowusissewin kitta måche āka ētukwuneyik, tapiskooch munechoos ā mechit ayoowinis: āwuk' ōche maka kåkeyow ayiseyinew numma kākwi tapiskooch isse ayaw.

13. Nutoōta ne mowimooschekāwin, O Tāpāyēchekāyun, mena k' ētowukuya ōche nakutowāyēta ne mowimoōkāwin: ākaweya poone atota ne'skesikwapoë.

14. Weya ā mantāweyan: mena nukiskow piko ā ētayan, ka kē isse ayatchik kåkeyow n' ōtaweyuk.

15. O munachehin upisees, kitta kē kōke ayayan ne muskowisseewin : ā moyā sipwåtāyan ota ōche, mena āka kitta ōche nookooseyan.

Nikumoon XL.

Ne kē pāhaw ka Tipāyēchekāt: ākose ne kē nutoōtak, mena ne kē kitimakētak.

2. Ne kē otinik mena watikanik ōche, pusukoochāskewukåk ōche: ākose ne kē nepowehik kistapiskåk, mena n'ooyukētumak net itatissewin.

3. Mena kē ustaw ooske nikumoon ne' toonik: oo nunaskoomikoowin ke Munetoomenow.

4. Mēchāt kitta wapūtumwuk, ākose kitta sākissewuk: mena kitta mumisseetotowāwuk ka Tipāyēchekāyit.

5. Sowāyētakoosew una ayiseyinew ka uspāyimootowat ka Tipāyēchekāyit: mena āka ka natamoostowat ookistāyimoowa, mena tūto ka pupamoōtutayit keyaskewina.

6. O Tāyāyēchekāyun ne Munetoom, kēche mamuskach kākwia ke kē totān, tasipwa mena ke mitoonāyēchekuna ā mitoonāyimeyåk: ākose āka oweyuk ā ooyāyētumask.

7. Keespin ata wētuman, mena ata atotuman: owusimā kitta mēchātinoopunee ispeēch eyekoōk ā kuskētayan kitta wētuman.

8. Tipetotumoowina, mena weyase tipetotumoowina numoweya ke wē ayan: maka n'ētowukuya ke kē paskētānān.

9. Nunatoōk tipetotumoowina muchētewin ōche, numoweya ke nutowāyētān: ākose ne kē itwan, Ākwa, ne tukoosinin,

10. Ke mussinåhikunik ne mussinåhikasoon,

kitta tipetotuman ke mitoonāyēchekun, O ne Munetoom: net itāyētān kitta totuman; tapwā, k'ooyussoowāwina ne' tāik ayawa.

11. Ne kē wētān kwiusk ket itatissewin itta ā mamowe ayumehanewŭk: numoweya ne ga mitchiminān ne' toon, O Tāpāyēchekāyun, ke kiskāyētān āwuko.

12. Numoweya n'ōche katan kwiusk ket itatissewin peēche ne' tāik: ne kē ayimootān ke tapwāwin, mena ke pimachehewāwin.

13. Numoweya n'ōche katoowawuk ke kissāwatisseewin mena ke tapwāwin: kēche mamowe ootayumehawuk.

14. Ākaweya muskumin ke kissāwatisseewin, O Tāpāyēchekāyun: keyam ke meyo totakāwin mena ke tapwāwin mosuk ne ga kunowāyimikoon.

15. Weya mēchāt ayimissewina ā oteētikooyan; ne muchētewina n'otumehikoon āka wāche kuskētayan kitta itapeyan ispimik: tapwā, owusimā mechātinwa ispeēch nāstukuya ne' stikwanik mena ne' tā ne noōtāpuyehikoon.

16. O Tāpāyēchekāyun, keyam itāyēta kitta natumoweyun: keyepe, kitta wecheheyun, O Tāpāyēchekāyun.

17. Keyam kitta nunāpāwissewuk, mena kitta wawanāyētumwuk mamowe, ka nutoonŭkik ā wē nissewunachehatchik net āchākwa: keyam kitta usātissāwawuk, mena kitta nunāpāwehoowuk, ka ukawatŭkik muche kākwi kitta ayawuk.

18. Keyam kitta māche wāpinawuk, mena

nunāpāwissewin kitta tipåhumowawuk: tůto omisse ka issitchik, Nunāpāwisse, nunāpāwisse.

19. Keyam kåkeyow tůto nātoonaskik kitta mumåtakoosewuk: mena tůto ka sake̊tatchik ke pimachehewāwin, Ka Tipāye̊chekāt kitta mume̊chimaw kitta itwāwuk.

20. Maka weya neya, ne kitimakissin, mena ne kweetuman: maka ka Tipāye̊chekāt ne mitoonāyimik.

21. Keya ka wecheheyun mena ka natumoweyun: ākaweya kinwās aya, O ne Munetoom.

Nikumoon XLI.

Sowāye̊takoosew una ka nakutowāyimat ookitimakissa mena ookweetumawa: ka Tipāye̊chekāt kitta natumowāo mākwach ayimissewini̊k āyatche.

2. Ka Tipāye̊chekāt kitta kunowāyimāo, mena pimachehāo, kitta meyo ayat uskee̊k: mena ākaweya pukitin ā isse ukawatumeyit ka pukwatikoot.

3. Ka Tipāye̊chekāt kakeeche̊, pāmisse̊ke oo nipāwini̊k ā åkoosit: ose̊taw missewā oo nipāwin mākwach ā åkoosit.

4. Ka Tipāye̊chekāyun, kissāwatotowin ne ke̊ itwan: nunatowe̊ net åchåk, weya ā ke̊ wunetotatan.

5. Ka pukwasitchik ne muche itikwuk:

Tayispe kā nippit, ākose oo wēyoowin kitta wunētaweēt?

6. Ākose eyata pāche wapumitche, muche kākwi ayimootum: mena oo' tāik ōche keyaskewin mooskenum, ākose pā wuyoweetche uttese wētum.

7. Kākeyow tūto ka pukwasitchik ne kemooche ayimoomikwuk: neya kāchewak ka muche mamitoonāyimitchik.

8. Keyam kitta misimaw: ākose ākwa ā pimissinit, ākaweya mena kitta pussikoo.

9. Tapwā, āpo kāchewak tippeyowā ne lootām, ka kē mumisseeyan: ka kē weche mechesoomit, ne kē uswahook.

10. Maka kissāwatotowin, O Tāpāyēchekāyun: pussikoonin mena, ākose ne ga tipahumowawuk.

11. Ākota wāche kiskāyētuman ā meyo totoweyun: una ka pukwasit āka ā sakoohit.

12. Mena mākwach ā kwiusk pimatisseyan, ke mitchiminin: mena ke ga āyin itta ā ayayun kakekā.

13. Kitta mumēchimaw ka Tipāyēchekāt Israel oo Munetooma: eyekoōk kā naspitche uskeewūk. Amen.

NIKUMOON XLII.

TAPISKOOCH yapāwutik ka isse ukawatūk ā nippeeskayik: ākose ā isse ukawatisk net āchāk, O Muneto.

2. Net åchåk ukawatāo Munetoowa, tapwā, ka pimatisseyit Munetoowa : tayispe kā pā natuk oot astumewinik Muneto ?

3. Ne matoowin apoë ne ke̊ oomechewinin ā kesikak mena ā tipiskak : ākose mosuk, Tanewa maka ke Munetoom, ā issitchik ?

4. Āwuko kāskisseyane, ne seekinān ne' tå ā nissikuto ayayan : weya ā ke̊ wechāwukik ā me̊chātitchik ayiseyinewuk, mena ā ke̊ ito̊otahukik oo waskahikunik isse Muneto ;

5. Mume̊chimikoowinik mena nunaskoomikoowinik : ussitche unekee ka kunowāye̊tůkik kunache kesikaw.

6. Tanåkā wåche āka nåāye̊tumun, O net åchåk : mena tanåkā wåche kuskāye̊tumeskoweyun ?

7. Mumisseetotow Muneto : kāyapitch unne ne ga meeyaw nunaskoomoowin weya ā ke̊ we̊chehit.

8. Ne Munetoom, net åchåk numma nåāye̊tum : āwuko o̊che ke ga kiskissetotatin Jordanik o̊che, mena upistche wutcheesis Hermon o̊che.

9. Ā timmeek nutotumomukun ā timmeek, ā påtakwůk ke nippeem : kåkeyow ke mumåkaskama mena ke misseyootinima net ayewiskakoon.

10. Ka Tipāye̊chekāt ke̊ mākew oo meyo totakāwin ā kesikayik : mena ā tipiskayik ne ke̊ nikumoostowaw, mena ne mowimoostowaw Muneto ka mitchiminůk ne pimatissewin.

11. Omisse ne ga itaw Muneto ne mus-

kowisseewin, Tanåkā wåche wunekiskissetotow eyun: tanåkā wåche pupame kewatāyimooyan, ākose ka pukwasit ā kitimahit?

12. Ne' skuna peekwahikatāwa tapiskooch semakunikooman ŏche: ākose unekee ka pukwasitchik ā mikooskachimitchik;

13. Omisse ā issitchik tůto kesikaw: Tanewa ākwa ke Munetoom?

14. Tanåkā wåche āka nåāyėtumun, O net åchåk: mena tanåkā wåche kuskāyėtumeskoweyun?

15. O mumisseetotow Muneto: kāyapitch unne ne ga nunaskoomaw, ka wechehit, mena ne Munetoom.

Nikumoon XLIII.

Wechehin, O Muneto, mena natumowin oomuchatissewuk ŏche: O natumowin oowuyāsehewāo, mena oomuchatissew ŏche.

2. Weya keya Muneto ka meeyeyun muskowisseewin, tanåkā wåche wāpineyun: mena tanåkā ka ŏche pupame kewatāyimooyan, ākose ka pukwasit ā kitimahit?

3. O pā isitissåha ke wastānumakāwin mena ke tapwāwin, kitta kiskinoŏtahikooyan: mena kitta pāseekooyan ke kunache wutcheemik, mena ket ėtawinik.

4. Mena kitta itoŏtāyan Muneto kitta natuk, ka mumåtakoohit ne Munetoom: mena kitoŏchekunik ke ga meeyitin nunaskoomoowin, O Muneto, ne Munetoom.

5. Tanåkā wåche āka nåāyėtumun, O net åchåk : mena tanåkā wåche kuskāyėtumeskow-eyun ?

6. O mumisseetotow Muneto: kāyapitch unne ne ga meeyaw nunaskoomoowin, ka we-chehit, mena ne Munetoom.

Nikumoon XLIV.

Ne kė påtānan n' ėtowukanåk ŏche, O Muneto, n'ŏtawenanuk ne kė wėtumakoonanuk: ka kė totumun mākwach ā ėtatchik;

2. Ka kė isse wuyowetissåwutchik ayise-yinewuk āka ka ayumehatchik ke cheėchee ŏche, ākose itta ka åyutchik: ka kė isse nisse-wunachehutchik ā mėchātooskanāmukissitchik ayiseyinewuk, mena wuyowetissåwutchik.

3. Yukuma weyawaw oo semakunikooman-ewaw ŏche ka kė ayatchik āwuko uske: mena numoweya weyawaw oo' spitoonewawa ka wechehikootchik;

4. Maka ke kėchenisk, mena ke' spitoon, mena ā meyo kunowapumutchik: chikāma ā kitimakāyimutchik.

5. Keya ne kėche Ookemam, O Muneto: pāche isitissåhumow ke wechehewāwin Jacob.

6. Keya ŏche kā sakoohukeėtchik ka puk-watikooyåkik: mena ke Wėyoowin ŏche kā påtukooskowukeėtchik, tůto ka pussikoostak-ooyåkik.

7. Numoweya net åchapee ne ga mumisseen:

yukuma ne semakunikooman kā aputchehikooyan;

8. Maka keya ka pimacheheyåk ka pukwatikooyåkik ŏche: mena ka wawanāyĕtumehutchik ka pukwatikooyåkik.

9. Ne mumĕchimanan Muneto kupā kesik: mena ne ga mumĕchĕtānan ke Wĕyoowin kakekā.

10. Maka ākwa wåyow ket ayan, mena ke wawanāyĕtumehinan: mena numma ke wechāwinan nutoopuyeyåke.

11. Ket issehinan kitta oosimoostowukeĕtchik ka pukwatikooyåkik: mena unekee ka pukwatikooyåkik nissewunachĕtawuk net ayanenana.

12. Ket eyinumakan kitta moowikoweyåk tapiskooch mayutchikwuk: mena ke kĕ wuswātissåhoonan mākwach itta āka ā ayumehatchik ayiseyinewuk.

13. Ket utawakan ket ayiseyineemuk numma kākwi ŏche: mena numma k'otinawuk sooneyawuk weyawaw ŏche.

14. Ket issehinan kitta mātowakāyasoomikooyåkik ne weetuppimakunenanuk: kitta påpehikooyåkik unekee waska ka ayatchik.

15. Ket issehinan kitta ayimoomikooyåkik āka ka ayumehatchik: mena ayiseyinewuk ne wāwāpiskwāyoostakoonanuk.

16. Tŭto kesikaw ne kunowapŭtān ne wawanāyĕtumoowin: mena ne nunāpāwissewin ne kĕ ukwunahookoon;

17. Weya tŭkee ā påtakoosit ka muche ayim-

oomewāt mena ka muche peekiskwāt: weya ā ētat ka pukwasewāt, mena ka ayimehewāt.

18. Ākose kåkeyow oma ā ata oteētikooyåk, numoweya ke wunekiskissetotatinan: mena numoweya ke nayåtawe nookoōtwatinan ket issētwawinik.

19. Ne' tåenåk numoweya n'ōche kewanan: mena numoweya n'ōche wunahumanan ket itatissewin;

20. Numma, ā ata kē isitissåhooyåk itta āyatchik wutůtůkwune kināpikwuk: mena ā kē ukwunahooyåk ā chikaståtik nippoowin.

21. Keespin ke wunekiskissetotumwanow oo Wēyoowin ke Munetoomenow, mena keespin ke soowiniskāstowanow půkan muneto: numma na Muneto kitta miskum? weya ā kiskāyētůk wunemooch ā itustāyik me'tå.

22. Keya ōche wawach ne nippåhikowinan kupā kesik: mena mayutchikwuk wå nippåheētwawee ā itukimikoweyåk.

23. Pussikoo, Tāpāyēchekāyun, tanåkā ke nipan: kooskooska, mena ākaweya nukusinan kakekā.

24. Tanåkā ke katan ke'skesik: ākose ā wunekiskissetotumun ne nunåkatāyimoowinenan mena net ayimissewinenan?

25. Weya, net åchåkoonan neēchepuyew, peyis uskeēk isse: ne'yowenan mena mitchiminumomukun uske.

26. Pussikoo, ākose wechehinan: mena natumowinan ke kissāwatisseewin ōche.

Nikumoon XLV.

Ne' tåík n'ooyāyėtān meyo kākwi: net āyimootān unehee kākwia ka kė osėtoowuk kėche Ookemaw.

2. Ne' tāyune oo mussinåhikunåtikoomew: oomussinåhikāo.

3. Ke meyo nakoosin ispeėch ayiseyinewe koosisanuk: ke' tooník mena sakuskināo kissāwatissewin, weya Muneto ā kė sowāyimisk kakekā.

4. Ooyůpita ke semakuníkooman ke'pwamík, O keya owusimā Seyoŏkatisseyun: ā ispeėche putuppeestakoweyun mena ā atotakooseyun.

5. Ke ga wė mitchiminān ke kistatissewin: åcheko utte nookoŏta, chikāma tapwāwe ayumewin ŏche, yoospisseewin, mena kwiusk itatissewin: ākose ke kėchenisk ke ga kiskinŏhumakoon ā koostatāyėtakwůkee kākwia.

6. Naspitch keenekissewuk ke keenekutoosuk, ākose ayiseyinewuk ke ga putuppeestakwuk: åpo wawach kėche Ookemaw tůto ka pukwatíkoot.

7. Ket uppewin, O Muneto, kakekā ėtukwun: ke kėche ookemawewin tapwā ookemawewin.

8. Ke kė sakėtan kwiusk itatissewin, mena ke kė pukwatān muchėtewin: āwuko ŏche Muneto, ke Munetoom ote, ka kė kistukimisk ā mumåtakoohisk owusimā ispeėch ke wechāwakunuk.

9. Kåkeyow ket ayoowinisa nunatoŏk wėke

makoohoonĭk issemakwunwa: kēche ookemawekumikoōk ōche, ka kē ōche mumātakoohiskik.

10. Kēche Ookemawuk oo'tanisewawa kē wawechāwāwuk ā kistāyētakooseyit ket iskwāma: ke kēcheniskĭk kē nepowew kēche Ookemaskwāo kēche sooneyawa ā weyamat, nunatoōk ā issenakooseyit.

11. Nutoōta, O ka oo'tanisenanewŭk, mena nakutowāyēta, itusta k'ētowukuya: wunekiskisse ke totāmuk, mena k'ōtawe oot owasimisa.

12. Ākose kēche Ookemaw ke ga nāhenak: weya ā Oo Munetoomeyun Tāpāyimisk, āwuko ōche ke ga putuppeestowaw.

13. Ākose oo tanisima Tyre ākota kitta ayaw oo mākewin ussitche: oowāyootissewuk ke ga mowimoostakwuk.

14. Kēche Ookemaw oo tanisa kēche nakooseyewa: oo weyāchekun ā kē osehimeēt kēche sooneyawa ōche.

15. Kitta itoōtahaw itta kēche Ookemawa ā ayayit ā kēche weyātŭk: ooskeneekiskwāwa ka oowechāwakunit kitta wechāk, ākose ke ga pātwakowin.

16. Mumātakoosewin, mena meywāyimoowin kitta ussitche pāseewawuk: ākose kitta peētokwāwuk kēche Ookemawekumikoōk.

17. Ispeēch kitta ōtaweyun ke ga ootowasimisin: āwukwunik kitta ookemākāyun missewā uskeēk.

18. Ne ga kunookiskissin ke Wāyoowin tŭtwaw ā utte aniskā nētawekehitootchik ayiseyinewuk: āwuko ōche ayiseyinewuk ke ga

meeyikwuk nunaskoomoowin, eyekoŏk ā naspitche uskeewŭk.

Nikumoon XLVI.

Muneto ket uspāyimoowinenow mena ke muskowisseewinenow: naspitch nåpāmee wechehewāo ā mikooskatāyĕtumoŏt.

2. Āwuko ŏche numoweya ke ga koostachenow, keyam ata uske åchepuyike: mena keyam wutcheesa tawukam ispuyikwawee.

3. Keyam ata mistahā mumåkaskakee: mena keyam wutcheeä nunumepuyikwawee ā keestĭk.

4. Seepeä ā yiskipāk ŏche kitta mumåtakoosemukun oo kĕche waskahikun Muneto: ka kunatŭk itta weekee Mamowāyus ka itāyĕtakoosit.

5. Muneto ākota tātawitch ayaw, āwuko ŏche numoweya kitta kĕ åtustanewun: Muneto kitta wechĕtaw, ākose weputch.

6. Āka ka ayumehatchik mikooskachehikwuk, mena otānowa kĕ åchepuyewa: maka Muneto kĕ wapŭteyewāo ā soŏkĕtakoosit, ākose uske kā tĭketāk.

7. Ka Tipāyĕchekāt ke wechehikoonow: oo Munetoom Jacob ke natamoostowanow.

8. O astumetik, kunowapŭtumwåk oot issĕchekāwina ka Tipāyĕchekāt: eyekoŏk nissewunachehoowin kå ustat uskeĕk.

9. Kipichĕtaw nutoopuyewina missewā uskeĕk: natwapitāo åchapeeä, menapeekoonum

tůkůchekun, mena suskåwāo nutoopuyewe tapanaskwa.

10. Keyame ayak, mena kiskāyětumook ā Munetooweyan: ne ga kistāyimikwuk āka ka ayumehatchik, ne ga kistāyětakoosin uskeěk.

11. Ka Tipāyěchekāt ke wechehikoonow: oo Munetooma Jacob ke natamoostowanow.

Nikumoon XLVII.

O pussechěchāhumak mamowe kåkeyow keyawaw ayiseyinetik: O nikumooståk Muneto ā meyŏtakwůk ŏche.

2. Weya, ka Tipāyěchekāt kistāyětakoosew, kitta kě koosikwāyimeět: weya kěche Ookemawew missewā uskeěk.

3. Ke ga sakoochětumakoonow ayiseyinewa: mena ka tůtooskanāmukisseyit ayiseyinewa seepa ke' sitenåk.

4. Ke ga nowusoonumakoonow kā ayaůk: oo kistatāyětakoosewin Jacoba, ka sakehat.

5. Muneto kě itoŏtāo ā mumåtakoosit: mena ka Tipāyěchekāt ā kitoŏtaweět kěche pootachekun.

6. O nikumook oo muměchimikoowina, nikumook kitta muměchimāk ke Munetoomenow: O nikumook oo muměchimikoowina, nikumook muměchimeěk ke kěche Ookemawenow.

7. Weya Muneto kěche Ookemawew missewā

uskeĕk: nikumook oo mumĕchimikoowina nissetŏtumoowin ussitche.

8. Muneto tipāyimāo āka ka ayumehayit: Muneto uppew oo kunache uppewinĭk.

9. Ka ookemawitchik ayiseyineeskâk wechāwāwuk oot ayiseyineemeyewa Abraham oo Munetooma: weya Muneto, naspitch ka kistāyĕtakoosit, natumowāo uskeĕk āyayit, oo natumakāwin ŏche.

Nikumoon XLVIII.

Kĕche ayewew ka Tipāyĕchekāt, mena mistahā kitta kĕ mumĕchĭmeĕt: oo waskahikunĭk ke Munetoomenow, mena oo kunache wutcheemĭk.

2. Wutchee Sion meyo nakwun, mena mumâtakoohikwuk missewā uskeĕk: kewātinootâk isse ayayew oo waskahikun kĕche Ookemaw; Muneto metoone kiskayimaw ākota peĕche ā natamoostât.

3. Weya cheest, Kĕche Ookemawuk uskeĕk: kĕ mawutchehitoowuk, mena kĕ mamowe muyaskumwuk.

4. Kĕ mamuskatumwuk ā wapŭtŭkik ohoo kākwia: kĕ mikooskachehikwuk, ākose kĕ neĕche wāpinikwuk.

5. Sākissewin oteĕtikwuk ākota, mena nunâkatāyimoowin: tapiskooch iskwāo wāteĕtŭke kitta wesukāyĕtŭk.

6. Ke ga peekoonān mist'oota kéche wenepākoók: wapunoók óche yootin.

7. Tapiskooch ka ké isse pátumúk, ke ké isse wapútānow oo waskahikuník Tāpāyéchekāt oo waskahikuník ke Munetoomenow: Muneto mitchiminum āwuko kakekā.

8. Ne pátanan ke meyo totakāwin, O Muneto: káchewak ke kéche ayumehāwekumikoók.

9. O Muneto, ka isse ayak ke Wéyoowin, ākose ā isse ayak ke muméchimikoowin eyekoók kā poone uskeewúk: ke kécheniskík ayaw kwiusk itatissewin.

10. Keyam wutchee Sion kitta mumátakoosemukun, mena oo tanisa Judah kitta meywāyétumeyewa: chikāma k'ooyussoowāwina óche.

11. Waska pupamoótāk Sioník: mena wétumook itta ā ké ispítanewúk.

12. Nakutowāyétumook metoone ā isse ayeetúk, chimutak itta waskahikuna: kitta wétumowākook unekee oták kā pā ayatchik.

13. Owa Muneto k'oo Munetoomenow kakekā mena kakekā: ke ga kiskinoótahikoonow eyekoók kā nippeyúk.

Nikumoon XLIX.

O nutoótumook oma, kákeyow keyawaw ayiseyinetík: nanakusootumook, kákeyow keyawaw ka ayayāk uskéek;

2. Ka kistāyētakooseyāk mena ka tupūtayētakooseyāk, ka wāyootisseyāk mena ka kitimakisseyāk : kākeyow mamowe.

3. Ne ga ayimootān kēche kukātawāyētumoowin : mena ne' tāik ne ga mamitoonāyētān nissetōtumoowin.

4. Ne ga itustan n'ētowukuy uspahakāmoowinik isse : mena ne ga-wapūteyewan ne wunekeeswāwina kitoōchekunik.

5. Kākwi ōche kā koostacheyan mākwach muche kākwi ā ētukwūk : mena ne muchētewin a a missewā waskaskakooyane ?

6. Ateēt mumisseewuk oot ayanewawa : mena mumēchimoowuk ā mēchātineyikee oo wāyootissewinewawa.

7. Maka numoweya ayiseyinew kē natumowāo oo' chewama : mena numoweya kē tipahumowāo Munetoowa oo' chewama ōche;

8. Weya owusimā ā itukēchekasooyit oot āchākooyewa : āwuko ōche kitta naspitche numma pisiskāyētum āwukwāyew.

9. Keyam ata kinwās pimatissitche : mena āka wapūtūke nikwāuskan.

10. Wapumāo ā kukātawāyētumeyit ayiseyinewa ā nippeyit neesta, mena tapiskooch ā nissewunatisseyit : tapiskooch ka kukāpatisseyit, mena ā nukutumowatchik oo wāyootissewinewawa kotuka.

11. Ākose kakekā kitta ētukwunwa ne waskahikunenana ā itāyētūkik : mena oot ētawinewawa kitta ētukwuneyikee eyekoōk kā aniskā nētawekehitootchik ayiseyinewuk ; mena

ā issenikasootchik issenikatumwuk oot uskeemewawa.

12. Maka ayiseyinew numoweya kitta kē ayaw kistāyētakoosewinik: weya ā nuspitowat pisiskewa ka nissewunatisseyit; ākose ōchetow ā isse ayatchik.

13. Āwuk'oma oo kukāpatissewinewaw: ākose oot owasimisewawa ā mumēchimikootchik.

14. Pimissinwuk watikanik tapiskooch mayutchikwuk, nippoowin moowikwuk, mena kwiusk ootitatissewa kitta tipāyimikwuk kākesāpayayike: mena oo meyosissewinewaw kitta nissewunatuneyew nikwâuskanik oot ētawinewâk ōche.

15. Maka Muneto kē pimachehāo net âchâkwa watikanik ōche: weya āka kitta atowāyimit.

16. Ākaweya keya koostache, ata oweyuk weyāyootissitche: âpo keespin eyata yûkehoomukuneyike oo kistāyētakoosewin;

17. Weya numoweya kākwi kitta sipwâtutaw ispe nippitche: mena numoweya oo kistāyētakoosewin kitta wechāk.

18. Weya ā āskwa pimatissit, ne meyo ayan kē itāyimisoo: mena eyekoōk ā meyo totasooyun, ayiseyinewuk ke ga meyo achimikwuk.

19. Kitta pimitissâwāo oō'taweya: mena numma wēkach kitta wapûtum wastāo.

20. Ayiseyinew ka kistāyētakoosit, maka āka ā ayat nissetōtumoowin: nuspitowāo pisiskewa ka nissewunatisseyit.

Nikumoon L.

Ka Tipāyēchekāt, mamowāyus ka soōkatissit Muneto, kē ayumew: mena kē tāpwatum uske, ka ōche wuniskat pesim, peyis ka isko pŭkissimook.

2. Sionik ōche Muneto kē nookoosew: metoone ā meyo nakoosit.

3. Ke Munetoomenow kitta pāche ayaw, numoweya kitta kipītoowāo: iskootāo kitta nekanoōtak, mena kitta mistahā keestineyew missewā waska itta ā ayat.

4. Kitta tāpwatum kesik ispimik ōche: mena uske, kitta ooyussoowatat oot ayiseyineema.

5. Mawutcheheēkook ne kunachehoomuk: unekee ka kē tipetotowitchik issētwawin ōche.

6. Ākose kesik kitta wētumomukun kwiusk oot itatissewin: weya kăchewak Muneto ā Ooyussoowāt.

7. Nutoōtumook, O net eyineemetik, ākose ne ga ayumin: neya kăchewak ke ga misimitin, O Israel; weya ā Munetooweyan, ka Oomunetoomimeyun.

8. Numoweya ke ga kitootitin ke tipetotumakāwina ōche, ăpo ke muchoostāhumakāwina: āka ā ōche kakekā wapŭtuman.

9. Numoweya ne ga otinaw yapāwe mistoos

ke waskahikunik ōche: āpo yapāwe mayutchik ket ētawinik ōche.

10. Kākeyow pisiskewuk mistikooskāk neya net ayanuk: mena kākeyow pisiskewuk kēche metātoometunow wutcheeä.

11. Ne kiskāyimawuk kākeyow peyāsewuk wutcheēk: mena ka ākwatissitchik pisiskewuk uskeēk ne wapumawuk.

12. Keespin ne wē mechesoon, nummawawach ke ga wētumatin: weya missewā uske neya ā ootayaneyan, mena tūto kākwi itta ka ayak.

13. Kitta mechew yapāwe weyas na ket itāyimin: mena kitta minikwāyan mayutchik oo mik?

14. Meey Muneto nunaskoomoowin: mena tipāhumow ka kē mussināhikāyun mamowāyus ka Kistatissit.

15. Ākose mowimoostowin mākwach ayimissewin ā ayayun: ākose ke ga nutoōtatin, ke ga mumēchimin maka.

16. Maka weya oomuchatissewa omisse itāo Muneto: Tanākā ke wētān n'ooyussoowāwina, mena net issētwawin ka ustayun ke' toonik;

17. Weya ā pukwatumun kitta kwāskatisseyun: mena ke' spiskwunik ā kē isse wāpinumun net ayumewina?

18. Ā wapumut kimootisk, ke kē nuskoomaw: mena ke kē wechehawuk oopisikwatissewuk.

19. Ke kē peekiskwatān muchētewin: mena

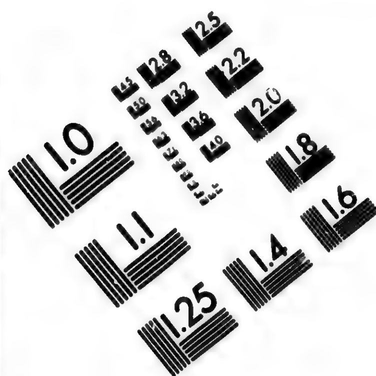

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

6"

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

ke' tāyuneĕk ŏche ke kĕ wapŭteyewan kuk-wācheesimewāwin.

20. Ā uppeyun ke kĕ ayimoomaw ke' chewam: tapwā, mena ke kĕ muche ayimoomaw kåchewak ke' kawe oo' koosisa.

21. Ākose ka kĕ ĕteyun, maka āka nantow ā ititan, ne nuspitakootookwā ke kĕ muche itāyimin: maka ke ga kitootitin, mena ke ga wapŭteyitin ka kĕ totumun.

22. O nakutowāyĕtumook oma, keyawaw ka wunekiskissetotowāk Muneto: ā moyā otinitukook, ākose āka oweyuk kā ĕtat kitta natumakooyāk.

23. Oweyuk ka meeyit nunaskoomoowin mena mumĕchimikoowin, ne kĕche totak: mena una kwiusk ka itustat oo peekiskwāwin ne ga wupŭteyaw oo pimachehewāwin Muneto.

Nikumoon LI.

Kissāwatotowin, O Muneto, ā ispeĕche kĕche meywatisseyun: ā ispeĕche mistahā kissāwatisseeyun otina ne muchĕtewina.

2. Keseepākinin metoone ne muchĕtewinĭk ŏche: mena kechistinin ne muchĕtewin ŏche.

3. Weya ne wĕtān ne wunĕtewina: mena ne muchĕtewin mosuk ne wapŭtān.

4. Keya piko ka kĕ wunetotatan, mena ka totuman oma muche kākwi ā kunowapumeyun: kitta tapwāyun tanisse ā itwāyun, mena kitta āka kĕ ayakooyun ooyussoowāwin.

5. Matika, muchĕtewinĭk ne kĕ issehikowin:

mena muche̊tewinik̊ ne' kawe ka ke̊ ne̊tawe-kehit.

6. Maka cheest, ke nutowāye̊tān tapwāwin utamik̊: mena ke ga issehin kitta nisseto̊tuman kukåtawāye̊tumoowin kemooch.

7. Ke ga kechisteyin hyssop o̊che, ākose ne ga kechistissin: ke ga keseepākinin, ākose ne ga wapiskissin ispee̊ch koona.

8. Ke ga issehin kitta påtuman meywā-ye̊tumoowin mena mumåtakoosewin: ne'skuna ka ke̊ peekoonumun kitta mumåtakoosemuk-ůkee.

9. Utumiskwāyoosta ne muche̊tewina: mena kaseya kåkeyow nuspach net i̊totumoowina.

10. Ose̊twowin ā kechistůk me' tå, O Mun-eto: mena åche̊twowin net åchåk.

11. Ākaweya wāpinin ket astumewinik̊ o̊che: mena ākaweya muskumin ka Kunatissit ket Åchåk.

12. O meeyin ke wechehewāwin mena: mena ayeechehin ket Åchåk o̊che.

13. Ākose ne ga kiskino̊humowawuk ket itatissewin oomuchatissewuk: ākose oomuch-atissewuk kitta kwāskinawuk.

14. Pimachehin āka mik̊o kitta misehik-ooyan, O Muneto, keya Muneto ka meeyeyun meyo můchehoowin: ākose ne' tāyune o̊che ne ga nikumoostān kwiusk ket itatissewin.

15. Ke ga paske̊tānān ne' toon, O Tāpāye̊-chekāyun: ākose ne' toonik̊ o̊che ne ga wapůt-eyewan ke mume̊chimikoowin.

16. Numoweya ke nutowāye̊tān tipeto-

tumatoowina, ākose ke ga kė meeyitėty: maka numma ke sakėtan muchooståhumatoowina.

17. Oo tipetotumakoowin Muneto ā kuskāyėtůk åchåk: ā peekwustāk mena ā kitimakāyimomukůk me'tå, O Muneto, numoweya ke ga atowāyėtān.

18. O kitimakāyėta mena meyo tota Sion: osėta Jerusalem.

19. Ākose ke ga nåāyėtān tipetotakoweyune kwiusk itatissewinik, muchooståhumakoweyune mena: ākose yapāsisa ke ga muchooståhumakwuk ket issėtwawinik.

Nikumoon LII.

Tanåkā ke mumėchimisoon, keya oonunåkachehewāsk: kitta kė totumun muche kākwi;

2. Weya oo meywatissewin Muneto: ā ėtukwuneyik tůto kesikaw?

3. Ke' toonik ŏche ke noochėtan muchėtewin: mena keyaskewin ŏche ke matissekan tapiskooch kaskepasoon.

4. Ke kė sakėtan muchatissewin ispeėch meywatissewin: mena kitta ayimootumun keyaskewin owusimā ispeėch kwiusk itatissewin.

5. Ke kė sakėtan ā ayimootumun unima kitta nissewunachehewāk: O keya keyaskisk.

6. Āwuko ŏche Muneto ke ga nissewunachehik kakekā: ke ga otinik, ket ėtawinik ŏche, mena ke ga otinik pimatissewe uskeėk ŏche.

7. Kwiusk ootitatissewuk mena kitta wapůt-umwuk oma, ākose kitta sākissewuk: mena kitta påpehāwuk;

8. Cheest, āwuko owa ayiseyinew āka ka mumisseet Kissā Munetoowa: maka ka mumis-seetotůk oo wāyootissewina, mena ka ayeeche-hisoot oo muchětewinĭk.

9. Maka weya neya, tapiskooch uskåtikoowe meenisåtik oo waskahikunĭk Muneto: ne mumis-seewan oo kissāwatisseewin Muneto kakekā mena kakekā.

10. Ke ga mosuk meeyitin nunaskoomoowin ka kě totumun ŏche: mena ne ga uspāyimoon ke Wěyoowin, weya ke kunachehoomuk ā sak-ětatchik.

Nikumoon LIII.

Ookukāpatissew kě itwāo oo' tåĭk: Num-matāo Muneto.

2. Muche ayawuk, mena naspitch much-ětewuk: numma wawach oweyuk totum meyo kākwi.

3. Muneto pā nase kunowapumāo ayiseyin-ewa kěche kesikoŏk ŏche: kitta wapumat kees-pin ětayewa, kitta nissetŏtumeyit, mena kitta nutoonowayit Munetoowa.

4. Maka kåkeyow oŏpimā itooŏtāwuk, kåke-yow metoone muchayewewuk: mena nummatāo oweyuk ā totůk meyo kākwi, numma wawach pāuk.

5. Numma che kweetumawuk nissetȯtumoowin ka noochėtatchik muchėtewin : ā kitumwatchik net ayiseyineema mana piko pŭkwāsikuna oo wė moowȧtawaw ? āka ā ȯche mowimoostowatchik Munetoowa.

6. Kė sākissewuk itta āka koostachewin ā ėtukwŭk : weya Muneto ā kė peekwȧhumwat oo' skuneyewa unehee ka mowinaskask ; ke kė wawanāyėtumehawuk, weya Muneto ā kė atowāyimat.

7. Oh, kanika pimachehoowin meyeėtchik Israel, Sionik ȯche: Oh, kanika ka Tipāyėchekāt natumowat oot eyineema kipȧhootoowekumikoȯk ȯche !

8. Āk ..e Jacob oo ga mumȧtakoosėty : mena Israel oo ga meywāyėtȧty.

Nikumoon LIV.

Pimachehin, O Muneto, ke Wėyoowin ȯche : mena natumowin ke muskowisseewinik.

2. Nutoȯta net ayumehawin, O Muneto : mena nutoȯta ā itwāyan ne' toonik.

3. Weya mantāwuk ne wė ayimehikwuk : mena nunȧkachehewāskuk, āka wawach Munetoowa ā nakutowāyimatchik, nutoonowāwuk net ȧchȧkwa.

4. Maka, Muneto ne ga wechehik : ka Tipāyėchekāt wechehāo unehee ka mitchiminayit net ȧchȧkwa.

5. Kitta muche tipâhumowāo ka pukwaseyit: nissewunachehik ke tapwāwinik.

6. Ke ga tipetotatin ne' tâik ôche, mena ne ga mumĕchĕtān ke Wĕyoowin, O Tāpāyĕchekāyun: chikāma naspitch meywāyĕtakwun.

7. Weya ā kĕ natumowit kâkeyow net ayimissewinik ôche: mena ne'skesikoôk ne wapûtān ā isse nutowāyĕtuman kitta isse ayatchik ka pukwasitchik.

Nikumoon LV.

Kitimakĕta net ayumehawin, O Muneto: mena ākaweya kasoosta ne nutootumakāwin.

2. Nanakusĕtowin, mena nutoôtowin: ā isse nunâkachimooyan net ayumehawinik, mena nunâkatāyĕtuman.

3. Ka pukwasit ā itwāwâtat, mena oomuchatissewuk ā isse keyepeetchik: weya ā itāyĕtûkik kitta nayâtawe totowitchik; ā ispeĕche nayâtawāyimitchik.

4. Ne' tâ numma nâustāo: mena ka isse koostumeĕk nippoowin n'oteĕtikoon.

5. Sākissewin mena nunumepuyewin n'oteĕtikoon: mena naspitch koostatāyĕtumoowin ne kĕ pâtukooskakoon.

6. Ākose omisse ne kĕ itwan, O kanika ootûtûkwuneyan tapiskooch oomĕmeew: ākose ne ga oosimoôty, mena pāûtuk ne ga ayâty.

7. Weya ākose wâyow ne ga nutowe ayâty: mena ne ga ayâty pukwuchayik.

8. Ne ga oosimooståty keyepa: ka misse yootik mena ā keestik.

9. Nissewunachètaw oo' tāyunewawa, O Tāpāyèchekāyun, mena nunanis isitissåhook: ne kè wapûtān muche kākwi mena kitootitoowin kèche waskahikunik.

10. Keyesikayike mena tāpiskake missewā waskåtāwuk: muche kākwi mena nunåkatāyimoowin ayaw ākota.

11. Muchètewin ākota ayaw: wuyāsehewāwin mena wuyāsehitoowin mosuk ayayew oo māskunawåk.

12. Yukuma ka pukwasit, ka isse nayåtawe totowit: kukuyā weya ne ga kè sakoötåty.

13. Mena numoweya ka pukwasit, ka kè wunetotowit: kukuya weya maskooch ne ga kè ka[illegible]ostowåty.

14. Maka keya kåchewak, ne wechāwakun: ka kiskinoötaheyun, mena tippeyowā ne' totām.

15. Ke kè meyo ooyussoowanow tapiskooch: mena ke kè wechåtoonow Muneto oo waskahikunik isse, ā oototāmètooyûk.

16. Keyam nippoowin kitta oteètikwuk sissekooch, mena keyam kitta itoötāwuk keyepa nissewunachehoowinik: weya muchètewin ā ètukwuneyik oot ètawinewåk, mena mamowe weyawaw.

17. Maka weya neya, ne ga mowimoostowaw Muneto: ākose ka Tipāyèchekāt ne ga pimachehik.

18. Ā ootakoosik, mena ā kākesāpayak,

mena ā apĕta kesikak ne ga ayumehaw, mena åkumāyimoowe ne ga ayumehaw: ākose kā nutoŏtowit.

19. Weya ka pimachehat net åchåkwa ā nutoopuyeestakoweyan: weya mĕchāt ā wechāwitchik.

20. Tapwā, Muneto, kakekā ka ĕtat, ne ga nutoŏtak, mena kitta neĕchewāpināo: yukuma wĕkach wĕ kwāskeetchik, mena kitta koosikwāyimatchik Munetoowa.

21. Kĕ wunetotowāo tůto ka ata oototāmimikoot: mena kĕ peekoonum ka kĕ ata itwāt.

22. Oo peekiskwāwina oo' toonǐk owusimā yooskayewa ispeĕch toŏtoosapoowe pimme, ā mitchiminůk maka nutoopuyewin oo' tåǐk: oo peekiskwāwina owusimā sooskwayewa ispeĕch pimme, maka metoone semakunǐkoomanǐk itāyĕtakwuneyewa.

23. O pukitinumow ka Tipāyĕchekāt ket ayimissewin, ākose ke ga wechehik: mena numoweya kitta pukitināo kwiusk ootitatissewa kitta půkissineyit kakekā.

24. Maka weyawaw: keya, O Muneto, ke ga itoŏtahawuk nissewunachehoowe watǐkanǐk.

25. Oonippåtakāskuk mena ka wuyāsehewātchik ayiseyinewuk numoweya wawach apĕtow kitta oteĕtumwuk oo pimatissewinewaw: maka, ke ga mumisseetotatin keya, O Tāpāyĕchĕkāyun.

Nikumoon LVI.

Kissāwatotowin, O Muneto, weya ayiseyinew ā wē kitumoot: tūto kesikaw ne nootinik, mena ne mikooskachehik.

2. Ka pukwasitchik tūto kesikaw ne wē missewāpuyehikwuk: weya ā mēchātitchik ka nootinitchik, O keya mamowāyus ka Kistatisseyun.

3. Keyam, ā ata koostacheyan askow: kāyapitch ke mumisseetotatin.

4. Ne ga mumēchimaw Muneto, oot ayumewin ōche: ne kē mumisseetotowaw Muneto, mena numoweya ne ga koostān tanisse ayiseyinew kā kē totowit.

5. Tūto kesikaw wunētumwuk net ayumewina: piko ā isse mamitoonāyētūkik ā wē nayātawetotowitchik.

6. Mamowe wechehitoowuk kākeyow, mena mamowe ayawuk: mena nakutowapūtumwuk kitta isse ootahumāwuk, ā uswāwatchik net āchākwa.

7. Kitta kē puspeewuk che oo muchētewinewawa ōche: keya, O Muneto, ke kissewasewinik ke ga neēchewāpinawuk.

8. Ke wētān āka ā kē pāūtuk ayayan; usta ne matoowin apoë ke pewapiskooyakunimik: numma che ohoo kākwiä mussināhikatāwa ke mussināhikunik?

9. Tůtwaw ka mowimoostatan, ākota ka pukwasitchik kā sipwāyamoȯkateėtchik: ne kiskāyėtān āwuko; weya Muneto ā wechehit.

10. Muneto oot ayumewiniḱ kā mumåtakooseyan: ka Tipāyėchekāt oot ayumewiniḱ ne ga ȯche kakeechehisoon.

11. Tapwā, Muneto ne kė mumisseetotowaw: numoweya ne ga koostān tanisse ayiseyinew kā kė totowit.

12. Keya kåchewak, O Muneto, ke ga tipåhumatin ka kė kėche itwāyan: keya ke ga meeyitin nunuskoomoowin.

13. Weya ā kė pimachehut net åchåk nippoowiniḱ ȯche, mena ne' sita āka kitta půkissineyan: kitta mitimāyan Muneto ā itussoowāt pimatissewiniḱ.

Nikumoon LVII.

Kissåwatotowin, O Muneto, kissāwatotowin, net åchåk ke mumisseetotak: mena seepa ke' tůtůkwuniḱ ne ga itamoon, eyekoȯk oma ayimissewin kā muyawepuyik.

2. Ne ga mowimoostowaw mamowāyus ka kistatissit Muneto: Muneto ote kā totumowit ka wė totumwuk.

3. Kitta pā isitissåhum kėche kesikoȯk ȯche: mena ne ga pimachehik unehee ȯche ka wė kitumooyit.

4. Muneto kitta isitissåhum oo kissāwatisseewin mena oo tapwāwin: net åchåk ayaw liona ā ayayit.

5. Mena net ayan itta ayiseyinewuk ā ayatchik, ā iskootāwitchik: we' pitewawa tapiskooch tŭkŭchekuna, mena keenekutoosa itāyētakwuneyewa, ākose oo' tāyunewawa tapiskooch ā kasissik semakunikooman.

6. Kistāyētakoose keya, O Muneto, ispeĕch kesikwa: mena ke mumåtakoohikoowin ispeĕch missewā uske.

7. Kĕ åyāwuk åyupeä ne' sitik, mena måtukoonāwuk net åchåkwa: kĕ osĕtawuk watikan ne māskunåk, maka weyawaw kåchewak peĕchepuyewuk ākota.

8. Ne' tå ooyustāo, O Muneto, ne' tå ooyustāo: ne ga nikumoon, mena ke ga meeyitin mumĕchimikoowin.

9. Kooskooska, ne mumåtakoohikoowin: kooskooska, kitoŏchekuna: neya kåchewak ne ga kooskooskan weputch.

10. Ke ga meeyitin nunaskoomoowina, O Tāpāyĕchekāyun, mākwach ayiseyineeskåk: mena ke ga nikumoostatin ā tŭtoskanāmukissit ayiseyinew itta ā ayat.

11. Weya ke kissāwatisseewin kesikoŏk ā isse ayak: mena ke tapwāwin wuskoŏk isse.

12. Kistāyētakoose keya, O Muneto, ispeĕch kesikwa: mena ke mumåtakoohikoowin ispeĕch missewā uske.

NIKUMOON LVIII.

KWIUSK itatissewinik na ket itustanawaw

ke mitoonāyĕchekunewawa, O keyawaw meyawutchehitooyāk: mena kwiusk che kākwi ket itussoowatānawaw, O keyawaw ayiseyinewe koosisanuk?

2. Tapwā, muche kākwi ke mamitoonāyĕtānawaw ke' tåewåk ota uskeĕk: mena ke' cheĕcheewåk ke noochĕtanawaw muchĕtewin.

3. Oomuchatissewuk wutukumissewuk, mitchimach ā ŏcheetchik ŏche: sāmak ā nĕtawekitchik, wunesinwuk, mena keyaskewuk.

4. Nissewunachehewāwuk tapiskooch oo pichepooyewāwin misse kināpik: tapiskooch āka ā påtŭk misse kināpik ka kipåhŭk oŏ'towukuya;

5. Āka ka wĕ nutoŏtowat naspitch oomeyowatikoohewāwa: keyam naspitch kitta kukåtawāyĕtumoowe meyowatikoohewāyewa.

6. Peekwahum we' pitewawa, O Muneto, oo' toonewåk; ootamahum oo' tåpiskunekākunewåk missepisewuk, O Tāpāyĕchekāyun: keyam kitta numma ĕtawuk tapiskooch nippe ka pimechewŭk; mena ata pimootŭkwātwawe kitta āka ĕtayewa.

7. Keyam kitta måche nummatāwuk tapiskooch munechoosuk, mena tapiskooch āka ā oteĕtŭk owasis kitta nĕtawekit: mena ākaweya kitta wapumāwuk pesimwa.

8. Ā moyā kissapiskissootchik ket uskĭkoowawuk missekaweminukusseyuk ŏche: ākose kissewasewin kitta noochehik, tapiskooch kākwi āka ā keesetāk.

9. Kwiusk ootitatissew kitta mumåtakoosew

wapůtůke ā isse natumåt: kitta keseepākinum oo' sita oo' mikooyeěk oomuchatissewa.

10. Ąwuko ŏche ayiseyinew omisse kitta itwāo, Ŏchetow maweya ětukwuneyew ootipåhumakoowin kwiusk ootitatissew: ŏchetow maweya ětaw Muneto ka ooyussoowatůk uske.

NIKUMOON LIX.

NATUMOWIN ka pukwasitchik ŏche, O Muneto: natumowin unekee ka nayåtawe totowitchik ŏche.

2. O natumowin muche totumooskuk ŏche: mena pimachehin oonippåtakāskuk ŏche.

3. Weya, ā uswåwatchik net åchåkwa: ka soŏkatissitchik ayiseyinewuk ne mowenāskakwuk, āka neya ā ata nantow muche totuman, O Tāpāyěchekāyun.

4. Pimepůtawuk mena ā muneestowitchik āka neya ā totuman: pussikoo maka kitta wecheheyun, mena kunowapůta.

5. Nepowe, O Tāpāyěchekāyun Muneto, oo Munetooma Israel, kitta ayimehutchik āka ka ayumehatchik: mena ākaweya kissāwatotowik tůto ka wuněititchik ā isse muche pimatissitchik.

6. Itoŏtāwuk måmāskooch wātakoosineyike: sāapitāyewuk tapiskooch utim, mena pupamepůtawuk missewā kěche waskahikuniskåk.

7. Cheest, ayumewuk oo' toonewåk ŏche,

mena semakunīkoomana ayayewa oo' toonewåk:
weya owāna peyåtůk?
8. Maka keya, O Tāpāyĕchekāyun, ke ga
issehawuk kitta påpeheĕtchik: mena ke ga
påpehawuk kåkeyow āka ka ayumehatchik.
9. Neya ka meeyeyun ne muskowisseewin:
weya keya Muneto ka natamoostatan.
10. Muneto ne wapůteyik oo meyo tota-
kāwin mistahā: mena Muneto ne ga wapůteyik
ā isse ukawatumwuk ka pukwasitchik o̊che.
11. Ākaweya nippåhik, net eyineemuk kitta
wĕ wunekiskissewuk: maka wuswātissåhook
mākwuyus ayiseyineeskåk, mena neĕchewā-
pinik, O Tāpāyĕchekāyun, ka natumoweyåk.
12. Muchĕtewin oo'toonewåk, mena ayum-
ewina oo'toonewåk o̊che, oo kistāyimoowinewåk
kitta otinawuk: mena kākwi o̊che? oo weyůk-
wāwinewaw mena o̊o keyaskewinewaw wĕtuma-
kāwuk.
13. Måchinusik ke kissewasewinīk, måchin-
usik, kitta nissewunatissitchik: mena kitta kisk-
āyĕtůkik Muneto weya ā tipāyimat Jacoba,
mena mīssewā ā isko kesipak uske.
14. Mena ootakoosineyike kitta kewāwuk:
mena sāapitāyewuk tapiskooch utim, mena kitta
pupamoo̊tāwuk waskahikuniskåk.
15. Kitta pupamepůtawuk missewā itta wå
mechesootwawe: mena kitta mĕtowāwuk kees-
pin numma keespoowuk.
16. Maka weya neya, ne ga nikumoostān
ke soo̊katissewin, mena ne ga mumĕchĕtān ke
kissāwatisseewin ā kākesāpayak: weya ā kĕ na-

tumoweyun mena ā natamoostatan tůtwaw ayimissewin ā ayayan.

17. Keya kåchewak, O ne muskowissеewin, kā nikumoostatan: weya keya, O Muneto, ka natamoostatan, mena ne Munetoom ka kissāwatisseet.

Nikumoon LX.

O Muneto, ke kě wāpininan, mena ke kě wuswātissåhoonan: ke kě kissewahitinan; O keyam mena pā nasinan.

2. Ke kě åtustan uske, mena ke kě nunanischětan: pimachěta, weya ā nunumepuyik.

3. Ke kě wapůteyawuk ket eyineemuk ā koosikwůkee kākwiä: ke kě minahinan meenisapoë ka nippåhewāk.

4. Ke kě kiskinowachětwowawuk tůto ka koosikwāyimiskik: kitta mumåtakoohikootchik tapwāwin.

5. Āwuko ŏche ka sakehutchik kě natumowawuk: wechehin ke kěchenisk ŏche, mena kitimakětowin.

6. Muneto kě itwāo oo kunachehoowinik, ne ga mumåtakoosin, mena ne ga nunanischětan Sichem: mena ne ga matinowan ka pusåchak Succoth.

7. Gilead neya net ayan, mena Manasses net ayan: Ephraim ussitche ayeechětaw ne'stikwan; Judah weya mākew n'ooyussoowāwina;

8. Moab ne keseepākinikunenakun; Edom

ne ga pasitchetůkooskan: Philistia, ke ga we̊
mumåtakoohitin.

9. Owāna kā kiskinoo̊tahit itta ā soo̊kuneyik
waskahikun : owāna Edomik kā itoo̊tahit?

10. Numma che keya, O Muneto, ka ke̊
wāpineyåk: mena keya, O Muneto, āka ka ke̊
wechāweyåk?

11. O wechehinan ayimissewinik: weya
ayiseyinew āka kitta ke̊ wechehikooyåk.

12. Muneto ā wechehitůk ke̊che kākwiä ke
ga totānow: weya mana maka kā påtukooskow-
at ka pukwatikoowůk.

Nikumoon LXI.

Kitimake̊ta ne mowimooschekāwin, O Mun-
eto: nutoo̊ta net ayumehawin.

2. Ā kesipak uske ke ga o̊che mowimoos-
tatin: mākwach ne' tå āka ā nåustāk.

3. O tåtapiskåyin kistapiskåk owusimā ka
ispak ispee̊ch neya: weya keya ā uspāyimoo-
totatan, mena ā soo̊katisseyun kitta ke̊ nata-
moostatan ka pukwasitchik o̊che.

4. Ne ga ayan k'eekee̊k kakekā: mena ne
ga mumisseen kitta ukwunahooyun ke' tůtůk-
wuna o̊che.

5. Weya keya, O Tāpāye̊chekāyun, ke ke̊
kitimake̊tān net ukawatumoowina: mena ke
ke̊ meeyawuk kā ayatchik tůto ka koosikwāye̊-
tůkik ke We̊yoowin.

6. Ke ga meeyaw ke̊che Ookemaw ā kinwak

pimatissewin: kitta pimatissit mēchātwaw ā aniskā nētawekehitooyit ayiseyinewa.

7. Kitta kunowapumāo Muneto kakekā: O kwyachēta ke sakehewāwe kissāwatisseewin, mena ke tapwāwin, kitta kunowāyimikoot.

8. Ākose mosuk ne ga mumēchētān ke Wēyoowin: tūto kesikaw ka tipetotuman ne mussinåhikāwina.

Nikumoon LXII.

Net åchåk pāhāo kāyapitch Munetoowa: weya mana maka ka pimachehit.

2. Weya tapwā ne muskowisseewin mena ne pimachehoowin: weya ne natumak, āwuko ōche numoweya ne ga kēche pūkissinin.

3. Taneyekoōk kinwās kā muche mamitoonāyimāk kåkeyow ayiseyinew: ke ga nippåhikowinawaw ā itusseyāk; tapwā, tapiskooch ā wē kowepuyik waskahikun ke ga isse ayanawaw, mena tapiskooch ā peekoopuyik mānikun.

4. Piko ā isse mitoonāyētūkik kitta neēchewāpinatchik tūto Muneto ka kistukimat: sakētawuk keyaskewina; meyo ayumewuk oo'toonewåk, maka oo' tåewåk muche itwāwuk.

5. Āyewåk maka, net åchåk, kāyapitch på Muneto: weya ā uspāyimoototowuk.

6. Weya tapwā ne muskowisseewin mena ne pimachehoowin: weya ne natumak, āwuko ōche numoweya ne ga pūkissinin.

7. Weya Muneto ayaw ne meyo můchehoo-win, mena ne mumåtakoohikoowin: kistapiskåk ka isse ayak ne soo̊katissewin, mena Muneto ne mumisseetotowaw.

8. O kakekā mumisseetotåk, keyawaw ayis-cyinetik: seekėtetwåk ke' tåewawa, weya Mun-eto ā uspāyimoototowůk.

9. Maka weya ayiseyinewuk, pukwunuta tapwā: ayiseyinewe koosisanuk pukwunuta kukwācheesehewāwuk tipapāskoochekunik, ow-usimā yåkuchissewuk ispeėch pukwunuta kākwi.

10. O ākaweya mumisseetotumook much-ėtewin mena muskůtwāwin, ākaweya puke-tinisook kistāyimisoowinik: keespin wāyootisse-win mawutchehoomukun, ākaweya ke' tåewawa itta ustak.

11. Muneto kė ayumew pāukwaw, neswaw ne kė påtān āwuko: Muneto ā ootayanit soo̊kat-issewin;

12. Mena keya, Tāpāyėchekāyun, ā kissāwa-tisseeyun: weya ā tipåhumowut kåkeyow ayise-yinew piko ā isse kuskėtat.

Nikumoon LXIII.

O Muneto, keya neya ne Munetoom: we-putch ke ga nutoonatin.

2. Net åchåk ke noo̊tākutåtik, ne weyas ket ukawatikoon: ā pastāk uske, āka kākwi ā nėta-wekik itta, mena nippe āka ā ėtukwůk.

3. Ākose kå isse nutoonatan kunachehoowinik: kitta kunowapůtuman ke soȯkatissewin mena ke mumåtakoohikoowiñ.

4. Ke meyo totakāwin owusimā itāyėtakwun ispeėch pimatissewin: ne' toon ke ga mumėchimikoon.

5. Eyekoȯk kā pimatisseyan ākose kā isse mumėchimitan: mena kitta ispåkācheėchāyeyan ke Wėyoowinik.

6. Net åchåk kitta tāpāyėtum, tapiskooch oskunepimme ȯche: ispe ne'toon mumėchimikooyune keke mumåtakoosewin.

7. Numma che ke kė kiskissetotatin ne nipāwinik: mena ke kė mitoonāyimitin ā kooskooskayan?

8. Weya ā kė wecheheyun: āwuko ȯche seepa ke' tůtůkwunik ne ga mumåtakoosin.

9. Net åchåk ke mitchiminik: ke kėchenisk ne kė wechehikoon.

10. Okoo ka nutoonůkik kitta nissewunachehatchik net åchåkwa: seepa uskeėk kitta itoȯtāwuk.

11. Keyam kitta půkissinwuk tůkooch, semakunikooman: kitta ayakootchik můkāsewa.

12. Maka kėche Ookemaw kitta mumåtakoohik Munetoowa; kåkeyow tůto ka uspimootchik ā kėche itwātchik kitta mumėchimawuk: weya oo' toonewawa tůto ka keyaskitchik kitta kipåhumwan.

Nikumoon LXIV.

Nutoo̊ta net itwāwin, O Muneto, net ayumehawink̊: kunowāye̊ta ne pimatissewin ka pukwasewāt o̊che.

2. Kasin ā mawutchehitootchik ka wutukumissitchik o̊che: mena ā nunatoo̊kooseetchik muche totumooskuk;

3. Ka ke̊ kwyache̊tatchik oo' tāyunewawa tapiskooch semakunk̊ooman: mena ka pimootůkwātchik oo keenekutoosimewawa, ā wesukůkee ayumewina ote;

4. Kitta pimwatchik kemooch tůto tapwā ka we̊ itatisseyit: kātůtowā miswāwuk, mena numma koostachewuk.

5. Seе̊kimitoowuk muche̊tewink̊: mena ayumehitoowuk kā isse ustatchik nukwakuna, omisse ā itwātchik, numoweya oweyuk kitta wapůtum.

6. Mamitoonāye̊tumwuk muche kākwi, mena nooche̊tawuk: āwukwāyew kemooch mitchiminumwuk, kåchewak weyawaw oo' tåewåk.

7. Maka Muneto kātůtowā kitta pimwāo ā kissekootchineyit keenekutoosa o̊che: kitta miswakune̊katat.

8. Kåchewak oo' tāyunewawa kitta o̊che půkissinwuk: tůto oweyuk ka wapumat kitta påpehāo.

9. Ākose kåkeyow ayiseyinewuk ka wapůtůkik, omisse kitta itwāwuk, Muneto ka totůk oma: weya kitta wapůtůkik ā ke̊ totumeyit.

10. Kwiusk ootitatissew kitta mumåtakoos-eestowāo ka Tipāyėchekāyit, mena kitta mumisseetotowāo: mena kåkeyow tůto ka tapwātchik oo' tåewåk kitta mumåtakoos-ewuk.

Nikumoon LXV.

Keya, O Muneto, ke mumėchimikowin Sion-ik: mena keya ka kėche itwåk kā tipåhuma-koweyun Jerusalemik.

2. Keya ka nutoȯtumun ayumehawin: keya kåkeyow ayiseyinew ke ga natik.

3. Ne wunetotumoowina ne sakoochehikoon: O kissāwatota ne muchėtewinenana.

4. Sowāyėtakoosew āwuko ayiseyinew, ka nowusoonut, mena ka piskėtinumasooyun: kitta ayaw ket ėtawinik, mena kitta tāpāyėtum ā isse meywāyėtakwůk ke waskahikunik, mena ke kėche ayumehāwekumikoȯk.

5. Ke ga wapůteyinan mamåtawe kākwiä kwiusk ket itatissewinik, O Muneto ka pima-cheheyåk: keya ka uspāyimoototaskik kåkeyow ā isko kesipak ayiseyinewuk, mena unekee ka ayatchik kėche wenepākoȯk.

6. Weya oo soȯkatissewinik kė ayeetustaw wutcheeä: mena ā pukwåtāhoototůk soȯkatis-sewin.

7. Ka uywastinėtat ā mumåkaskayik kėche wenepāk: mena ā keeskwāyit ayiseyinewa.

8. Unekee mena ka ayatchik ā isko kesipak uske kitta koostumwuk ke kiskinowachĕchekuna: keya ka issĕtayun a kākesāpayak mena ā ootakoosik kitta mumĕchimikooyun.

9. Ke mitoonāyĕtān uske, mena ke meyo totān: ket issĕtan naspitch kitta peesakwŭk.

10. Oo sepeem Muneto sakuskināo nippe ŏche: ke kwyachĕtawan kistekana, ākose āse oŏcheestumowutchik uskeĕk ka ayatchik.

11. Ket owistapawutan kistekāo uske, ke pā isitissåhān kimewunapoë itta ā pusåchak: ke yooskapawutan kimewunapoë ŏche, mena ke meyo totān itta ka nĕtawekĭk.

12. Ke meyo totān uskeewin ke meywatissewin ŏche: mena ke wuskoomĭk ŏche pŭkekowun ā nissitwak.

13. Kitta pŭkekowinwa pukwutuskeĕk: mena wutcheesisa kitta mumåtakoosemukunwa.

14. Mayutchĭkwuk kitta sakuskināwuk itta ka wĕkee kipåhoŏtchik: ā pusåchakee ussitche ka ispeĕche sakuskināk kistekan ŏche, kitta påpemukunwa mena kitta nikumomukunwa.

NIKUMOON LXVI.

O MUMÅTAKOOSEESTÅK Muneto, missewā uskeĕk: nikumoostumwåk oo mumĕchimikoowin ā kistāyĕtumwāk oo Wĕyoowin, issĕtawåk oo mumĕchimikoowin kitta kistāyĕtakwuneyik.

2. Omisse itĭk Muneto, O tapwā ke mamuskatāyĕtakoosin ket issĕchekāwinĭk: ā ispeĕche

kēche soōkatisseyun ka pukwatiskik kitta miskowawuk ā keyaskitchik.

3. Weya missewā uske kitta putuppeestakooyun: kitta nikumoostaskik, mena kitta mumēchētūkik ke Wēyoowin.

4. O astumetik ota, mena kunowapūtumwåk oot issēchekāwina Muneto: ā ispeēche mamåtawe totowat ayiseyinewe koosisana.

5. Kē kwāskinum wenepāk kitta påkwūtchayik: ākose kē utte sapooskāwuk nippeēk; ākota ke kē mumåtakoosinow āwuko ōche.

6. Tipāyēchekāo kakekā oo soōkatissewin ōche; kunowapumāo ayiseyinewa: mena tūto āka ka wē tapwåtūkik numma kitta kuskētawuk kitta kistāyētakoositchik.

7. O mumēchimeēk ke Munetoomenow, ayiseyinetik: mena issētawåk oo mumēchimikoowin kitta påtumoōt;

8. Ka mitchiminat ket åchåkoonowa pimatissewinīk: mena āka kitta sooskoosinwūk ke'sitenåk.

9. Weya keya, O Muneto, ke kē kootāyiminan: keya ke kē kootāyiminan, tapiskooch sooneyawapisk ka isse nutowe kiskāyētakwūk.

10. Ke pāsewinan nukwakunīk peēche: mena ket ustan mikooskatāyimoowin ne'yowenåk.

11. Ke kē eyinumowawuk ayiseyinewuk kitta tåtuppitchik ne'stikwanenåk: ne kē sapooskanan iskootåk mena nippeēk, ākose ke kē itoōtahinan ā wāyootūk itta.

12. Ne ga itoōtan ke waskahikunīk ne tipetotumakāwin keke: mena ne ga tipåhān ka kē

mussinåhikāyan, ka ke̊ ussootumakāyan ne' toonĭk o̊che, mena ka ke̊ itwāyan, mākwach ayimissewinĭk ā ayayan.

13. Ke ga muchoostāhumatin ā weeyinoowůk muchoostāhumatoowina, ussitche yapāwe mayutchĭkwuk: ne ga muchoostāhumowaw yapāwe mistooswa mena goata.

14. O astumetik ota, mena nutoo̊tumook, kåkeyow keyawaw ka koosikwāyimāk Muneto: ākose ke ga we̊tumatinawaw kå itotumowat net åchåkwa.

15. Ne ke̊ mowimoostowaw ne' toon o̊che: mena ne ke̊ meeyaw mume̊chimikoowina ne' tāyune o̊che.

16. Keespin muche kākwi ne mitchiminān ne' tåĭk: ākose ka Tipāye̊chekāt numoweya ne ga nutoo̊tak.

17. Maka Muneto ne ke̊ nutoo̊tak: mena ke̊ nakutowāye̊tum net ayumehawin.

18. Kitta mume̊chimaw Muneto āka ka o̊che wuyowetissåhůk net ayumehawin: mena āka ka muskumit oo kissāwatisseewin.

Nikumoon LXVII.

Muneto ke ga we̊ kissāwatotakoonow, mena meyototakoonow: mena ke ga wapůteyikoonow oo wastāwe meyokunowapůchekāwin mena ke ga we̊ kissāwatotakoonow;

2. Kitta kiskāye̊takwůk ket itatissewin wuk-

ituskumik: ke pimachehewāwin ka tůto skanāmukissit kåkeyow ayiseyinew.

3. Keyam ayiseyinewuk ke ga mumĕchimikwuk, O Muneto: tapwā, keyam kåkeyow ayiseyinewuk ke ga mumĕchimikwuk.

4. O keyam ka tůto skanāmukissitchik ayiseyinewuk kitta meywāyĕtumwuk mena kitta mumåtakoosewuk: weya kitta kwiusk itussoowatutchik eyinewuk, mena tipāyimutchik nunatoŏk toowe ayiseyinewuk wukituskumik.

5. Keyam ayiseyinewuk ke ga mumĕchimikwuk, O Muneto: tapwā, keyam kåkeyow ayiseyinewuk ke ga mumĕchimikwuk.

6. Ākose kitta peesakwuyuk nĕtawekin kākwi uskeĕk: mena Muneto, ke Munetoomenow ote, ke ga meeyikoonow oo meyototakāwin.

7. Muneto ke ga meyototakoonow: ākose missewā ā isko kesipak uske kitta koosikwāyimik.

Nikumoon LXVIII.

Keyam Muneto kitta pussikoo, mena keyam ka pukwatikoot kitta wuswātissåhoomawa: unehee mena ka pukwatikoot kitta oosimoostak.

2. Tapiskooch pustāo ka måche āka ĕtukwůk, ākose kā isse sipwātissåwutchik: mena tapiskooch pikew ka tikesoot iskootåk, ākose oomuchatissewuk kitta nissewunatissewuk ā kunowapumikootchik Munetoowa.

3. Maka keyam kwiusk ootitatissewuk kitta

mumåtakooseestowāwuk Munetoowa: mena kitta meywatumwuk mena kitta mumåtakoosewuk.

4. O nikumooståk Muneto, mena nikumoostumwåk oo Wėyoowin: mumėchimeėk ka tåtuppit kesikoȯk, tapiskooch mistutimwa; mumėchimeėk oo Wėyoowinik JAH, mena mumåtakooseeståk.

5. Weya Ȯtawemik āka ka ȯtaweyit, mena natumowāo oonuputāpewa: Muneto ote oo kunache ėtawinik.

6. Weya Muneto ka issehat ayiseyinewa kitta pāukoȯtayit ā itāyėtumeyit, mena ka wuyowėtahat kipåwakuna kipåhootoowinik ȯche: maka eyinumowāo oomuchatissewa kitta kweetumayit.

7. O Muneto, ispe ā nekanoȯtowutchik ayiseyinewuk: ispe ā uttesapooskāyun pukwutuskeėk.

8. Uske kė nunumepuyew, mena kesikwa kė pukekowinwa ā kunowapūtuk Muneto: tapiskooch Sinai ka kė nunumepuyik ā kunowapūtuk Muneto, oo Munetooma Israel.

9. Keya, O Muneto, ke kė isitissåhān kissāwatisseewe kimewunapoë ket ayanik: mena ke kė sāsawėtan ā ayāskoosemukuk.

10. Ket ayiseyineemuk kitta ayawuk ākota: weya keya, O Muneto, ke kissāwatisseewinik ȯche ke kė kwyachėtumowawuk ookitimakissewuk.

11. Ka Tipāyėchekāt kė mākew ayumewin: ākose kė mėchātewuk weyėtumakātchik.

12. Kėche Ookemawuk ussitche ooskeneek-

eemewawa kē oosimoowuk, mena ke sakoohawuk : ākose weyawaw oot owasimisewawa kē matinumatooyewa oot ayaneyewa.

13. Ā ata mākwach uskīkoŏk kē pupimis sinăk, kāyapitch tapiskooch oomĕmeew oo' tŭtŭkwun ke ga isse ayanawaw: sooneyawe tŭtŭkwuna ka ukwunahookoot, mena oo' peewuya tapiskooch mawutche kēche sooneyaw.

14. Ispe ka Soŏkatissit ā wuswātissåwat kēche Ookemawa weyawaw ŏche : ākose kē wapiskissewuk tapiskooch koona Salmonīk.

15. Ā isse ayak wutchee Basanīk, ākose ā isse ayayik Muneto oo wutcheem : ā ispamutinak wutchee, tapiskooch wutchee Basanīk.

16. Tanåkā wåche isse kwaskoŏteyāk, keyawaw wutcheeä? āwuko oma Muneto oo wutcheem, ka meywāyētŭk itta ā ayat : tapwā, ka Tipāyēchekāt ākota kitta ayaw kakekā.

17. Oo tapanaskooma Muneto nesitunow kēche metåtoometunow ītusseyewa, kēche metåtoometunow kēche utooskāyakuna : ākose ka Tipāyēchekāt ā wechāwat, tapiskooch ka kunatŭk Sinai.

18. Ke kē itoŏtan ispimīk, ke kē sakoŏtwan, mena ke kē ayan kā meeyutchik ayiseyinewuk: tapwā, ka pukwatiskik wawach ŏche, ka Tipāyēchekāt Muneto kitta wechāwat.

19. Kitta mumēchimaw ka Tipāyēchekāt tŭto kesikaw : Muneto ka wechehikooyŭk, mena ka meeyikooyŭk oo meyo totakāwina.

20. Weya ke Munetoomenow, Muneto ka oŏcheestumakooyŭk pimachehoowin: Muneto

Tipāyĕchekāo, weya ka ŏche puspeyŭk nippoowinĭk.
21. Muneto kitta miswakunĭkatāo oo'stikwaneyeĕk ka pukwatikoot: mena oo'stikwaneyewa tŭto ăchiko ka pimitissăhumeyit oo muchĕtewineyew.
22. Ka Tipāyĕchekāt kĕ itwāo, mena kŏke ne ga pāsewawuk net ayiseyineemuk, Basanĭk ŏche ka kĕ isse pāsewukik: neya net ayanuk mena ne ga pāsewawuk, ka kĕ totuman kuyŭtā, kĕche wenepākoŏk ŏche.
23. Ke' sit kitta kĕ kĕtanikatāk oo mĭkoowăk ka pukwatiskik: mena kitta mĭkoowuneyikee oo' tāyunewawuk ke'tāmuk āwukwāyew ŏche.
24. Metoone wapŭchekatāo, O Muneto, ā isse itoŏtāyun: keya ne Munetoom ne Kĕche Ookemam, ā isse itoŏtāyun ayumehāwekumikoŏk.
25. Ka nikumootchik nekanoŏtāwuk, ka kitoŏchekātchik ootăk ayawuk: mākwach ākota wechehewāwuk ooskeneekiskwāwuk ā kitoŏtatchik kitoŏchekuna.
26. Meeyeĕk nunaskoomoowin, O Israel, Muneto ka Tipāyĕchekāt itta ā mawutchehitoŏk: ke' tăewăk ŏche.
27. Ĕtayewa upistche Benjamina ka tipāyimikootchik, mena wākemaweyit Judah ka ooyussoowāyit: ka ookemaweyit Zabulon, mena ka ookemaweyit Nephthali.
28. Ke Munetoom ke kĕ isitissăhumak muskowisseewin: ayeechĕta kākwi, O Muneto, ka kĕ isseheyăk.

29. Ke kĕche ayumehāwekumikoom Jerusalemik ka ayak ŏche: ākose kĕche ookemawuk ke ga pātwakwuk oo mākewinewawa.

30. Ispe oke ka tŭkŭtchekātchik, mena ka mĕchātitchik ā soŏkatissitchik missewā nunanis ayatwawe, ākose pāsewatwawe sooneyawapiskoosa: mena kĕ nunanis isitissåwatche ayiseyinewa ka sakĕtayit nutoopuyewin;

31. Ākose Egypt kitta ŏcheewuk ookemawuk: Morianuk oot uskeewaw weputch kitta soowiniskāstak Muneto.

32. Nikumooståk Muneto, O keyawaw tāpāyĕtumāk uske: O nikumooståk ka Tipāyĕchekāt;

33. Ka uppit kesikoŏk kåkeyow oweya ā tipāyimat mitchimach ŏche: cheest, pā isitissåhum oot itwāwin, tapwā, ākose naspitch ā soŏkĕtakoosit.

34. Pukitinumåk Muneto soŏkatissewin ā tipāyimat Israel: oo putuppeestakoowin, mena oo muskowisseewin ayayew wuskoŏk.

35. O Muneto, ke mamåtawissin ke kunache ĕtawinik: Israel oo Munetooma; kitta meeyāo muskowisseewin mena soŏkatissewin oot eyineema; kitta mumĕchimaw Muneto.

Nikumoon LXIX.

Pimachehin, O Muneto: weya nippeä ne peĕtokwakoon net åchåkoŏk.

2. Net ayeeche mitchimoochāskewan, itta āka ā meeskoonikwŭk : n'oteĕtān itta ā timmeek nippe, ākose ā yiskepāk net uyewepan.

3. Net ayāskoosin ā mowimoŏkāyan; ne koŏtakun pastāo: ne wapewin ne noŏtāpuyehikoon kinwās ā tusse pāhuk ne Munetoom.

4. Unekee pukwunuta pukwasitchik mĕchātewuk owusimā ispeĕch åtŭtĭkee n'āstukuya ne'stikwanĭk: unekee ka pukwasitchik, mena ka wĕ nissewunachehitchik pukwunuta, soŏkatissewuk.

5. Ne kĕ tipahumowawuk kākwiä āka wĕkach ā otinumwuk: Muneto, ke kiskāyĕtān ne kukāpatissewin, mena ne wunĕtewina numoweya ke ga kĕ katwakowin.

6. Ākaweya tŭto kamumisseetotaskik, O Tāpāyĕchekāyun Muneto, kitta nunāpāwissewuk neya ŏche : ākaweya tŭto ka nutoonaskik kitta wawanāyĕtumwuk neya ŏche, O Tāpāyĕchekāyun oo Munetooma Israel.

7. Kākwi maka ŏche ? keya ka kĕ ŏche kitootikoweyan : ne kĕ ukwunåkwāhookoon nunāpāwissewin.

8. Tapiskooch ayŭch ā ŏcheyan net itāyimikwuk ne' chewamuk : net ayŭtāyimikwuk ne' kawe oot owasimisa.

9. Ke waskahikun ayewak ā itāyĕtuman ne kĕ moowikoon: mena neya ne nayŭtumwan unekee ka nayåtawāyimiskik.

10. Ne kĕ matoon, mena ne kĕ kukāskimisoon ā kowåkutāhooyan : ākose āwuko kåchewak neya net ayimehikoon.

11. Ne kē poostiskān keespākin ussitche: ākose ne mooche påpehikwuk.

12. Unekee ka uppitchik kēche iskwåtāmik net ayimoomikwuk: mena ookeeskwāpāskuk ne nikumoohikwuk.

13. Maka, Tāpāyēchekāyun, ke mowimoostatin: mākwach kitta kē otinumoweyun.

14. Kitimakētowin, O Muneto, ā ispeēche misak ke kissāwatisseewin: mena ā isse tapwāmukůk ke pimachehewāwin.

15. Otinin āka kitta mitchimoochāskeweyan, mena āka kitta koosapāyan: O keyam ne ga natumakowin unekee ka pukwasitchik ōche, mena ā timmeek nippe ōche.

16. Ākaweya nippe ā yiskepāk ne ga nistapawayikoon; mena ākaweya ā timmeek ne ga missewāpuyehikoon: mena ākaweya watikan ne ga missewāpuyehikoon.

17. Nutoōtowin, O Tāpāyēchekāyun, weya ke meyo totakāwin meywāyētakwun: pā nasin ā ispeēche naspitch kissāwatisseeyun.

18. Ākaweya katwow ke' skesik ket utooskāyakun, weya mākwach ayimissewinik ā ayayan: O keyepe kitimakētowin.

19. Kissewak pā nas net åchåk, ākose pimachē: O natumowin, ka pukwasitchik ōche.

20. Ke kē kiskāyētān ka totakoweyan, mena ka isse nunāpāwehikoweyan mena muchāyimikoweyan: ka pukwasitchik kåkeyow ke kunowapumawuk.

21. Ke kitoosewāwin kē peekoonumomukun ne' tå; ne sakuskināskakoon kukwatukāyim-

oowin: ne kĕ ussowapumaw oweyuk kitta kitimakinowit, maka numma oweyuk kĕ ayaw, mena numma oweyuk ne miskowaw kitta kĕ kakeechehit.

22. Ne kĕ meeyikwuk wesoopee kitta mechewuk: mena ā wĕ minĭkwāwuk ne kĕ minăhikwuk sewĕkapoë kitta minĭkwāwuk.

23. Keyam oo mechesoowinătikoowaw kitta issĕtawan kitta nukwatikootchik: mena tŭto kākwiä oo ga ŏche wāyootissĕtawaw kitta ŏche pŭkissinwuk.

24. Keyam numma kitta wapewuk: mena tŭkee neĕchepitum oo' spiskwunewawa.

25. Seekinumowik ke kissewasewin: mena keyam ke kissewasewin kitta oteĕtinikwuk.

26. Keyam oot ĕtawinewaw kitta pisisikwustāyew: mena āka oweyuk kitta ayat w' eekeewăk.

27. Weya ā wĕ nayătawe totowatchik unekee ka kĕ meeyimut ayimissewin: mena nutoonumwuk kitta kĕ isse nayătawāyĕtumoohatchik unehee ka kĕ miswakunĭkatimut.

28. Keyam kitta ispuyewuk mămāskooch muchĕtewinĭk: mena ākaweya kitta oteĕtumwuk kwiusk ket itatissewin.

29. Keyam kitta kasĕyawuk pimatissewe mussinăhikunĭk ŏche: mena āka kitta ussitussinăhoŏtchik kwiusk ootitatissewa.

30. Maka weya neya, mākwach ā kitimakisseyan mena ā kakewatāyimooyan: ke wechehewawin, O Muneto, ne ga seetoonikoon.

31. Ne ga mumĕchĕtumwan oo Wĕyoowin

Muneto ne ga nikumoostumwan: mena ne ga wapŭteyewāwan ussitche nuṇaskoomoowin.

32. Owusimā kitta itāyĕtum ka Tipāyĕchekāt āwuko: ispeĕch yapāwe mistooswa ā ootāskuneyit mena ā wuskuseyit.

33. Ootupŭtāyimoo kitta nakutowāyĕtum oma, ākose kitta mumåtakoosew: nutoonåk Muneto, ākose ket åchåkoowawuk kitta pimatissewuk.

34. Weya ka Tipāyĕchekāt nutoŏtowāo ookitimakissewa: mena numma atowāyimāo ka kipahoomeĕt.

35. Keyam kesik mena uskeॱ kitta mumĕchimik: kĕche wenepāk, mena tŭto kākwi ākota ka åcheek.

36. Weya Muneto kitta pimachĕtat Sion, mena kitta osĕtat oo waskahikunewaw Judah: ayiseyinewuk ākota kitta ayatchik, mena kitta oot ayanitchik.

37. Oot owasimiseyewa mena oot utooskāyakuna kitta ayayewa: mena unekee ka sakĕtatchik oo Wĕyoowineyew kitta ākota ayawuk.

Nikumoon LXX.

Keyepe, O Muneto, kitta natumoweyun: keyepe kitta wecheheyun, O Tāpāyĕchekåyun.

2. Keyam kitta nunāpāwissewuk mena wawanāyĕtumwuk ka nutoonowatchik net åchåkwa: keyam kitta usātissåwawuk, mena kitta wawan-

āyĕtumehawuk ka nutowāyĕtŭkik muche kāk-
wi kitta ayawuk.

3. Keyam kitta tipăhumowawuk nunāpā-
wissewin: Matika, matika, ka issitchik.

4. Maka keyam kăkeyow tŭto ka nutoonas-
kik kitta mumătakoosewuk: mena kăkeyow
tŭto ka meywāyĕtŭkik ke pimachehewāwin, ka
Tipāyĕchekāt kitta mumĕchimaw mosuk kitta
itwāwuk.

5. Maka weya neya, ne kitimakissin mena
nunăkatāyimoowinĭk net ayan: keyepe pā nasin,
O Muneto.

6. Keya ka wecheheyun, mena ka natumow-
eyun: O Tāpāyĕchekāyun, ākaweya kinwās
aya.

Nikumoon LXXI.

Keya, O Tāpāyĕchekāyun, ke kĕ mumisseeto-
tatin, ākaweya wĕkach ne ga nunāpāwehik-
owin: maka natumowin, mena pimachehin,
kwiusk ket itatissewinĭk isse; nutoŏtowin,
mena pimachehin.

2. Keya ne muskowe kasoowin, itta mosuk
ne ga isse itoŏtă: ke kĕ usootumowe kitta
wecheheyun, weya keya ā natumoweyun, mena
keya ne muskowiseem.

3. Pimachehin, O ne Munetoom, oo' cheĕch-
eĕk ŏche oomuchatissew: oo' cheĕcheĕk ŏche
numma kwiusk ootitatissew mena napāo ka
nunăkachehewāt.

4. Weya keya, O Tāpāyēchekāyun Muneto, ka ukawatitan: weya keya ā uspāyimoototatan, uspin ā owasiseweyan ŏche.

5. Keya ŏche ka kē ŏche seetoonikoweyan uspinā ne kē nētawekē: keya ka kē otineyun ne' kawe wutăk ŏche; mosuk ke ga mumēchimitin.

6. Neya tapiskooch mamuskache aya mēchāt oweyuk net isse kunowapumik: maka keya ke muskowe mumisseetotatin.

7. O keyam ne' toon kitta sakuskināo ke mumēchimikoowin ŏche: kitta kē nikumoostuman ke mumēchimikoowin mena ke kistāyētakoosewin kupā kesik.

8. Ākaweya wāpinin mākwach ā kuyŭtā atisseyan: ākaweya wunekiskissetotowin ispe ne muskowisseewin utte măchepuyike.

9. Weya ne koostakunuk ā muche peekiskwasitchik, mena unekee ka uswăwatchik net ăchăkwa mamowe ooyussoowāwuk, ā itwātchik: Munetoowa wunekiskissetotak;nunăkacheheĕk, mena otineĕk, weya āka oweya ā ētayit kitta pimachehikoot.

10. Ākaweya wăyow nukusin, O Muneto: ne Munetoom, keyepe wechehin.

11. Kitta sākehawuk mena nissewunatissewuk unekee ka pukwatatchik net ăchăkwa: kitta ukwunahookwuk nunāpāwissewin mena muchāyētakoosewin unekee ka nutoonŭkik kitta muche totowitchik.

12. Neya weya, ne ga seepeyowāsewe ayan

mosuk: mena ke ga mumĕchimitin owusimā mena owusimā.

13. Ne' toon ŏche tŭto kesikaw ne ga ayimootān kwiusk ket itatissewin mena ke pimachehewāwin: weya numma ne kesipe kiskāyĕtān āwuko.

14. Ne ga itoŏtan oo muskowisseewinĭk isse ka Tipāyĕchekāt Muneto: mena ne ga kuyappootān kwiusk ket itatissewin piko.

15. Keya, O Muneto, ke kĕ kiskinŏhumowin ā owasiseweyan ŏche peyis unoŏch isko: āwuk' ŏche ne ga wĕtān ke mamuskache issĕchekāwina.

16. Ākaweya wunekiskissetotowin, O Muneto, ne kissāyinewinĭk, ispe wapistikwanāyane: patima eyekoŏk kĕ wapŭteyukwawe ke muskowisseewin okoo ayiseyinewuk, mena ke soŏkatissewĭn kåkeyow unekee kāyapitch kā pā itoŏtātchik.

17. Kwiusk ket itatissewin, O Muneto, naspitch ispaw: mena kĕche kākwiëwunwa unehee ka kĕ totumun; O Muneto, owāna nāspitask?

18. O taneyekoŏk mistahā ayimissewina mena maye ayawin kå wapŭteyeyun! ākose kāyapitch mena keĕtwam ke kĕ meyo totowin: tapwā, ke kĕ pāsewin utamĭk uskeĕk ŏche.

19. Ke kĕ pāsewin kĕche kistatissewinĭk isse : mena ke kĕ kakeechehin ayeetow missewā ŏche.

20. Āwuko ŏche ke ga mumĕchimitin mena

ke tapwāwin, O Muneto, ā kitoōtayan kitoōchekun: keya ke ga nikumoostatin kitoōchekunik, O keya ka Kunatisseyun Israelik.

21. Ne ga mumåtakoosin ne' toonik nikumoostatane: mena net åchåk kitta mumåtakoosew ka kė pimachehut.

22. Ne' tāyuneėk mena ne ga atotān kwiusk ket itatissewin kupā kesik: weya ā wawanāyėtůkik mena ā nunāpāwissitchik ka nutoonůkik kitta nayåtawe totowitchik.

Nikumoon LXXII.

Meey kėche Ookemaw ket itussoowāwina, O Muneto: mena kwiusk ket itatissewin kėche Ookemaw oo koosisa.

2. Ākose kitta kwiusk ooyussoowatāo ket ayiseyineema: mena kitta natumowāo ookitimakissewa.

3. Wutcheeä mena kitta pātawuk pāůtukāyimoowin: mena wutcheesisuk kitta ōche otinumwuk kwiusk itatissewin ayiseyinewuk.

4. Kitta kunowāyimāo ookukāpatissewa kwiusk kitta itussoowatāo: kitta natumowāo oot owasimiseyewa ookitimakissewa, mena kitta ayimehāo nuspach ka totumeyit.

5. Ke ga koosikwāyimikwuk, eyekoōk kesikaw pesim mena tipiskaw pesim kā ėtatchik: tůtwaw ā utte aniskā nėtawekehitootchik ayiseyinewuk.

6. Kitta pā yasetotum tapiskooch ā kime-

wůk ā keeskissekatāk muskoosee̊k: tapiskooch kāmewůke ka owistapawāk uske.

7. Mākwach ā ookemawit kwiusk oot itatissewuk kitta meyo ayawuk: tapwā, mistahā pāůtukāyimoowin, eyekoo̊k tipiskawe pesim kā e̊tat.

8. Kitta tipāye̊tum wenepākoo̊k o̊che peyis kotuk wenepāk isko: mena ā yiskepāk o̊che peyis ā isko kesipe uskeewůk.

9. Tůto ka ayatchik pukwutuskee̊k kitta nepuskoopeestowāwuk: ka pukwatikoot kitta noo̊kwatumeyewa uske.

10. Ka ke̊che ookemawitchik Tharsisi̊k mena ministikoo̊k kitta meeyāwuk mākewina: ka ke̊che ookemawitchik Arabiai̊k mena Sabai̊k kitta pātwak mākewina.

11. Kåkeyow ke̊che ookemawa kitta putuppeestak: ka tůto skanāmukisseyit ayiseyinewa kitta utooskak.

12. Weya kitta natumowat okitimakissewa tůtwaw ā mowimoo̊kāyit: ka kweetumayit mena, mena tůto oweya āka ka e̊tayit kitta wechehikooyit.

13. Kitta meyo totowāo ookukāpatissewa mena ookweetumawa: mena kitta kunowāyimāo oot åchåkooyewa ookitimakissewa.

14. Kitta pimachehimāo oot åchåkooyewa keyaskewini̊k o̊che mena nuspatch o̊che: mena ayewak kitta itāyimāo ā kunowapumat.

15. Kitta pimatissew, mena weya kitta meeyaw ke̊che sooneyawapisk Arabiai̊k o̊che:

mosuk kitta mowimoostowaw, mena tuto kesikaw kitta umĕchimaw.

16. Kitta ĕtaw kistekan uskeĕk, ispimik tŭkoŏch wutcheĕk kitta nĕtawekin: tapiskooch Libanus, mena kitta chepătukwaw peĕche waskahikunik tapiskooch ā muskoosewŭk uske.

17. Oo Wĕyoowin kakekā kitta ĕtukwuneyew; oo Wĕyoowin kitta ĕtukwuneyew seepa pesimoŏk mākwach ayiseyineeskăk: kā sowāyĕtakooseyit weya ŏche; mena kăkeyow āka ka ayumehayit kitta umĕchimik.

18. Kitta umĕchimaw ka Tipāyĕchekāt Muneto, Israel oo Munetooma: ka pāuko totŭk mamătawe kākwiä;

19. Mena kitta umĕchĕtumwan Oo Wĕyoowin ā kistāyĕtakwuneyik kakekā: mena missewā uske kitta sakuskināyew oo Kistāyĕtakoosewin. Amen, mena Amen.

Nikumoon LXXIII.

Tapwā Muneto sakehāo Israela: tŭto ka kechistayik oo' tăeyewa.

2. Maka, kākach ne' sita kĕ sipwāpuyewa: ne tŭkooskāwina kākach kĕ sooskoopuyewa.

3. Kākwi maka oche? ne kĕ numma năāyĕtumehikwuk oomuchatissewuk: ā wapumukik oomuchatissewuk naspitch ā wāyootissitchik.

4. Yukuma ayimissitchik wă nippitwawe: maka metoone muskowisseewuk.

5. Numoweya ayimissewin oteȇtikwuk tapiskooch kotukuk ayiseyinewuk: mena numma kākwi mikooskachehikwuk tapiskooch kotukuk ayiseyinewuk.

6. Āwuko ȯche maka ka ȯche naspitch kistāyimootchik: mena ka ȯche uyewiskakootchik nunȧkachehewāwin.

7. Pakepuyeyewa oo' skesikoowawa ā ispeȇche weyinootchik: mena piko ā itāyȇtůkik ītotumwuk.

8. Nissewunachehāwuk kotuka, mena ayimootumwuk muche peekiskwāwin: ā ayimoomatchik ka mawutche Kistāyȇtakooseyit.

9. Kesikoȯk itustawuk oo' toonewawa: mena oo' tāyunewawa missewā uskeȇk pupamepuyeyewa.

10. Āwuko ȯche nutoȯtakwuk ayiseyinewa: ākose mistahā ākota ȯtisewuk.

11. Tush, tantā oo ga ȯche kiskāyȇtā Muneto itwāwuk: kākwi che kiskāyȇtum ka mawutche kȇche Ayewit?

12. Āwukwunik oke oomuchatissewuk, metoone oke meyo ayawuk uskeȇk, mena ayawuk wāyootissewina: Ākose pukwunuta ne kȇ kechistȇtan ne' tȃ, mena pukwunuta ne kȇ keseepākinān ne' cheȇcheeä, ne kȇ itwan.

13. Kupā kesik ne kȇ ayimehikowin: mena ne kukāskimikowin tůto kākesāpayaw.

14. Tapwā, kākach neesta ne kȇ itwan ka itwātchik: maka ne ga nayȃtawe itȃtuyuk ket owasimisuk.

15. Ākose net ata wȇ nissetȯtān oma: maka osam net ayimehikoon.

16. Patima ātoōtāyan oot ayumehāwekumikoōk Muneto: ākwa ka nissetōtuman ā issenakoōchekātchik okoo ayiseyinewuk;

17. Ā sooskwayik itta ā åyutchik: ākose ā neēchewāpinutchik, mena ā nissewunachehutchik.

18. Oh, taneyekoōk sissekooch nāsewunatissitchik: nissewunachehoowuk, mena oteētumwuk ā koostatāyētakwuneyik nippoowin!

19. Tapiskooch powamewin kooskooskåke: ākose, O Tāpāyēchekāyun, kooskooskayune, ke ga atowāyētumwan oot issenakoosewinewaw.

20. Ākose ne' tåĭk numma ne kē nåāyētān: mena kē sapoopuyew ne' yowĭk.

21. Ā ispeēche kukāpatisseyan, aka kākwi ā kiskāyētuman: metoone tapiskooch pisiskew net issenakoōchekan.

22. Maka, āyewåk mosuk ke wechātin: weya ā kē mitchimineyun ke kēchenisk ōche.

23. Ke ga kiskinoōtahin ket itussoowāwin ōche: ākose ke ga otinin keke mumåtakoosewin.

24. Owāna āyawuk kēche kesikoōk keya piko: mena numoweya oweyuk ētaw uskeēk ayewak kitta itāyimooyan owusimā ispeēch keya.

25. Ne weyas mena ne' tå noōtāpuyew: maka Muneto ne meeyik muskowisseewin ne' tåĭk, mena weya n'ootayanin kakekā.

26. Weya cheest, tūto ka wāpiniskik kitta nissewunatissewuk: ke kē nissewunachehawuk kåkeyow tūto ka wāpiniskik.

27. Maka net aputchehoon kitta ayeeche mitchimeyan Muneto, kitta mumisseeyan ka Tipāye̊chekāt Muneto: mena kitta ayimootuman kåkeyow ket isse̊chekāwina pee̊che Zion oo' tanisa oot iskwåtāmi̊k.

Nikumoon LXXIV.

O Muneto, tanåkā ākwa kinwās ke wāpininan: tanåkā ke kissewahikwuk ke mayutchi̊koomuk?
2. O kiskissetotowik ket ayiseyineemuk: ka ke̊ utawāyun, mena ka ke̊ pimachehutchik kuyůtā.
3. Mitoonāyimik ka usuyātitchik ket ayanuk, ka ke̊ utawāyun: mena wutchee Sion, itta ka ke̊ ayayun.
4. Oo̊pina ke' sita, kitta metoone nissewunachehut tůto ka pukwatisk: ka ke̊ nayåtawe totůk ket ayumehāwekumikoo̊k.
5. Ka pukwatiskik itwāwåtawuk mākwach itta ā mawutchehitooweе̊t: mena ooyuskitawuk oo kiskinowachehoowinewaw.
6. Una kuyůtā ka ke̊ cheekahůk mistikwa sukåk: ke̊ kiskāye̊takoosew ā meyo̊tat oot utooskāwin.
7. Maka ākwa nee̊chepitumwuk kåkeyow mussini̊kootchekuna: cheekahikuna mena pukumakuna o̊che.
8. Ke̊ suskahumwuk ke kunache e̊tawina: mena ā ke̊ nipache̊tatchik itta ke We̊yoowin ā ayak, peyis uskee̊k isse.
9. Tapwā, omisse ke̊ itwāwuk oo' tåewåk,

Måte metoone måchehatanik: ākose ka isse māstisůkik kåkeyow oo waskahikuna Muneto.

10. Numoweya ne wapůtānan ne kiskinowachehoowininan, nummatāo wawach pāuk ookiskewāhikāo ākwa: numma, numma wawach pāuk ětaw, kitta nissetôtůk.

11. O Muneto, taneyekoôk ka pukwasewāt kā totůk oma mayāyěchekāwin: taneyekoôk ka pukwasewāt kā muche itůk ke Wěyoowin, kakekā na?

12. Tanåkā ka mitchiminumun ke' cheěchee: ke kěchenisk ote? wuyowepitta kaskekunik ôche.

13. Weya Munetoā Kěche ookemameyan kuyůtā ôche: eyekoôk ka wechětanewůk uske weya kåchewak ka totůk.

14. Ke kě tåtipan issechewunětan kěche wenepāk ke soôkatissewin ôche: ke kě peekoonumwan oo' stikwanewawa ka piměyatchik misse kināpikwuk nippeěk.

15. Ke kě peekoowāpahumwan oo' stikwana Leviathan: mena ke kě mākin weya kitta oomechimimitchik ayiseyinewuk pukwutuskeěk.

16. Ke kě moôkechewunětan nippe kistapiskåk ôche: ke kě påkoôtan itta mistahā ā nippewůk.

17. Kesikaw keya ket ayan, mena ā tipiskak keya ket ayan: ke kě kwyachětan wastāo mena pesim.

18. Ke kě ooyustan ā isko kesipak uske: ke kě osětan nepin mena pipoon.

19. Kunookiskisse oma, O Tāpāyēchekāyun, ka pukwasewāt ka isse kitoosewāt: mena ā kukāpatissitchik ayiseyinewuk ka isse muche itůkik ke Wēyoowin.

20. O ākaweya pukitinumowik oot åchåkwa ke mēmeem ā mēchātitchik ka pukwasewātchik: mena ākaweya wunekiskissetotowik kakekā ā mawutchehitootchik ookitimakissewuk.

21. Kunowapůta issētwawin: weya missewā uske ā sakuskinālk wunetipiskissewin, mena nunåkachehetoowin.

22. O ākaweya ka kitimaheētchik kitta nunāpāwissewuk: maka keyam ookitimakissew mena ookweetumaw kitta mumēchētum ke Wēyoowin.

23. Pussikoo, O Muneto, mitchimina keya ket ayan: kunookiskissew ā isse muche itisk ookukāpatissew tůto kesikaw.

24. Ākaweya wunekiskissew ā itwātchik ka pukwatiskik: oo kistāyimikoowinewaw unekee ka pukwatiskik yůkehoomukuneyew kakekā.

Nikumoon LXXV.

Keya, O Muneto, ka nunaskoomitåk: tapwā, keya ka nunaskoomitåk.

2. Ke Wēyoowin mena kissewak ayamukun: mena āwuko ke mamåtawe issēchekāwina ōche kiskāyētakwunwa.

3. Ispe ōtinukwawe ka mawutchehitootchik: kwiusk ne ga isse ooyussoowan.

4. Uske nāsoowun, mena kåkeyow tůto itta ka ayatchik: ne nuyåtān itta ā tåtustāk.

5. Ākaweya wāsa isse keeskwāk, ne kĕ itawuk ookukāpatissewuk: mena oomuchatissewuk, Ākaweya kistāyimook.

6. Ākaweya ispåkāwukāyimook: mena ākaweya mumĕchimook.

7. Numoweya wapunoŏk, mena numoweya nākapāhunoŏk ŏcheew kistāyĕtakoosewin: mena numoweya sawunootåk ŏche.

8. Tanåkā maka? Muneto ka Ooyussoowāt: neĕtåyāo pāuk, ākose tåtåyāo kotuka.

9. Oo' cheĕcheĕk ka Tipāyĕchekāt mitchiminum mekisseyakun, ākose ā mĭkwakumik meenisapoë: kĕ metoone keyikowenum, mena seekinum āwukwāyew.

10. Maka ā seekowāyakumetĭk: kåkeyow oomuchatissewuk ota uskeĕk kitta minĭkwāwuk, mena kitta nooyatumwuk.

11. Maka ne ga ayimoomaw Jacob oo Munetooma: mena ne ga mumĕchimaw kakekā.

12. Kåkeyow oo kistāyimoowinewaw oomuchatissewuk ne ga peekoonumwan: maka weyawaw oomeywatissewuk kitta kistāyĕtakoosewuk.

Nikumoon LXXVI.

Muneto kiskāyimaw Jewryĭk: oo Wĕyoowin kĕche itāyĕtakwuneyew Israelĭk.

2. Salemĭk ayayew w'eekee: mena oot ĕtawin Sionĭk.

3. Ākota kĕ peekoonāo keenekutoosa ăchapeĕk ŏche: nutoopuyewusukuy, semakunĭkooman, mena nutoopuyewin.

4. Owusimā ke kistāyĕtakoosin mena ke soŏkatissin: ispeĕch oo wutcheemewawa ka muskŭtwātchik.

5. Ookistāyimoowuk kĕ muskumawuk, kĕ nipawuk assi: mena kăkeyow napāwuk ka kĕ ata soŏkatissitchik numma kākwi kĕ miskumwuk.

6. Ke kitoosewāwinĭk, O Jacob oo Munetooma: ootapanask mena mistutim pŭkissinwuk tapiskooch.

7. Keya, kăchewak keya kitta kĕ koosikwāyimikoweyun: mena owāna kā kĕ nepowit ket astumewinĭk keespin ā kissewaseyun?

8. Ke kĕ pătinohewan k'ooyussoowasewāwin kitta păchekatāk kesikoŏk ŏche: uske kĕ nunumepuyew, mena kĕ keyame ayaw,

9. Ispe Muneto pāssikoot ā ooyussoowāt: mena kitta wechehat kăkeyow ka yoospisseeyit uskeĕk.

10. Oot ăkwatissewin ayiseyinew ke gamumĕchimikoon: mena oot ăkwatissewinewaw ke ga mitchiminumwan.

11. Usootumăk ka Tipāyĕchekāt ke Munetoomewaw, ākose mitchiminumook, kăkeyow keyawaw waska ka ayawāk: pātwăk mākewina weya ka kuskĕtat kitta koosikwāyĕtakoosit.

12. Kitta mitchiminumwāo oo mitoonāyĕchekuneyew kĕche Ookemawekoosisana: mena mamuskatāyimik kĕche Ookemawa uskeĕk.

NIKUMOON LXXVII.

NE ga mowimoostowaw Muneto net itutamoowin ŏche: Muneto ne ga mowimoostowaw net itutamoowin ŏche, ākose ne ga nutoŏtak.

2. Ā wawanāyētuman ne kē nutoonowaw ka Tipāyēchekāt: ne wesukāyētumoowin numma kipichepuyew ā tipiskak; net åchåk numma kē kakeechehaw.

3. Ispe keyewatāyimooyane, ne ga mitoonāyimaw Muneto: ispe ne' tå āka nåustāke, ne ga wētān.

4. Ke mitchiminān ne' skesikwa ā kooskooskamukŭkee: ā ispeēche nāsoowisseyan, numma wawach ne kuskētan kitta ayumeyan.

5. Ne kē nakutowāyētān kuyåtā kesikawa: mena uskeewina ka muyawepuyikee.

6. Ne kunookiskissin ne nikumoon: mena ā tipiskak net ayumētan ne' tå, mena ne nutoonān ne mamitoonåyēchekun.

7. Ka Tipāyēchekāt na kakekā kitta wāpinewāo: numma wēkach na kitta kitimakētum?

8. Oo kissāwatisseewin na naspitche nummatukwuneyew: mena oot usootumakāwin na metoone kipichepuyeyew kakekā?

9. Kē wunekiskissew na Muneto kitta kissāwatisseet: mena kitta kipahum na oo meyototakāwin oo kissewasewinik?

10. Ākose omisse net itwan, Weya kåchewak ne nāsoowatissewin: maka ne ga kunookiskissin oot uskeewina oo kēcheniskik mamowāyus ā Ispåkāyētakoosit.

11. Ne ga kunookiskissin oot issĕchekāwina ka Tipāyĕchekāt: mena ne ga kiskissopuyin ke mamuskache issĕchekāwina kuyas.

12. Ne ga mamitoonāyĕtān ussitche kåkeyow ket issĕchekāwina: mena ne ga ayimootān ket ĭtotumoowina.

13. Ket itatissewin, O Muneto, kunatun: owāna ā isse kĕche Munetoowit tapiskooch ke Munetoomenow?

14. Keya Muneto ka totumun mamuskache kākwiä: mena ka kĕ wĕtumowutchik ke soŏkatissewin ayiseyinewuk.

15. Ke kĕ natumowawuk ket eyineemuk ke soŏkatissewin ŏche: oo koosisa Jacob mena Joseph.

16. Nippeä ke kĕ wapumikoon, O Muneto, nippeä ke kĕ wapumikoon, ākose kĕ sākissemukunwa: ka timmeekee ussitche kĕ wawanāyĕtumomukunwa.

17. Kuskowunuskoŏk ŏche pimasekowun nippe, peyāsewuk kĕ kitoowuk: mena ke keenekutoosuk pupamepuyewuk.

18. Kĕ påtakoosewuk ke peyāseemuk missewā waska: kĕ wastāo uskeĕk ā wastāpuyik; uske kĕ wuskowepuyew, mena kĕ nunumepuyew.

19. Ke māskunow ayaw wenepākoŏk, mena ke māskunowa kĕche nippeĕk: mena ke tŭkooskāwina numma kiskāyĕtakwunwa.

20. Ke kĕ kiskinoŏtahawuk ket eyineemuk tapiskooch mayutchĭkwuk: oo' cheĕcheewåk ŏche Moses mena Aaron.

Nikumoon LXXVIII.

Nutoötumook n' ooyussoowāwin, O net eyineemetik: itustak k' ētowukawawa net ayumewinik isse.

2. Ne ga paskētānān ne' toon uspahākāmoowinik isse: ne ga wētān ā ayimukee itwāwina kuyas ōche;

3. Ka kē pātumuk mena kiskāyētumuk: mena k' ōtawenowuk ka kē isse wētumakooyukik;

4. Āka kitta katowukook owasisuk pitchāyik kā nētawekitchik: maka kitta waputeyewāyuk oo kistatissewin ka Tipāyēchekāt, oo soōkatissewe mena mamuskache issēchekāwina ka kē totuk.

5. Kē meeyāo issētwawin Jacoba, mena kē meeyāo ooyussoowāwin Israela: ka kē itussoowatat k' ōtawenowa kitta kiskinōhumowayit oot owasimiseyewa;

6. Oot owasimisewawa kitta kiskāyētumeyit: mena owasisuk āka chāskwa ā nētawekeyit;

7. Kitta waputeyatchik oot owasimisewawa āwukwāyew: ispe oōpikitwawe;

8. Kitta mumisseetotowatchik Munetoowa: mena āka kitta wunekiskissetotumwatchik oot issēchekāwineyew Munetoowa, maka kitta mitchiminumwatchik oo' yussoowāwineyewa;

9. Mena āka kitta nuspitowatchik oō' tawewawa, āka ā tapwātumeyit mena ā suseepitum-

eyit: āka kwiusk ka itustatchik oo' ta̔ewawa, mena oot a̔cha̔koowa̔k āka ka mitchimeetchik Munetoowa;

10. Tapiskooch oot owasimisa Ephraim: ā ke̔ poostisku̔kik, mena ā tu̔koonatchik a̔chapeeä, ke̔ oosimoowuk ā nutoopuyewee̔t.

11. Numma o̔che mitchiminumwuk oot isse̔twawin Muneto: mena numma we̔ mitimāwuk oo' yussoowāwineyewa;

12. Maka ke̔ wunekiskissewuk ka ke̔ totumeyit: mena mamuskach isse̔chekāwina ka ke̔ wapu̔teyikootchik.

13. Mamuskach kākwiä ke̔ totum ā wapumikoot kuyas k' o̔tawenowa, Egypti̔k: ākota uskee̔k Zoan.

14. Ke̔ kwāskechewune̔taw wenepāk, ākose ākota ke̔ pimoo̔tāwuk: ke̔ isse̔taw nippe kitta chimutāyik.

15. Ā kesikayik mena ke̔ kiskinoo̔tahāo wuskoo o̔che: mena kupātipisk iskootāo o̔che.

16. Ke̔ wana̔wāo ā muskowisseeyit ussineeä pukwutuskee̔k: ākose ke̔ meeyāo kitta minikwāyit āwuko, mana piko ā ke̔che timmeek o̔che.

17. Ke̔ pātaw nippeä kistapiska̔k o̔che: ākose wuyowechewun tapiskooch sepeeä.

18. Maka a̔cheko wunetotowāwuk: mena kissewahāwuk mawutche ke̔che Aya pukwutuskee̔k.

19. Nunatoo̔koohāwuk Munetoowa oo' ta̔ewa̔k: mena nutowāye̔tumwuk weyas ā isse ukawatu̔kik.

20. Kē nayātawe itāwuk Muneto mena, omisse: Kitta kē kwyachētaw na Muneto mechesoowinātik ota pukwutuskeēk?
21. Atoweya tapwā ā otamāhuk ā kistapiskayik, nippe kē sakechewun, mena kē pimechewuṅ: maka kitta kē mākew che ayukonaw ussitche, āpo kitta kē oōcheestumowāo che weyas oot eyineema?
22. Ispe ka Tipāyēchekāt ā pātuk oma, kissewasew: ākose iskootāo suskahook Jacob, mena ā koosikwuk kissewasewin oteētik Israel;
23. Chikāma numoweya tapwātowāwuk Munetoowa: mena numoweya mumisseetotumwāwuk oo wechehewāwineyew.
24. Ākose ooyussoowatum wuskoo ispimik: mena paskētānum iskwātāma kesikoōk.
25. Kē nasitissāhumowāo mena manna kitta mecheyit: mena meeyāo mechim kesikoōk ōche.
26. Ākose ayiseyinew kē mechew atunoōkuna oo mechewineyew: weya ākooyekoōk mechim ā isitissāhumowat.
27. Kē issētaw wapunoōk kitta ōtineyik seepa kesikoōk kitta yootineyik: mena oo soōkatissewin ōche kē pātaw sawune yootin.
28. Kē yasitissāhumowāo weyas tapiskooch piko ā isse mēchāteyik: mena ā oopeewaweyit peyāsewa tapiskooch yākaw ka isse mēchātik wenepākoōk.
29. Kē pukitinumwāo tustowikumik w' ekeewāk: missewā waska oot ētawinewāk.
30. Ākose kē mechesoowuk, mena metoone

kė keespoowuk; weya ā meeyat piko eyekoŏk ā itāyimooyit: numoweya ŏche anwåtowawuk eyekoŏk ā kė ukawatůkik.

31. Maka kāyapitch weyas ā ustāyik oo' toonewåk, ka koosikwuneyik oo' kissewasewin Muneto oteėtikwuk, ākose nippåhikwuk unekee ā mawutche wāyootissitchik: tapwā, mena kė neėchewāpåwāo ā mawutche nowusoonikasooyit Israel.

32. Maka åcheko kāyapitch wunėtewuk: mena numoweya tapwåtumwāwuk oo mamuskache issėchekāwineyewa.

33. Āwuko ŏche kė māstinumwāo oo kesikameyewa pukwunuta: mena oo pimatissewineyew ayimissewinik.

34. Ispe nāpahatche, ākose nutoonak: ākose mana kwāskeewuk weputch, mena ā nutowāyimatchik Munetoowa.

35. Ākose kiskissewuk mena Munetoowa ā oo muskowisseewinitchik: mena ka kėche ayeweyit Munetoowa ā natumakootchik mana.

36. Āyewåk maka, kė wuyāsimāwuk oo' toonewåk ŏche: mena kukwāchesimāwuk oo' tāyunewåk.

37. Weya oo' tåewawa āka kwiusk ā itustāyikee: mena numoweya mitchiminumwāwuk ā kė itwāyit.

38. Maka ā ispeėche kissåwatisseet, kė usānumowāo oo wunėtewineyewa: mena numoweya nissewunachehāo.

39. Tapwā, mėchātwaw kė ākutānumowāo oo kissewasewin: mena mitchiminum oo kis-

sewasewin āka missewā kitta wuniskamukuneyik.

40. Weya ā nakutowāyėtůk pisisik ā weyaseweyit: mena tapiskooch yootin uspin ka mayawepuyik, ākose āka ka ŏche nowėtakwůk.

41. Mėchātwaw kė kissewahāwuk pukwutuskeėk: mena numma nåāyėtumehāwuk pukwuchayik.

42. Kė kewāwuk, mena kė kootāyimāwuk Munetoowa: mena nunatoŏkoohāwuk ka Kunatissit Israelik.

43. Numma kiskissetotumwāwuk oo' cheėcheeyew: mena unima kesikaw ispe ā natumowat oo' cheėcheeyeėk ŏche koostakuna;

44. Kå isse totumeyit oo mamåtawineyewa Egyptik: mena oo mamuskache issėchekāwineyewa Zoanik.

45. Kė kwāskinumwāo oo nippeemeyewa mikoŏk isse: āka kitta minikwāyit nippesepeėk.

46. Kė isitissåhumowāo ikwa, ākose kitumookwuk: mena uyeekisa kitta nissewunachehikootchik.

47. Kė meeyāo oomwapukwāsewa oo kistekaneyew: mena oot utooskāwineyew ookwaskoŏcheesisa.

48. Kė nissewunachehimāo oo meenisåtikoomeyewa sāsākun ŏche: mena oo meenisåtikoomewawa åkwůtin ŏche.

49. Kė nissewunachehimāo oo mistoosoomeyewa mena sāsākun ŏche: mena oo mākoosewaneyewa peyāsewa ŏche.

50. Kė wāpinumowāo oo kissewasewin, āka

oo nâāyētumoowin, mena ayimissewin: mena kē isitissâhumowāo muche atunoôkuna.

51. Kē towinum oo kissewasewin kitta ayakooyit, mena numoweya munachchimāo oot âchâkooyewa nippoowinik ôche: maka kē mākew oo pimatissewineyew kēche itaspināwinik isse;

52. Mena kē nippâhāo kâkeyow nistume koosisana Egyptik: ā mawutche kēche ayeweyit mena ā soôkatisseyit āwuko oo' tānowewin Ham.

53. Maka weya oot eyineema, kē kiskinoôtahāo tapiskooch mayutchikwa: mena kē tûkoonāo pukwutuskeēk tapiskooch mākoosewanuk.

54. Kē wuyowētahāo pāûtuk, āka kitta koostacheyit: mena kē ukwunâwāo oo koostakuneyewa wenepāk ôche.

55. Ākose kē pāsewao oot ētawinik: oo wutcheemik ote ka kē utawāt oo kēchenisk ôche.

56. Kē wuyowewāpināo āka ka ayumehayit: kē issētaw oot uskeeyew kitta matinumameēt kitta oot ayaneyit, mena kē issehāo Israel kitta ayayit w' ekeeyeēk.

57. Ākose kē nunatoôkoohāwuk, mena kē kissewahāwuk mamowāyus ka ispâkāyētakooseyit Munetoowa: mena numoweya mitchiminumwuk oo kukāskimewāwineyewa;

58. Maka kē utimekapoweestowāwuk, mena kē nukutāwuk tapiskooch oô' tawewawa: ā usāpuyitchik tapiskooch âchapee ā peekopuyit.

59. Weya āka ā nâāyētumehatchik oot issēt-

wawinewaw ŏche: mena ā kissewahatchik oo munetoŏkanimewawa ŏche.

60. Ispe Muneto ā påtŭk āwuko, kĕ kissewasew: ākose mistahā kissewahik Israela.

61. Āwuko ŏche kĕ wāpinum mekewåp Siloĭk: unima mekewåp ka kĕ chimutat ayiseyineeskåk.

62. Kĕ pukitinumwāo oo soŏkatissewineyew kitta sakoŏtaweĕt: mena oo meyosissewinewaw oo koostakunewawa oo' cheĕcheeyeĕk.

63. Kĕ mākew oot eyineema semakunĭkooman ŏche kitta nippåhimeĕt : mena kĕ kissewahik oot ayana.

64. Iskootāo kĕ nippåhikooyewa oo' skeneekeemewawa: mena oo' skeneekiskwāmewawa numoweya mākiskwāwāwan.

65. Oot ayumehāwekemamewawa kĕ nippåhimawa semakunĭkooman ŏche: mena numoweya ĕtayewa oonuputāpewa kitta mowĕkatayit.

66. Ākose ka Tipāyĕchekāt kooskooskaw tapiskooch oweyuk ā kĕ nipat: mena tapiskooch mistapāo ā kĕ minĭkwāt meenisapoë.

67. Kĕ pukumåwāo ka pukwatikoot otåk ŏche: mena kĕ naspitche nunāpāwehāo.

68. Numma wĕ ayaw Josepha w' ekeeyew: mena numoweya kĕ itāyimoo Ephraima;

69. Maka kĕ nowusoonāo Judahwa: wutchee Sion ote ka sakĕtat.

70. Ākose ākota kĕ osĕtaw oo kĕche ayumehāwekumik ispimĭk: mena kĕ ayeechĕtaw naspitch tapiskooch uske ka kĕ ayeechĕtat mosuk.

71. Kĕ nowusoonāo mena Davida oot utoos-

kāyakuna: mena kė otināo itta mayutchikwa ā kipåhoomeėt ŏche.

72. Mākwach ā pimitissåwat noosā mayutchikwa ā kekeskowayit oot owasimiseyewa kė otināo: kitta mechesoŏkowayit Jacoba oot eyineema, mena Israela oot ayana.

73. Ākose kė mechesoŏkowāo tapwā mena tapwåtumoowe oo' tå ŏche: mena kė ooyukimāo kwiusk missewā oo soŏkatissewin ŏche.

Nikumoon LXXIX.

O Muneto, āka ka ayumehatchik kė oteėtumwuk ket ėtawinik: ke kunache ayumehāwekumik kė weyepėtawuk, mena ā usuppitchik ussineeyuk kė issėtawuk Jerusalem.

2. Oo weyowewawa ā kė nippeyit ket utooskāyakunuk kė meeyāwuk ka pupamėyayit kitta moowayit: mena oo weyaseyew ke kunachehooma pisiskewa kė meeyāwuk.

3. Oo mikooyew kė pimasekowėtawuk tapiskooch nippe missewā itta Jerusalemik: mena numma ėtayewa oweya kitta nåheyikootchik.

4. Ne nunāpāwehikoonanuk ka pukwatikooyåkik: naspitch ā muche itikooyåkik mena ā påpehikooyåkik unekee missewā waska ka ayatchik.

5. Tāpāyėchekāyun, taneyekoŏk kinwās kā kissewaseyun: kakekā na tapiskooch iskootāo kitta isse kwåkotāo ke kåkwāyėtumoowin?

6. Seekinumowik ke kissewasewin āka ka ayumehatchik āka ā ŏche kiskāyimiskik: mena

tŭto otānowa āka ka ŏche mowimoostŭkik ke Wĕyoowin.

7. Weya ā nissewunachehatchik Jacoba: mena ā kĕ nissewunachĕtatchik oot ĕtawineyew.

8. O ākaweya kiskissetota kuyŭtā ne muchĕtewinenana, maka kissāwatotowinan, weputch maka: weya ā oteĕtumăk kĕche ayimissewin.

9. Wechehinan, O Muneto ne pimachehoowinenan, kitta kistāyĕtakwŭk ke Wĕyoowin: O natumowinan, mena kissāwatota ne muchĕtewinenana, ke Wĕyoowin ŏche.

10. Tanăkā wăche itwātchik āka ka ayumehatchik: Tanewa ākwa oo Munetoomewawa?

11. O keyam kitta ayimehikwuk oo mĭkooyew ket utooskāyakuna ka kĕ pimasekowĕtatchik: āka ka ayumehatchik kitta wapŭtumăk moosis.

12. O keyam ā năutătŭkik ā nunăkatāyimootchik kipăwakunuk ke ga wĕ pătowawuk: ka ispeĕche misak ke soŏkatissewin, kunowāyimik unekee kitta nippitchik ka itukimeĕtchik.

13. Mena ka isse muche itiskik ne weetuppimakunenanuk: tipăhumowik, O Tāpāyĕchekāyun, tāpukoŏp tŭtwaw w' askekunewăk.

14. Ākose neyanan, ka oot eyineemeyăk, mena oo mayutchĭkoomeyăk, ke ga meeyitinan nunaskoomoowin kakekā: mena mosuk ne ga wapŭteyewanan ke mumĕchimikoowin eyekoŏk kā aniskā nĕtawekehitootchik ayiseyinewuk.

Nikumoon LXXX.

Nutoo̊ta, O keya ka Kunowāyimut Israel, keya ka kiskinoo̊tahut Joseph tapiskooch mayutchi̊k: wapůteyooskā keya, keya ka uppeyun tůkoo̊ch cherubimuk.

2. Ā moyā Ephraim, Benjamin, mena Manasses: kiskahik ke muskowisseewin, ākose pāche, wechehinan.

3. Kwāskeestowinan mena, O Muneto: wapůteyinan ke' skesik, ākose ne ga pimatissinan.

4. O Tāpāye̊chekāyun Muneto: taneyekoo̊k kā poone kissewahiski[illegible] ket eyineemuk ka mowimooschekātchik?

5. Ke mechesoo̊kowawuk matoowin o̊che: mena ke meeyawuk mistahā matoowinapoë kitta mini̊kwātchik.

6. Ke ke̊ issehinan naspitch kitta nayåtawāyimikooyåkik ne weetuppimakunenanuk: ākose ka pukwatikooyåkik ne påpehikoonanuk.

7. Kwāskeestowinan mena, O keya Muneto tāpāyimutchik osamāyutitchik: wapůteyinan ke' skesik, ākose ne ga pimatissinan.

8. Ke ke̊ pāsewaw meenisåtik Egypti̊k o̊che: ke ke̊ wuyowetissåwawuk āka ka ayumehatchik, ākose ke ke̊ chimåyaw.

9. Ke ke̊ towenān itta kitta chimuskesoot: ākose eyekoo̊k ka ne̊tawekit wutuppee̊k ke̊ sakuskinůtaw uske.

10. Wutcheesisa kė akowastāskum: mena wutikwuna tapiskooch ā meyosisitchik masikeesåtikwuk.

11. Oo wutikwuna wenepākoŏk kė itumooyewa: mena sepeėk isse ayayewa.

12. Tanåkā maka ke peekopitān oo mānikun: ka ŏche munepitůkik meenisa tůto itta ka pimoŏtātchik?

13. Ā åkwatissit pisiskew kė moonepitāo: mena ka åkwatissitchik pisiskewuk kė kitumwāwuk.

14. Kwāskeestowinan mena, O keya Muneto tāpāyimutchik osamāyutitchik, kėche kesikoŏk ŏche kunowape· kunowape, mena meyototow owa meenisåtik;

15. Mena oma meenisåtiko kistekan ke kėchenisk ka kė ŏche osėtayun: mena wutikwun ka kė ayeechėtumasooyun.

16. Kė iskwasoo iskootāo ŏche, mena kė kowåwaw: kitta nissewunatissewuk kissewe kunowapumutwawe.

17. Keyam ke' cheėchee kitta ayak una napāo ke kėcheniskik: mena napāwe koosisan, ka kė ayeechėtwasooyun naspitch.

18. Ākose numoweya ke ga nukutitinan: O keyam ne ga pimatissinan, ākose ke Wėyoowin ne ga mowimoostānan.

19. Kwāskeestowinan mena, O Tāpāyėchekāyun Muneto tāpāyimutchik osamāyutitchik: wapůteyinan ke' skesik, ākose ne ga pimatissinan.

Nikumoon LXXXI.

Ke ga nikumoostowanow Muneto ke muskowisseewinenow: mumåtakoowāwåk Jacob oo Munetooma.

2. Otinumook nikumoon, pātak ota kitoo̊chekun: mumåtakoohewāwe kitoo̊chekun ussitche pootachekun.

3. Pootatumook pootachekun ooske pesim ā ukoochi̊k: itta ka itukētāk, mena mākwach ke we̊koo̊toowe kesikamenåk.

4. Weya āwuko oma isse̊twawin ke̊ ose̊toowaw Israel: mena ke̊ itussoowāo Jacob oo Munetooma.

5. Āwuko oma ke̊ itukimāo Josepha kitta ayayit: ispe ā wuyoweet Egypti̊k o̊che, ā ke̊ påtůk petoos keeswāwin.

6. Ne ke̊ yåkinumwan oo nuyůchekāwin oo' ti̊timuni̊k: mena oo' chee̊cheeä ke̊ ituke̊tumwan āka kitta ose̊tat ussewutchekuna.

7. Ke ke̊ mowimoostowin ayimissewini̊k ā ayayun, ākose ke ke̊ natumatin: mena ke ke̊ påtatin tůtwaw ayimissewini̊k ā ayayun.

8. Ke ke̊ kootāyimitin mena: sakooche̊t-wawe nippee̊k.

9. Nutoo̊tumook, O net eyineemetik, ākose ke ga we̊tumatin, O Israel: keespin ke nutoo̊towin,

10. Numoweya peetoos muneto ke ga ayawaw: mena mumoweya kotuk muneto ke ga mowimoostowaw.

11. Neya ka Tipāyĕchekāyan ka oo Munetoomimeyun, ka kĕ pāsewetan Egyptĭk ŏche: mistahā tawutee, ākose ne ga sakuskinŭtan ke' toon.

12. Maka net eyineemuk numoweya ne wĕ nutoŏtakwuk: mena Israel numma ne nutoŏtak.

13. Ākose ne pukitinawuk keyam piko ā itāyĕtŭkik oo' tăewăk: mena keyam kitta pimitissăhŭkik ā itāyĕtŭkik.

14. O kanika net eyineemuk kĕ nutoŏtowitchik: matika keespin Israel kĕ mitimāt net itatissewina,

15. Metoone weputch ne ga kĕ putuppitissăhoomăty ka pukwatikootchik: mena ne' cheĕchee ŏche ne ga ayimehimăty ka pukwatikootchik.

16. Ka pukwatatchik ka Tipāyĕchekāyit kitta miskowătyuk ā kukeyaskiskitchik: maka weyawaw kakekā oo ga ayătawaw.

17. Oo ga kĕ mechesoŏkowăty ā mawutche meyosisseyit pŭkwāsikuna: mena amoo osĕchekun kistapiskăk ke ga kĕ ŏche tāpeyowāhitĕty.

Nikumoon LXXXII.

Muneto nepowew itta ā mawutchehitooyit kĕche ookemawa : Ooyussoowāo munetooskăk.

2. Taneyekoŏk kinwās nuspach kā itussoo-

wāyāk: mena eyayetān oomuchatissewuk kā munachehākook?

3. Natumåkook ookitimakissewuk mena ookewatissewuk: tůto ka kweetumåtchik kwiusk kitta totåtchik.

4. Natumåkook ka wuyowetissåhoǒtchik mena ka kitimakissitchik: pimacheheěkook oomuchatissewa āka kitta ayakootchik.

5. Numoweya wě kiskāyětumwuk åpo kitta wě nissetǒtůkik, maka åchekoo pimoǒtāwuk wunetipiskåk: missewā uske nissewunache ayaw.

6. Ke munetoowinawaw ne kě itwan: mena keyawaw k' ootowasimisimikoowaw ka mawutche kěche Ispåkāyětakoosit.

7. Maka ke ga nippinawaw tapiskooch ayiseyinewuk: mena ke ga půkissininawaw tapiskooch pāuk kěche ookemawekoosisan.

8. Pussikoo, O Muneto, ooyussoowata keya uske: weya kåkeyow āka ka ayumehatchik kitta oot ayaneyun.

Nikumoon LXXXIII.

Ākaweya kipǐtoowā, O Muneto, ākaweya åchekoo kipǐtoowā: ākaweya mitchiminisoo, O Muneto.

2. Matika, ka pukwatiskik meywakachimoowuk: mena unekee ka pukwatiskik kě kissesowāyimoowuk.

3. Kě kukuyāyissewe mamitoonāyimāwuk

ket ayiseyineema: mena kė ooyussoowatāwuk ke katakuna.

4. Ākwa mȧte metoone mȧchehatanik, āka mena keėtwam kitta ayiseyinewitchik, kė itwāwuk: mena oo wėyoowin Israel āka wėkach kitta kiskissetotumoȯt.

5. Weya ā kė mamowe wechehitootchik: mena ā mamowāyimiskik;

6. W' ekeewawa Edomiteuk, mena Ismaeliteuk: Moabiteuk mena, Hagarenuk ussitche;

7. Gebal, mena Ammon, mena Amalek: Philistineuk, ussitche unekee Tyre ka tussėkātchik.

8. Assur mena wechāwāo: mena kė wechehāo Lota oot owasimiseyewa.

9. Maka tapiskooch Madianiteuk ka kė totowutchik ākose itotowik: tapiskooch Sisera, mena Jabin sepeesis Kisonik;

10. Ka kė nissewunatissitchik Endorik: mena tapiskooch usiske ka kė isse ayatchik.

11. Tapiskooch Oreb mena Zeb issehik mena oo kėche Ookemawe koosisanewawa: tapwā, tapiskooch Zeba mena Salmana issehim kȧkeyow oo kėche Ookemamewawa;

12. Mȧte otinumasootan: kȧkeyow oo waskahikuna Muneto kitta ayayuk, ka itwātchik.

13. O ne Munetoom, tėtipinikunik issehik: mena tapiskooch muskoose ā wāpastuk;

14. Tapiskooch mėta ka utte māstaskitākee iskootȧk: mena kwȧkotȧk ka utte māstaskitākee wutcheeä.

15. Ākose isse ayimehik ke mawutche kėche
yootin ȯche: mena sākehik ke keestin ȯche.
16. Ki̇tta nunāpāwissitchik issehik, OTāpā-
yėchekāyun: kitta nutoonu̇kik ke Wėyoowin.
17. Keyam kitta wawanāyėtumwuk mena
kitta mikooskachehik kakekā mena kakekā:
keyam kitta nunāpāwissewuk, mena kitta nis-
sewunachehoowuk.
18. Ākose kitta kiskāyėtumwuk, keya Je-
hovah ka isseni̇kasooyun: ā mawutche Kėche
ayeweyun missewā uskeėk.

Nikumoon LXXXIV.

O Taneyekoȯk kitta kė sakėtȧk ket ėtawin:
keya Tāpāyimutchik osamāyutitchik!
2. Net ȧchȧk ukawatum kitta peėtokwāt
ka Tipāyėchekāt oot ėtawini̇k: ne' tȧi̇k mena
ne weyasi̇k ne mumȧtakoohik ka pimatissit
Muneto.
3. Tapwā, weya peyāsees kė miskumasoo
waskahikun, mena oomeechuskoosees wutchis-
toon itta kitta ȧyat oot owasimisa: ket ėta-
wini̇k ote, O Tāpāyimutchik osamāyutitchik, ne
kėche Ookemam mena ne Munetoom.
4. Sowāyėtakoosewuk unekee ke waskahik-
uni̇k ka ayatchik: mosuk ke ga mumėchimik-
wuk.
5. Sowāyėtakoosew una napāo oo muskow-
isseewin ka kekeskumwut: oo' tȧi̇k ka ayayik
ket itatissewina.
6. Nunȧkatāyimoowe pusȧchaw ā tawisku̇k

moonahipanik ka isse aputchētat : ākose pukwutche sakahikuna sakuskināwa nippe ŏche.

7. Kitta ispeēche natumwuk muskowisseewin : ākose kăkeyow kitta natāwuk Munetoowa ka tipāyimat munetoōkana Sionik.

8. O Tāpāyēchekāyun oo Munetoomewaw osamāyutitchik, nutoōta net ayumehawin : nutoōta, O Jacob oo Munetooma.

9. Kunowapuminan, O Muneto neyatumoweyăk : mena kunowapum oo' skesikoōk ka Kistukimut.

10. Chikāma pāuk kesikaw ket ētawinik : owusimā meywasin ispeēch kēche metătoometunow.

11. Owusimā kunowiskwătowāyan oo waskahikunik ne Munetoom ne ga meywāyētān : ispeēch muchatissewin ā ayak mekewăpik kitta ayayan.

12. Weya ka Tipāyēchekāt Muneto ā wastānumakāt mena ā natumakāt : ka Tipāyēchekāt kitta mākew kissāwatisseewin mena mumătakoosewin, numoweya kākwi ā meywasik kitta sakētoowāo ka meywatisseyit.

13. O Tāpāyēchekāyun oo Munetoomewaw osamāyutitchik : sowāyētakoosew una napāo ka mumiseetotask.

Nikumoon LXXXV.

Tāpāyēchekāyun, ke kissāwatotān ket uskeem : ke kē pāsewawuk ā kē otineētchik Jacob.

2. Ke kē usānumwan oo wunētewinewaw

ket eyineemuk: mena ke kė ukwunȧhumwan kȧkeyow oo muchėtewinewawa.

3. Ke kė otinān kȧkeyow ke kissewasewin: mena ke wāpinān ke kėche kissewasewin.

4. Kwāskininan maka, O Muneto n' Oopimachehewāmenan: mena keyam ke kissewasewin ne ga poonehikoonan.

5. Kakekā na ke ga kissewahitinan: mena tůkee na ā utte aniskā nėtawekehitoot ayiseyinew, ke ga nookoȯtan ke kissewasewin?

6. Numma na ke ga kewātotowinan kitta pimatisseskoweyȧk: ket eyineemuk kitta mumȧtakoohutchik?

7. Wapůteyinan ke kissāwatisseewin, O Tāpāyėchekāyun: mena meeyinan ke pimachehewāwin.

8. Ne ga nutooȯtān tanisse ka Tipāyėchekāt Muneto kā issikwā: weya pāůtukāyimoowin kitta atotumowat oot eyineema, mena oo kunachehooma, āka mena kitta kewāyit.

9. Weya oo pimachehewāwin kissewak ā ayayit ka koosikwāyimikoot: kistatissewin kitta kė ayak ket uskeenȧk.

10. Kissāwatisseewin mena tapwāwin kė nukiskatomukunwa: kwiusk itatissewin mena pāůtukāyimoowin kė oochȧtomukunwa.

11. Tapwāwin kitta ȯcheew uskeėk: mena kwiusk itatissewin kė yase kunowapew kėche kesikooȯk ȯche.

12. Tapwā, ka Tipāyėchekāt kitta wapůteyewāo oo meyo totakāwin: ākose ket uskeemenȧk kitta nėtawekin kākwi.

13. Kwiusk itatissewin kitta nekanoȯtak: mena kitta ooyukėtum kā itoȯtāt.

Nikumoon LXXXVI.

Pā yase aya k' ėtowukuy, O Tāpāyėchekāyun, ākose nutoȯtowin: weya ā kitimakisseyan, mena nunȧkatāyimoowinik ā ayayan.

2. Kunowāyim net ȧchȧk, weya ā kunatisseyan: ne Munetoom, pimache ket utooskāyakun ka mumisseetotask.

3. Kissāwatototowin, O Tāpāyėchekāyun: weya tuto kesikaw ā mowimoostatan.

4. Kakeechehim oot ȧchȧkwa ket utooskāyakun: weya keya, O Tāpāyėchekāyun, ā ispȧkānumatan net ȧchȧk.

5. Weya keya, Tāpāyėchekāyun, ke meywatissin mena ke kissāwatisseen: mena ā kėche kissāwatotowutchik kȧkeyow tuto ka mowimoostaskik.

6. Nutoȯta, Tāpāyėchekāyun, net ayumehawin: mena mamitoonāyėta ā isse ukawatuman ā tuputāyimooyan.

7. Tutwaw ā wawanāyėtuman ke ga mowimoostatin: weya ā nutoȯtoweyun.

8. Numoweya wawach pāuk ka itussitchik munetoowuk tapiskooch keya itāyėtakoosewuk, O Tāpāyėchekayun: numma wawach pāuk kitta kė totum ka totumwut.

9. Ka tuto skanāmukissit ayiseyinew ka kė osehut ke ga pāche putuppeestakwuk, O Tāp-

āyěchekāyun : mena kitta mumĕchĕtumwuk ke Wĕyoowin.

10. Weya ā kĕche ayeweyun, mena ā totumun mamâtawe kākwiä : keya piko tapwā ke Munetoowin.

11. Kiskinôhumowin ket itatissewin, O Tāpāyĕchekāyun, ākose ne ga mitiman ke tapwāwin : O itusta ne' tā, kitta koosikwāyĕtuman ke Wĕyoowin.

12. Ke ga nunaskoomitin, O Tāpāyĕchekāyun ne Munetoom, missewā ne' tā ôche: mena ne ga mumĕchĕtān ke Wĕyoowin kakekā.

13. Weya ā kĕche kissāwatotoweyun : mena ke kĕ pimachehaw net âchâk misuskā nissewunachehoowinik ôche.

14. O Muneto, ka kistāyimootchik ne pussikoostakwuk : mena ā mawutchehitootchik ā muchatissitchik napāwuk kĕ nunatoonowāwuk net âchâkwa, ākose āka ā ôche nakutowāyimiskik.

15. Maka keya, O Tāpāyĕchekāyun Muneto, ke sakuskināskakoon kitimakinakāwin mena kissāwatisseewin : seepeyowāsewin, mistahā meywatissewin mena tapwāwin.

16. O kwāskeestowin maka, mena kissāwatotowin : meey ke muskowisseewin ket utooskāyakun, mena wechĕ ket utooskāyakuniskwām oo' koosisa.

17. Wapûteyin nantow kiskinowachehin ā meyototoweyun, tûto pākwasitchik kitta wapûtûkik, ākose kitta nunāpāwissitchik :

chikāma keya, Tāpāyěchekāyun, ke kě weche hin, mena ke kě kakeechehin.

Nikumoon LXXXVII.

Kunache wutcheěk tåtustāo oo kistuppewin : ka Tipāyěchekāt sakětaw Sion oŏt iskwåtāma ispeěch kåkeyow oot ětawinewawa Jacob.

2. Naspitch ke meyo itikowin: keya oo kěche waskahikun Muneto.

3. Ne ga kiskissetotān Rahab mena Babylon: ussitche unekee ka kiskāyimitchik.

4. Kunowapůtumook Philistineuk ussitche: mena unekee Tyre ka ayatchik, Morianuk ussitche; ākota kå nětawekit.

5. Mena Sionik kě nětawekew kitta itachimoonanewun: ākose ka mawutche kěche Ayewit kitta ayeechětaw.

6. Ka Tipāyěchekāt kitta ukětum ispe mussinåwatche ayiseyinewa: itta ā kě nětawekeyit.

7. Ka nikumooyit ussitche mena ka pootachekāyit kitta ukimāo: Kåkeyow kākwi keya ka ŏtinumoweyun.

Nikumoon LXXXVIII.

O Tāpāyěchekāyun Muneto ka pimacheheyun, ke kě mowimoostatin ā kesikak mena ā tipiskak: O keyam net ayumehawin ke ga oteětikoon, nutoŏta ne mowimoŏkāwin.

2. Weya net åchåk ā sakuskināt ayimissewin: mena ne pimatissewin kissewak nikwåüskanik itoōtāmukun.

3. Net usitukimikowin neya pāuk watikanik ka peētussewātchik : mena tapiskooch napāo āka ā ayat muskowisseewin net issenakoōchekan.

4. Oonippewuk ne wechāwawuk, tapiskooch unekee ka miswakunewitchik, mena ka pimissikik nikwåüskanik : āka ka kiskissetotåtchik, mena ka māstinikootchik ke' cheēchee.

5. Ke kē åyin mawutche misuskā watikanik : itta ā wunetipiskak, mena ā timmeek.

6. Ke kissewasewin soōke ne påtukooskakoon : mena ke kē ayimehin kåkeyow ke misse yootinwa ōche.

7. Ke kē wåyow isitissåwawuk ka nukuyaskowitchik : mena kitta pukwasitchik ke kē issehawuk.

8. Naspitch net ayeeche ayan kipåhootoowinik : numma wawach ne kē kuskehoon.

9. Numma net utte wapin ā ispeēche ayimisseyan : Tāpāyēchekāyun, ke kē mowimoostatin tůto kesikaw, ke kē soowiniskātotatin.

10. Ka nippitchik na ke wapůteyawuk mamuskach kākwiä : mena na kitta wuniskawuk ka nippitchik, kitta mumēchimiskik ?

11. Ke meyo totakāwin na kitta wapůteyewanewun nikwåüskanik : mena ke tapwāwin nissewunachehoowinik ?

12. Ke mamuskache issēchekāwina na kitta kiskāyēchekatāwa wunetipiskåk : mena ke

kwiusk itatissewin itta uskeĕk kåkeyow kākwi ā wunekiskissinanewŭk?

13. Keya ke kĕ mowimoostatin, O Tāpāyĕchekāyun : mena weputch ā kākesāpayak net ayumehawin ke ga oteĕtikoon.

14. Tāpāyĕchekāyun, tanåkā ke wāpinaw net åchåk : mena ka katwoweyun ke' skesik?

15. Nunåkatāyimoowinik net ayan, mena tapiskooch oweyuk kitta nippit ā itukimeĕt: ā owasiseweyan ŏche ke sākehewāwin net ayimehikoon ne mitoonāyĕchekunik.

16. Ke kissewasewin net ukwunåhookoon: mena ke koostikowin ne sakoohikoon.

17. Ne waskaskakwuk tŭto kesikaw tapiskooch nippe: mena mamowe ne waskaskakwuk missewā itta ŏche.

18. Ne sakehakunuk mena ne' totāmuk ke kĕ eyekatissåhumowin: mena ke kĕ katwowin ka nukuyaskowukik

Nikumoon LXXXIX.

Mosuk oo meyototakāwin ka Tipāyĕchekāt ne ga nikumoostumwan : ne' toon ŏche kakekā ne ga wapŭteyewan ke tapwāwin eyekoŏk aniskā nĕtawekehitoot ayiseyinew.

2. Weya omisse ā kĕ itwāyan, Kissāwatisseewin kitta ooyustanewun kakekā: ke tapwāwin ke ga ayeechĕtan kesikoŏk.

3. Ne kĕ mussinåhikāhaw ne nowusoon-

akun : ne ke kĕ̇che itaw David net utooskāyakun;

4. Ket owasimisuk ne ga ayeechehawuk kakekā: mena ne ga ooyustan ke kĕ̇che ookemawe uppewin eyekoŏ̇k kitta aniskā nĕ̇tawekehitoot ayiseyinew.

5. O Tāpāyĕ̇chekāyun, åpo wawach kesikwa ke ga mumĕ̇chimikoon ā mamuskache issĕ̇chekāyun : mena ke tapwāwin itta ā mawutchehitootchik ookunachehoowuk.

6. Weya owāna āwuko kesikoŏ̇k: kā kĕ̇ tapiskooch itāyĕ̇takoosit ka Tipāyĕ̇chekāt ka itāyĕ̇takoosit ?

7. Mena owāna muneto : kā kĕ̇ nuspitowat ka Tipāyĕ̇chekāyit ?

8. Muneto metoone kuskĕ̇taw kitta koosikwāyimeĕ̇t itta ā ooyussoowāyit ookunachehoowa : mena kitta kĕ̇ kistāyimikoot kåkeyow tŭ̇to missewā waska ka ayayit.

9. O Tāpāyĕ̇chekāyun oo Munetoomewaw osamāyutitchik, owāna kā kĕ̇ nuspitask : ke tapwāwin, naspitch seyoŏ̇katisseyun Tāpāyĕ̇chekāyun, missewā ĕ̇tukwun.

10. Ke tipāyĕ̇tān kĕ̇che wenepāk : ket uywastinĕ̇tan eyata mamåkaskakee.

11. Ke kĕ̇ sakoŏ̇tan Egypt, mena ke kĕ̇ nissewunachĕ̇tan: ke kĕ̇ nunanis isitissåwawuk ka pukwatiskik ke' spitoon ŏ̇che ka soŏ̇katŭ̇k.

12. Kesikwa ket ayan, uske mena ket ayan: ke kĕ̇ ooyustan ka waweyāyak uske, mena kåkeyow tŭ̇to kākwi itta ka ayak.

13. Ke kĕ̇ osĕ̇tan kewātinootåk mena sawun-

ootåk : Tabor mena Hermon kitta mumåtakoosemukunwa ke Wėyoowinik.

14. Ket ayan ā soòkatůk me' spitoon : muskowisseemukun ke' cheėchee, mena kistāyėtakwun ke kėchenisk.

15. Kwiusk itatissewin mena kwiusk ėtewin ket uppewinik ayawa : kissāwatisseewin mena tapwāwin ke ga nekanoòtakoon.

16. Sowāyėtakoosewuk āwukwunik ayiseyinewuk, O Tāpāyėchekāyun, ka mumåtakoohutchik : kitta pimoòtāwuk ke kissāwatisseewinik.

17. Oo meywāyimoowinewaw tůto kesikaw ke Wėyoowinik kitta òtinumwuk: mena ke kwiusk itatissewinik kitta òche mumėchimoowuk.

18. Weya keya ke muskowisseewin ā mumėchehikootchik: mena ke meyo totakāwinik ne ga kistāyimikowinan.

19. Ka Tipāyėchekāt ne natumakoonan: ka Kunatissit Israelik ke kėche Ookemamenow.

20. Ke kė wapůteyaw askow ke Kunachehoom, mena omisse ke kė itaw: ne kė itukimaw pāuk kitta wechehewāt ā soòkatissit ; ne kė kistukimaw pāuk ā nowusoonuk ayiseyineėk òche.

21. Ne kė miskowaw David net utooskāyakun : ne kunache pimeem òche ne kė kistukimaw.

22. Ne' cheėchee òche ne ga ayeeche mitchiminaw : mena ne' spitoon òche ne ga ayeechehaw.

23. Ka pukwasewāt numoweya kitta kē nayātawe totowāo : muchatissewe koosisan numoweya kitta kē maye totowāo.

24. Ne ga kowewāpahoomawa ka pukwatikoot oot astumewinik : mena ne ga noochehimawa unehee ka pukwatikoot.

25. Ne tapwāwin mena ne kissāwatisseewin kitta wechāwik : mena ne Wēyoowinik kā kistāyētākoosit.

26. Ne ga itukimaw wawach kitta ookemawit wenepākook : mena ne ga ustawan oo kēchenisk ā isko yiskepāyik.

27. Keya n'Ōtawe, ne ga itik : ne Munetoom, mena ne pimachehoowin ka ayeetuk.

28. Ne ga issehaw kitta oonistumoosaneyan : kitta kistāyētakoosew ispeēch mawutche kēche ookemawuk uskeēk.

29. Ne kissāwatisseewin ne ga ustwowaw kakekā : mena ka kē ituk ne ga mitchiminumwan.

30. Oot owasimisa mena ne ga issehimawa kakekā kitta ētayit : mena oo kēche ookemawe uppewin tapiskooch kesikoowe kesikawa.

31. Maka keespin oot owasimisa wāpinumeyewa n' ooyussoowāwina : mena keespin numma mitimāyewa net issētwawina;

32. Keespin peekoonumwuk net issētwawina, mena āka mitchiminukwawe n' ooyussoowāwina : ne ga isitissahumowawuk ayimissewin oo wunētewinewawa ōche, mena ne ga pusustāwawuk oo muchētewinewaw ōche.

33. Maka, numoweya metoone ne ga muskumaw ne meyo totakāwin : mena numoweya ne tapwāwin kitta kė noȯtāpuyew.

34. Ka kė mussinȧhikāhuk numoweya ne ga peekoonān, ȧpo kitta ȧchėtayan unima ā kė itwāyan ne' toon ȯche: ne kė kėche itwan pāukwaw ne kunachehoowin ā uspimooyan, āka kitta wuyāsimuk David.

35. Oot owasimisa kakekā kitta ėtayewa: mena oot uppewin tapiskooch pesim.

36. Kitta ayeetissew kakekā tapiskooch tipiskawe pesim : mena tapiskooch ka tapwāt ā wėtumakāt kesikoȯk.

37. Maka ke kė pukwataw mena ke kė wāpinaw ka kė Kistukimut : mena ke kissewahik.

38. Ke kė peekoonān ā kė itut ket utooskāyakun : mena moȯchėk ke kė issewāpinumwan oo kėche ookemawe ustotin.

39. Ke kė neėtinumwan kȧkeyow oo mānikuna : mena ke kė peekoonumwan oot ayeechehoowina.

40. Kȧkeyow tůto ka pimoȯtātchik nissewunachehik : mena muchāyimik oo weetuppimakuna.

41. Ke kė ayeechėtawan oo kėcheniskeyew ka pukwatikoot : mena ke kė issehimawa ka pukwatikoot kitta mumȧtakooseyit.

42. Ke kė usȧtitawan oo semakunikooman : mena numoweya ke meyaw kitta sakoȯtwat nātoopuyitche.

43. Ke kė wāpinumwan oo kistāyėtakoo-

sewin: mena oo kēche ookemawe uppewin ke kē neēchewāpinumwan.

44. Oot owasisewe kesikama ke kē chimēchasewan: mena ke kē ukwunåwaw muchāyētakoosewin ōche.

45. Tāpāyēchekāyun, taneyekoōk kinwās kā kasooyun, kakekā: mena ke kissewasewin na kitta iskwasoowāo tapiskooch iskootāo?

46. O kunookiskisse ā isse chimasik ne pimatissewin: tanåkā ke kē osehaw kåkeyow ayiseyinew pukwunuta?

47. Kāko ayiseyinew pāmatissit, āka kitta wapůtůk nippoowin: mena kitta pimachehāo na oot åchåkwa āka kitta nissewunachehat?

48. Tāpāyēchekāyun, tanewāhā kuyůtā ke meyototakāwina: ka kē kēche itut David ke tapwāwinik?

49. Kunookiskisse, Tāpāyēchekāyun, ā isse muche iteētchik ket utooskāyakunuk: mena ā isse nayůtuman ā muche issit mēchāt ayiseyinew;

50. Ka pukwatiskik itta ka ōche muche itiskik, mena ka muche itatchik ka Kistukimimut: Kitta mumēchimaw ka Tipāyēchekāt kakekā. Amen, mena Amen.

Nikumoon XC.

Tāpāyēchekāyun, ke kē natumowinan: ā pāuko skanāmukissitchik ayiseyinewuk ōche peyis kotuk eyekoōk.

2. A moyā kĕ nookoŏtăk wutcheeä, ăpo ā moyā osĕtăk uske : ke Munetoowin kakekā ŏche, eyekoŏk kā naspitche uskeewŭk.

3. Ke kwāskinaw ayiseyinew nissewunatissewinĭk isse : mena ket itwan, Astum mena, keyawaw napāwe-koosisanuk.

4. Weya kĕche metat[illegible] metunow uskeewina tapĭskooch otakoose[illegible] ā isse ayakee ke wapŭtumoowinĭk : ā isse keyepe muyawepuyikee tapiskooch uswahikāwin ā tipiskak.

5. Eyekoŏk ka nunanischehutchik sāmak tapiskooch ā nippanewŭk isse ayawuk : mena măchepuyewuk sissekoooch tapiskooch muskooseä.

6. Kākesāpayake uskeĕtukwaw, mena oŏpikemukun : maka ā otakoosik kowăhikatāo, pastāmukun, mena nippoowĕtin.

7. Weya ā utte măche āka ĕtayăk ke kissewasewinĭk : mena ā koostumăk ke kissewasewe numma năāyĕtumoowin.

8. Ke kĕ ustan ne wunetotumoowinenana ket astumewinĭk : mena kemooch ne muchĕtewinenana ke wastāwe wapŭtumoowinĭk.

9. Weya ispe kāssewaseyune kăkeyow ne kesikamenana măchepuyewa : ne pātanan net uskeewinenana kesipunoŏk isse, tapiskooch achimoowin ka atotumeĕk.

10. Ne kesikamenana tāpukoŏp tŭto metunow uskeewina ĕtŭtinwa ; mena yata ākooyekoŏk muskowisseetwawe ayiseyinewuk kitta kĕ oteĕtŭkik ayānanāo tŭto metunow uskeewina : kāyapitch oo muskowisseewinewaw

piko utooskāwin mena nunåkatāyimoowin; ā isse keyepe muyawepuyikee, ākose āka åtayåk.

11. Maka owāna neäkutowāyėtůk ā ispeėche soŏkatissemukůk ke kissewasewin: weya ka isse koostachit ayiseyinew, ākose āsse ayak numma ke nåāyėtumoowin.

12. Kiskinŏhumowinan kittaisse ukėtumåk ne kesikamenana: kitta kė itustayåk ne' tåenana kukåtawāyėtumoowinik isse.

13. Kwāske mena, O Tāpāyėchekāyun, kāka: mena kissāwatotowik ket utooskāyakunuk.

14. O tāpāyėtumoohinan ke kissāwatisseewin ŏche, mena nowutch weputch: ākose ne ga mumåtakoosinan mena meywāyėtānan eyekoŏk kā pimatisseyåk.

15. Kakeechehinan ākwa mena weya ā kė mikooskacheheyåk: mena unehee uskeewina ŏche ka kė moosėtayåk kukwatukāyėtumoowin.

16. Wapůteyik ket utooskāyakunuk ket utooskāwin: mena oot owasimisewawa ke kistāyėtakoosewin.

17. Mena oo kistāyėtakoosewe Kistatissewin ka Tipāyėchekāt ne Munetoomenan ne ga wė ayanan: meyo ukėta utooskāwin ne' cheėcheenåk ŏche, O meyo ukėtumowinan ne meyo utooskāwinenan.

Nikumoon XCI.

Una kā ayat oo natumakāwinik mamowāyus ka kėche Ayewit: kitta ayaw seepa oot akowastāskakāwinik Mamowāyus Soŏkatissit.

2. Keya ket uspāyimootototatin, ne ga itaw ka Tipāyéchekāt, mena ā soȯkůk net itamoowin: ne Munetoom, weya ne ga mumisseetotowaw.

3. Weya kitta natumask oo nukwakunik ȯche ka nooche peyāseewāt: mena itaspināwinik ȯche.

4. Ke ga natumak seepa oo tůtůkwunik, ākose ke ga meyo ayan seepa oo peewȧk: oo tapwāwin ke ga kunowāyimikoowan.

5. Numoweya ke ga koostān nunatoȯk koostachewin nipatipisk: mena ȧpo keenekutoos ka pupamepuyit ā kesikak;

6. Kéche itaspināwin ka pupamoȯtāmukůk tāpiskak: mena ȧkoosewin ka nissewunachehewāk mākwach ā kesikak.

7. Kéche metȧtoometunow kitta půkissinwuk itta ā ayayun, mena metȧtwaw kéche metȧtoometunow ke kécheniskik: maka numoweya keya ke ga pāswapumikoon.

8. Tapwā, ke' skesikwa ȯche ke ga kunowapin: ke ga wapůtumwan oo tipahumakoowinewaw oomuchatissewuk.

9. Weya keya, Tāpāyéchekȧyun, ā uspāyimooyan: ke ké ispȧkāstan naspitch ke natumakāwin.

10. Numoweya muche kākwi ke ga oteėtikoon: mena nunatoȯk itaspināwin numoweya ke ga natikoon kissewak itta ā ayayun.

11. Weya kitta itat oo kéche utooskāyakuna: kitta kunowāyimiskik tůkee ā pimatisseyun.

12. Ke ga tůkoonikwuk oo' cheėcheewȧk: āka kitta wesukétetayun ke' sit ussineėk.

13. Ke ga mătukooskowaw lion mena missekināpik : ayesis lion mena ka ootŭtŭkwunit missekināpik ke ga pătukooskowawuk seepa ke' sitĭk.

14. Weya ā kĕ sakehit, āwuko ŏche ne ga natumowaw : ne ga ooyăyaw, chikāma kĕ kiskāyĕtum ne Wĕyoowin.

15. Ne ga mowimoostak, ākose ne ga pătowaw : tapwā, ne wechehaw ayimissewinĭk ; ne ga natumowaw, mena kistāyĕtakoosewinĭk ne ga itoŏtahaw.

16. Kinwās pimatissewin ŏche ne ga naheyowāhaw : mena ne ga wapŭteyaw ne pimachehewāwin.

NIKUMOON XCII.

MEYWASIN kitta meeyeĕt nunaskoomoowin ka Tipāyĕchekāt : mena kitta nikumoostumeĕk ke Wĕyoowin, O keya mamowāyus ka Kĕche Ayeweyun ;

2. Kitta wĕtumeĕk ke meyo totakāwin weputch ā kākesāpayak: mena ke tapwāwin ā tipiskak ;

3. Kitoŏchekunĭk ā metătwapākŭk, mena kitoŏchekun: kitoŏchekun ā kisseewāt, mena kitoŏchekunĭk.

4. Keya, Tāpāyĕchekāyun, ke kĕ mumătakoohin ket issĕchekāwina ŏche: mena ne ga mumătakoosin kitta mumĕchimitan ā issĕchekāyun ke' cheĕcheeä ŏche.

5. O Tāpāyĕchekāyun, taneyekoŏk kistāyĕ-

takwunwa ket issèchekāwina: ke mitoonāyèchekuna naspitch timmeewa.

6. Āka ā kukåtawāyètúk napāo numoweya metoone nakutowāyètum oma: mena ookukāpatissew numoweya nissetòtum āwuko.

7. Ispe mākwach oomuchatissewuk tapiskooch muskoose ā oosawuskwåk ā isse ayatchik, mena mākwach muchètewin ka noochètatchik ā meyo ayatchik: ākota kā nissewunacheheètchik naspitche; maka keya, Tāpāyèchekāyun, ke mawutche kèche Ayewin kakekā.

8. Weya, ka pukwatiskik, O Tāpāyèchekāyun, ka pukwatiskik kitta nissewunachehoowuk: mena kåkeyow muchatissewin ka noochètatchik kitta nissewunachehoowuk.

9. Maka net āskun kitta kistukimaw tapiskoòch unicorn oot āskuna: weya keètwam ā tumuskoonikoweyan pimmee òche.

10. Ne' skesikoòk òche ne ga wapùtān a isse nutowāyètuman kitta isse ayatchik ka pukwasitchik: mena nè' towukuy òche ne ga påtān ā isse ukawatuman oomuchatissewuk ka pukwasitchik kitta isse ayatchik.

11. Oomeywatissewuk kitta meyo ayawuk tapiskooch mistik: mena kitta metakwā ayawuk tapiskooch masikeeskasìta Libanusìk.

12. Unekee ka ayatchik oo waskahikunìk Tāpāyèchekāt; kitta meyo ayawuk peèche oo waskahikunìk ke Munetoomenow.

13. Kitta nookoòtawuk owusimā meyo kākwi ā utte kissāyinewitchik: mena kitta weeyinoowuk mena kitta meyo nakoosewuk.

14. Kitta wapůtcyewātchik ā isse tapwāt ka Tipāyěchekāt ne muskowisseewin: mena āka kākwi nuspāch ā ayat.

NIKUMOON XCIII.

KA Tipāyěchekāt mawutche Kěche Ookemawew, mena kě poostiskum kěche ayoowinis : ka Tipāyěchekāt kě poostiskum oot ayoowinisa, mena kě pukwåtāhoo muskowisseewin.

2. Kě ayeechětaw ka waweyāyayik uske : āka kitta kě åtustaweět.

3. Uspin ā ǒche uskeewůk ket uppewin kě kwyatun : mitchimach k' ǒche ayan keya.

4. Yiskepāwa kě wuniskamukunwa, O Tāpāyěchekāyun, yiskepāwa kě påtakwunwa : yiskepāwa kě mamåkaskawa.

5. Ā mamåkaskakee wenepākoǒk soǒkatunwa, mena soǒkětakwun naspitch : maka ka Tipāyěchekāt, ispimik ka ayat, owusimā soǒkatissew.

6. Ke kukāskimawusoowina, O Tāpāyěchekāyun, naspitch kåchenahoowinik itustāwa : kunachehoowin ayaw ke waskahikunik kakekā.

NIKUMOON XCIV.

O TĀPĀYĚCHEKĀYUN Muneto, keya māchiminumun ayimissewin wunětewin ǒche : keya Muneto, ka mitchiminumun ayimissewin wuněteewin ǒche, wapůteyewā keya.

2. Pussikoo, keya Wāyussoowatumun uske .

ākose tipahumowik ka kistāyimootchik ā isse kuskētatchik.

3. Tāpāyēchekāyun, taneyekoōk kinwās oomuchatissewuk : taneyekoōk kinwās oomuchatissewuk kā sakoōtwatchik ?

4. Taneyekoōk kāyapitch kåkeyow oomuchetotumoowuk kā muche itwātchik : mena kā mumēchimootchik ?

5. Kowewāpåwāwuk ket ayiseyineema, O Tāpāyēchekāyun : mena mikooskachehāwuk ket ayana.

6. Nippåhāwuk oonuputāpewa, mena mantāwa : mena ookewatissewa nippåhāwuk.

7. Ākose omisse itwāwuk, Ush, ka Tipāyēchekāt numoweya kitta wapūtum : mena numoweya Jacob oo Munetooma kitta nakutowāyētum.

8. Pāūtuk, keyawaw kukāpatisseyāk : O keyawaw kukāpatisuk, tanispe kā nissetōtumāk ?

9. Weya ka osētat m' ētowukuy, numma na kitta nahētum : mena weya ka osētat me' skesik, numma na kitta nåapew ?

10. Mena weya ka oōpikehat āka ka ayumehayit : weya kāyapitch ka kiskinōhumowat ayiseyinewa kiskāyētumoowin, numma na kitta ayimehewāo ?

11. Ka Tipāyēchekāt kiskāyētum oo mitoonāyēchekuneyew ayiseyinewa : āka kwiusk ā itustāyikee.

12. Sowāyētakoosew āwuko ayiseyinew ka kukāskimut, O Tāpāyēchekāyun : mena ka kiskinōhumowut k'ooyussoowāwinik ;

13. Kitta meeyut seepustwawin mākwach ayimissewinik āyatche : eyekoŏk watikan kā kē moonahikatāk itta kitta ayatchik oomuchatissewuk.

14. Yukuma ka Tipāyēchekāt kā kē noōtāpuyeyit oot eyineema : mena numoweya kitta wāpināo oot ayana ;

15. Eyekoŏk kwiusk itatissewin ooyussoowāwinik kā ispuyik : kåkeyow tůto ka tapwātchik oo' tåewåk kitta pimitissåhumwuk.

16. Owāna kā wechehit oomuchatissewuk ŏche : mena owāna kā natumowit oomuchetotumwuk ŏche?

17. Keespin ka Tipāyēchekāt āka ŏche wechehit : numoweya āka net åchåk kitta kē kipitoowāhåty.

18. Maka weya ne sooskoosinin ne' sitik, ā itwāyan : ke kissāwatisseewin, O Tāpāyēchekāyun, ne mitchiminikoon.

19. Ā isse peesakwuyuk nunåkatāyimoowin ayayan ne' tåik : ke kakeechehewāwina ne kē aputchehikoon net åchåkoŏk.

20. Ke ga na wechētan tåtuppewin itta muchatissewin ā ayak : muche kākwi itta ā osētanewůk ?

21. Mawutchehitoowuk oot åchåkooyewa kwiusk ootitatissewa ā wē nissewunachehatchik : mena ā pukechimatchik āka ā isse kuskētumasooyit.

22. Maka ka Tipāyēchekāt ne natamoostowaw : mena ne Munetoom ayeetissew ā mumisseeyan.

23. Weya kitta tipahumowāo oomuchētewineyew, mena kitta kåchewak oo muchētewineyeēk nissewunachehāo : tapwā, Tāpāyēchekāt ke Munetoomenow kitta nissewunachehāo.

Nikumoon XCV.

O Ākwa, nikumoostowatan ka Tipāyēchekāt : måte ke' tåenåk ōche mumåtakoositan ā soōkůk ke pimachehoowinenow.

2. Måte ākwa pā natatan ke nunaskoomoowinenow keke : mena wapůteyewātan ā mumåtakoohitůk ka ōche nikumoostowůk.

3. Weya ka Tipāyēchekāt ā kēche Munetoowit : mena ā kēche Ookemawit owusimā ispeēch kåkeyow munetoowa.

4. Oo' cheēcheēk mitchiminum ka tůto kēkāyayik uske : mena ka soōkustāyikee wutcheesa weya oot ayana ussitche.

5. Kēche wenepāk weya oot ayan, mena weya kē osētaw : mena oo' cheēcheeā ōche kē kwyachētaw ka påkwåchayik uske.

6. O ākwa, måte putuppeestowatan, mena oteētuppeestowatan : mena ochēcheekwun uppeestowatan ka Tipāyēchekāt ka kē Osehitůk.

7. Weya ā Tipāyēchekāt ke Munetoomenow : mena keyanow ā ooteyineemimitůk, mena ā kunowāyimitůk tapiskooch oo mayutchikooma.

8. Ka kesikak keespin ke wē nutoō-

towawaw, ākaweya muskowustak ke' tåewawa: ka ke̊ isse kissewātwanewůk, mena ka ke̊ isse kootāye̊toonanewůk āwuko ā kesikak pukwutuskee̊k ;

9. Ispe k' o̊tawewawuk ā nutowe kiskāyimitchik : ā kootāyimitchik, mena ā wapůtůkik net isse̊chekuna,

10. Nāömetunow pipoonwa kinwās ne ke̊ numma nåāye̊tumehikwuk okoo ayiseyinewuk, peyis ne ke̊ itwå : Okoo eyinewuk ka wune̊titchik oo' tåewåk, weya āka ā kiskāye̊tůkik net itatissewina.

11. Āwukwunik ne ke̊ ke̊che itawuk ne kissewasewini̊k : āka kitta o̊che pee̊tokwātchik net uywāpewini̊k.

Nikumoon XCVI.

O nikumooståk ka Tipāye̊chekāt ooske nik-[illegible]n sipwāhumook : nikumooståk ka Tipāye̊chekāt, missewā uske.

2. Nikumooståk ka Tipāye̊chekāt, mena mume̊che̊tumwåk oo We̊yoowin : we̊tumakāwåk oo pimachehewāwin tůtwaw keyesikake.

3. We̊tumamåk āka ka ayumehayit oo kistāye̊takoosewin : mena oo mamuskache totumoowina kåkeyow ayiseyinewa.

4. Weya ka Tipāye̊chekāt ā ke̊che ayewit, mena āka kitta ke̊ tāpe mume̊chimee̊t : kitta ke̊ koosikwāyimee̊t owusimā ispee̊ch kåkeyow munetoowuk.

5. Weya kåkeyow oo munetoomewawa āka

ka ayumehatchik, pisisik munetoo̊kana: maka weya ka Tipāye̊chekāt ka ke̊ ose̊tat kesikwa.

6. Kistāye̊takoosewin mena putuppeestakoowin weya ayaw : soo̊katissewin mena kistāye̊takoosewin ayayew oot e̊tawini̊k.

7. Meeyee̊k ka Tipāye̊chekāt, O keyawaw ā isse oo' totāme̊tooyāk ayiseyinetik: meeyee̊k ka Tipāye̊chekāt putuppeestakoowin mena soo̊katissewin.

8. Meeyee̊k ka Tipāye̊chekāt kistāye̊takoosewin ā isse kuske̊tat oo We̊yoowini̊k : pātak ke mākewinewawa, ākose pee̊che oot e̊tawini̊k pā itoo̊tāk.

9. O putuppeeståk ka Tipāye̊chekāt kunachehoowini̊k : missewā uske kitta koosikwāyimik.

10. We̊tumåkook āka ka ayumehatchik ka Tipāye̊chekāt ā ke̊che Ookemawit : mena weya ka ke̊ ose̊tat ka waweyāyak uske kitta ayeetuneyi̊k āka kitta ke̊ wuskowinumoo̊t; mena kā isse ooyussoowatat kwiusk ayiseyinewa.

11. Keyam kesikwa kitta mumåtakoosemukunwa, mena keyam uske kitta mumåtakoosemukun : keyam ke̊che wenepāk kitta påtakwun, mena tůto kākwi itta ka ayak.

12. Keyam kistekan uske kitta mumåtakoosemukun, mena kåkeyow tůto kākwi itta ka ayak : ākose kåkeyow mistikwa mistikooskåk kitta mumåtakoohāo ka Tipāye̊chekāt.

13. Weya ā pā itoo̊tāt, weya ā we̊ pāche ooyussoowatåk uske : mena kwiusk itatissewin o̊che kitta ooyussoowatůk uske, mena ayiseyinewa oo tapwāwin o̊che.

Nikumoon XCVII.

Ka Tipāye̊chekāt ke̊che Ookemawew, kitta ke̊ mumåtakoosemukůk uske āwuko o̊che: tapwā, ka me̊chākee ministikwa kitta ke̊ mumåtakoosemukůkee āwuko o̊che.

2. Kuskowunusk mena wunetipiskaw missewā waska ayak: kwiusk itatissewin mena ooyussoowāwin ayayew oot uppewini̊k.

3. Iskootāo kitta nekanoo̊tak: ākose kitta māstissooyewa ka pukwatikoot missewā itta o̊che.

4. Oot ayan ka wastāpuyeyik ke̊ wastanum uske: ke̊ wapůtumomukun uske, ākose ke̊ sākissemukun.

5. Wutcheesisa ke̊ ti̊kitāwa tapiskooch pusukooskew ā kunowapůtůk ka Tipāye̊chekāt: ā kunowapůtůk ka Tipāye̊tůk missewā uske.

6. Kesik ke̊ we̊tumomukun kwiusk oot itatissewin: mena kåkeyow ayiseyinewuk ke̊ wapůtumwāwuk oo kistatissewin.

7. Kitta wawanāye̊tumwuk keyam kåkeyow tůtokaputuppeestowatchik munetoo̊kana, mena ka meywāyimatchik pukwunuta munetoowa: putuppeeståk, kåkeyow keyawaw munetootik.

8. Sion ke̊ påtum āwukwāyew, ākose ke̊ mumåtakoosew: mena Judah oo' tanisa ke̊ mumåtakooseyewa, k' ooyussoowāwina o̊che, O Tāpāye̊chekāyun.

9. Weya keya, Tāpāye̊chekāyun, owusimā a itāye̊takooseyun ispee̊ch kåkeyow oweyuk ka

ayat uskeěk: keya ke kistukimikowin mistahā ispeěch kåkeyow munetoowuk.

10. O keyawaw ka sakehāk Tāpāyěchekāt, pukwatumook muche kākwi : ka Tipāyěchekāt kunowāyimāo oot åchåkooyewa oo kunachehooma; kitta natumowāo oomuchatissewa ǒche.

11. Wastāo wuniskamukun kwiusk ootitatissewuk kitta ayatchik : mena mumåtakoosewin tǔto ka tapwātchik oo' tǎewåk kitta ayatchik.

12. Ke ga mumåtakoohikoowaw ka Tipāyěchekāt, kwiusk ootitatissetik: mena mākik nunaskoomoowin ā kiskissewāk oo kunachehoowin.

Nikumoon XCVIII.

O Nikumoostǎk ka Tipāyěchekāt ooske nikumoon : weya ā kě totǔk mamåtawe kākwiā.

2. Weya kǎchewak oo' kěchenisk, mena oo kunache oo' spitoon ǒche: ka kě otinumasoot sakoǒtwawin.

3. Ka Tipāyěchekāt kě wětumakāo oo pimachehewāwin : oo kwiuskwatissewin kě payǔtāyapǔteyāo ayǔch eyinewa.

4. Kě kunookiskissew oo kissāwatisseewin mena oo tapwāwin Israel oo wåkomakuneyewa ǒche : mena missewā ā isko kesipak uske kě wapǔtumwan oo pimachehewāwin ke Munetoomenow.

5. Nookoohook ā mumåtakooseestumowāk

ka Tipāyĕchekāt, kåkeyow keyawaw uskeä: nikumook, mumåtakoosik, mena nunaskoomook.

6. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt kitoŏchekunĭk: wechĕtak kitoŏchekun ā ayumehāwe nikumoostowāk ā nunaskoomooyāk.

7. Kĕche pootachekun ussitche, mena pootachekunisa : O nookoohook ā mumåtakooseyāk oot astumewinĭk Tāpāyĕchekāt Kåche Mawutche Ookemawit.

8. Keyam kĕche wenepāk kitta påtakwun, mena kåkeyow kākwi itta ka ayak: ka waweyāyak uske, mena unekee itta ka ayatchik.

9. Keyam yiskepāwa kitta pakecheĕchāhumatomukunwa, mena keyam wutcheesa kitta mumåtakoosemukunwa mamowe oot astumewinĭk ka Tipāyĕchekāt : weya kitta pā ooyussoowatŭk uske.

10. Kwiusk itatissewin ŏche kitta ooyussoowatum uske: mena eyinewa kwiusk kitta itussoowatāo.

Nikumoon XCIX.

Ka Tipāyĕchekāt mawutche kĕche Ookemawew, keyam ayiseyinewuk kitta sākissewuk: uppew tustowitch cherubim ā ayayit, keyam kitta mikooskache ayaw uske.

2. Ka Tipāyĕchekāt kĕche ayewew Sionĭk : mena kistāyĕtakoosew owusimā ispeĕch kåkeyow ayiseyinewuk.

3. Kitta nunaskoomoohikwuk ke Wĕyoowin :

ka kēche ayewŭk, ka mamuskatāyētakwŭk, mena ka kunatŭk.

4. Kēche Ookemaw sakētaw ooyussoowāwin; ke kē kwyachētan kwiusk ētewin: ke kē totān ooyussoowāwin mena kwiusk itatissewin Jacobik.

5. O mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt ke Munetoomenow: mena ootissepuyehoowăk oot uspesitāpewinik, weya ā kunatissit.

6. Moses mena Aaron āwukwunee oot ayumehāwekemama, mena Samuel āwuko wechāwāo tŭto ka mowimoostumeyit oo Wēyoowin: kē mowimoostowāwuk okoo Tāpāyēchekāyit, ākose kē pătowāo.

7. Kuskowunuskoŏk ŏche kē ayumehāo: weya ā mitchiminumwatchik oo kukāskimewāwina, mena ooyussoowāwin ka kē meeyikootchik.

8. Ke kē pătowawuk, O Tāpāyēchekāyun ne Munetoomenan: ke kē usānumowawuk, O Muneto, mena ke kē ayimehawuk weyawaw oot issēchekunewawa ŏche.

9. O mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt ke Munetoomenow, mena putuppeestăk oo kunache wutcheemik: weya ka Tipāyēchekāt ke Munetoomenow ā kunatissit.

Nikumoon C.

O mumătakooseestăk Tāpāyēchekāt, missewā uskeēk: utooskāstăk Tāpāyēchekāt mumătak-

oosewin keke, mena ākwa pāche nateěk oot astumewinik nikumoowin keke.

2. Kăchenahook weya ka Tipāyěchekāt ā Munetoowit : weya ka kě osehituk, numoweya keyanow; keyanow weya oot eyineema, mena oo mayutchikooma ka kunowāyimat.

3. O itoōtāwăk oo kěche iskwătāmik keke nunaskoomoowin, mena peěche w'eekeěk muměchimikoowin keke: nunaskoomeěk, mena meyo ayimootumwăk oo Wěyoowin.

4. Weya ka Tipāyěchekāt ā kissāwatisseet, oo kissāwatisseewin kakekā ětukwuneyew: mena oo tapwāwin ā ětukwuneyik tŭtwaw ā utte aniskā nětawekehitooyit ayiseyinewa.

Nikumoon CI.

Ne ga nikumoostān kissāwatisseewin mena ooyussoowāwin : keya, O Tāpāyěchekāyun, ke ga nikumoostatin.

2. O keyam ne ga ayan nissetŏtumoowin: meyo pimatissewinik isse.

3. Taneyekoŏk kā pāche naseyun : ne ga peětokwan ne waskahikunik ā tapwāmukŭk me'tă ussitche.

4. Numoweya kākwi ā nayătawŭk ne ga totān; ne pukwatān oo muchětewinewawa āka tapwā ka wě tapwātchik : numoweya ākotoowa ne ga ayakoon.

5. Ā mayustāk me'tă ne ga nukutikoon : numoweya ne ga kiskāyimaw oomuchatissew.

6. Oweyuk kemooch ā muche ayimoomat oo weetuppimakuna : āwuko ne ga nissewunachehaw.

7. Oweyuk mena ā kistāyimoot ā kunowapůkāt mena ā kistāyimoot oo' tåik : numoweya ne ga kunowapumaw.

8. Ne kunowapumawuk unekee ka tapwātchik : kitta wekimitchik.

9. Una ka meyo pimatissit : āwuko kā utooskāstowit.

10. Numoweya oweyuk ā kuyāsatissit kitta ayaw ne waskahikunik : oweyuk ā keyaskit numoweya kitta ayaw itta ā ayawuk.

11. Weputch ne ga måchehawuk kåkeyow oomuchatissewuk itta ā wechehewātchik : kitta måchehukik kåkeyow ka muche totůkik oo' tānowinik ōche ka Tipāyėchekāt.

Nikumoon CII.

Nutoōta net ayumehawin, O Tāpāyėchekāyun : mena keyam ne mowimoōkāwin ke ga oteėtikoon.

2. Ākaweya katwowin ke' skesik mākwach ayimissewin āyayane : k' ėtowukuy ōche nutoōtowin ā mowimoōkāyan ; O nutoōtowin, ākose weputch.

3. Weya ne kesikama ā māstinuman tapiskooch pustāo : mena ne' skuna māstitāwa tapiskooch iskwaskisāo.

4 Ne' tå neėchewāpahikatāo, mena nippoo-

wētin tapiskooch muskooseä : peyis ne wunekiskissin kitta moowuk ne pŭkwāsikunim.

5. Ā ispeēche mistahā mamatwāyan : ne' skuna ukawach ukoōkāwa ne weyasik.

6. Tapiskooch chăchakew net isse ayan pukwutuskeēk : mena tapiskooch oohoomissew pukwuchayik ka ayat.

7. Ne kē pāhoon, mena ne nuspitowaw oomeechuskoosees : ka pāukwuppit tŭkoōch waskahikunik.

8. Ka pukwasitchik ne muche itikwuk kăkupākesik : mena unekee ka nayătawāyimitchik kē kēche itwāwuk mamowe neya ā issitchik.

9. Weya ā kē mecheyan peēkotāo tapiskooch pŭkwāsikun : mena matoowapoë ōche ā kē soōkistetayan ne minikwāwin.

10. Ke kissewasewin āwuko ōche : weya ā kē oōpineyun, ākose ā neēchewāpineyun.

11. Ne kesikama măche numma tukwunwa tapiskooch ā chikastăsinik : mena ne măche numma ētan tapiskooch muskoose.

12. Maka, keya, O Tāpāyēchekāyun, ke ga kakekā ētan : mena ke ga kiskissetotakowin eyekoōk kā aniskā nētawekehitoot ayiseyinew.

13. Ke ga pussikoon, kitta kissāwatotowut Sion : weya ākwa ā oochēchepuyik itta kitta kissāwatotowut, tapwā, assi oochēchepuyew.

14. Tanăkā maka? ket utooskāyakunuk mamitoonāyētumwuk ā nissewunatŭk : ākose kitimakinumwuk ā wapŭtŭkik usiskeēk ā ayayik.

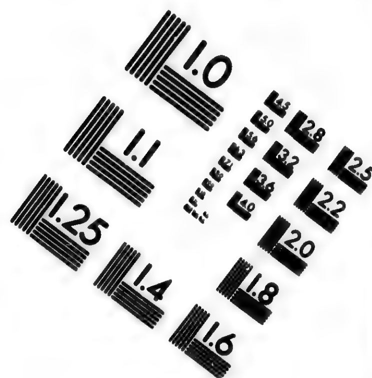
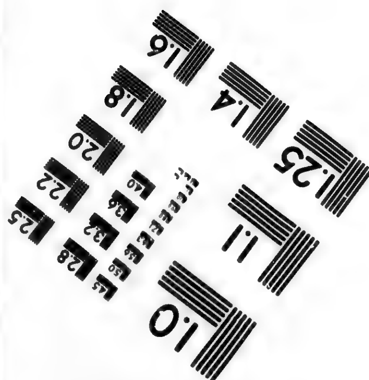
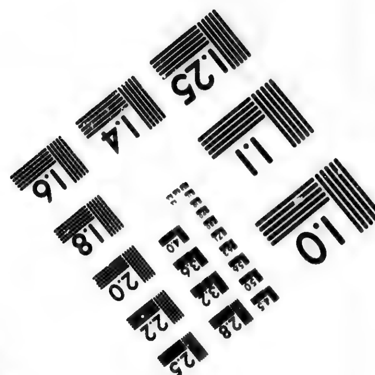

IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)

2.8
2.5
3.2
2.2
2.0
1.8
1.6

1.1
1.0

15. Āka ka ayumehatchik kitta koosikwāyẻtumwuk ke Wẻyoowin, O Tāpāyẻchekāyun: mena kåkeyow kẻche ookemawuk uskeẻk ke kẻche Ayewewin;
16. Ispe ka Tipāyẻchekāt osẻtatche Sion: mena ispe oo kistāyẻtakoosewin nookoȯtatche;
17. Ispe nutooȯtowatche ookitimakissewa ā ayumehayit : mena āka anwåtowatche.
18. Āwukoma kitta mussinåhikatāo unekee mwāstus kā ẻtatchik kitta ayatchik: mena ayiseyinewuk kāyapitch kā nẻtawekitchik kitta mumẻchimāwuk ka Tipāyẻchekāyit.
19. Weya ā kẻ nase kunowapit oot ẻtawinik ȯche: kesikooȯk ȯche ka Tipāyẻchekāt kẻ kunowapůtum uske;
20. Kitta nutooȯtowat ā nunåkachimooyit ka kipåhoomeẻt: mena kitta natumowat owassisa nippoowinik ā itukimimeẻt;
21. Kitta wẻtumakātchik oo Wẻyoowineyew ka Tipāyẻchekāyit Sionik : mena oo putuppeestakoowin Jerusalemik.
22. Ispe ayiseyinewuk mawutchehitootwawe : mena otānowa ussitche, kitta utooskowatchik ka Tipāyẻchekāyit.
23. Kẻ neẻtinum ne muskowisseewin mākwach ā pimepitchewuk : mena kẻ chimẻchasew ne kesikama.
24. Maka ne kẻ itwan, O ne Munetoom, ākaweya otinin mākwach ā pimatisseyan : maka weya keya ket uskeewina, kitta ayawa eyekooȯk kā aniskā nẻtawekehitoot ayiseyinew.
25. Keya, Tāpāyẻchekāyun, mawutche nistum

ke kĕ ooyustan uske: mena kesikwa keya ka osĕtayun.

26. Kitta nissewunatunwa, maka keya ke ga ĕtan: kåkeyow kitta kissāyinewewuk tapiskooch ayoowinis ā kuyasānikwůk;

27. Mena tapiskooch weyåchekun ke ga isse kwāskinawuk, ākose kitta kwāskinikasoowuk: maka keya pāukwunoo̊k ket isse ayan, mena ket uskeewina numma wĕkach kitta måchepuyewa.

28. Oot owasimisewawa ket utooskāyakunuk kitta ĕtawuk: mena oot owasimisewawa ke ga ayeechehimawa.

Nikumoon CIII.

Mumĕchim ka Tipāyĕchekāt, O net åchåk: mena kåkeyow tůto kākwi ā peĕtiskakooyan kitta mumĕchimik oo kunache Wĕyoowini̊k.

2. Mumĕchim ka Tipāyĕchekāt, O net åchåk: mena ākaweya wunekiskissew oot aputchehewāwina;

3. Ka usānumask kåkeyow ke muchĕtewin: mena ka pimachĕtumask kåkeyow ke nāsoowatissewina;

4. Ka pimachĕtumask ke pimatissewin nissewunachehoowini̊k o̊che: mena ka meeyisk kissāwatisseewin mena kissāwatotakāwin;

5. Ka tāpeyowåtat ke' toon meyo kākwi o̊che: ā issehisk kitta ooskatissewut mena kissesowatissewut tapiskooch mikissew.

6. Ka Tipāyĕchekāt totumowāo kwiusk itat-

issewin mena ooyussoowāwin : kåkeyow tůto ka kitimahimeĕt nuspach isse.

7. Kė wapůteyāo oot itatissewina Mosesa : mena oot issĕchekāwina Israel oot owasimisa.

8. Ka Tipāyĕchekāt sakuskināskak kitimakinakāwin mena kissāwatisseewin : seepeyowāsew, mena kĕche meywatissew.

9. Numoweya mosuk kitta kitoosewāo : mena numoweya kakekā kunowāyĕtum oo kissewasewin.

10. Numoweya ā kė isse wunĕteyůk ket itotakoonow : mena numoweya ā isse muchĕteyůk ket isse tipåhumakoonow.

11. Wapůtumook ā ispeĕche ispak kesik owusimā ispeĕch uske : ākose ā isse misayik oo kissāwatisseewin ā kissāwatotowat unehee ka koosikwāyimikoot.

12. Kunowapůtumook mena ā ispeĕche ayukuskak wapunoŏk ŏche itta ka pŭkissimook isko : ākooyekoŏk wåyow kė ustaw ke muchĕtewinowa.

13. Tapwā, tapiskooch ŏtawĕmaw ka kitimakinowat weya oot owasimisa : ākose neesta ka Tipāyĕchekāt ā isse kissāwatotowat unehee ka koosikwāyimikoot.

14. Weya ā kiskāyĕtůk kākwunoŏk wåche osĕchekasooyůk : kunoŏkāo ā usiskeewewůk.

15. Oo kesikama ayiseyinew tapiskooch muskoose itāyĕtakwuneyewa : weya tapiskooch wapikwunees kistekanik ā issenakoŏchekāt.

16. Weya sāmak neyootike, ā kowewāpastůk : ākose āka ā kiskāyĕtakwůk tanitta kė chimutāpun.

17. Maka oo kissāwatisseewin ka Tipâye̊chekāt kakekā kitta ayayewa unehee ka koosikwāyimikoot: mena kwiusk oot' itatissewin â utte aniskā e̊tayit owasisa;

18. Tůto ka kunowāye̊tumeyit oot isse̊twawin : mena ka mitoonāye̊tumeyit oo'yussoowāwina kitta totumeyit.

19. Ka Tipāye̊chekāt ke̊ kwyache̊taw oot uppewin kesikoo̊k: mena weya oo'tānowewin missewā itta tipāye̊tum.

20. O mume̊chimee̊k ka Tipāye̊chekāt, keyawaw ka ke̊che oot utooskāyakunimikooyāk, ka puskeyakāyāk muskowisseewinik isse : keyawaw ka tipetotumwāk oo' yussoowāwina, mena ka nutoo̊tumwāk oot ayumewina.

21. O mume̊chimee̊k ka Tipāye̊chekāt, kåkeyow åtusseyāk: keyawaw oot utooskāyakuna ka totumwāk ā isse meywāye̊tůk.

22. O meyo achimee̊k ka Tipāye̊chekāt, keyawaw oot isse̊chekuna, missewā itta ā tipāye̊tůk: mume̊chim ka Tipāye̊chekāt net åchåk.

Nikumoon CIV.

Mume̊chim ka Tipāye̊chekāt, O net åchåk: O Tāpāye̊chekāyun ne Munetoom, naspitch kistāye̊takoosewin ket ayan; ke weyåtān ke̊che ookemawewin : mena kistāye̊takoosewin.

2. Ket ukwunahoosoon wastāo o̊che tapiskooch ayoowinis : mena ke tuswākinān kesikwa tapiskooch ukoohoowin.

3. Ka åyat oo pimituppusooya w' eekeěk nippeěk: mena ka issĕtat wuskoo kitta ootapanaskoot, mena ka pimoŏtät tŭkoŏch ā ootŭtŭkwunimukuneyik yootin.
4. Âchåkoŏk issehāo oo kĕche utooskāyakuna: mena ka pumehikoot ā kwåkootākiskootāo.
5. Kĕ kistustaw uske : āka wĕkach kitta åtustaweĕt.
6. Ket ukwunahān timmee ŏche tapiskooch ayoowinis : nippeä ayawa wutcheesisĭk.
7. Ā kitootumun ākose oosimomukunwa : ā påtakooseyit ke peyāseema ākose sākissemukunwa.
8. Yiskepāpuyewa peyis yiskepāwa wutcheesisa, ākose mena ā wanŭchak issechewun : itta ka kĕ itukĕtumun kitta ayak.
9. Ke kĕ ooyukĕtān eyekoŏk isko āka kā kĕ muyaskumomukŭk : mena āka keĕtwam kitta kĕ yiskepāk uske.
10. Issechewunĕtaw moŏkepāchewunwa sepeĕk : mākwach wutcheesisĭk ka pimechewŭkee.
11. Kåkeyow pisiskewuk ākota ŏche minĭkwāwuk : mena pukwutche soosoowustimwuk tāpe minĭkwāhissoowuk.
12. Ākose ussitche ka tŭto pupamĕyatchik itta kitta ayawuk : mena kitta nikumoowuk mākwach wutĭkwunĭk.
13. Owistapawutaw wutcheesisa ispimĭk ŏche : sakuskināo uske ā nĕtawekĕtayun ket issĕchekāwina.
14. Nĕtawekĕtoowāo muskooseä mistooswa:

mena kekusiske oochāpĭka ayiseyinewa kĭtta aputchĕtayit;

15. Kitta kĕ ŏtinŭk mechim uskeĕk ŏche, mena meenisapoë ka mumătakooskakoot oo' tăĭk ayiseyinew: mena pimmee kitta ŏche nă-āyĕtumenakoosit, mena pŭkwāsikun kitta mus-kowiseeskakoot ayiseyinew oo' tăĭk.

16. Oo mistikooma ussitche ka Tipāyĕchekāt māstuneweyewa: masikeeskătikwa Libanusĭk ka kĕ chimăyat;

17. Itta peyāseesuk ka osĕtatchik oo wut-chistoonewawa: mena ooskătukăk ka oot ĕta-winit moŏkahoosew.

18. Ka ispăchayikee wutcheesisa itta ita-moowuk pukwutche mayutchĭkwuk: mena ā ispapiskak itta ka ayatchik wapooswuk.

19. Kĕ ooyukimāo tipiskawe pesimwa: mena kesikawe pesim kiskāyĕtum eyekoŏk kā pŭkis-simoot.

20. Ket osĕtan wunetipiskaw kitta tipiskak: ākota kăkeyow sukawe pisiskewuk pupamoŏt-āwuk.

21. Mistŭkāsewuk ā ooyoototŭkik: kā me-chitchik pukoosehāwuk Munetoowa.

22. Muyow ā sakastāk, ākose mamowe ke-wāwuk: mena năhesinwuk oo watewăk.

23. Ayiseyinew ākose natum ā noochĕtat oot utooskāwin: peyis ootakoosin.

24. O Tāpāyĕchekāyun, taneyekoŏk peye-sakwŭkee ket osĕchekuna: kukătawāyĕtumoo-winĭk ke kĕ osĕhawuk kăkeyow; uske sakusk-ināo ke wāyootissewin ŏche.

25. Ākose mena kĕche wenepāk ka uyukuskak ā isse ayak : itta kākwiä ka mĕchåkee ā ayåchemukůkee, kĕche pisiskewuk mena pisiskeseesuk ussitche.
26. Ākota pāmastůkee napikwana, mena ākota āyat una Leviathan : ka kĕ issehut kitta påpukwutchehikoot.
27. Kåkeyow āwukwunik okoo ke pukoosehikwuk : kitta askowe meeyutchik mechim.
28. Meeyeyutwawe moosůkinumwuk : mena ispe peyaskecheĕchāyeyune keespoowuk meyo kākwi.
29. Keyatayune ke' skesik sāmak mikooskatāyĕtumwuk : wātinumwutche oo yåyåwinewaw āko nippewuk, mena kŏkee natumwuk usiskee.
30. Ispe pukitinumune ke yåyåwin kitta osĕchekasoowuk : mena ke ga åchĕtan sekuskumik.
31. Oo kĕche Ookemawewin ka Tipāyĕchekāt kitta ĕtukwuneyew kakekā : ka Tipāyĕchekāt kitta mumåtakoohik oot issĕchekuna.
32. Uske kitta nunumepuyew kunowapumikootche : keespin moŏche saminůke wutcheesa, ākose kā kuskapůtāyikee.
33. Ne ga nikumoostowaw ka Tipāyĕchekāt eyekoŏk kā pimatisseyan : ne ga mumĕchimaw ne Munetoom ā āskwa ĕtayan.
34. Ā mamitoonāyimuk ne ga nååyĕtumehikoon : ne ga mumåtakoohik ka Tipāyĕchekāt.
35. Maka weya oomuchatissewuk, kitta måchehawuk uskeĕk ŏche, mena oomuchatissewuk

kitta poone ėtawuk : mumėchim keya ka Tipāyėchekāt, O net åchåk, mumėchim ka Tipāyėchekāt.

NIKUMOON CV.

O MEEYEĖK nunaskoomoowina ka Tipāyėchekāt, mena mowimoostumwåk oo Wėyoowin : wėtumåkook ayiseyinewuk kākwiä kå totůk.

2. O keyawaw nikumooståk, mena mumėchimeėk : mena atotumwåk kåkeyow oo mamuskache issėchekāwina.

3. Mumåtakooseestumwåk oo kunache Wėyoowin : keyam oo' tåewåk kitta mumåtakooseewuk ka nutoonowatchik Tāpāyėchekāyit.

4. Nutoonåk ka Tipāyėchekāt mena oo muskowisseewin : nutoonumwåk oo' skesik kakekā.

5. Kunoȯkāk mamuskache kākwiä ka kė totůk : oo mamuskache issėchekāwina, mena oo kukāskimewāwina oo' toonik ȯche,

6. O keyawaw Abraham oot owasimisa oot utooskāyakuna : keyawaw oot owasimisa Jacob oo nowusoonikuna.

7. Weya Tipāyėchekāo ke Munetoomenow : oo kukāskimewāwina missewā uskeėk ayayewa.

8. Mosuk kė kunoȯkāo ā kė itwāt mena ā usootumakāt : ka kė itat kėche metåtoometunow tůtwaw ā aniskā ėtayit ayiseyinewa;

9. Ka kė itat Abrahama : mena ka kė kėche itat Isaacwa ;

10. Mena āwukwāyew kāyapitch ka kē itat Jacoba ā ooyussoowatat: mena Israela kakekā kitta kunoōkāyit;

11. Keyawaw ke ga meeyitinawaw Canaan: kitta tipeyowāwisseyāk.

12. Kāyapitch pitchāyik ā chukowasisitchik: mena ā mantāwitchik ākota uskeēk;

13. Tūtwaw ā natatchik kotuka ayiseyinewa: ayasoowe otānowa ā natūkik petoos ayiseyinewa ā wapumatchik;

14. Mitchiminão ayiseyinewa āka kitta wunetotowayit : maka kē kitootão kēche ookemawa weyawaw ōche;

15. Ākaweya samineēkook ka Kistukimukik : mena ākaweya nuspach totåkook n' ookiskewāhikāmuk.

16. Mena, kē nutootum kitta wē mechesooweēt ākota uskeēk : mena kē nissewunachētaw kåkeyow mechim.

17. Maka oo kē assi nekan itissåwåty pāuk napāwa: Josepha ote, ka kē utawakanewūk kitta utooskāyakunewit;

18. Ka kē wesukåwatchik oo' siteyeēk makwaskwåhikunik: pewapisk oot åchåkoōk kē ispuyeyew;

19. Eyekoōk wāchēchepuyeyik ākwa kitta kiskāyētakoosit : oot ayumewineyew Munetoowa kē kootāyimik.

20. Kēche ookemaw nutoomão, ākose wuyowētahão : ka kēche ookemawekoosisanewit ā tipāyimat ayiseyinewa pukitinão kitta tipāyimissooyit.

21. Kė tipāyėtumoohāo oo waskahikun: mena kåkeyow oot ayana;
22. Kitta wėtumowayit oo kėche ookemåkāwina ā itāyėtumeyit: mena kitta kiskinŏhumowayit oo' yussoowāwekemawa kukåtawāyėtumoowin.
23. Israel neesta kė pā itoŏtāo Egyptik: ākose Jacob kė mantāwew Ham ka itchekatāk.
24. Ākose naspitch kė mėchātohāo oot eyineema: owusimā kitta soŏkatisseyit ispeėch ka pukwatikooyit;
25. Peyis oo' tåeyeėk ka pukwatayit oot eyineema: mena nuspach ka totowayit oot utooskāyakuna.
26. Ākose ākwa ka isitissåwat Mosesa oot utooskāyakuna: mena Aarona ka kė nowusoonat.
27. Ākose āwukwunik okoo kė wapûteyewāwuk oo kiskinowachehoowina: mena oo mamuskache totumoowina Hamik.
28. Kė isitissåhum wunetipiskaw, ākose tapwā wunetipiskayew: ākose kāyapitch numma nutoŏtumwāwuk oot ayumewineyew.
29. Mikoŏk kė isse kwāskinumwāo oo nippeemeyew: mena kė nippåhimāo oo kinoosāmeyewa.
30. Uyeekisa kė ŏcheeyewa oot uskeewåk: tapwā, åpo oo kėche ookemamewawa w' eekeeyeėk.
31. Ā itwāt, ākose nunatoŏk toowe oochāwa mooskeyewa: mena ikwa missewā itta ā ayatchik.

32. Kė meeyāo sāsākun kimewun ǒche : mena ā kwåkootāk iskootāo oot uskeewåk.
33. Kė nissewunachehimāo mena oo meenisåtikoomeyewa : mena nissewunachehimāo mistikwa oot uskeeyeėk ā ėtayit.
34. Ā itwāt ākose sāmak ookwaskoǒcheseesuk tukoosinwuk, mena naspitch mėchāt oomwapukwāsewuk : ākose kė kitawuk kåkeyow muskooseä oot uskeeyeėk, mena kė kitawuk tůto kākwi ā nėtawekeėk oot uskeewåk.
35. Kė mãchehāo kåkeyow oo nistumekoosisaneyewa oot uskeeyeėk : kåkeyow ā mawutche muskowisseeyit.
36. Kė wuyowėtahāo keke wape sooneyaw mena oosawe sooneyaw : numma wawach pāuk nāsoowatisseyewa ā tůto meenāyuteyit.
37. Egypt meywāyėtum ā sipwåtāyit : weya ā koostatchik.
38. Kė tuswākinum kuskowunusk kitta ukwunåhooyit : mena iskootāo kitta wastānumakootchik mākwach ā tipiskayik.
39. Ā nutowāyėtůkik kė pāsewāo peėyāwa : mena keespooyāo kėche kesikoowe mechim ǒche.
40. Kė paskėtānāo kistapiskwa, ākose nippeä kė wuyowechewun : ākota ǒche sepeeä kė pimitchewunwa påkwůtchåk.
41. Tanåkā? kė kunoǒkāo oo kunache usootumakāwin : mena Abrahama oot utooskāyakuna.
42. Ākose kė pāsewāo oot eyineema keke mumåtakoosewin : mena oo nowusoonakuna meywāyėtumoowin keke;

43. Mena kĕ meeyăo oot uskeeyew āka ka ayumehayit : ākose kĕ otinumasoowuk ayiseyinewa oot utooskāwineyew ;

44. Kitta mitchiminŭkik oot issĕtwawineyew : mena kitta nakutowāyĕtŭkik oo' yussoowāwina. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.

NIKUMOON CVI.

O MEEYEĔK nunaskoomoowina ka Tipāyĕchekāt, weya ā kissāwatisseet : mena oo kissāwatisseewin kakekā ĕtukwuneyew.

2. Owāna kā kĕ wĕtŭk oo kĕche totumoowina ka Tipāyĕchekāt : ăpo kitta wapŭteyewāt kăkeyow oo mumĕchimikoowin?

3. Sowāyĕtakoosewuk tŭto mosuk ka mitchiminŭkik kukāskimawusoowin : mena ka totŭkik kwiusk itatissewin.

4. Kiskissetotowin, O Tāpāyĕchekāyun, ka isse meyototowutchik ket eyineemuk : O meeyin ke pimachehewāwin ;

5. Kitta wapŭtuman oo meywāyimoowinewaw ke nowusoonakunuk : ākose kitta meywāyĕtuman ā mumătakoositchik ket eyineemuk, mena kitta nunaskoomooyan ussitche ket ayanuk.

6. Ne kĕ muchĕtinan ussitche n' ŏtawenanuk : ne kĕ wunĕtinan, mena ne kĕ muche totānan.

7. N' ŏtawenanuk numoweya ŏche nakutow-

āyētumwuk ke mamuskache issēchekāwina Egyptik, mena numma ōche kunoōkāwuk ke meyo totakāwin : maka kē suseepētumwuk kēche wenepākoōk, Mikwakumewe Wenepākoōk.

8. Maka āyewåk, kē wechehāo oo Wēyoowin ōche : oo soōkatissewin kitta kiskāyētumoōt.

9. Kē kitootum Mikwakumewe Wenepāk ussitche, ākose kē påkoopuyew : ākose kē kiskinoōtahāo mākwach timmeēk, mana piko pukwuchayik.

10. Mena kē pimachehāo ka pukwatikooyit ōche : ākose kē natumowāo ka pukwatikooyit ōche.

11. Maka weya unekee ka mikooskachehatchik, nippeyew kē ukwuniskakwuk : numma wawach pāuk ōche iskoo.

12. Ākose ākota kē tapwåtumwāwuk oot ayumewineyew : mena kē nikumoostowāwuk.

13. Maka ākose weputch kē wunekiskissewuk oot issēchekāwineyewa : mena numoweya nutoōtumwuk ā kukāskimikootchik.

14. Maka ukawatumoowin oteētikwuk pukwuchayik : mena kē nunatoōkoohāwuk Munetoowa pukwuchayik.

15. Ākose kē meeyāo ā isse nutowāyētumeyit : maka kitta seekwåkutoosooyit oot åchåkooyeēk ussitche isitissåhumowāo.

16. Kē kissewahāwuk mena Mosesa m' ekeewåpik : mena Aarona oo' kunachehooma ka Tipāyēchekāt.

17. Ākose kē tawutemukun uske, ā missewā-

puyehikoot Dathan : mena kĕ ukwunahookwuk weyawaw Abiram.

18. Ākose iskootāo kĕ kwåkootāyew mākwach itta ā ayatchik : iskootāo kĕ māstaskisookwuk oomuchatissewuk.

19. Kĕ mischoosisĕkāsewuk Horebĭk : ākose kĕ putuppeestowāwuk munetoŏkana.

20. Ākose kå isse kwāskinŭkik ka mumåtakoohikootchik : tapiskooch mischoosis ka mechit muskooseä.

21. Ākose wunekiskissewuk Munetoowa oo Pimachehewāmewaw : ka kĕ totumeyit kĕche kākwiä Egyptĭk ;

22. Mamuskache issĕchekāwina Hamĭk : mena sākissewina Mĭkwakumewe Wenepākoŏk.

23. Ākose kĕ itwāo, kitta nissewunachehat, keespin āka Mosesa oo nowusoonakuna itta kĕ nepoweyit tustowitch : kitta nukatissåhumeyit oo kissewasewin, āka kitta nissewunachehat.

24. Tapwā, kĕ muchāyĕtumwuk āwuko ka meywāyĕtakwŭk uske : mena numoweya ŏche tapwåtumwāwuk oot ayumewineyew.

25. Maka kĕ nayåtawe itāwuk w' eekeewåk : mena numoweya ŏche nutoŏtowāwuk ka Tipāyĕchekāyit.

26. Ākose kĕ oŏpinum oo' spitoon : ā wĕ måchehat ākota pukwuchayĭk ;

27. Kitta wuyowe wāpinimat oot owasimiseyewa mākwach ayiseyineeskåk : mena kitta wususwātissåwat uskeĕk.

28. Kĕ wechāwāwuk Baal-peora : mena kĕ

mechewuk ā muchoostāhumameĕt oonippewa.
29. Ākose kå isse kissewahatchik oot ïtotumoowinewaw ŏche : ākose kĕ noochehikwuk kĕche itaspināwin.
30. Ākose Phinees kĕ pussikoo mena kĕ ayumehaw : ākose kĕ kipïchepuyew kĕche itaspināwin.
31. Ākose āwukwāyew kwiusk itatissewinïk kĕ itukĕtumowaw : eyekoŏk kā ĕtayit ayiseyinewa.
32. Kĕ kissewahāwuk mena kitootitoowinïk nippeĕk : ākose kĕ misehāwuk Mosesa;
33. Weya ā kissewahatchik oot åchåkooyeĕk : ākose ka nuspach itwāpuyeyit.
34. Mena numoweya måchehāwuk āka ka ayumehayit : ka kĕ itikootchik ka Tipāyĕchekāyit;
35. Maka ākota keyikow āyayit itta ā ayatchik : ākose kĕ kiskinowapumāwuk ā issĕchekāyit.
36. Peyis eyinuto kĕ putuppeestowāwuk oo munetoŏkaneyewa, ka nissewunachehikootchik : tapwā, kĕ muchoostāhumowāwuk oo koosisewawa mena oo tanisewawa muche munetoowa;
37. Mena kĕ seekustawuk mïko, oo mïkooyew oo koosisewawa mena oo tanisewawa : ā muchoostāhumowatchik munetoŏkana Canaanïk; ākose paståtanewun uske mïko ŏche.
38. Ākose ka isse utisookootchik weyawaw oot issĕchekāwinewaw : mena ka pisikwachehikootchik oot ïtotumoowinewawa.

39. Āwuko ŏche oo kissewasewin ka Tipāyĕchekāt kĕ kwăkootāyew kitta ayimehat oot eyineema : peyis ka pukwatat oot ayana.

40. Ākose kĕ pukitināo āka ka ayumehayit kitta sakoochehikooyit : ākose unehee ka pukwatikootchik kĕ tipāyimikwuk.

41. Ka pukwatikootchik kĕ kitimahikwuk : mena kĕ tipāyimikwuk.

42. Mĕchātwaw kĕ natumowāo : maka kĕ wunetotak oot ĭtotumoowineyewa ŏche, ākose maka kĕ neĕchepitikwuk oo muchĕtewinewaw.

43. Maka āyewăk, ā wapumat ā ayimisseyit : kĕ pătowāo ā mowimoŏkāyit.

44. Kĕ kiskissew ā kĕ itwāt, ākose kĕ kitimakinowāo, ā ispeĕche mĕchāteyeyikee oo kissāwatisseewina : tapwā, kĕ issehāo unehee kăkeyow ka sipwătahayit kitta kitimakinowayit.

45. Natumowinan, O Tāpāyĕchekāyun ne Munetoomenan, ākose mawusukooninan āka ā ayumehatchik itta ŏche : kitta nunaskoomoostumăk ke kunache Wĕyoowin, mena kitta mumĕchehikooyăk ke mumĕchimikoowin.

46. Kitta mumĕchimaw ka Tipāyĕchekāt Israel oo Munetooma kakekā, mena eyekoŏk kā naspitche uskeewŭk : mena kăkeyow ayiseyinewuk kitta itwāwuk, Amen. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.

Nikumoon CVII.

O meeyeĕk nunaskoomoowina Tāpāyĕchekāt, weya ā kissāwatisseet : mena oo kissāwatisseewin kakekā ā ĕtukwuneyik.

2. Keyam weyawaw ka Tipāyĕchekāt ka kĕ natumowat : mena pimachehat ka pukwatikooyit ŏche ;

3. Mena ka kĕ mawusukoonat missewā itta ŏche uskeĕk, wapunoŏk, nākapāhunoŏk : kewātinoŏk, mena sawunootăk ŏche.

4. Kĕ wunesinwuk pukwuchayĭk ā wunĕtatchik māskunow : mena numoweya miskumwuk waskahikun itta kitta ayatchik;

5. Wĕ mechesoowuk mena wĕ minĭkwāwuk : eyinuto moosehāwuk oot ăchăkoowawa.

6. Ākose mowimoostowāwuk Tāpāyĕchekāyit ayimissewinĭk ā ayatchik : ākose natumowāo ā wawanāyĕtumeyit.

7. Kwiusk kĕ itoŏtahāo : kitta natŭkik waskahikun itta ā kĕ ayatchik.

8. O kanika ayiseyinewuk maka ākose mumĕchimatchik Tāpāyĕchekāyit oo kissāwatisseewin ŏche : mena wĕtŭkik mamuskache kākwiä ka totumowayit ayiseyinewa!

9. Weya ā tāpeyowāhat ăchăkwa : mena ā keespooyat ăchăkwa meyo kākwi ŏche.

10. Unehee ka uppeyit wunetipiskăk, mena ka chikastāskakooyit nippoowin : ka ayeeche tŭkoopisooyit nunăkatāyimoowinĭk mena pewapiskoŏk;

11. Chikāma ā mayāyĕtumwatchik oot ayumewineyew Tāpāyĕchekāyit : mena ā muchāyĕtumwatchik oo' yussoowāwineyewa ka mawutche Kĕche ayeweyit;

12. Neesta kĕ neĕchepitumwāo oo' tăeyewa

ayimissewin o̓che : ke̓ pu̓kissinwuk, mena numoweya oweya ke̓ wechehikwuk.

13. Ākose ā mowimoostowatchik Tāpāye̓chekāyit ayimissewini̓k ā ayatchik : ke̓ natumowāo ā wawanāye̓tumeyit.

14. Weya ā ke̓ pāsewat wunetipiska̓k o̓che, mena ā chikastāsku̓k nippoowin o̓che : mena ke̓ peekoonumwāo oo tu̓koopisoowineyew.

15. O kanika ayiseyinewuk maka ākose mume̓chimatchik Tāpāye̓chekāyit oo kissāwatisseewin o̓che : mena we̓tu̓kik mamuskache kākwiä ka totumowayit ayiseyinewa!

16. Weya ā ke̓ peekoonu̓k oosawe̓kwukoo iskwa̓tāma : mena ā ke̓ peekoowāpahu̓k pewapiskwa.

17. Ookukāpatissewuk oo wune̓tewinewaw ayimehikwuk : mena oo muche̓tewinewaw o̓che.

18. Oot a̓cha̓koowa̓k pukwatumwuk ka̓keyow nunatoo̓k mechim : mena kissewak otee̓tumwuk nippoowe iskwa̓tāmi̓k.

19. Ākose ā mowimoostowatchik Tāpāye̓chekāyit ayimissewini̓k ā ayatchik : ke̓ natumowāo ā wawanāye̓tumeyit.

20. Ke̓ isitissahumowāo oot ayumewin, ākose ke̓ pimachehāo : ākose ke̓ pimachehawuk oo nissewunachehoowinewa̓k o̓che.

21. O kanika ayiseyinewuk maka ākose mume̓chimatchik Tāpāye̓chekāyit oo kissäwatisseewin o̓che : mena we̓tu̓kik mamuskache kākwiä ka totumowayit ayiseyinewa!

22. Kanika meeyatchik nunaskoomoowin : mena we̓tu̓kik oot isse̓chekāwineyewa muma̓takoosewin keke!

23. Unekee wenepākoo̊k ka itoo̊tātchik napi̊kwani̊k ka poositchik : ākose ka oonoochehikāwinitchik kėche nippeėk;

24. Āwukwunik napāwuk wapůtumwuk oot issėchekāwineyew Tāpāyėchekāyit : mena oo mamuskache issėchekāwineyewa timmeėk.

25. Weya ā itwāt ākose ā misse yooti̊k : ka o̊che mumåkaskak.

26. Kesikoo̊k isse oo̊pinikwuk, ākose mena timmeėk isse neėchewāpinikwuk : oot åchåkoowawa eyinuto ti̊kesooyewa ā ispeėche ayimissitchik.

27. Måmeeskooch ayispuyewuk, tapiskooch ā keeskwāpāt napāo : mena metoone wawanāyėtumwuk.

28. Ākose ā mowimoostowatchik Tāpāyėchekāyit ayimissewini̊k ā ayatchik : kė natumowāo ā wawanāyėtumeyit.

29. Weya ā kipi̊chėtat ā misse yootineyik : ākose keyame ayawa mumåkaskawa.

30. Ākose ākwa mumåtakoosewuk, ā keyame ayatchik : mena ākose pāsewāo itta ā ukawatumeyit.

31. O kanika ayiseyinewuk maka ākose mumėchimatchik Tāpāyėchekāyit oo kissāwatisseewin o̊che : mena wėtůkik mamuskache kākwiä ka totumowayit ayiseyinewa!

32. Kanika kėche totowatchik ā mawutchehitooyit ayiseyinewa : mena mumėchimatchik oot uppewineyeėk kissā aya!

33. Ka kwāskinůk yiskepāwa pukwuchayi̊k isse : mena ka påkwahůk moo̊kechewunwa.

34. Ā ne̊tawekḙ̊chikāmukůk uske āka kākwi kitta ke̊ ne̊tawekik issḙ̊taw : oo muche̊tewinewaw o̊che itta ka ayatchik.

35. Mena, isse̊taw pukwunuta pukwuchayik nippe kitta ayayik : mena ā ata påkwutchayik kitta moo̊kechewuneyik.

36. Ākose ākota åyāo oowe̊mechesoowa : kitta ose̊twasooyit waskahikun itta kitta ayayit ;

37. Kitta kistekātchik oot uskeewåk, mena meenisåtikwa kitta kistekatatchik : kitta o̊tinůkik kistekan mistahā.

38. Sowāyimāo, ākose naspitch me̊chāteyewa : mena kunowāyimāo āka kitta chukowasiseyit oo mistoosoomeyewa.

39. Mena maka, utcheyow ā isse ayatchik, mena ā tupůtāyimootchik : ā kitimahee̊tchik, itaspināwin, mena maye ayawin o̊che ;

40. Mayāyimāo ookemawekoosisana ; mena issehāo kitta wune̊tayit māskunow pukwuchayik ;

41. Sakooch wechehāo ookitimakissewa nunåkatāyimoowinik o̊che : mena meeyāo owasisa tapiskooch ā me̊chātitchik mayutchikwuk.

42. Kwiusk ootitatissew kitta mamitoonāye̊tum āwuko oma, ākose kitta meywāye̊tum : mena kåkeyow muchatissewe me' toona kitta kipootoonāhikatāwa.

43. Owāna kukåtawāye̊tůk kitta mamitoonāye̊tum ohoo kākwiä : ākose kitta nisseto̊tumwuk oo meyo totakāwineyew ka Tipāye̊chekāyit.

Nikumoon CVIII.

O Muneto ne' tå kwyache ayaw, ne' tå kwyache ayaw : ne ga nikumoon mena ne ga mākin mumėchimikoowin ā mawutche meywasik net aputchėchekun ȯche.

2. Kooskooska, keya kitoȯchekun : neya mena kåchewak ne ga wuniskan weputch.

3. Ke ga meeyitin nunaskoomoowina, O Tāpāyėchekāyun, mākwach ayiseyineeskåk : ke ga nikumoostatin mākwach ayiseyineeskåk.

4. Ke kissāwatisseewin owusimā missaw ispeėch kesikwa : mena ke tapwāwin wuskoȯk isse ayaw.

5. Ke ga wė owusimā kistāyėtakoosin, O Muneto, ispeėch kesikwa : mena ke kistāyėtakoosewin ispeėch owusimā missewā uske.

6. Ke sakehakun kitta natumåt : keyam ke kėchenisk ȯche pimachehik, mena kitimakėtowin.

7. Muneto kė itwāo oo kunachehoowinik : ne ga meywāyėtān maka, mena ne ga nunanischėtan Sichem, mena ne ga tipahān ka pusåchak Succoth.

8. Gilead neya net ayan, mena Manasses neya net ayan : Ephraim ussitche ka muskowisseeskůk ne' stikwan.

9. Judah āwuko ka mākit n' ooyussoowāwina, Moab maka weya ne keseepākinikuneyakun : Edom weya ne ga pasechewāpinumowaw ne muskissin; Philistia mena ne ga sakoohaw.

10. Ōwāna kā kiskinoȯtahit ka soȯkůk waskahikuniǩ isse : mena owāna Edomiǩ kā itoȯtahit?

11. Numma che ke kė wāpininan, O Muneto : mena numma che ke ga wechāwawuk, O Muneto, ne wechāwakunenanuk?

12. O wechehinan ka pukwatikꞈoyåkik ȯche : weya āka ā aputůk ayiseyinew oo wechehewāwin.

13. Weya Muneto ȯche ke ga totānow kėche kākwiä : mena weya kā påtukooskowat ka pukwatikoowůk.

Nikumoon CIX.

Ākaweya kipiˢtoowā, O Muneto ā mumėchimitan : weya oo' toon oomuchatissew, tapwā, oo' toon kuyāsatis ne paskėtānumak.

2. Mena ne kė ayimoomikwuk nayåtawe ayumewin ȯche : ne kė waskaskakwuk mena pukwatitoowe ayumewina ȯche, mena ne nootinikwuk pukwunuta.

3. Ā kė sakehukik ȯche, ākwa petoos net iˢtotakwuk : maka ne pukitinisoon ayumehawiniǩ isse.

4. Ākose ne kė isse maye totakwuk meyo kākwi ȯche : mena ne pukwatikwuk ā ata meyo totowukik.

5. Itukim oomuchatissewa kitta tipāyimikoot: mena Muche åchåkwa keyam kitta nepoweyewa oo kėcheniskiǩ.

6. Ispe wāyukimeėtche, keyam kitte nisse-

wunacheheĕt kitta itukimaw : mena keyam oot ayumehawin muchĕtewinik kitta itukĕtāyew.

7. Keyam kitta chukowasiseyewa oo kesikama : mena kotuka kitta otinumeyewa oot utooskāwin.

8. Keyam oot owasimisa kitta kewatisseyewa : mena keyam we 'wa kitta pāukooyewa.

9. Keyam oot owasimisa kitta kitimakisseyewa, mena kitta pukoosĕtwayewa kā mecheyit : mena keyam naspitch kitimakunoŏk kitta nutoonumeyewa kā mecheyit.

10. Keyam oomuskåtwāo kitta māstinumwāo kåkeyow tŭto kākwi ā ayat : mena keyam oomantāwa kitta nissewunachĕtawāo oot utooskāwin.

11. Keyam ākaweya oweya kitta kitimakinak : mena kitta kitimakinowayit oo kewache oot owasimisa.

12. Keyam oot owasimisa kitta nissewunachehimawa : ākose ā utte aniskā nĕtawekehitooyit ayiseyinewa, oo wĕyoowin kitta metoone kasenumwan.

13. Keyam oŏ' taweya ā kĕ isse muchatisseyit āka kitta wunekiskisseyit ka Tipāyĕchekāt : mena ākaweya oo muchĕtewineyew oo' kaweya kitta wāpinumwan.

14. Keyam kakekā kitta kunowapŭtum Tāpāyĕchekāt : kitta eyinuto moonepitumwat uskeĕk ŏche ;

15. Chikāma numoweya kākwi ā meywasineyik itāyĕtum kitta totŭk : maka kĕ pupam-

amoŏkāo ookitimakissewa, kitta nippåhat āka ka nåāvĕtumeyit oo' tåeyeĕk.

16. Kĕ sakĕtaw muche peekiskwāwin, ākose kitta oteĕtik : numoweya ŏche sakĕtaw meyo ayumewin, āwuko ŏche kitta wåyow ayayew.

17. Kĕ weyåtahissoo muche peekiskwāwin ŏche, tapiskooch ayoowinis : ākose kitta peĕt-okwāchewuneyew we' yowĭk tapiskooch nippe, mena tapiskooch pimme oo' skunĭk.

18. Keyam tapiskooch ka ukwuneet : mena pukwŭtāhoona ka ŏche pukwŭtāhoot.

19. Keyam ākose kitta ĭtotowāo Tāpāyĕ-chekāt ka pukwaseyit : mena tŭto ka muche itatchik net åchåkwa.

20. Maka weya neya, O Tāpāyĕchekāyun Muneto, ke Wĕyoowin ā itustāk ĭtotowin : weya ā wĕkussik ke kissāwatisseewin.

21. O natumowin, weya ā kitimakisseyan : mena ne'tå ā miswakunĭkatāk peĕche ne'yowĭk.

22. Ne sipwåtan tapiskooch ka chikastāk āka ka ĕtukwŭk : mena ne sipwātissåhookowin tapiskooch ookwaskoŏchesees.

23. Nĕ' chikwuna nāsoowunwa āka ā meche-sooyan : ne' weyas pastāo āka ā weyinooyan.

24. Mena ne kĕ mātowakatikwuk : tŭto ka kunowapumitchik wāpiskwāyewuk.

25. Wechehin, O Tāpāyĕchekāyun ne Mun-etoom : O pimachehin ā ispeĕche kissāwatis-seeyun ;

26. Ākose kitta kiskāyĕtumwuk, keya ā ĭtotumwut : mena keya, Tāpāyĕchekāyun, ā kĕ totumun.

27. Keyam ā ata muche itwātchik, āyewåk keya meyo itwā : maka keyam kitta wawanāyėtumwuk tůto ka pussikoostowitchik; maka keyam ket utooskāyakun kitta mumåtakoosew.

28. Keyam ka pukwasitchik nunāpāwissewin kitta weyåtumwuk : mena keyam kitta ukwuneewuk oo wawanāyėtumoowinewaw, tapiskooch ukwuneewin.

29. Maka weya neya, ne ga meeyaw nunaskoomoowin Tāpāyėchekāt ne' toon ŏche : mena ne ga mumėchimaw mākwach ā mėchāteweėt;

30. Weya kitta nepowit oo kėcheniskik ookitimakissewa : kitta pimachehimat oot åchåkooyewa āka kwuisk ooyussoowāwuk ŏche.

Nikumoon CX.

Ka Tipāyėchekāt omisse itāo ka Tipāyimeyit : Uppe keya ne kėcheniskik, eyekoŏk kitta ootuspissitāpewineyun ka pukwatiskik kā issehukik.

2. Ka Tipāyėchekāt kitta pā isitissåhum ke soŏkatissewin Sionik ŏche : keyam tipāyimewā, mākwach åpo ka pukwatiskik itta ā ayatchik.

3. Āwuko kesikaw ke soŏkatissewin nookoŏtayune, ayiseyinewuk ke ga tipetotakwuk ā putuppeestaskik kunachehoowinik : ākose ket eyineemuk kitta isse mėchātewuk tapiskooch owistawa muskooseėk.

4. Ka Tipāyėchekāt kė kėche itwāo, numow-

eya kitta poonětaw : Keya ket Ayumehāwekemawin kakekā Melchisedech ka kě isse ayat.

5. Ka Tipāyěchekāt ke kěcheniskik : kitta miswakunikatāo åpo kěche ookemawa āwuko kesikaw oo kissewasewin otinůke.

6. Kitta ooyussoowāo mākwach itta āka ā ayumehayit ā ayayit; missewā itta kitta sakuskinůtaw ayiseyinewe me' yowa ǒche : mena kitta miswakunikatāo kāstāyětakooseyit nunatoǒk uskeěk.

7. Kitta minikwāo pimechewunoosik māskunåk : āwuko ǒche kitta wuneskaskwāyew.

Nikumoon CXI.

Mumĕchimeĕk ka Tipāyěchekāt. Ne ga meeyaw nunaskoomoowina ka Tipāyěchekāt missewā ne' tå ǒche : kemooch mākwach ootapwåtumoowuk ā ayatchik, mena itta ā mawutchehitoǒk.

2. Oot issěchekāwina Tāpāyěchekāt kěche itāyětakwuneyewa : ā nutoonůkik kåkeyow tůto ka sakětatchik.

3. Oot issěchekāwin kitta kě mumĕchětumoǒt, mena kitta kě kistāyětumoǒt : mena kwiusk oot itatissewin kakekā ětukwuneyew.

4. Ka kissāwatisseet mena ka meyo totakāt Tāpāyěchekāt kě itotum oo mamåtawe issěchekāwina : kitta kě kiskissetotumoǒt.

5. Kě meeyāo mechim unehee ka koosikwāyimikoot : kakekā kitta kunoǒkāo ā kě itwāt.

6. Kě wapůteyāo oot eyineema ā isse soǒkat-

uneyik oot issĕchekāwina : kitta meeyat oot ayaneyew āka ka ayumehayit.

7. Oot issĕchekāwina oo' cheĕcheĕk tapwāmukuneyewa: kåkeyow oo' yussoowāwina tapwāmukuneyewa.

8. Kakekā mena kakekā kitta ĕtukwunwa : tapwāwinik mena kwiuskĕtewinik kĕ tochekatāwa.

9. Kĕ isitissåhumowāo pimachehoowin oot eyineema : kĕ itussoowatum oot issĕtwawin kakekā; kunatuneyew mena kistāyĕtakwuneyew oo Wĕyoowin.

10. Ā koosikwāyimeĕt Tāpāyĕchekāt āwuko nistum tapwā kukåtawāyĕtumoowin : meyo nissetŏtumoowin ayawuk kåkeyow tŭto ka totŭkik āwuko ; kitta kĕ mumĕchĕtumeĕk kakekā.

NIKUMOON CXII.

MUMĔCHIMEĔK ka Tipāyĕchekāt. Sowāyĕtakoosew āwuko ayiseyinew ka koosikwāyimat Tāpāyĕchekāyit : mistahā meywāyĕtumwāo oo' yussoowāwineyewa.

2. Oot owasimisa kitta soŏkatisseyewa uskeĕk : oot owasimisewawa ootapwåtumoowuk kitta sowāyĕtakooseyewa.

3. Wāyootissewina mena mĕchāt kākwiä kitta ayayewa oo waskahikunik : mena kwiusk oot itatissewin kakekā kitta ĕtukwuneyew.

4. Oomeywatissew wunetipiskåk ŏcheeyew wastāo : kissāwatisseew, sakehewāo, mena kwiusk itatissew.

5. Ā meywatissit napāo kissāwatisseew mena nėta owehewāo : mena nakutowāyė-tum ā itwāt.

6. Yukuma wėkach kā chucheepitissåhoȯt : mena kwiusk ootitatissew kitta kakekā mit-oonāyimaw.

7. Numoweya kākwi mụche achimoowin kitta koostụm : weya oo' tå ā ayeetustāyik, mena ā tapwåtowat Tāpāyėchekāyit.

8. Oo' tå ayeetustāyew, mena numoweya kitta sākissew : eyekoȯk kā wapůtůk ā isse nutowāyėtůk kitta isse ayayit ka pukwatikoot.

9. Kė matinowāo nunanis, ā meeyat ookit-imakissewa : mena kwiusk oot itatissewin kakekā kitta ėtukwuneyew ; oot āskuna wawach kitta kistukimimawa.

10. Oomuchatissew kitta wapůtum, ākose numma kitta nåāyėtum : kitta kecheeskapit-āyew, mena kitta nummatāo ; ā isse ukawatůk oomuchatissew numma kitta ėkineyew.

Nikumoon CXIII.

Mumėchimeėk ka Tipāyėchekāt, keyawaw utooskāyakunetik : O mumėchimeėk oo Wė-yoowinik Tāpāyėchekāt.

2. Kitta mumėchėtumwan oo Wėyoowin Tāpāyėchekāt : unoȯch mākwach ȯche peyis kakekā.

3. Ka Tipāyėchekāt oo Wėyoowin mumė-chėtumwan : ā sakastāk ȯche peyis ā půkis-simook.

4. Ka Tipāyěchekāt owusimā itāyětakoosew ispeěch āka ka ayumehayit : mena oo kistāyětakoosewin ispeěch kesikwa.

5. Owāna nāspitowat ka Tipāyěchekāyit ke Munetoomenowa, eyekoŏk naspitch ispimik ka oot ětawinit : ākose āyewǎk ā tupŭtāyimoot kitta kunowapŭtŭk kākwiä kesikoŏk mena uskeěk ka ayakee ?

6. Otināo ookukāpatissewa moŏchěk ŏche : mena oŏpināo ookitimakissewa usiskeěk ŏche;

7. Kitta weetuppimayit kěche ookemawekoosisana : ā kěche ookemaweyit oot eyineema ote.

8. Issehāo āka ā ootowasimiseyit iskwāwa kitta kunowāyětumeyit waskahikun : mena kitta ookawemikooyit owasisa. Muměchimeěk ka Tipāyěchekāt.

Nikumoon CXIV.

Ispe Israel kǎ wuyoweet Egyptik ŏche : mena Jacob oot owasimisa petoos ayiseyinewa ŏche,

2. Judahwa kě weekimāo : mena Israela kě tipāyimāo.

3. Kěche wenepāk kě wapŭtumomukun, ākose kě oosimomukun : Jordan kě usātissǎhikatāo.

4. Wutcheeä kě kwaskoŏtemukunwa tapiskooch napāwe mayutchikwuk : mena wutcheesisa tapiskooch mayutchikoosisuk.

5. Tanǎteyun, keya O wenepāk, ka kě

oosimoyun : mena keya Jordan, ka kĕ usātissăhookoweyun ?

6. Keyawaw wutcheeä, tapiskooch napāwe mayutchĭk ka isse kwaskoŏteyāk : mena keyawaw wutcheesisa, tapiskooch mayutchĭkoosisuk ?

7. Nunumepuye, keya uske, ā kunowapumisk Tāpāyĕchekāt : ā kunowapumisk Jacob oo Munetooma ;

8. Ka kwāskinat ā muskowapiskisseyit ussineeä kitta nippewuneyik ākota : mena chŭkissāhikunapiskoŏk kitta moŏkechewŭk nippe.

Nikumoon CXV.

Numoweya neyanan, O Tāpāyĕchekāyun, numoweya neyanan, maka keya ke Wĕyoowinĭk ke ga meeyikowin mumĕchimikoowin : ā kissāwatisseeyun ŏche, mena ke tapwāwin ŏche.

2. Kākwi ŏche āka ka ayumehatchik : Tanewa ākwa oo Munetoomewawa, kā itwātchik ?

3. Maka weya ke Munetoomenow, kĕche kesikoŏk ayaw : kĕ totum piko ā isse năāyĕtŭk.

4. Oo munetoŏkanewawa wapiske kĕche sooneyaw mena oosawe kĕche sooneyaweyewa : ayiseyinew osĕchekun ote.

5. Ata oo' toonewuk, maka numoweya peekiskwāwuk : oo' skesikoowuk, maka numoweya wapewuk.

6. Ata oŏ' towukawuk, maka numoweya pătumwuk : oo' kootewuk, maka numoweya meyăchekāwuk.

7. Ata oo' cheĕcheewuk, maka numoweya

tŭkoonikāwuk; ata oo' sitewuk, maka numoweya pimoŏtāwuk: mena numoweya oo' koŏtakunewăk ŏche peekiskwāwuk.

8. Unekee ka osehatchik nuspitowāwuk: mena kăkeyow tŭto ka mumisseetotowatchik.

9. Maka keya, Israel oot owasimisa, mumisseetotow keya Tāpāyĕchekāt: āwukwune weyeechehikootchik mena neyatumakootchik.

10. Keyawaw Aaron oot owasimisa, mumisseetotăk Tāpāyĕchekāt: āwukwune weyeechehikootchik mena neyatumakootchik.

11. Keyawaw kwāsikwāyimāk Tāpāyĕchekāt, mumisseetotăk Tāpāyĕchekāt: āwukwune weyeechehikootchik mena neyatumakootchik.

12. Ka Tipāyĕchekāt ke kĕ kiskissetotakoonow, mena ke ga sowāyimikoonow: ăpo kitta sowāyimāo oot owasimisa Israel, kitta sowāyimāo oot owasimisa Aaron.

13. Kitta sowāyimāo unehee ka koosikwāyimayit Tāpāyĕchekāyit: ā upiseesisseyit mena ā missiketeyit tapiskooch.

14. Ka Tipāyĕchekāt kitta mĕchātewāk ke ga issehikoowaw utte owusimā: keyawaw mena ket owasimisewawuk.

15. Keyawaw ka sowāyimikooyāk Tāpāyĕchekāt: ka kĕ osĕtat kĕche kesik mena uske.

16. Kăkeyow missewa kesikwa weya ootayan Tāpāyĕchekāt: uske weya kĕ meeyāo napāwe koosisana.

17. Ka nippitchik numoweya ke mumĕchimikwuk, O Tāpāyĕchekāyun: mena kăkeyow tŭto keyamunoŏk ka itoŏtātchik.

18. Maka keyanow ke ga mumėchimanow Tāpāyėchekāt : unoȯch ȯche peyis kakekā. Mumėchimeėk ka Tipāyėchekāt.

Nikumoon CXVI.

Ne sakehaw ka Tipāyėchekāt : weya ā kė påtůk net ayumewin mena net ayumehawin;

2. Ā kė nutoȯtowit oȯ' towukuy ȯche: āwuko ȯche ne ga mowimoostowaw eyekoȯk kā pimatisseyan.

3. Oo nukwakuna nippoowin ne kė waskaskakoowan missewā : mena muche iskootāo wesukāyėtumoowin ne kė oteėtinikoon.

4. Ne kė miskān ayimissewin mena koosikwamůchehoowin, ākose ne kė mowimoostumwan oo Wėyoowin ka Tipāyėchekāt : O Tāpāyėchekāyun, ke pukoosāyimitin, kitta pimachehut net åchåk.

5. Kissāwatisseew ka Tipāyėchekāt, mena kwiusk itatissew : tapwā, ke Munetoomenow kissāwatisseew.

6. Ka Tipāyėchekāt kunowāyimāo ookitimakissewa : nunåkatāyimoowinik̊ ā kė ayawuk, ākose ne kė wechehik.

7. Mena keėtwam nata ket uywāpewin, O net åchåk : weya ka Tipāyėchekāt ā kė kėche meyo totask.

8. Kākwi ȯche? ā kė pimachehut net åchåk nippoowinik̊ ȯche : ne' skesikwa matoowin ȯche, mena ne' sita āka kitta půkissineyan.

9. Ne ga pimoȯtan oot astumewinik ka Tipāyẹchekāt: uskeėk itta ka pimatisseėk.
10. Ne kė tapwåtān, āwuko ȯche ne ga ayumin; maka ne kė åko mikooskaehehikoon: omisse ne kė itwan kāsiskow, Kåkeyow ayiseyinewuk kukeyaskiskewuk.
11. Kāko tipåhumakāwin kā kė meeyuk ka Tipāyėchekāt: kåkeyow aputchehewāwina ȯche ka kė meeyit?
12. Ne ga ȯtinān oo pimachehewāwin: mena ne ga mowimoostumwan oo Wėyoowin ka Tipāyėchekāt.
13. Ne ga tipåhān ākwa ā kė kėche itwāyan ā wapumitchik kåkeyow oot ayiseyineema: naspitch kėche itāyėtum Tāpāyėchekāt ā nippeyit oo kunachehooma.
14. Kunowapuṫa, O Tāpāyėchekāyun, ā isse utooskāstatan: ket utooskāstatin, mena ket utooskāyakuniskwām ā ookaweyan; ke kė peekoonān ne mumåchikwåpisoowina.
15. Ke ga meeyitin nunaskoomoowin: mena ne ga mowimoostān oo Wėyoowin Tāpāyėchekāt.
16. Ne ga tipetotān ka kė kėche ituk ka Tipāyėchekāt, ā wapumeyit kåkeyow oot eyineema: peėche w' eekeėk ka Tipāyėchekāt, keya mākwach itta, O Jerusalem. Mumėchimeėk ka Tipāyėchekāt.

NIKUMOON CXVII.

O MUMĖCHIMEĖK Tāpāyėchekāt, kåkeyow keyawaw āka āyumehayāk: mumėchimeėk, kåke-

yow keyawaw ā tůtoskanāmukisseyāk ayiseyinewuk.

2. Weya oo kissāwatisseewe meyototakāwin kakekā mena kakekā ket ayakoowanow : mena oo tapwāwin ka Tipāyĕchekāt kakekā ĕtukwuneyew. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.

Nikumoon CXVIII.

O Meeyeĕk nunaskoomoowin Tāpāyĕchekāt, weya ā kissāwatisseet : mena oo kissāwatisseewin kakekā kitta ĕtukwuneyew.

2. Keyam Israel ākwa kitta itwāo, oo kissāwatisseewin kakekā ĕtukwuneyew.

3. Keyam Aaron oot owasimisa kitta wĕtumeyewa : oo kissāwatisseewin kakekā ā ĕtukwuneyik.

4. Tapwā, keyam tůto ka koosikwāyimatchik Tāpāyĕchekāyit kitta wĕtumwuk : oo kissāwatisseewin kakekā ā ĕtukwuneyik.

5. Ne kĕ mowimoostowaw ka Tipāyĕchekāt ayimissewinik ā ayayan : ākose Tāpāyĕchekāt ne kĕ nutoŏtak.

6. Ka Tipāyĕchekāt ne wechehik : numoweya ne ga koostān tanisse ayiseyinew kā totowit.

7. Ka Tipāyĕchekāt ne natumak ussitche tůto ka wechehitchik : āwuko ŏche ne ga wapůtān ā isse nutowāyĕtuman kitta isse ayatchik ka pukwasitchik.

8. Owusimā meywasin kitta mumisseetotåt ka Tipāyěchekāt : ispeěch kitta mumisseěk ayiseyinew.

9. Owusimā meywasin kitta mumisseetotåt ka Tipāyěchekāt : ispeěch kitta mumisseěk kěche ookemawe koosisanuk.

10. Ka tůto skanāmukissit ayiseyinew ne waskaskakwuk missewā : maka oo Wěyoowinik Tāpāyěchekāt ne ga nissewunachehawuk.

11. Ne tātipaskakwuk missewā itta ŏche, ne tātipaskakwuk, net itwan, missewā itta ŏche: maka oo Wěyoowinik Tāpāyěchekāt ne ga nissewunachehawuk.

12. Ne waskaskakwuk missewā tapiskooch amoowuk, mena astowāwuk tapiskooch missekaweminukusseuk ā māstaskisootchik : weya oo Wěyoowinik Tāpāyěchekāt kitta nissewunachehukik.

13. Ke kě tůkumin soŏke, kitta půkissinan : maka ka Tipāyěchekāt ne kě wechehik.

14. Ka Tipāyěchekāt ne muskowisseewin, mena ne nikumoon : mena ne pimachehoowin.

15. Påtakwun mumåtakoosewin mena meyo můchehoowin w' eekeewåk kwiusk ootitatissewuk : oo kěchenisk Tāpāyěchekāt kuskětaw ā soŏkatuneyik kākwi.

16. Oo kěchenisk ka Tipāyěchekāt owusimå itāyětakwuneyew : oo kěchenisk Tāpāyěchekāt kuskětaw ā soŏkatuneyik kākwi.

17. Numoweya ne ga nippin, maka ne ga pimatissin : ākose ne ga wětumwan oot issěchekāwina Tāpāyěchekāt.

18. Ka Tipāye̊chekāt ne ke̊ påpusustāhook mena ne kukāskimik : maka numoweya ne pukitinik nippoowin̊ik isse.

19. Paske̊tānumowik ke̊che iskwåtāma kwiusk itatissewin̊ik isse : kitta pee̊tokwāyan, ākose kitta meeyuk nunaskoomoowin ka Tipāye̊chekāt.

20. Āwuko oma oo ke̊che iskwåtām Tāpāye̊chekāt : kwiusk ootitatissewuk kitta pee̊tokwāwuk ākota.

21. Ke ga nunaskoomitin, weya ā ke̊ nutoo̊toweyun : mena ā pimacheheyun.

22. Āwuko ussinee ka waskahikun̊ikātchik ka ke̊ atowāyimatchik : āwuko mawutche kistukimaw ke̊kāyåk.

23. Ka Tipāye̊chekāt weya ka totůk : āwuko o̊che ke mamuskasapissinow.

24. Āwuko oma kesikaw ka Tipāye̊chekāt ka ke̊ ose̊tat : ke ga mumåtakoosinow mena ke ga meywāye̊tānow ākota.

25. Wechehin ākwa, O Tāpāye̊chekāyun : O Tāpāye̊chekāyun, pā isitissåhumowinan meyo ayawin.

26. Sowāye̊takoosew āwuko ka pā itoo̊tāt oo We̊yoowin̊ik Tāpāye̊chekāt : kanika meyo ayatchik, keyawaw ka ayayāk oo waskahikun̊ik ket itāyimitinan.

27. Muneto Tipāye̊chekāo ka ke̊ wapůteyikooyůk wastāo : tůkoopitumook muchoostāhumatoowin peeminåkwana o̊che, tapwā, peyis itta ā ootāskunemukůk isko.

28. Keya neya ne Munetoom, ākose ke ga

maskoomitin : keya neya ne Munetoom, ākose
ga mumēchimitin.

29. O meeyeēk nunaskoomoowin Tāpāyē-
chekāt, weya ā kissāwatisseet : mena oo kissā-
watisseewin kakekā ētukwuneyew.

Nikumoon CXIX.

א *ALEPH.*

Sowāyētakoosewuk unekee ka pāke itatissit-
chik māskunāk : mena ka mitimātchik oo' yus-
soowāwineyew ka Tipāyēchekāyit.

2. Sowāyētakoosewuk unekee ka mitchimin-
ukik oo kukāskimawusoowineyew : mena ka
nutoonowatchik missewā oo' tāewawa ōche.

3. Weya tūto āka muche kākwi ka totūkik :
nitimāwuk oot itatissewineyew.

4. Ke kē itussoowan : kitta kissesowe mit-
chiminumāk k' ooyussoowāwina.

5. O kanika net itatissewina kē kwiusk
tustākee : kitta kē mitchiminuman ket issēt-
wawina!

6. Ākose numoweya ne ga wawanāyētān : ā
kwa kistāyētuman kākeyow k' ooyussoowā-
wina.

7. Ke ga nunaskoomitin ā tapwāmukūk ne'
tā ōche : ispe kē kiskāyētumane k' ooyussoo-
wāwina kwiusk ket itatissewinīk.

8. Ne ga mitchiminān ket issētwawina : O
kaweya wāpinin metoone.

ב *BETH.*

Tanitta ȯche ooskeneekew kā kė kechistėtat oot itatissewin : piko kitta tipetotůk ket ayumewin.

10. Missewā ne' tå ȯche ke kė nutoonatin : O ākaweya ne ga putahān k' ooyussoowāwina.

11. Ket ayumewina ne kė katan peėche ne' tåik : āka kitta wunetotatan.

12. Ke ga mumėchimikowin keya, O Tāpāyėchekāyun : O kiskinȯhumowin ket issėtwawina.

13. Ne' toon ȯche ne kė wėtān : kåkeyow ket itussoowāwina ke' toonik ȯche.

14. Ne kė ākooyekoȯk meywāyėtān ke kukāskimawusoona : tapiskooch nunatoȯk wāyoottissewina ā ayåk.

15. Ne ga ayimootān k' ooyussoowāwina : mena ne ga kistāyėtān ket itatissewina.

16. Ne meywāyėtumoowin kitta ayaw ket issėtwawinik : mena numoweya ne ga wunekiskissin ket ayumewin.

ג *GIMEL.*

O Meyototow ket utooskāyakun : kitta pimatisseyan, mena kitta mitchiminuman ket ayumewin.

18. Paskėtāna keya ne' skesikwa : kitta wapůtuman mamuskache kākwiä k' ooyussoowāwinik.

19. Ne manetāwin uskeėk wukituskumik : O ākaweya katwowin k' ooyussoowāwina.

20. Net áchák wě peekopuyew ā ispeěche
naspitch ukawatúk : mosuk ket issětwawina.
21. Ke kě kitootawuk ookistāyimoowuk :
mena kitta maye ayawuk túto ka putahúkik k'
ooyussoowāwina.
22. O ākutānumowin nunāpāwissewin mena
kitootitoowin : weya ā kě mitchiminuman ke
kukāskimawusoowina.
23. Kěche ookemawe koosisanuk mena kě
uppewuk ā nayåtawe ayimoomitchik : maka
ket utooskāyakun otumeyoo ket issětwawina.
24. Weya ke kukāskimawusoowina ā sak-
ětayan : ā kukāskimikooyan.

ד *DALETH.*

NET áchák uskeěk isse ayaw: O pimatisseskowin
keya, ka itustāk ket ayumewin.
26. Ne kě wětān net itatissewina, mena
keya ke kě påtowin : O kiskinóhumowin ket
issětwawina.
27. Issehin kitta nissetótuman ā itustākee
k' ooyussoowāwina : ākose ākwa tapwā ne ga
ayimootān ke mamuskache issěchekāwina.
28. Net áchák måche tikesoo ā ispeěche
āka náāyětuman : kakeechehin ā itustāk ket
ayumewin.
29. Muskumin ā isse keyaskinanewúk : mena
issehin kitta mistahā itāyětuman k' ooyus-
soowāwina.
30. Ne kě nowusoonumasoon tapwāwin :
mena k' ooyussoowāwina net astumewinik ne
kě ustan.

31. Ne kĕ mitchiminān ke kukāskimawusoowina : O Tāpāyĕchekāyun ākaweya wawanāyĕtumehin.

32. Ne ga mitiman ittā ā itustākee k' ooyussoowāwina : ispe kĕ pukitinumune ne' tā̊.

ה *HE.*

Kiskinŏhumowin, O Tāpāyĕchekāyun, ā itustākee ket issĕtwawina : ākose ne ga mitchiminān tůkee.

34. Meeyin nissetŏtumoowin, ākose ne ga mitchiminān k' ooyussoowāwina : tapwā, ne ga mitchiminān missewā ne' tā̊ ŏche.

35. Issehin kitta mitimāyan k' ooyussoowāwina : weya āwuko ā ukawatuman.

36. Itusta ne' tā̊ ke kukāskimawusoowiniḱ isse : makā numoweya kasukatissewiniḱ isse.

37. O ākutāskwānin, āka kitta wapůtuman muche kākwi : mena pimatisseskowin ket itatissewiniḱ isse.

38. O ayeetustwow ket ayumewin ket utooskāyakun : kitta koosikwāyimitan.

39. Otina kitootitoowin ka koostuman : weya k' ooyussoowāwina ā meywasikee.

40. Matika, ne meywāyĕtumoowin ayaw k' ooyussoowāwiniḱ : O pimatisseskowin kwiusk ket itatissewiniḱ.

ו *VAU.*

Keyam ke sakehewāwe kissāwatisseewin ussit-

che ne ga oteėtikoon, O Tāpāyėchekāyun : ke pimachehewāwin ote, ka itustāk ket ayumewin.

42. Ākose ne ga kė nuskwāwusehawuk ka muche issitchik : weya ā mumisseeyan ket ayumewin.

43. O ākaweya metoone otina ke tapwāwe ayumewin ne' toonik ŏche : weya ā uspāyimooyan k' ooyussoowāwina.

44. Ākose mosuk ne ga kunowāyėtān k' ooyussoowāwina : tapwā, kakekā mena kakekā.

45. Mena numoweya ne ga owåkatikoon kākwi : weya ā nutoonuman k' ooyussoowāwina.

46. Ne ga ayimootān ke kukāskimawusoowina ussitche, åpo mawutche kėche ookemawuk ā påtowitchik : mena numoweya ne ga nunāpāwissin.

47. Mena ne ga meywāyėtān k' ooyussoowāwina : ka kė sakėtayan.

48. Ne cheėcheeā mena ne ga ispåkānān k' ooyussoowāwinik isse, ka kė sakėtayan : mena ne ga wė kiskāyėtān k' ooyussoowāwina.

ז *ZAIN.*

O MITOONĀYIM ket utooskāyakun, ka itustāk ket ayumewin : ka kė isseheyun kitta mumisseetotuman.

50. Āwuko ne kakeechehikoon ayimissewin āyayane : weya ket ayumewin ā kė pimatisseskakooyan.

51. Ookistāyimoowuk mistahā ne kė påpe-

hikwuk : maka numoweya n' ōche nukutān k' ooyussoowāwina.

52. Weya ā kē kiskisseyan ke kakekā ooyussoowāwina, O Tāpāyēchekāyun : ākose itta ā ōtinuman nāāyētumoowin.

53. Naspitch ne koostumowawuk : oomuchatissewuk ka wāpinukik k' ooyussoowāwina.

54. Ket issētwawina ne kē sipwāhān : itta nukiskow ā oowaskahikuneyan.

55. Ne kē mamitoonāyētān ke Wēyoowin, O Tāpāyēchekāyun, mākwach ā tipiskak : mena ne kē mitchiminān k' ooyussoowāwina.

56. Ne kē ayan āwuko oma : chikāma ne kē mitchiminān k' ooyussoowāwina.

ח *CHETH.*

Kfya neya net ayan, O Tāpāyēchekāyun : ne kē itwan kitta kunowāyētuman k' ooyussoowāwina.

58. Ne kē osētan ne tupūtāyimoowe nutotumakāwin ket astumewinik missewā ne' tā ōche : O kissāwatotowin, ka itustāk ket ayumewin.

59. Ne kē nutowe kiskissin net itatissewina : ākose ne kē natān ke kukāskimawusoowina.

60. Ne kē kukwācheyahoon, āka kinwās kitta ayayan : kitta mitchiminuman k' ooyussoowāwina.

61. Ā mawutchehitootchik oomuchatissewuk ne kē muskumikwuk : maka numoweya n' ōche wunekiskissin k' ooyussoowāwina.

62. Ā apitatipiskak ne ga wuniskan kitta meeyitan nunaskoomoowina : chikāma kwiusk k' ooyussoowāwina ōche.
63. N' oowechāwakunin kåkeyow tůto ka koosikwāyimiskik : mena ka kunowāyētůkik k' ooyussoowāwina.
64. Missewā uskeēk sakuskināo ke kissāwatisseewin O Tāpāyēchekāyun : O kiskinōhumowin ket issētwawina.

ט *TETH.*

O Tāpāyēchekāyun, ke kē kitimakāyimaw ket utooskāyakun : ka itustāk ket ayumewin.
66. O kiskinōhumowin tapwā nissetōtumoowin, mena kiskāyētumoowin : weya ā kē tapwåtuman k' ooyussoowāwina.
67. Ā moyā ayayan ayimissewin, nuspach net itoōtan : maka ākwa ne kē mitchiminān ket ayumewin.
68. Ke meywatissin mena ke kissāwatisseen: O kiskinōhumowin ket issētwawina.
69. Ookistāyimoowuk kē keesētawuk ā keyaskewe ayimoomitchik : maka ne ga kunowāyētān k' ooyussoowāwina missewā ne' tå ōche.
70. Oo' tåewawa weyinomukuneyewa tapiskooch pimme : maka ne meywāyētumoowin ayaw k' ooyussoowāwinik.
71. Net aputchehikoon ka kē ayayan ayimissewinik : kitta kiskāyētuman ket issētwawina.
72. K' ooyussoowāwin ke' toonik ōche owusimā ne sakētan : ispeēch kēche metåtoo-

metunow oosawe kĕche sooneyaw mena wapiske kĕche sooneyaw.

י *JOD.*

Ke' cheĕcheeä ne kĕ oosehikoon : O meeyin nissetŏtumoowin, kitta kĕ kiskāyĕtuman k' ooyussoowāwina.

74. Tŭto ka koosikwāyimiskik kitta mumåtakoosewuk ispe wapumitwawe : chikāma ā kĕ mumisseetotuman ket ayumewin.

75. Ne kiskāyĕtān, O Tāpāyĕchekāyun, k' ooyussoowāwina kwiusk ā itustākee : mena tapwā kwiusk ā totoweyun ka kĕ totumun ayimissewin kitta ayayan.

76. O keyam ke kissāwatisseewe meyototakāwin ne ga kakeechehikoon : ka itustāk ket ayumewin ā itut ket utooskāyakun.

77. O keyam ke sakehewāwe kissāwatisseewina ne ga oteĕtikoon, kitta pimatisseyan : weya k' ooyussoowāwina ā sakĕtayan.

78. Keyam ookistāyimoowuk kitta wawanāyĕtumwuk, weya ā pupame wĕ nissewunachehitchik : maka ne ga noochĕtan k' ooyussoowāwina.

79. Keyam tŭto ka koosikwāyimiskik, mena ka kĕ kiskāyĕtŭkik ket issĕtwawina : ne ga kwāskeestakwuk.

80. O keyam ne' tå ket issĕtwawinik kitta isse ayeetustāo : āka kitta nunāpāwisseyan.

כ *CAPH.*

Net åchåk kĕ ukawatum ke pimachehewāwin :

mena net ayan meyo uspāyimoowin chikāma ket ayumewin ŏche.

82. Ne' skesikwa ukawatumomukunwa ket ayumewin kitta wapŭtuman : omisse ā itwāyan, O taneyekoŏk kā kakeecheheyun ?

83. Weya tapiskooch ussewuchekun ā kuskapŭtāk net issenakoŏchekan : maka āyewăk numoweya ne wunekiskissin ket issĕtwawina.

84. Tantŭto ătŭtineyikee oo kesikama ket utooskāyakun : taneyekoŏk kā ayimehutchik unekee ka pupamitissăhootchik ?

85. Ookistāyimoowuk ne kĕ moonahumakwuk watĭkana : maka numma ket itussoowāwin āwuko.

86. Kăkeyow k' ooyussoowāwina tapwāmukunwa : ne pupamitissăhookwuk pukwunuta; O keyam keya wechehin.

87. Kākach metoone ne kĕ osamehikwuk ota uskeĕk : maka numoweya ne wāpinān k' ooyussoowāwina.

88. O pimatisseskowin ka itustāk ke meyo otakāwin : ākose ne ga mitchiminān kukāssimawusoowina ke' toonĭk ŏche.

ל *LAMED.*

89. Tāpāyĕchekāyun, ket ayumewin : ĕtukwun akekā kĕche kesikoŏk.

90. Ke tapwāwin ussitche ayaw eyekoŏk ā niskānĕtawekehitoot ayiseyinew : ke kĕ kiststan uske, ākose isse ayaw.

91. Kāyapitch ĕtawuk ka kesikak ket itukewāwinĭk isse : weya kăkeyow kākwiā ā tooskakooyun.

92. Keespin āka ŏche meywāyĕtuman k' ooyussoowāwina: ne ga kĕ nissewunachehikoŏty ayimissewin.

93. Numma wĕkach ne ga wunekiskissin k' ooyussoowāwina : weya āwukwunee ŏche ā kĕ pimatisseskoweyun.

94. Neya keya ket ayan, O pimachehin : weya ā kĕ nutoonuman k' ooyussoowāwina.

95. Oomuchatissewuk ne kĕ uswăhookwuk ā wĕ nissewunachehitchik : maka ne ga nakutowāyĕtān ke kukāskimawusoowina.

96. Ne wapŭtān kăkeyow kākwiä ā kesipepuyikee : maka k' ooyussoowāwin naspitch uyukuskaw.

מ *MEM.*

Tāpāyĕchekāyun, taneyekoŏk ne sakĕtan k' ooyussoowāwin : kupā kesik ne mamitoonāyĕtān.

98. Keya, k' ooyussoowāwina ŏche ke kĕ issehin kitta kukătawāyĕtuman owusimā ispeĕch ka pukwasitchik : weya mosuk ā wechāwikooyan.

99. Owusimā nissetŏtumoowin net ayan ispeĕch kăkeyow ka kiskinohumowitchik : weya ke kukāskimawusoowina ā wĕ kiskāyĕtuman.

100. Owusimā ne kukătawāyĕtān ispeĕch kissāyinewuk : chikāma ne mitchiminān k' ooyussoowāwina.

101. Ne kĕ mitchiminān ne' sita muche māskunăk ŏche : kitta kĕ mitchiminuman ket ayumewin.

102. Numoweya n' ŏche oosimoostān k' oo-

yussoowāwina : weya keya ā kiskinȯhumowweyun.

103. O taneyekoȯk weyėkistuman ket ayumewina ne koȯtuskwåk : tapwā, owusimā wėkussinwa ispeėche amoo oosėchekun ne' toonĭk.

104. K' ooyussoowāwinĭk n' ȯtinān nissetȯtumoowin : āwuko ȯche ne pukwatān kåkeyow muche itatissewina.

נ *NUN.*

Ket ayumewin ne wastānumakoon ne' sitĭk : mena ne wastānumakoon ne māskunåk.

106. Ne kė kėche itwan, mena ne ga ayeechėtan ā itāyėtuman : kitta mitchiminuman kwiusk ka ayakee k' ooyussoowāwina.

107. Ne mikooskache ayan mistahā : pimatisseskowin, O Tāpāyėchekāyun, ka itustāk ket ayumewin.

108. Keyam otinumowin såkā ā pukitinumatan ne' toonĭk ȯche, O Tāpāyėchekāyun : mena kiskinȯhumowin k' ooyussoowāwina.

109. Net åchåk mosuk ne cheėcheėk ayaw : maka numoweya ne wunekiskissin k' ooyussoowāwina.

110. Oomuchatissewuk ne kė ooyukotwakwuk nukwakun : maka kāyapitch numoweya ne kė nukutān k' ooyussoowāwina.

111. Ke kukāskimawusoona ne kė otinumasoon kitta ayayan kakekā : tanåkā maka? āwukwunik wåche mumåtakoosemukůk ne' tå̄.

112. Ne kē̊ itustan ne' tā̊ kitta tipetotuman ket isse̊twawina mosuk : peyis iskwyach isko.

ס *SAMECH.*

Ne pukwatawuk tů̄to ka keese̊tatchik muche kākwiä : maka k' ooyussoowāwina ne sake̊tan.

114. Keya neya ne natamoowin, mena ne natamooschekun : mena ne mumisseewin ayaw ket ayumewini̊k.

115. Owussitik keyawaw,oomuchatissewuk : ne ga mitchiminumwan oo' yussoowāwina ne Munetoom.

116. O ayeechehin ka itustāk ket ayumewin, kitta kē̊ pimatisseyan : mena ākaweya ne ga ayakowe uspāyimoon.

117. Mitchiminin, ākose ne ga ayeeche ayan : tapwā, ne meywāye̊tumoowin kakekā kitta ayaw ket isse̊twawini̊k.

118. Ke kē̊ på̄tukooskowawuk kå̄keyow tů̄to ka nukutů̄kik ket isse̊twawina : weya pisisik kukwāchese̊chekāwin ā mamitoonāye̊tů̄kik.

119. Ke wāpinawuk kå̄keyow oomuchatissewuk uskeēk ō̊che tapiskooch pukwunuta kākwi : āwuko ō̊che ka sake̊tayan ke kukāskimawusoowina.

120. Ne weyas nunumepuyew keya ō̊che : mena ne koostān k' ooyussoowāwina.

ע *AIN.*

Kākwi kwiusk ā isse ayak āwuko wā̊ ayayan : O ākaweya pukitinin ka wē̊ kitimahitchik isse.

122. Issē keya ket utooskāyakun kitta sakētat unima ā meywasik : ookistāyimoowuk āka nantow kitta totowitchik nuspach.

123. Ne' skesikwa peyis numma utte ētukwunwa ā ata kunowapŭtuman ke meyo ayawin : mena ayumewin kwiusk ket itatissewinīk.

124. O ītotow ket utooskāyakun ā isse sakehewāyun ā kissāwatisseeyun : mena kiskinōhumowin ket issētwawina.

125. Neya keya ket utooskāyakun, O meeyin nissetōtumoowin : kitta kiskāyētuman ke kukāskimawusoowina.

126. Ākooyekoōk ākwa, Tāpāyēchekāyun, ke' cheēcheēk kitta ustayun : weya ā kē nissewunachētatchik k' ooyussoowāwina.

127. Weya ā sakētayan k' ooyussoowāwina : ispeēch oosawe kēche sooneyaw mena ā åkutāayāsit ussinee.

128. Āwuko ōche ne mitchiminān kwiusk kåkeyow k' ooyussoowāwina : ākose kåkeyow nuspach itatissewina metoone ne pukwatān.

ב *PE.*

Ke kukāskimawusoowina mamuskatāyētakwunwa : āwuko ōche net åchåk ka sakētat.

130. Ispe ket ayumewin weyētumeēke : meeyikwuk wastāo mena nissetōtumoowin ka kukāpatissitchik.

131. Ne kē tawutin, mena ne kē ootutamoon : weya ne meywāyētumoowin ā ayak k' ooyussoowāwinīk.

132. O kunowapumin, mena kissāwatotowin :

ka nĕta totowutchik unekee ka sakĕtatchik ke Wĕyoowin.

133. Ooyukĭta ne tŭkooskāwina ket ayumewinĭk : ākose numoweya muche kākwi ne ga tipāyimikoon.

134. O natumowin nuspach ā totowitchik ayiseyinewuk ŏche : ākose ne ga mitchiminān k' ooyussoowāwina.

135. Wapŭte kitta wastānumowut ke' skesik ŏche ket utooskāyakun : mena kiskinŏhumowin ket issĕtwawina.

136. Ne' skesikoŏk ŏche wuyowechewun nippe : chikāma ayiseyinewuk numma mitchiminumwuk k' ooyussoowāwina.

צ *TZADDI.*

Kwiusk ket itatissin keya, O Tāpāyĕchekāyun : mena tapwāmukun k' ooyussoowāwin.

138. Kukāskimawusoowina ka kĕ itussoowāyun : metoone kwiusk itustāwa mena tapwāmukunwa.

139. Naspitch ā itāyĕtuman ne kitumookoon : chikāma ka pukwasitchik kĕ wunekiskissewuk ket itwāwina.

140. Ket ayumewin kootāyĕchekatāo metoone : ākose ket utooskāyakun sakĕtaw.

141. Net upiseesissin, mena numoweya ne kistachimikowin : maka āyewăk numoweya ne wunekiskissin k' ooyussoowāwina.

142. Kwiusk ket itatissewin kakekā ĕtukwun kwiusk itatissewin : mena k' ooyussoowāwin tapwāmukun.

143. Ayimissewin mena āka nåāyėtumoowin ne kė oteėtinikoon : maka ne meywāyėtumoowin ayaw k' ooyussoowāwinik.

144. Kakekā kwiusk itustāwa ke kukāskimawusoowina : O meeyin nissetȯtumoowin, ākose ne ga pimatissin.

ק *KOPH.*

Ne mowimoȯkan missewā ne' tå ȯche : nutoȯtowin, O Tāpāyėchekāyun, ne ga mitchiminān ket issėtwawina.

146. Tapwā, keya kåchewak ka mowimoostatan : wechehin, ākose ne ga mitchiminān ke kukāskimawusoowina.

147. Weputch ā kākesāpayak ke mowimoostatin : weya ket ayumewin ā mumisseeyan.

148. Ne kipichėtan ā tipiskak ; kitta noochėtayan ket ayumewin.

149. Nutoȯta net itutamoowin, O Tāpāyėchekāyun, ka isse meyototakāyun : pimatisseskowin, ka isse mana totoweyun.

150. Kissewak ne pā natikwuk ka pupame kiseestowitchik : mena wåyow ka nukutukik k' ooyussoowāwin.

151. Keyam keya kissewak aya, O Tāpāyėchekāyun : weya kåkeyow k' ooyussoowāwina ā tapwāmukukee.

152. Maka weya ke kukāskimawusoowina, ne kė kiskāyėtān kuyas ȯche : keya kåchewak ke kė ayeechėtan kakekā.

ר *RESH.*

O NAKUTOWĀYẺTA net ayimissewin, ākose pimachehin : weya āka ā wunekiskisseyan k' ooyussoowāwin.

154. Keya natumowin, mena pimachehin : pimatisseskowin ka itustāk ket ayumewin.

155. Meyomủchehoowin nawapủtumwuk oomuchatissewuk : weya āka ā nakutowāyẻtủkik ket issẻtwawina.

156. Misaw ke kissāwatisseewin, O Tāpāyẻchekāyun : pimatisseskowin, ka isse mana totoweyun.

157. Mẻchātewuk ka mikooskachehitchik, mena ka pupamamoỏkasitchik : maka numoweya ne nukutān ke kukāskimawusoowina.

158. Numma ne nảāyẻtān weyapumukwawe oowunẻtiskuk : chikāma numoweya mitchiminumwuk k' ooyussoowāwin.

159. Mitoonāyẻta, O Tāpāyẻchekāyun, eyekoỏk ā sakẻtayan k' ooyussoowāwina : O pimatisseskowin ka itustāk ke meyo totakāwin.

160. Ket ayumewin tapwāmukun mitchimach ỏche : kảkeyow ooyussoowāwina kwiusk ket itatissewinik kakekā kitta ẻtukwunwa.

ש *SCHIN.*

KẺCHE Ookemawe koosisanuk ne kẻ pupamamoỏkatikwuk pukwunuta : maka ne' tảik ne koosikwāyẻtān ket ayumewin.

162. Ākooyekoỏk ne mumảtakoohikoon ket

ayumewin: tapiskooch oweyuk ā miskumasoot kĕche kākwiä.

163. Maka weya keyaskewina, ne pukwatān mena ne wāpinān: maka k' ooyussoowāwin ne sakĕtan.

164. Tāpukoŏp tŭtwaw pāukwaw ā kesikak ke mumĕchimitin: chikāma kwiusk ket itussoowāwina ŏche.

165. Mistahā pāŭtukāyimoowin ayawuk tŭto ka sakĕtatchik k' ooyussoowāwin: mena numoweya nayătawāyĕtumoohikwuk.

166. Tāpāyĕchekāyun, ne kĕ ussowapŭtān ke pimachewāwin: mena ne kĕ mitiman k' ooyussoowāwina.

167. Net ăchăk kĕ mitchiminum ke kukāskimawusoowina: mena naspitch kĕ sakĕtaw.

168. Ne kĕ mitchiminān k' ooyussoowāwina mena ke kukāskimawusoowina: weya kăkeyow net itatissewina ā kunowapŭtumun.

ת TAU.

Keyam ne mowimooschekāwin ke ga oteĕtikoon, O Tāpāyĕchekāyun: meeyin nissetŏtumoowin, ka itustāk ket ayumewin.

170. Keyam ne nutootumakāwin ke ga oteĕtikoon: natumowin, ka itustāk ket ayumewin.

171. Ne' toonĭk ne ga ayimootān ke mumĕchimikoowin: ispe kĕ kiskinŏhumoweyune ket issĕtwawina.

172. Tapwā, ne' tāyune kitta nikumoostum

ket ayumewin : weya kåkeyow k' ooyussoowāwina kwiusk ā itustākee.

173. Keyam ke' cheĕchee ne ga wechehikoon : weya k' ooyussoowāwina ā kĕ otinumasooyan.

174. Ne kĕ ukawatān ke pimachehewāwin, O Tāpāyĕchekāyun : mena k' ooyussoowāwinik ayaw ne meywāyĕtumoowin.

175. O keyam kitta pimatissew net åchåk, ākose ke ga mumĕchimik : mena ket itussoowāwina ne ga wechehikoon.

176. Ne kĕ wunesinin tapiskooch mayutchik ā wunesik : O nutoonow ket utooskāyakun, weya āka ā wunekiskisseyan k' ooyussoowāwina.

Nikumoon CXX.

Ispe ayimissewinik ā ayayan ne mowimoostowaw Tāpāyĕchekāt : ākose ne kĕ nutoŏtak.

2. Natumow net åchåk, O Tāpāyĕchekāyun, keyaskewe me' toona ŏche : mena kukwācheesimewāwe me' tāyuneĕk ŏche.

3. Kākwi kā tipåhumakoweyun, keya keyaskewe me' tāyune : ā soŏkatissitchik mena ā keenekissitchik utchoosisuk, ussitche ā kissetākee iskwaskissāwa.

4. Ne maye ayan, ka eyesatche ayayan Mesechik : mena ka oot ĕtawineyan mākwach me' kewåpik Kedarik.

5. Net åchåk kinwās kė ayaw itta ā ayayit: ka pukwatumeyit pāůtukāyimoowin.

6. Net ata wė kuskėtan pāůtuk ayawin, maka eyata ayimootumowukwawe āwukwāyew: ākose muneewuk ā wė nutoopuyitchik.

NIKUMOON CXXI.

NE ga tustusapin wutcheesik isse: itta ka ŏcheėk ne wechehikoowin.

2. Ne wechehikoowin Tāpāyėchekāt itta ŏcheew: ka kė osėtat kesik mena uske.

3. Numoweya kitta pukitinum ke' sita kitta åtustaweėt: mena weya ka kunowāyimisk numoweya kitta nipaw.

4. Matika, una ka kunowāyimat Israela: numoweya wėkach kitta niskėkwamew åpo kitta nipat.

5. Tāpāyėchekāt kåchewak weya ka kunowāyimisk : Tāpāyėchekāt ke natumak ke kėcheniskik;

6. Ākose numoweya pesim ke ga iskwasook keyesikake: mena tipiskawo pesim tāpiskake.

7. Ka Tipāyėchekāt ke ga kunowāyimik muche kākwi ŏche : tapwā, weya kā kunowāyimat ket åchåkwa.

8. Ka Tipāyėchekāt kitta kunowāyėtum ke wuyowewin, mena ke peėtokwāwin: unooch ŏche peyis kakekā.

NIKUMOON CXXII.

NE kė meywāyėtān ispe omisse ā issitchik:

Ke ga peĕtokwanow oo waskahikunĭk ka Tipāyĕchekāt.

2. Ne' sitenana kitta ayawa peĕche ket iskwătāmĭk : O Jerusalem.

3. Jerusalem kĕ issĕtanewun tapiskooch kĕche waskahikun : ka isse ootot̄amĭtomukŭk.

4. Weya ākota ā meenāyutitchik ā itoŏtāt-chik, oot ayiseyineema ka Tipāyĕchekāt : kitta wĕtumowatchik Israela, kitta meeyatchik nunaskoomoowina ka Tipāyĕchekāyit oo Wĕ-yoowin ŏche.

5. Weya ākota ā ayak ooyussoowāwe uppe-wĭn : oot uppewin David oot owasimisa.

6. O nutootumak kitta ĕtukwŭk pāŭtukā-yimoowin Jerusalemĭk : kitta meyo ayawuk ka sakehiskik.

7. Pāŭtukāyimoowin kitta ayaw peĕche ākota : mena mĕchāt kākwiä peĕche ākota kĕche ookemawekumikoŏk.

8. Ne' chewamuk ŏche, mena ne wechāwa-kunuk ŏche : ke ga wĕ ukawatotumatin meyo ayawin.

9. Tapwā, chikāma oo waskahikun ka Tipāyĕchekāt ne Munetoomenan ŏche : ne ga nutoonān kitta meyo totatan.

NIKUMOON CXXIII.

KEYA kăchewak ka tustusapumitan : O keya ka ayayun kĕche kesikoŏk.

2. Matika, tapiskooch utooskāyakunuk ka kunowapŭtumwatchik oo' cheĕcheeyew oo'

kemamewawa, mena utooskāyakuniskwāo ka kunowapŭtumwat oo' cheěcheeyew oo' kemaskwāma : ākose isse ke kunowapumanow Tāpāyěchekāt ke Munetoomenow, eyekoŏk kā kissāwatotatŭk.

3. Kissāwatotowinan, O Tāpāyěchekāyun, kissāwatotowinan : weya metoone ā atowāyětakooseyăk.

4. Net ăchăkoonan sakuskināo ā mucho itikooyăkik oowāyootissewuk : mena oo pukwasewāwinewaw ka kistāyimootchik.

Nikumoon CXXIV.

Keespin ka Tipāyěchekāt weya kăchewak āka ŏche wechehikooyŭk, ākwa kitta kě itwāt Israel : keespin ka Tipāyěchekāt kăchewak weya āka ŏche wechehikooyŭk, ispe napāwuk ā pussikoostakooyŭkook ;

2. Ke ga kě missewāpuyehikoŏtanowuk keyepa : weya ā ispeěche naspitch kiseestatŭkook.

3. Tapwā, nippeä ke ga kě nistapawuyekoŏtanow : mena pimechewun ŏche oo ga kě pasitchepŭtawaw ket ăchăkoonowuk.

4. Ā timmeyik oo nippeemewaw ookistāyimoowuk : oo ga kě pasitchepŭtawaw ket ăchăkoonowuk.

5. Maka kitta muměchimaw Tāpāyěchekāt : āka ka kě ŏche pukitinikooyŭk kitta ayakooyŭkook we' pitewăk.

6. Ket ăchăkoonow kě kuskehoo tapiskooch

peyāsecs oo nukwakuneyeėk oonoochepeyāseesewāwa : nukwakun peekoopuyew, ākose ke pimachehoonow.

7. Ke wechehikoowinenow ayaw oo Wėyoowinik ka Tipāyėchekāt : ka kė osėtat kesik mena uske.

Nikumoon CXXV.

Tůto ka mumisseetotowatchik ka Tipāyėchekāyit tapiskooch wutchee Sion kitta isse ayawuk : āka ka kė åtuståk, maka kakekā ka ėtukwůk.

2. Wutcheesisa missewā waska ayawa Jerusalemik : ākose neesta isse waskakapowistowāo ka Tipāyėchekāt oot ayiseyineema, unoȯch ȯche peyis kakekā.

3. Weya oo tipāyimewāwinewaw oomuchatissewuk numoweya kitta oteėtikwuk kwiusk ootitatissewa : āka kwiusk ootitatissew kitta otinůkik muche pimatissewin.

4. Meyototowik, O Tāpāyėchekāyun : tůto ka meyo pimatissitchik, mena ka tapwātchik oo' tåewåk.

5. Maka weya tůto ka kewātotůkik oo muche pimatissewinewaw : ka Tipāyėchekāt kitta kiskinoȯtahāo keke oomuchetotumoowa; maka pāůtukāyimoowin kitta ayaw Israel.

Nikumoon CXXVI.

Ispe ka Tipāyėchekāt ā kwāskukėtumwat oot

owåkatikoowin Sion : ākose tapiskooch ka powamitchik ke kē isse ayanow.

2. Ākose ke' toonenow kē sakuskināo påpewin ŏche : mena ke' tāyunenow mumåtakoosewin ŏche.

3. Ākose omisse kē itāwuk āka ka ayumehayit : ka Tipāyĕchekāt kē totumowāo kĕche kākwiä.

4. Tapwā, ka Tipāyĕchekāt ke kē totumakoonow kĕche kākwiä assi : ka ŏche mumåtakooseyŭk.

5. Kwāskina net owåkatikoowinenan, O Tāpāyĕchekāyun : tapiskooch sepeeä sawunotåk.

6. Tŭto ka kistekātchik keke matoowinapoë : kitta otinikāwuk mumåtakoosewin.

7. Una ka pimematoot, ākose meyo kistekan ā kekeet : kitta kåchenach pāche mumåtakoosew, mena kitta pāsewāo oo kistekana.

Nikumoon CXXVII.

Patima ka Tipāyĕchekāt osĕtatche waskahikun : oot utooskāwinewaw wunĕtawuk unekee ka osĕtatchik.

2. Patima ka Tipāyĕchekāt kunowāyĕtŭke kĕche waskahikun : ootussowapew kooskooskaw pukwunuta.

3. Pukwunuta ke wunĕtanawaw ket utooskāwinewaw ka keyepeyāk kitta wuniskayāk weputch, mena āka weputch ka uywāpeyāk, mena

ka moowayāk ayŭkonaw pāŭtukwunoŏk ŏche: weya ākose āsse meeyat ka sakehat nipawin.

4. Matika, owasisuk mena mĕchāt oonoŏtoowuk : āwuko wāyootissewin mena mākewin ā ŏcheek ka Tipāyĕchekāt ŏche.

5. Tapiskooch ukuskwuk oo' cheĕcheĕk mistahā napāo : ākose moyam āsse ayatchik ooskowasisuk.

6. Sowāyĕtakoosew āwuko napāo ka sakuskināyik oo peĕtutwan āwukwunee ŏche : numoweya kitta nunāpāwissewuk ispe weche peekiskwāmatwawe oo pukwachekunewawa iskwăt-āmĭk.

Nikumoon CXXVIII.

Sowāyĕtakoosewuk kăkeyow unekee ka koosikwāyimatchik ka Tipāyĕchekāt : mena ka pimoŏtāwatchik oot itatissewineyeĕk.

2. Weya ke ga mechin utooskāwin ke' cheĕcheĕk ŏche: O ke meyo ayan, mena ke ga meywāyimoon.

3. Ke' wa tapiskooch ā meeyisewit meeyisătik kitta isse ayaw : kissewak ke waskahikunĭk.

4. Ket owasimisuk tapiskooch pimewătikoowe wutĭkwuna : waska ke mechesoowinătikoŏk.

5. Matika, ākose oma kā isse sowāyimeĕt una napāo : ka koosikwāyimat ka Tipāyĕchekāyit.

6. Ka Tipāyĕchekāt Sionĭk ŏche ākose ke

ga isse sowāyimik : kitta kē wapŭtumun Jerusalem mesikunoŏk eyekoŏk kā pimatisseyun;

7. Tapwā, ke ga wapumawuk ket owasimisuk oot owasimisimewawa : mena pāŭtukāyimoowin Israelik.

Nikumoon CXXIX.

Mēchātwaw ne kē nootinikwuk uspin ā pā owasiseweyan : kitta kē itwāt Israel unoŏch.

2. Tapwā, mēchātwaw ne kē nunooyuchehikwuk uspin ā pā owasiseweyan : maka numoweya n' ŏche sakoochehikwuk.

3. Ka neēta oŏpwāpitchikātchik kē oŏpwāpitumwuk ne' spiskwun : mena kē kinoopitumwuk.

4. Maka kwiusk ootitatissew Tāpāyēchekāt: kē puskekahumwāo oo nukwakuneyewa oomuchatissewa ā peesekahumwat.

5. Keyam kitta wawanāyētumwuk mena kitta usātissåwawuk : tŭto ka muche totŭkik Sion.

6. Keyam åpo tapiskooch muskooseä tŭkoŏch waskahikunik : ka nippooweteēkee ā moyā munepitchekatākee;

7. Ka munissekāt āka wawach ka kē sakuskinåtat oo' cheēchee : mena ka tŭkoopitchekāt āka ka tāpe peemooyoot.

8. Ākose unekee ka muyaskowatchik ākaweya wawach kunukā omisse kitta itwāwuk, Ka Tipāyēchekāt ke ga meyo totakoowaw : ne pukoosāyimoonan kitta meyo ayawāk oo Wēyoowinik Tāpāyēchekāt.

Nikumoon CXXX.

Timmeĕk ŏche ke kĕ mowimoostatin, O Tāpāyĕchekāyun : Tāpāyĕchekāyun, nutoŏtowin.

2. O keyam kĕ' towukuya ŏche nakutowāyĕta : ne mowimoŏkāwin.

3. Keespin keya, Tāpāyĕchekāyun, naspitch nahawe ukĕtumun kākwi ā wunetochekatāk : O Tāpāyĕchekāyun owāna kā kĕ sakoŏtat ?

4. Weya ā ayayun kissāwatisseewin : āwuko ŏche ke ga koosikwāyimikowin.

5. Net ussowapumaw ka Tipāyĕchekāt ; net ăchăk pāhāo : oot ayumewinĭk ne mumisseen.

6. Net ăchăk natamoostowāo Tāpāyĕchekāyit : ā moyā pătak ā kākesāpayak, ā moyā, net itwan, pătak kitta kākesāpayak.

7. O Israel, mumisseetotow Tāpāyĕchekāt, weya ka Tipāyĕchekāt ā ayat kissāwatisseewin : mena weya mistahā pimachehoowin ayaw.

8. Mena kitta pimachehāo Israela : kăkeyow oo muchĕtewineyewa ŏche.

Nikumoon CXXXI.

Tāpāyĕchekāyun, numoweya net ispăkāyimoon: numoweya net ayan kistāyimoowin.

2. Numoweya ne noochĕtan kĕche kākwiā : osam ā ayimŭk neya kitta totuman.

3. Maka ne mitchiminaw net ăchăk, mena kitta tupŭtāyimoot, tapiskooch owasis ā poone

noŏyikoot oo' kaweya : Tapwā, net åchåk tap-
iskooch ā poone noŏtoot owasis isse ayaw.
4. O Israel, mumisseetotow Tāpāyĕchekāt :
unoŏch oma ŏche peyis kakekā.

Nikumoon CXXXII.

Tāpāyĕchekāyun, kiskissetotow David : mena
kåkeyow oot ayimissewin;
2. Ka kĕ isse kĕche itat Tāpāyĕchekāyit :
mena ka kĕche itat Seyoŏkatisseyit oo Mune-
toomeyewa Jacoba;
3. Numoweya ne ga' peĕtokwan ne' keĕk :
mena kitta koŏchākooseyan ne nipāwinik;
4. Numoweya ne ga pukitinān ne' skesikwa
kitta nipayan, åpo nĕt ukwuneeskesikwana
kitta nipayan : mena ne' stikwan kitta uywā-
pĕtitayan;
5. Patima kĕ miskumane itta ka Tipāyĕche-
kāt oo kĕche ayumehāwekumik kitta ayayik:
oot ĕtawin seyoŏkatissit Jacob oo Munetooma.
6. Matika, ke kĕ påtānow āwuko Ephra-
taik : mena ke kĕ miskānow ākota mistikoos-
kåk.
7. Ke ga itoŏtanow peĕche w'eekeĕk : mena
ke ga nepuskoopuyehoonow oot uspisitāpe-
winik.
8. Pussikoo, O Tāpāyĕchekāyun, ket uywā-
pewinik isse : keya, mena ark keya ke mus-
kowisseewin ote.
9. Keyam ket ayumehāwekemamuk kitta

poostiskumwuk kwiusk itatissewin : mena keyam ke kunachehoomuk kitta mumátakoo nikumoowuk.

10. Ket utooskāyakun David óche : ākaweya ākutātissáhum oo' skesik ka Kistukimut.

11. Ka Tipāyéchekāt ké kéche itāo Davida oo tapwāwinik : mena numoweya kitta ké usānúk;

12. Kåchewak ke' yowík ā ócheet : ne ga áyaw ket uppewiník.

13. Keespin ket owasimisuk mitchiminúkwawe net issétwawin, mena ne kukāskimawusoowina kā kiskinóhumowukik : oot owasimisewawa neesta kitta uppeyewa ket uppewiník kakekā.

14. Weya ka Tipāyéchekāt ā ké nowusoonúk Sion kitta oot étawinit weya kåchewak : ké peekiskatum.

15. Āwuko oma kā oot uywāpewineyan kakekā : ota ne ga ayan, weya ā sakétayan.

16. Ne ga tukoonumowaw oo mechimima : mena ookitimakissewa ne ga tāpeyowāhimawa púkwāsikun óche.

17. Ne ga weyátahimawa oot ayumehāwekemama meyo múchehoowin óche : mena oo kunachehooma kitta mumátakooseyewa mena kitta nikumooyewa.

18. Ākota kā issehimuk oot āskuna David kitta kistukimimeét : ne ké ooyukétān wasuskootānikun kā ayat ka Kistukimuk.

19. Maka ka pukwatikoot, ne ga weyátahimawa nunāpāwissewin : maka weya ookemawustotin kitta kistāyéchekatāyew.

Nikumoon CXXXIII.

Matika, ā ispeēche meywasik mena ā meywāyėtakwůk : ka oochewamitootchik, kitta meyo oototāmitootchik mamowe!

2. Tapiskooch ka kistukėtāk tumuskoowin me' stikwanik, ka nasasikowůk meenistoowanik : Aaron oo meenistoowanik, ākose ā iskwākahůk oot ayoowinisa ka itasikowuneyik.

3. Tapiskooch ā owistak Hermon : ka půkėtik wutcheesik Sionik.

4. Weya ākota ka Tipāyėchekāt ā kė ussoottumakāt oo meyo totakāwin : mena kakekā pimatissewin.

Nikumoon CXXXIV.

Matika ākwa, mumėchimeēk ka Tipāyėchekāt : kåkeyow keyawaw oot utooskāyakuna Tāpāyėchekāt;

2. Keyawaw nipatipisk ka nepoweyāk oo waskahikunik Tāpāyėchekāt : peēche oo waskahikunik ke Munetoomenow.

3. Oōpicheēchāyik peēche ayumehāwekumikoōk : mena mumėchimeēk Tāpāyėchekāt.

4. Ka Tipāyėchekāt ka kė osėtat kesik mena uske : ke ga meeyik meyo totakoowin Sionik ōche.

Nikumoon CXXXV.

O Mumėchimeēk ka Tipāyėchekāt, mumėchė-

tumwåk oo Wėyoowin ka Tipāyėchekāt: mumėchėtumwåk, O keyawaw oot utooskāyakuna ka Tipāyėchekāt;

2. Keyawaw ka nepoweyāk oo waskahikunik ka Tipāyėchekāt : peėtokwumik oo waskahikunik ke Munetoomenow.

3. O mumėchimeėk Tāpāyėchekāt, weya Tāpāyėchekāt ā kissāwatisseet : O nikumook kitta mumėchėtumwāk oo Wėyoowin, weya naspitch ā meywāyėtakwůk.

4. Tanåkā? ka Tipāyėchekāt kė nowusoonumasoo Jacoba : mena Israela ā wė ayawat.

5. Chikāma ne kiskāyėtān ka Tipāyėchekāt ā kėche ayewit : mena ka Tipāyimikooyůk owusima ā itāyėtakoosit ispeėch kåkeyow munetoowa.

6. Piko ā isse meywāyėtůk ka Tipāyėchekāt, ākose kė totum kesikoȯk, mena uskeėk : mena kėche wenepākoȯk, mena missewā itta timmeėk.

7. Pātaw wuskoo kesipuskumikoȯk ȯche: mena isitissåhum ka wastāpuyik ussitche kimewun, ā pātat yootinwa oo mawutchėchekāwinik ȯche.

8. Kė nippåhāo nistumoosana Egyptik : ayiseyinewa mena pisiskewa tapiskooch.

9. Kė isitissåhum kiskinowache mena mamuskache issėchekāwina mākwach itta ā ayak, O uske Egypt : Pharaohwa, mena kåkeyow oo' skeneekeemeyewa ā isitissåhumowat.

10. Kė nippåhāo nunatoȯk ā tůtoskanāmukisseyit ayiseyinewa : mena kė nippåhāo ā soȯkatisseyit kėche Ookemawa;

11. Schon ka kĕche tipāyimat Amoriteä, mena Og ka kĕche Ookemawit Basanik : mena kåkeyow ā tŭto tipāyĕtumeĕk Cananik;
12. Akose kĕ mākew oot uskeeyew kitta ayayit : åpo kitta ayayit Israela oot eyineema.
13. Ke Wĕyoowin, O Tāpāyĕchekāyun, kakekā kitta ĕtukwun : ākose mena ke kiskissetotakoowin, O Tāpāyĕchekāyun, utte aniskā ā nĕtawekehitoot ayiseyinew.
14. Weya ka Tipāyĕchekāt kitta natumowat oot eyineema : mena kitta kissāwatotowat oot utooskāyakuna.
15. Maka weya oo munetoŏkanewawa āka ka ayumehatchik, pisisik piko wapiske sooneyaw mena oosawe kĕche sooneyaw : ayiseyinew oot issĕchekāwin.
16. Ata oo' toonewuk, maka numoweya peekiskwāwuk : oo' skesikoowuk, maka numoweya wapewuk.
17. Ata oŏ' towukawuk, maka numoweya påtumwuk : mena numoweya yåyāwuk oo' toonewåk.
18. Unekee ka osehatchik nuspitowāwuk : mena kåkeyow tŭto ka mumisseetotowatchik.
19. Mumĕchimeĕk Tāpāyĕchekāt, keyawaw Israel oot owasimisa : mumĕchimeĕk Tāpāyĕchekāt, keyawaw Aaron oot owasimisa.
20. Mumĕchimeĕk Tāpāyĕchekāt, keyawaw Levi oot owasimisa : keyawaw ka koosikwāyimāk Tāpāyĕchekāt, mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.
21. Kitta mumĕchimaw Tāpāyĕchekāt Sion-

oŏk ŏche : ka ayat Jerusalemik. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.

NIKUMOON CXXXVI.

O MEEYEĔK nunaskoomoowina ka Tipāyĕchekāt, weya ā kissāwatisseet : mena oo kissāwatisseewin ĕtukwuneyew kakekā.

2. O meeyeĕk nunaskoomoowina weya Muneto ka tipāyimat kăkeyow munetoowa : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

3. O nunaskoomeĕk ka Tipāyĕchekāt tāpāyimat kăkeyow ka tipāyimewāyit : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

4. Weya piko ka totŭk kĕche mamuskatumoowina : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

5. Ā puskeyakāt ā kukătawāyĕtŭk ka kĕ osĕtat kesikwa : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

6. Ka kĕ uyewustat uske ispeĕch nippe : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

7. Ka kĕ osĕtat kĕche wastāwa : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

8. Kesikawe pesim kitta ooyukĕtŭk kesikaw : weya oo kissāwatisseewin ā ĕtukwuneyik kakekā.

9. Tipiskawe pesim mena utchŭkoosa kitta

tipāyētumeyit tipis aw : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

10. Ka kē nippāhat nistumoosana Egyptik: weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

11. Ākose ka kē pāsewat Israela itta ōche: weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

12. Oo soōkatissewe cheēchee ōche, mena ā soowiniskāyit oo' spitoon : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

13. Ka kē nesoōtat Mikwakumewe Wenepāk : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā;

14. Ākose kē issehāo Israela kitta itoōtāyit itta mākwach : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

15. Maka weya Pharaoh mena kākeyow ā ētussit, kē nistapawuyāo Mikwakumewe Wenepākoōk : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

16. Ka kē kiskinoōtahat oot eyineema mākwach pukwutuskeēk : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā.

17. Ka kē nippāhat kēche ookemawa : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā;

18. Tapwā, ka kē nippāhat kēche ookemawa ā soōkatisseyit : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā;

19. Sehon ka kēche tipāyimat Amoriteä : weya oo kissāwatisseewin ā ētukwuneyik kakekā ;

20. Mena Og kake̔che tipāye̔tu̔k Basan : weya
oo kissāwatisseewin ā e̔tukwuneyik kakekā;
21. Ākose ka mākewat oot uskeeyew kitta
ayawee̔t : weya oo kissāwatisseewin ā e̔tuk-
wuneyik kakekā;
22. Kitta ayayit Israela oot utooskāyakuna :
weya oo kissāwatisseewin ā e̔tukwuneyik
kakekā.
23. Ka ke̔ kiskissetotakooyu̔k ispe mākwach
ayimissewini̔k ā ayayu̔k : weya oo kissāwat-
isseewin ā e̔tukwuneyik kakekā;
24. Mena ka ke̔ natumakooyu̔k ka pukwa-
tikooyu̔kik o̔che : weya oo kissāwatisseewin ā
e̔tukwuneyik kakekā.
25. Ka meeyat mechim ka̔keyow ka weyas-
eweyit : weya oo kissāwatisseewin ā e̔tukwun-
eyik kakekā.
26. O meeyee̔k nunaskoomoowin Muneto
ke̔che kesikoo̔k : weya oo kissāwatisseewin ā
e̔tukwuneyik kakekā.
27. O meeyee̔k nunaskoomoowin ka Tipā-
yimat tāpāye̔chekāyit : weya oo kissāwatissee-
win ā e̔tukwuneyik kakekā.

Nikumoon CXXXVII.

Ākota nippee̔k Babyloni̔k ne ke̔ na̔uppinan
ākose ne matoonan : ā kiskissetotata̔k, O Sion.
2. Maka weya ne kitoo̔chekunenana net
ukootanan : ākota mistikwuk ka ayatchik.
3. Weya unekee ka sipwa̔tahikooya̔kik ne ke̔
nutowāyimikoonanuk kitta nikumooya̔k, māk-

wach āka ā nåāyėtumåk : Nikumook pāuk Sion ȯche nikumoon.

4. Tanta kā kė isse nikumooyåk ka Tipāyėchekāt oo nikumoon : peetoos uskeėk ?

5. Keespin ke wunekiskissetotatin, O Jerusalem : keyam ne kėchenisk kitta wunekiskissemukun kitta isse kukåtawe noochėchekāmukůk.

6. Keespin numma ke kiskissetotatin, keyam ne' tāyune kitta mitchimoopuyew ne wuyukuskoȯk : tapwā, keespin numma owusimā net itāyėtān Jerusalem ispeėch ne meyowatikwāyėtumoowin.

7. Kiskissetotowik Edom oot owasimisa, O Tāpāyėchekāyun, unima ā kesikak Jerusalem : Neėchewāpinumook, neėchewāpinumook, ka kė itwātchik, peyis uskeėk isse.

8. O Babylon oo' tanisa, nunåkatāyimoowin ka māstinikooyun : tapwā, kitta meyo ayaw āwuko, ka kė totoweyåk, ítotaske.

9. Kitta sowāyėtakoosew āwuko kā otinat ket owasimisa : ākose ussineeskåk kā issewāpinakwā.

Nikumoon CXXXVIII.

Ke ga meeyitin nunaskoomoowin, O Tāpāyėchekāyun, missewā ne' tå ȯche : åpo mākwach munetoowuk ā ayatchik, ke ga nikumoostatin.

2. Ne ga putuppeestān ke kunache ayumehāwekumik isse, mena ne ga mumėchėtān ke Wėyoowin, chikāma ke sakehewāwin mena ke

tapwāwin ŏche : weya ā kĕ kĕche totumun ke Wĕyoowin, mena ket Ayumewin, ispeĕch kăkeyow kākwiä.

3. Ispe ā mowimoostatan ke kĕ pătowin: mena ke kĕ weyătahaw net ăchăk mistahā muskowisseewin ŏche.

4. Kăkeyow kĕche ookemawuk uskeĕk ke ga mumĕchimikwuk, O Tāpāyĕchekāyun : weya ā kĕ pătŭkik ayumewina ke' toonĭk ŏche.

5. Tapwā, kitta nikumoowuk oot itatissewinĭk isse ka Tipāyĕchekāt : ā kĕche ayewuneyik oo kistatissewin ka Tipāyĕchekāt.

6. Weya ka Tipāyĕchekāt ā ata kistāyĕtakoosit, kāyapitch mitoonāyimāo ka tupŭtāyimooyit : maka weya ookistāyimoowa, wăyow ŏche kunowapumāo.

7. Keyam mākwach ayimissewinĭk ā pimoŏtāyan, kāyapitch ke ga sāsawiskowin : ke ga soowiniskātotowawuk ā ăkwatissitchik ka pukwasitchik, ākose ke kĕchenisk ne ga pimachehikoon.

8. Ka Tipāyĕchekāt kitta ayeechĕtaw oo sakehewāwin neya ŏche : tapwā, ke kissāwatisseewin, O Tāpāyĕchekāyun, ĕtukwun kakekā ; ākaweya maka atowāyĕta ket issĕchekāwina ke' cheĕcheeä ŏche.

Nikumoon CXXXIX.

O Tāpāyĕchekāyun, ke kĕ nutowe kiskāyimin, mena ke kĕ kiskāyimin : ke kiskāyĕtān ne

nåuppewin, mena ne pussikoowin ; ke nissetôtān ne mitoonāyêchekuna kuyåtā kuyas ôche.

2. Ket ayan missewā ne māskunåk, mena missewā ne nipāwinik : mena metoone ke nakutowapûtān kåkeyow net itatissewina.

3. Weya cheest, āka wawach pāuk ayumewin ne' tāyuneêk ôche : maka keya, O Tāpāyêchekāyun, ke kiskāyêtān metoone.

4. Ke kê osehin ootåk mena nekan : mena ke kê saminin ke' cheêchee ôche.

5. Ākotoowe kiskāyêtumoowin osam mumåtawun kitta kê kiskāyêtuman : numoweya ne kê oteêtān.

6. Tantā maka kā itoôtāyan ket Åchåk kitta kasoostowuk : mena tantā kā itoôtāyan kitta kê kasoostatan?

7. Keespin ata koôchākooseyan kesikoôk isse, ākota ket ayan : keespin ata utamuskumikoôk itoôtāyan, ākota ket ayan mena.

8. Keespin ata otinuman oo' tûtûkwuna ā kākesāpayak : ākose itta ayayan ā kesipekumak kêche wenepāk ;

9. Åpo ākota mena ke' cheêchee ne ga kiskinoôtahikoôty : mena ke kêchenisk ne ga mitchiminikoôty.

10. Keespin maskooch ā tipiskak ne ga kê ukwunåhookoon, ata itwāyane : ākose ne tipiskam kesikåk kitta isse kwāskinikatāo.

11. Tapwā, ā wunetipiskak numoweya wunetipiskaw keya ket itāyêtān, maka ā tipiskak tapiskooch ā kesikak isse wasāskwun : ā

wunetipiskak mena ā kesikastāk tapiskooch isse wastāo ket itāyĕtān.

12. Weya ā tipāyimeyun : ke kĕ ukwunåhoon kāyapitch ne' kawe ā kekeskowit.

13. Ke ga meeyitin nunaskoomoowina, weya ā mamåtawe mena ā mamuskache issĕchekasooyan : mamuskatāyĕtakwunwa ket issĕchekāwina, ākose net åchåk metoone kiskāyĕtum āwuko.

14. Ne' skuna numoweya ke kĕ katwakowin : ā ata kemooch osĕchekasooyan, mena ā keesehikoweyan utamĭk uskeĕk.

15. Ke' skesikwa ŏche ke kĕ kunowapumin, ā ata maka noŏtāpuyeyan : mena ke mussinåhikunĭk kåkeyow ne puskāsewina kĕ mussinåhikatāwa ;

16. Tŭto kesikaw ā osĕchekatākee : mākwach pitchāyik āka ā ĕtukwŭkee.

17. Taneyekoŏk seyakĕtayan k' ooyussoowāwina, O Muneto : O taneyekoŏk kĕche ātwāmukŭkee !

18. Keespin ata wĕtuman, owusimā mĕchātinwa ispeĕch yākow : kwāskooskayane ke wechātin.

19. Numma na ke ga nippåhawuk oomuchatissewuk, O Muneto : owusittik, keyawaw ka noŏtāyapakwatotumāk mĭkoo.

20. Weya āka kwiusk ā itiskik : mena ka pukwatiskik muche itumwuk ke Wĕyoowin.

21. Numma che ne pukwatawuk, O Tāpāyĕchekāyun, tŭto ka pukwatiskik : mena

numma che numma ne nâāyĕtumehikwuk tŭto ka pussikoostaskik?

22. Tapwā, ne pukwatawuk mistahā: tapiskooch neya kâchewak ā pukwasitchik.

23. Nutowe kiskāyimin, O Muneto, mena nutoonikā misuskā ne' tâîk: kootāyimin, mena nutowe kiskāyĕta ne mitoonāyĕchekuna.

24. Metoone itape, keespin muche pimatissewin ayawanwā: ākose kiskinoŏtahin kakekā itatîssewinik.

NIKUMOON CXL.

NATUMOWIN, O Tāpāyĕchekāyun, ā muchatissit napāo ŏche: mena kunowāyimin muche ayiseyinew ŏche.

2. Ka mamitoonāyĕtŭkik muche kākwi oo' tâewâk: mena ka noochĕtatchik kitootitoowin kupākesik.

3. Kĕ keenekĕtawuk oo' tāyunewawa tapiskooch misse kināpik: kināpikoo pîchepoowin ayayew seepa oo' toonewâk.

4. Kunowāyimin, O Tāpāyĕchekāyun, oomuchatissew oo' cheĕcheĕk ŏche: kunowāyimin oomuchatissewe napāwuk ŏche, ka nutowāyĕtŭkik kitta nissewunachĕtatchik net itatissewina.

5. Ookistāyimoowuk ne kĕ ukootwakwuk nukwakun, mena kĕ tussoopitāwuk âyupeä peeminâkwan ŏche: tapwā, mena kĕ ustawuk wunchikuna ne māskunâk.

6. Keya, neya ne Munetoom, net itaw ka

Tipāyěchekāt : nutoōta net ayumehawina, O Tapāyěchekāyun.

7. O Tāpāyěchekāyun Muneto, keya ka muskowisseeskumun ne meyo mŭchehoowin : ke kě ukwunahān ne' stikwan ā nutoopuyeěk.

8. Ākaweya oomuchatissew kitta ayaw ā isse nutowāyětŭk, O Tāpāyěchekāyun : āka-weya oo muche mitoonāyěchekun kitta kě ispuyeyew, osam kitta kistāyimoowuk.

9. Keyam unima muche kākwi ka kě ayim-ootŭkik kitta pŭkītineyew oo' stikwanewåk tŭto : ka waskaskowitchik.

10. Keyam ā kissetāyikee iskwaskissāwa kitta pŭkītineyew we' yowewåk : keyam iskoot-åk kitta issewāpinawuk, mena watīkanīk, āka mena kitta wuniskatchik.

11. Napāo naspitch ā ayumiskit numoweya kitta meyo ayaw uskeěk : muche kākwi kitta pimitissåhook oomuchatissew kitta wě nissew-unachehikoot.

12. Ne kåchenahoon ka Tipāyěchekāt kitta natumowat ookitimakissewa : mena kitta natumowat āka oweya ka wechehikooyit.

13. Kwiusk ootitatissewuk mena kitta puk-itinumwuk nunaskoomoowina ke Wěyoowinīk : mena kwiusk ootitatissew ke ga kunowapumaw.

Nikumoon CXLI.

Tāpāyěchekāyun, ke mowimoostatin, keyepa pā natumowin : mena nakutowāyěta net itutamoowin ispe mākwach ā mowimoostatan.

2. Keyam net ayumehawin kunowapůta tapiskooch ke tipetotakoowin : mena ā ispåkācheéchāneyan tapiskooch ootakoose muchoostāhumakāwin.

3. Uswåhikā, O Tāpāyéchekāyun, ne' toonìk : mena mitchimina iskwåtām ne' toonìk.

4. O ākaweya ne' tå kitta ukawatumomukun muche kākwi : ākaweya muche kākwiä ne ga noochétan ussitche napāwuk ka noochétatchik muche pimatissewin, āka kitta mecheyan kākwiä kā nåāyétumehikootchik.

5. Keyam kwiusk ootitatissew ne ga ootamåhook ā ootototāmiskowit : mena ne ga kitootik.

6. Maka ākaweya ā kistukìtāyik oo meyo totakāwinewaw ne ga peekoonumakoon ne' stikwan : tapwa, kāyapitch ne ga ayumehan oo muchatissewinewaw óche.

7. Keyam oo' yussoowāmewawa kitta sakoochehimawa ussineeskåk : kitta påtůkik net ayumewina weya ā wékussineyikee.

8. Ne' skunenana missewā itustāwa watìkanìk : manapiko oweyuk kå peekoonůke mena kå cheekahůke mìta uskeék.

9. Maka keya ke kunowapumitin, O Tāpāyéchekāyun Muneto : keya ke mumisseetotatin, O ākaweya wuyowewāpin net åchåk.

10. Kunowāyimin nukwakun óche ka ké oonukootwowitchik : mena oo wunehikunewawa muchetotumoowuk.

11. Keyam oomuchatissewuk kitta peéchepuyewuk mamowe oot åyupewåk : mena kakekā ne ga tupuseehawuk.

NIKUMOON CXLII.

NE kė mowimoostowaw ka Tipāyėchekāt net itutamoowin ŏche : tapwā, ka Tipāyėchekāt ka kė mowimoostowuk.

2. Ne kė seekititoowaw ne kweetumawina : mena ne kė wapŭteyaw ka mikooskachehikoowuk.

3. Ispe net ăchăk āka ā năāyėtŭk ke kė kiskāyėtān ne māskunow : ităkā ka kė isse pimoŏtāwuk ne kė kemooch ukootwakwuk nukwakun.

4. Ne kė itapin mena ne kėcheniskik : ākose ne wapŭtān āka oweyuk napāo kitta kiskāyimit.

5. Numoweya ne kė ayan itta kitta itamooyan : mena numma oweyuk pisiskāyimāo net ăchăkwa.

6. Ke kė mowimoostatin, O Tāpāyėchekāyun, omisse net itwan : Keya neya net uspāyimoowin, mena net ayan pimatissewe uskeėk.

7. Nakutowāyėta ne kweetumawin : weya naspitch ā tupŭtāyėtakooseyan.

8. O natumowin ka pupamamoŏkasitchik ŏche : weya osam ā soŏkatissitchik.

9. Pāsew net ăchăk kipăhootoowinik ŏche, kitta nunaskoomoostuman ke Wėyoowin : āwuko keespin ke meeyin, ākose kwiusk ootitatissewuk ne ga pā natikwuk.

NIKUMOON CXLIII.

NUTOŌTA net ayumehawin, O Tāpāyēchekāyun, mena nakutowāyēta net ukawatumoowin : nutoōtowin ke tapwāwin mena kwiusk ket itatissewin ōche.

2. Mena ākaweya peētokwa k' ooyussoowāwinik ket utooskāyakun : weya ke' skesikoōk eyinew pimatissit āka kitta kwiusk itit.

3. Weya ka pukwasit ā kē pupamamoōkatat net åchåkwa; kē neēchewāpahum moōcheēk ne pimatissewin : ne kē åyik wunetipiskåk, tapiskooch napāwuk kuyas ā kē ōche nippitchik.

4. Āwuko ōche net åchåk numma nåāyētum utamik ne' yowik : mena ne' tå utamik ne' yowik pāukoomukun.

5. Āyewåk maka ne kunookiskissin ootåk; ne mamitoonāyētān kåkeyow ket issēchekāwina : tapwā, ne nukuya mamitoonāyētān ket issēchekāwina ke' cheēcheeā ōche.

6. Ke soowiniskātotatin : net åchåk ke wē kåchechepitik tapiskooch ā pastāk uske.

7. Nutoōtowin, O Tāpāyēchekāyun, mena weputch, weya net åchåk ā uyāskoosit : ākaweya katwowin ke' skesik, āka kitta nuspitowukik unekee ka pinussewātchik watikanik.

8. O keyam ne ga nutoōtān ke sakehewāwe meyototakāwin weputch ā kākesāpayak, weya keya ā mumisseetotatan : wapūteyin unima itatissewin kā mitimāyan, weya ā ispåkānumatan net åchåk.

9. Natumowin, O Tāpāyĕchekāyun, ka pukwasitchik ŏche : weya ā natamoostatan kitta kaseyun.

10. Kiskinŏhumowin kitta totuman unima ā meywāyĕtumun, weya keya ā oo Munetoomimitan : keyam ke kissāwatissewe Åchåk ne ga kiskinoŏtahik kwiusk ka itatissenanewŭk uskeĕk.

11. Pimatisseskowin, O Tāpāyĕchekāyun, ke Wĕyoowin ŏche : mena kwiusk ket itatissewin ŏche otin net åchåk ayimissewinik ŏche.

12. Mena ke meywatissewin ŏche nippåhik ka pukwasitchik : mena măchehik kåkeyow tŭto ka mikooskachehatchik net åchåkwa ; weya ā utooskatan.

Nikumoon CXLIV.

Kitta mumĕchimaw ka Tipāyĕchekāt ne muskowisseewin : ka kiskinŏhumowit kitta nutoopuyeyan ne' cheĕcheeä ŏche, mena kitta nootinikāyan ne yeyekecheĕchana ŏche ;

2. Net uspāyimoowin mena net ayasoowekumik, net ayeechekumik mena n' oopimachehewām, ka natumowit ā mumisseeyan : ka sakoohat net eyineema ka owusimāskowimuk.

3. Tāpāyĕchekāyun, tanisse āspeĕtāyĕtakoosit napāo, ka isse kistāyimut : åpo napāwe koosisan, ka isse mitoonāyimut ?

4. Napāo tapiskooch numma kākwi itāyĕ-

takoosew : oo pimatissewin mȧche mayawepuyeyew tapiskooch ā chikastāpuyik.

5. Pāche neėtiska ke kesikooma, O Tāpāyėchekāyun, pāche nasuskā : samina wutcheeä, ākose kitta pepootāwa.

6. Wuyowewāpina ke wastāpuyewina, ākose tatopita : pimootůkwā ke keenekutoosa, ākose mȧchehik.

7. Pā nasitissȧha ke' cheėchee ispimik ȯche : pimachehin, mena otinin kėche nippeėk ȯche, oo' cheėcheewȧk ȯche peetoos owasisuk;

8. Oo' toonewȧk ȯche ka ayimootůkik pukwunuta kākwi : mena oo kėcheniskoowawa muche pimatissewe kėcheniska.

9. Ke ga nikumoostatin ooske nikumoon, O Muneto : mena ke ga nikumoostatin kitta mumėchimitan kitoȯchekunik ā metȧtwapākissit.

10. Ke kė meeyawuk kėche ookemawuk kitta sakoȯtwatchik : mena ke kė pimachehaw David ket utooskāyakun semakunikoomanik ȯche.

11. Pimachehin, mena natumowin oo' cheėcheewȧk ȯche peetoos owasisuk : oo' toonewȧk ȯche ka ayimootůkik pukwunuta kākwi, mena oo kėcheniskoowawa muche pimatissewe kėcheniska.

12. Ne koosisenanuk kitta ooȯpikitchik tapiskooch ooske kistekana : mena ne tanisenanuk tapiskooch ā meyȯtȧk ā kėkāyak kėche ayumehāwekumikoȯk kitta isse ayatchik.

13. Ne kistekanikumikoonana kitta sakuskinākee mena kitta mėchāteėk kȧkeyow nun-

atoók kākwiä : ne mayutchíkoomenanuk kéche metátoometunow kitta nétawekehitootchik mena metátwaw kéche metátoometunow ne māskunanák.

14. Net ayapāmenanuk kitta muskowisseetchik ā utooskātchik, āka kitta noótāpuyeék : āka kitta sipwátahitoonanewúk kitta owákatitoók, mena āka kitta sakwāyimoowe-keeswanewúk ne māskunanák.

15. Meyo ayawuk ayiseyinewuk ākose ka isse ayatchik : tapwā, sowāyétakoosewuk ayiseyinewuk ka ayawatchik Tāpāyéchekāyit ā oo Munetoomitchik.

Nikumoon CXLV.

Ke ga muméchimitin, O ne Munetoom, ne Kéche Ookemam : mena ne ga muméchétān ke Wéyoowin kakekā mena kakekā.

2. Túto kesikaw ke ga meeyitin nunaskomoowina : mena ne ga muméchétān ke Wéyoowin kakekā mena kakekā.

3. Kéche ayewew ka Tipāyéchekāt, mena mamuskatikoosew, kuskétaw kitta muméchimeét : numoweya kesipepuyeyew oo kistatissewin.

4. Pāukooskan ayiseyinewuk mena utte aniskā kitta muméchétumwuk ket isséchekāwina : mena kitta wétumwuk ke soókatissewin.

5. Maka weya neya, ne ga ayimootān ke putuppeestakoowin : ke mumátakoohikoowin, ke muméchimikoowin, mena ke mamuskache isséchekāwina;

6. Āwuko ŏche ayiseyinewuk kitta ayimootumwuk ke mamuskache issĕchekāwina: mena ne ga wĕtān ke kĕche ayewin.
7. Ā kiskissetochekatāk ke mistahā meyo totakāwin kitta wapŭteyewanewun: mena ayiseyinewuk kitta nikumoostumwuk kwiusk ket itatissewin.
8. Ka Tipāyĕchekāt meyo totakāo, mena kissāwatisseew: seepeyowāsew, mena kĕche meywatissew.
9. Ka Tipāyĕchekāt sakehāo kåkeyow napāwa: mena oo kissāwatisseewin ayayewa kåkeyow oo' sĕchekuna.
10. Kåkeyow k' osĕchekuna ke mumĕchimikoon, O Tāpāyĕchekāyun: mena ke kunachehoomuk ke meeyikwuk nunaskoomoowina.
11. Wapŭteyewāwuk ā isse kistatāyĕtakwŭk ket otānow: mena ayimootumwuk ke soŏkatissewin;
12. Ke soŏkatissewin, ke mumĕchimikoowin, mena ā ispeĕche soŏkatŭk ket otānowewin: kitta kiskāyĕtŭkik kåkeyow ayiseyinewuk.
13. Ket otānowewin kakekā ĕtukwun āwuko otānowewin: mena ke tipāyimewāwin ĕtukwun tŭtwaw ā aniskā nĕtawekehitoot ayiseyinewuk.
14. Ka Tipāyĕchekāt mitchimināo kåkeyow tŭto ka pŭkissineyit: mena pussikoonāo kåkeyow tŭto moŏcheĕk ka ayayit.
15. Kåkeyow me' skesikwa ke kunowapumikoon, O Tāpāyĕchekāyun: ākose ke meeyawuk kā mechitchik nånåhee eyekoŏk.

16. Ke paskecheĕchāyin : ākose ke keespooyaw kåkeyow oweyuk pāmatissit mistahā kākwi ŏche.

17. Ka Tipāyĕchekāt kwiusk itatissew kåkeyow oot itatissewina : mena kunatissew missewā oot issĕchekāwinik.

18. Ka Tipāyĕchekāt kissewak kunowapumāo kåkeyow tŭto ka mowimoostakoot : tapwā, kåkeyow tŭto ka mowimoostakoot tapwā.

19. Kitta meeyāo ā isse ukawatumeyit unehee ka koosikwāyimikoot : neesta kitta kitimakĕtowāo, mena kitta wechehāo.

20. Ka Tipāyĕchekāt kunowāyimāo kåkeyow tŭto ka sakehikoot : maka nunanis isitissåwāo kåkeyow oomuchatissewa.

21. Ne' toon ŏche ne ga mumĕchimaw ka Tipāyĕchekāt : mena kåkeyow keyam ā ooweyasit oweyuk kitta mumĕchĕtumwāo oo kunache Wĕyoowineyew kakekā mena kakekā.

Nikumoon CXLVI.

Mumĕchim ka Tipāyĕchekāt, O net åchåk; eyekoŏk ā pimatisseyan ne ga mumĕchimaw Tāpāyĕchekāt : tapwā, eyekoŏk pimatissewin ā ayayan ne ga mumĕchimaw ne Munetoom.

2. O ākaweya mumisseetotåkook kĕche ookemawe koosisanuk, åpo nantow ĕtowan napāwe koosisan : weya āka kitta kĕ wechehewātchik.

3. Weya keespin oo yåyāwin napāo wāyowepuyeyik ākose kitta natŭk oot usiskeem :

mena ākose kåkeyow oo mitoonāyěchekuna nissewunatuneyewa.

4. Sowāyětakoosew una ka ayawat Jacoba oo Munetoomeyewa kitta wechehikoot : mena ka uspāyimootototowat Tāpāyěchekāyit oo Munetoomeyewa;

5. Ka kě osětat kěche kesik mena uske, kěche wenepāk, mena kåkeyow tůto kākwi itta ka ayak : ka mitchiminůk oot ussootumakāwin kakekā;

6. Ka wechehat kitta kwiusk totowimeět unehee ka kitimahimeět : ka ussumat oowěmechesoowa.

7. Ka Tipāyěchekāt apåwāo napāwa kipåhootoowinik ŏche : ka Tipāyěchekāt meeyāo āka ka wapeyit kitta nåapeyit.

8. Ka Tipāyěchekāt wechehāo unehee ka půkissineyit : ka Tipāyěchekāt mitoonāyimāo kwiusk ootitatissewa.

9. Ka Tipāyěchekāt mitoonāyimāo peetoos oweya ; natumowāo ookewatissewa mena ā pāukooyit iskwāwa : maka weya oomuchatissewa oot itatissewineyew, kwātipinumwāo.

10. Ka Tipāyěchekāt ke Munetoom, O Sion, kitta kěche Ookemawew kakekā : mena eyekoŏk kåkeyow ayiseyinewa kā aniskā nětawekehitooyit. Muměchimeěk ka Tipāyěchekāt.

Nikumoon CXLVII.

O mumĕchimeěk ka Tipāyěchekāt, weya ā

meywasik kitta nikumoostăt ke Munetoomenow : tapwā, meywāyĕtakwun kitta nunaskoomoŏk.

2. Ka Tipāyĕchekāt osĕtaw Jerusalem : mena mawuchehāo ka kĕ wuyoweetissăhoomeĕt Israela.

3. Nunatoowehāo unehee ka peekwustāyik oo' tåeyew : mena mākew muskĕkee kitta nunatoowehooyit ā ăkooseyit.

4. Wĕtum ā ĕtusseyit utchŭkoosa : mena wĕyāo ā issenĭkasooyit.

5. Kĕche ayewew ka Tipāyĕchekāt, mena misayew oo soŏkatissewin : tapwā, mena oo kĕche kukåtawāyĕtumoowin peesakwuneyew.

6. Ka Tipāyĕchekāt ooyăyāo ooyoospisseewa : mena neĕchewāpināo moŏcheĕk oomuchatissewa.

7. O nikumoostăk ka Tipāyĕchekāt keke nun[illegible]oomoowin : nikumoostăk kitoŏchikunĭk ke Munetoomenow ;

8. Ka ukwunăhŭk kesik wuskoo ŏche, mena ka kwyachĕtat kimewun uskeĕk kitta pŭkĕtineyik : mena ka nĕtawekĕtat muskooseā wutcheĕk.

9. Ka ussumat mistooswa : mena ka mechesoŏkowat kăkakesisa ā nunatoomikoot.

10. Numoweya chĕkāyĕtum oo muskowisseewin mistutim : mena numoweya kistāyĕtum napāo oo' skata.

11. Maka ka Tipāyĕchekāt sakehāo unehee

ka koosikwāyimikoot : mena ka mumissectotumeyit oo kissāwatisseewin.

12. Mumĕchimeĕk Tāpāyĕchekāt, O Jerusalem : mumĕchim ke Munetoom, O Sion.

13. Weya ā kĕ ayeechĕtat pimitaskoonikuna ke kĕche iskwătāmĭk : mena ā kĕ sowāyimat ket owasimisa peĕche.

14. Osĕtaw păŭtukāyimoowin ket ĕtawinĭk : mena ke keespoohik pŭkwāsikuna ŏche.

15. Isitissăhum oo' yussoowāwin uskeĕk : mena oot ayumewin naspitch kisseskapuyeyew.

16. Mākew koona tapiskooch oopeewuya : mena wususwāwāpinum nenikwutin tapiskooch pĭkotāo.

17. Pimwusināo oo miskwumeema pāukoo koonāo ā itikiteyit : owāna kā kuskĕtat kitta tāputchit oo kissinameyew?

18. Isitissăhum oot ayumewin, ākose tĭkeswāo : pootachekāo oo yootinim ŏche, ākose pimechewun nippe.

19. Wapŭteyāo oot ayumewin Jacoba : oot issĕtwawina mena Israela.

20. Numoweya ākose ŏche totowāo peetoos ayiseyinewa : mena numoweya āka ka ayumehayit kiskāyĕtumeyewa oo' yussoowāwina. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt.

Nikumoon CXLVIII.

Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt. O mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt kĕche kesikoŏk : mumĕchimeĕk ispimĭk.

2. Mumĕchimeĕk, keyawaw kåkeyow oo kĕche utooskāyakuna : mumĕchimeĕk, ā ĕtussit.

3. Mumĕchimeĕk, keyawaw kesikawe pesim mena tipiskawe pesim : mumĕchimeĕk, kåkeyow keyawaw utchŭkoosuk mena wastāo.

4. Mumĕchimeĕk, kåkeyow keyawaw kesikwa : mena keyawaw nippeä tŭkoŏch kesikoŏk ka ayakee.

5. Keyam kitta mumĕchĕtumwāwuk oo Wĕyoowineyew Tāpāyĕchekāyit : weya ā moŏche itwāt, ākose kĕ keesehikwuk; kĕ itussoowāo, ākose kĕ keesehawuk.

6. Kĕ ayeechehāo kakekā mena kakekā : kĕ meeyāo ooyussoowāwin āka wĕkach kā peekoonikatāk.

7. Mumĕchimeĕk ka Tipāyĕchekāt wukituskumikoŏk : keyawaw ka wutŭtŭkwuneyāk misse kināpikootik, mena kåkeyow timmeewa;

8. Iskootāo mena sāsākun, koona mena peekissāyawa : yootin mena keestin, ā tipetotumwāk oot ayumewin;

9. Wutcheeä mena kåkeyow wutcheesisa : meenisåtikwuk mena kåkeyow masikeeskåtikwuk;

10. Pisiskewuk mena kåkeyow mistooswuk : munechoosuk mena ka oopeewawitchik peyāseesuk;

11. Kĕche Ookemawuk uskeĕk mena kåkeyow ayiseyinewuk : kĕche ookemawe koosisanuk mena kåkeyow ooyussoowāwuk uskeĕk;

12. Ooskeneekewuk mena ooskeneekiskwā-

wuk, kissāyinewuk mena owasisuk, mumēchētumwăk oo Wēyoowin ka Tipāyēchekāt: weya oo Wēyoowin piko puskeyakāo, mena oo mumēchimikoowin owusimā itāyētakwuneyew ispeēch kesik mena uske.

13. Kitta kistukimāo oot eyineema; kăkeyow oo kunachehooma kitta mumēchimik: Israel oot owasimisa ote, mena ayiseyinewuk ote ka utooskowatchik. Mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt.

Nikumoon CXLIX.

Mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt. O nikumoostăk ka Tipāyēchekāt ooske nikumoon: keyam ā mawutchehitootchik ookunachehoowuk kitta mumēchimāwuk.

2. Keyam Israel kitta mumătakoohik ka oosehikoot: mena keyam Sion oot owasimisa kitta mumătakoohikwuk oo Kēche Ookemamewawa.

3. Keyam kitta mumēchētumwāwuk oo Wēyoowin neemehitoowinik: keyam kitta nikumoostowāwuk kitta mumēchimatchik kitoōchikuna ōche.

4. Weya Tāpāyēchekāt ā meywāyimat oot eyineema: mena ā wechehat ka tupŭtāyimooyit oo' tāeyeēk.

5. Keyam ookunachehoowuk kitta mumătakoosewuk kissik kitta meyowatikwāyētumwuk: keyam kitta mumătakoosewuk oo nipāwinewăk.

6. Keyam oo mumēchimikoowina Muneto

oo' toonewâk kitta ayayew : mena ā neswapitāyak semakunikooman kitta mitchiminumwuk oo' cheĕcheewâk;

7. Kitta ayimehatchik āka ka ayumehayit : mena kitta kitootatchik ayiseyinewa;

8. Kitta tůkoopitatchik oo kēche ookemameyewa pewapisk ŏche: mena oo kēche ayiseyinewa pewapisk ŏche ā tapissekwatahootāk.

9. Kitta ayimehatchik, ka isse mussinâhikatāk : Ākose isse kistāyētakoosewin ayayewa kâkeyow oo kunachehooma. Mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt.

Nikumoon CL.

Mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt. O mumēchimeēk Muneto oo kunachehoowinik : mumēchimeēk kesikoōk oo soōkatissewinik.

2. Mumēchimeēk oo kēche totumoowinik: mumēchimeēk ka isse puskeyakāt oo kistatissewinik.

3. Mumēchimeēk ā pâtakwůk pootachikun: mumēchimeēk kitoōchikunik.

4. Mumēchimeēk kitoōchikunik mena neemehitoowinik: mumēchimeēk kitoōchikunāyapeēk mena pootachikunik.

5. Mumēchimeēk ka meyōtakwůkee kitoōchikuna : mumēchimeēk ka kissewākee kitoōchikuna.

6. Keyam tůto oweyuk ka yâyāt : kitta mumēchimāwuk ka Tipāyēchekāyit. Mumēchimeēk ka Tipāyēchekāt.